

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Hawthorne, Nathaniel.; paa Dansk ved Geo. Jul. Sick.

Titel | Title:

Det flammende Bogstav

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Martin's Forlag, 1911

Fysiske størrelse | Physical extent:

160 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

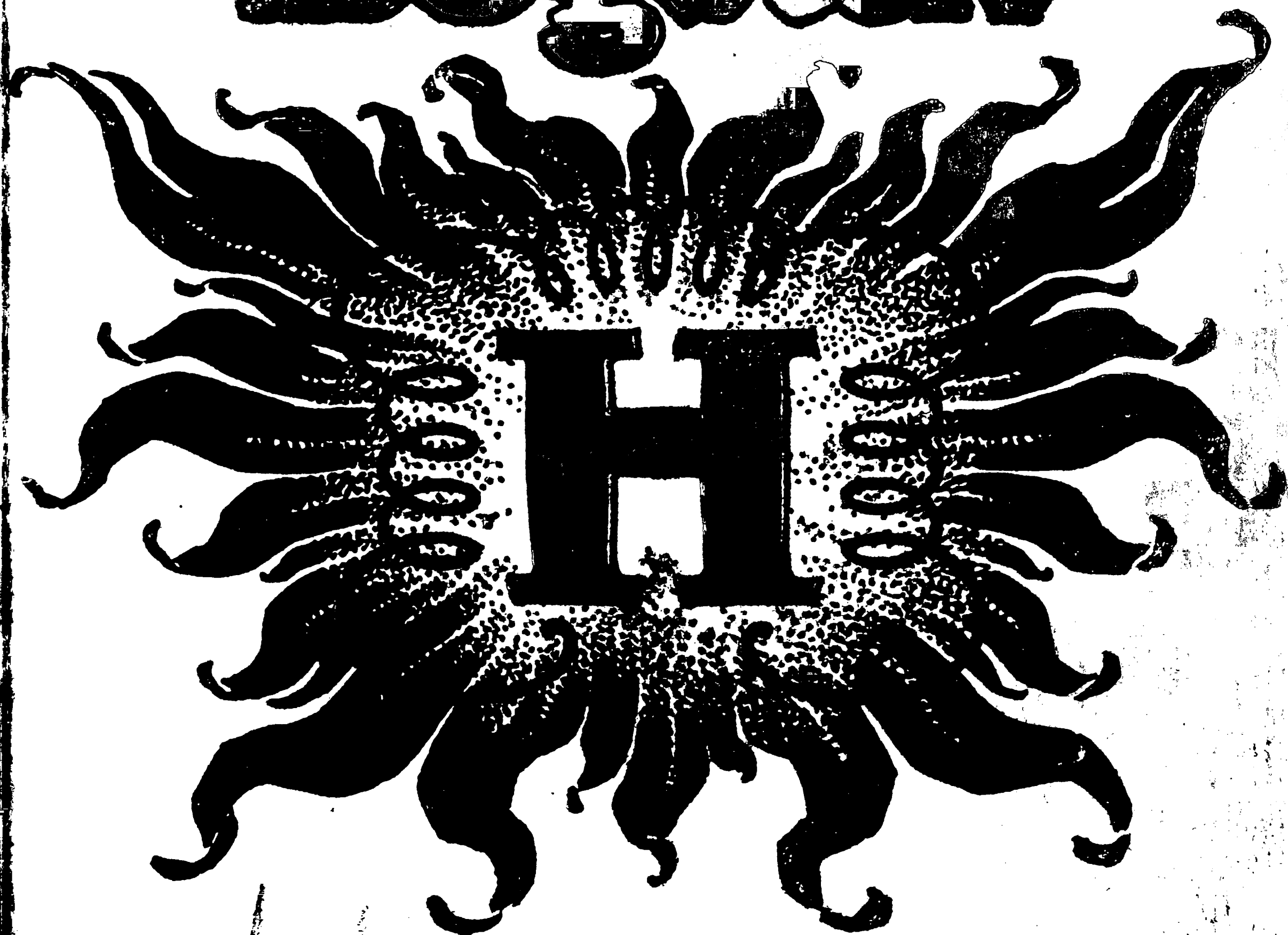

MARTINS HALV-UDGAVE
KRONE

Nathaniel Hawthorne.

Det flammende
Bogstæv

MARTIN'S FORLAG

KØBENHAVN MCMXI

NATHANIEL HAWTHORNE

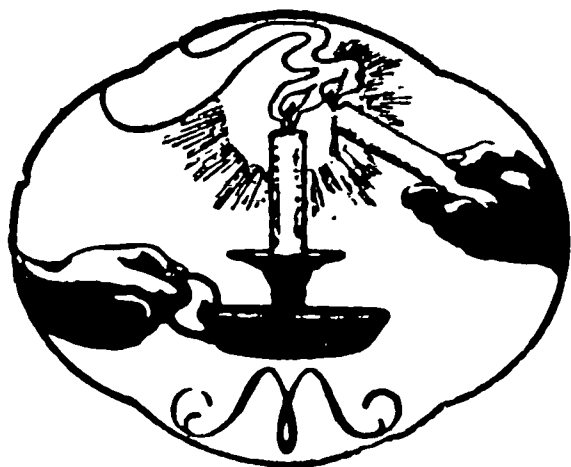

DET FLAMMENDE BOGSTAV

PAA DANSK

VED

GEO: JUL: SICK

MARTIN'S FORLAG
KØBENHAVN — MCMXI

MARTIN'S FORLAGSTRYKKERI, KØBENHAVN.

I.

Fængselsporten.

Foran et Bjælkehus, hvis svære Egetræsport var besat med spidse Jerndupper, stod en tæt sammentrængt Menneskemængde: skæggede Mænd, klædte i dystre Farver, med graa, spidspullede Hatte paa Hovederne, — og hist og her ligesom strøet end imellem dem, nogle Kvinder, somme med Hovedtøj, andre barhovede.

Naar Mennesker grundlægger en Nybygd, kan de begynde med aldrig saa lyse Haab og aldrig saa gode Forsæt i Retning af Uskylds og Lyksaligheds forjættede Land, — de skal dog snart i Livets haarde Virkelighed komme til Erkendelse af, at de af dette samme Land nødvendigvis maa udlægge et Stykke til Kirkegaard og et andet til Byggegrund for et Fængsel. I Overensstemmelse med denne Livets ubønhørlige Grundlov tør man gaa ud fra, at Pilgrimsfædrene i Boston har rejst Byens første Fængsel i Cornhills Nabolag omtrent paa samme Tid og af samme Grund, som da de anlagde den første Begravelsesplads paa Isak Johnsons Jord rundt omkring hans egen Grav, der saaledes blev det fælles Midtpunkt for alle de Gravsteder, som den gamle Kirkegaard ved „Kongekapellet“ i Tidens Løb kom til at rumme. Det er i alt Fald sikkert nok, at allerede en 15—20 Aar efter Byens Grundlæggelse bar Fængslets Bjælkehus tydelige Mærker af at have været udsat for Vind og Vejr i rum Tid, hvilket bidrog til at give det mørke, uhyggelige Hus et endnu mere skummelt Præg. De svære, rustne Jernbeslag paa Egetræsporten havde et Præg af Ælde, som intet andet i den nye Verden; — ligesom alt hvad der staar i Forbindelse med Misgerning og Udaad, saa' det ud, som om det aldrig havde kendt til Ungdom og Friskhed.

Mellem denne hæslige Bygning og Gadens Kørebane laa der et Stykke Grønsvær, stærkt tilgroet med Burrer og alskens stygt Ukrudt, som øjensynligt fandt de rette Livsvilkaar her i denne

Jordbund, hvor Menneskehedens giftigste Ukrudtsplante, Fængslet, saa hurtigt var skudt i Vejret. Men ved den ene Side af Fængslets Indgangsport, rodfæstet saa at sige under dets Tærskel, stod en vild Rosenbusk, der nu i Juni Maaned var næsten helt skjult under et Væld af fine, sarte Blomster, — det var ret, som vilde den byde hver Fange, der drog ind, og hver dødsdømt, der drog ud paa den sidste Vandringsfærd, al sin sarte, duftende Skønhed som et Tegn paa, at Naturen fra sit Hjertes Dyb skænker Mildhed og Medynk til hvert Menneske.

Saa underligt har det føjet sig, at om denne Rosenbusk er Mindet endnu i Live. Men, om den er kommen til at staa dèr, blot fordi den blev ladet tilbage af den gamle, vilde Urskov, efter at de vældige Ege og Fyrre var faldne, i hvis Skygge den først voksede frem, — eller om den, som der er gode Grunde til at tro, spirede op af Jorden, dèr hvor den fromme Anna Hutchinson satte sin Fod, idet hun traadte ind igennem Fængselets Port, — det skal vi ikke sige for vist.

Men da vi finder den her ved Indgangen til vor Fortælling, der just tager sin Begyndelse ud fra denne skæbnesvangre Port, vil vi ikke undlade at plukke en af dens Blomster, og give den til dig, min Læser!

Det er mit Haab, at du paa den Vandring, vi nu sammen vil træde, maa finde en Blomst lig denne, — en Blomst, hvis milde Farveskær kan sende sit Lysstrejf, blidt og nænsomt, hen over Fortællingen om Synd og Sorg i Menneskehjerter.

II.

Torvet.

En Sommermorgen for godt halvtredje Hundrede Aar siden var den græsbevoksede Plads foran Fængslet opfyldt af en talrig Skare af Bostons Indbyggere, der alle ufravendt havde Blikket henvendt paa den jernbeslagne Egetræsport. Det mørke, barske Udtryk, der ligesom forstenende prægede disse værdige Mænds skæggede Ansigtstræk, vilde hos enhver anden Befolkning eller paa et hvilket som helst senere Tidspunkt i Ny-Englands Historie have været et sikkert Tegn paa, at en eller anden frygtelig

Daad skulde øves. Det kunde næppe have været Udtryk for andet eller mindre end den almindelige Folkemenings Samtykke i en nær forestaaende Henrettelse af en eller anden berygtet Misdæder, hvis retslige Domfældelse stod i nøje Overensstemmelse med den offentlige Mening. Men i de Tider kunde man, paa Grund af de gamle Puritaneres strenge Karakterpræg ikke uden videre slutte saaledes. Det kunde lige saa godt være, at en doven Slave eller en ulydig Søn, hvem Forældrene havde overgivet i Øvrighedens Hænder, skulde modtage sine Rottingslag offentligt. Det kunde ogsaa betyde, at en Sværmer eller en Kvæker eller en anden Sekterer skulde piskes ud af Byen, eller at en lad Vagabond af en Indianer, hvem de hvide Mænds Ildvand havde drevet til at lave Gadespektakler, nu skulde til at løbe Spidsrod ud igennem Byen, indtil Skoven skærmende lukkede sig om ham. Ellers kunde det jo da for Resten ogsaa betyde, at en arg Troldekvind saadan som f. Eks. gamle Mutter Hibbins, Raadmand Hibbins galsindede Enke, skulde lade sit Liv i Galgen.

Hvad det nu end maatte dreje sig om af den Slags, vilde der fra Tilskuernes Side blive lagt ganske den samme pompøse Højtidelighed for Dagen, saaledes som det sømmede sig for en Befolkning, der betragtede Loven og Religionen som noget nær det samme, og hvis Livsanskuelse i den Grad var gennemtrængt af dem begge, at enhver offentlig Revselse, betydelig eller ubetydelig, tyktes dem et ophøjet Skue, der indgød Ærefrygt.

Ringe og kølig var derfor den Medynk, som en Forbryder paa Skafottet turde gøre sig Haab om fra saadanne Tilskuere. Og paa den anden Side kunde en Straf, som i vore Dage vilde have været Genstand for haanlig Latter, dengang have et Skær af den samme frygtelige Højtidelighed, som selve Dødsstraffen.

Man kunde paa denne Sommermorgen, da vor Fortælling begynder, ikke undgaa at lægge Mærke til, at Kvinderne — der var til Stede i ret stort Antal — nærede en ganske særdeles Interesse for den nærforestaaende Strafs Udøvelse. Den Tids Sæder var ikke blevet saa afslebne som til at finde noget upassende i, at Kvinder overværede Henrettelser, og med al god Vilje borede deres solide, kødfulde Kroppe ind i Trængslen tæt opad et Skafot, hvor en Henrettelse skulde gaa for sig. Baade sjælelig og legemlig var den Tids Koner og Piger, som havde levet deres første Tid i Gammel-England, byggede af sværere Tømmer end deres smukke Efterkommere nu om Dage, syv—otte Slægtled senere; thi for hvert mellemliggende Slægtled har Datterens Udvikling formet sig i Retning af en mere sart og kortvarig Skøn-

hed, en spinklere Legemsbygning, og en Karakterudfoldelse af større Finhed, men derfor dog ikke ringere Sjælsstyrke. Disse Kvinder, der nu stod uden for Fængselsporten, var jo kun ved et Tidsrum af næppe halvtredsindstyve Aar skilte fra de Tider, da den mandhaftige Dronning Elisabeth af England i Folks Bevidsthed stod anerkendt som Typen paa den rette Kvinde. De var hendes Landsmandinder og var prægede paa det mest øjensynlige af alt det Oksekød og alt det Øl, som udgjorde deres Fødelands hjemmевante Kost, — saavel som af en aandelig Kost af tilsvarende solide, men grove Beskaffenhed. Det var derfor paa fuldbarmede, bredskuldrede Kvinder, hvis Æblekinder var modnede paa den fjerne Fødeø, og endnu næppe havde tabt synderligt hverken i Form eller i Farve herovre i Ny-Englands Vejrlig, at den klare Sol hin Sommermorgen skinnede. Og tillige var disse Matroner i Besiddelse af en Djærvhed og en mundrap Uforfærdethed, som i vore Dage vilde have faaet Folk til at studse baade over Emnet og over den kraftige Udtryksmaade.

„Hør nu, I gode Koner,“ sagde en halvhundredaarig Kvinde med et bistert Ansigt; „nu skal jeg sige jer min Mening om den Ting! Det vilde i høj Grad være til det almene bedste, om det maatte være os Kvinder, som er af sat Alder og har godt Lov paa os i Menigheden, der tog saadanne grove Synderinder, som denne her Ester Prynne under Behandling. Hvad mener I andre? Hvis det var os fem her, som den Tøjte skulde have sin Dom af, mon hun saa vilde slippe fra det med saadan en Dom, som den, de højværdige Dommere har fældet i hendes Sag? Nej, sandelig om jeg tror!“

„Folk fortæller,“ sagde en anden, „at hendes fromme Sjælesørger, Hs. Velærværdighed Pastor Dimmesdale, tager sig det meget nær, at saadan en Skam skulde overgaa hans Menighed!“

„Øvrigheden bestaar af gode Mænd, der frygter Gud, men de er virkelig alt for overbærende,“ — bemærkede en aldrende Matrone; „i det allermindste burde de have brændemærket hende i Panden; — jeg skal ellers sige, at det vilde have faaet den fine Fru Ester til at sparke bagud; men hvad bryder den skidt Tøs sig om, hvad de sætter paa hendes Brystsmække! Nej, pyt, det kan hun jo bare skjule med et Brystspænde eller noget andet af den Slags afguderisk Mammon-Stads, og saa spankulere nok saa strunk op og ned ad Gaden.“

„Ja, men alligevel —,“ indvendte halvt frygtsomt en ung Kone, som stod dør med sit Barn ved Haanden, „hvordan hun saa end faar *det* Mærke skjult, — den sviende Vé, hvormed det

har brændt sig ind i hendes Hjerte, *den* bliver hun aldrig fri for!”

„Her er slet ikke noget at snakke om Tegn og Mærker, enten de saa sys fast i Kjolen eller brændes ind i Panden,” — raabte en anden Kvinde, der, ligesom hun var den grimteste, saaledes ogsaa var den mest hjerteløse iblandt disse selvbestaltede Dommere. „Det Kvindemenneske har bragt Skam over os alle, — hun fortjener at lide Døden. Staar det ikke skrevet i Loven, — maa jeg spørge? Jeg skulde nok mene, det gør, — baade i Guds Ord og i den verdslige Lov. Men nu kan Dommerne have sig selv at takke for det, hvis deres egne Koner eller Døtre kommer paa gale Veje, fordi der ikke bliver straffet efter Loven.“

„Nej, fy dog,” udbrød en af Mændene, „er der ingen anden Tugt og Ære hos jer Kvinder, end den, som kommer af den skinbarlige Frygt for Galgen, — det var snart lige drøjt nok! Men ti nu stille, Kvindfolk, — nu er de ved at tage i Laasen, — dør kommer Missis Prynne.“

Fængselsporten blev slaaet op paa vid Gab, og det første, man fik Øje paa, var Bysvendens uhyggelige, barske Skikkelse med Sværd ved Lænd og Stav i Haand, — ret som en Straffens dystre Aand, der truende dukkede frem i Sollyset. Al Puritaner-Lovens ubønhørlige Strenghed var som personliggjort i dette Menneske, hvis Embedsgerning bestod i at bringe dens Straffedomme til Udførelse paa alle Overtræderes Liv og Lemmer. I den venstre Haand holdt han sin Embedsstav strakt ud imod Folkeskaren, med den højre greb han en ung Kvinde i Skulderen og tvang hende saaledes fremefter; men da hun kom til Tærskelen, skød hun ham til Side, og traadte — som var det, fordi hun *selv* vilde det — ud i det fri, — paa en Maade, der samtidig bar Præg af en naturlig Værdighed og af en bestemt Karakter. I Favnen holdt hun et lille Barn, — det kunde vel være et Fjerdingaar gammelt; det missede med Øjnene og vendte sit lille Ansigt bort. Dagslyset var det alt for skarpt, hidindtil havde Livet kun budt det Fangezellens triste Halvmørke.

Da den unge Kvinde — dette Barns Moder — stod dør uden for Fængslet, udsat for Mængdens Blikke, syntes hendes første Tilskyndelse at være denne: at knuge Barnet ind til sit Bryst, vel ikke saa meget af moderlig Ømhed som for at skjule et ejendommeligt Mærke, der var anbragt paa hendes Klædning. Hun indsaa’ dog i samme Øjeblik, at det ene Tegn paa hendes Skam kun lidet evnede at dølge det andet; hun tog derfor Barnet paa Armen, og saa’ ud paa den omkringstaaende Skare af Naboer og

Kendinge med et Blik, hvis Mod ikke lod sig kue, — kækt smilende, skønt hendes Kinder glødede. Foran paa Livstykket af hendes Kjole saas et stort H, af fint rødt Klæde, omgivet af kunstfærdigt Guldbroderi med et underlig snørklet Mønster. Det var fortrinligt udført og virkede med sine mange særprægede Indfald, der bar Vidne om en ejendommelig barok Opfindelses-evne, som en rig og smagfuld Udstyrelse af den Dragt, hun bar; denne var i det hele præget af en vis Overdaadighed, der ganske faldt i den Tids Smag, men som rigtignok langt overskred det Maal af Luksus, der ifølge Koloniens Love var tilladt.

Den unge Kvinde var høj, hendes Skikkelse var kraftigt bygget, men i Besiddelse af en fuldendt Formskønhed. Hendes mørke Haarfylde glitrede i Sollyset, hendes Ansigt med dets regelmæssige, fine Linier og friske, skære Lød, ejede en Skønhed, hvis Virkning end mere øgedes af den høje rene Pande og de dybe, mørke Øjne. Hun havde ædel Byrds Præg, — dog som Barn af sin Tid; og ingen Sinde forhen havde Ester Prynnelagt større Værdighed for Dagen end paa denne sin Smertens-Gang ud fra Fængslets Port. Hendes Kendinge, som havde ventet at se hende fornedret, sort fortvivlet, iagttog med stigende Undren den Skønhed, der ligesom lyste ud af hende og forvandlede den Ulykke og Vanære, som hun var stedt i, til en straalende Krans om hendes Hoved; og dog — den, som saa' paa hende med Forstaaelsens Blik, kunde ikke undgaa at lægge Mærke til, hvor grænseløst forpint hun var. Hendes Klædedragt, som hun under sit Fængselsophold selv havde syet og udstyret paa sin egen Maade med denne Dag for Øje, syntes ved sin særprægede, ubeherskede Pragt at være et Udtryk for hendes Sindstilstand, for hendes oprevne Sjæls uendeligt haabløse Vé. Men hvad der fangede alles Blikke og saa at sige forvandlede Ester Prynnelagt til et helt andet Menneske, saa at alle, baade Mænd og Kvinder, skønt de før havde været godt kendte med hende, nu syntes, som om de saa' hende for første Gang — det var hint luende røde Bogstav, der glødede paa hendes Bryst, omgivet af de gyldne Traades sælsomt snørklede Sting. Det virkede med en magisk Kraft, som var det en hemmelig Trylle-Rune, det skilte hende ud fra Menneskers Samfund, det lukkede hende ind i en Verden for hende selv.

„Skrap til at sy, det er hun,“ bemærkede en af de kvindelige Tilskuere, „men har man nogen Sinde set Mage til hendes snedige Maade at vise det paa, — den frække Tøjte! Véd I hvad, det er jo ligefrem at gøre Nar af vor fromme Øvrighed

lige op i dens aabne Øjne, og gøre sig vigtig af det, som disse værdige Herrer mente skulde være en Revselse for hende.“

„Den fine Fru Ester! Hun fortjente, at vi flaaede hendes fine Kjole af hendes søde smaa Skuldre!“ sagde den mest stenhaarde af de gamle Koner. „Og hvad det røde Bogstav angaar, som hun har flikket saa skabagtigt sammen, skal jeg forære hende en Las af mit gamle Mavebælte, — det vil passe bedre.“

„Aa nej, kære, pas paa,“ hviskede den unge Moder, „pas paa, at hun ikke hører det! Ikke et eneste Sting har hun syet paa det Bogstav, uden at det jo har været som et Stik i hendes eget Hjerte.“

Den barske Bysvend gjorde nu en Bevægelse med sin Stav.

„Gør Plads, Godtfolk, gør Plads, i Kongens Navn!“ raabte han. „Lad os komme frem; saa skal jeg love jer, at Missis Prynne skal blive stillet paa en saadan Plads, at alle Mennesker, baade Mænd, Kvinder og Børn, kan faa god Lejlighed til at betragte hendes herlige Klædebon lige indtil en Time over Middag. Herren velsigne vort gode Land, Massachusetts, hvor man sørger for, at Ugudeligheden kommer for Dagen. Kom saa, Fru Ester, hen og vis Jert røde Bogstav paa Torvet.“

Folk gjorde nu Plads, saa at de to kunde komme igennem. Med Bysvenden foran sig og ledsaget af en bølgende Menneskemængde, der kun bød hende strenge Miner og hvasse Blikke, gik Ester Prynne sin tunge Gang hen til det Sted, hvor hun skulde lide sin Straf.

En Flok ivrigt interesserede Peblinge, der i Grunden ikke forstod noget af det hele — udover dette, at det var derfor, de havde faaet Lov fra Skolen den Formiddag — løb foran Optoget, idet de hvert Øjeblik kiggede om paa Ester, paa det lille lysrædde Barn i hendes Favn og paa det forsmædelige Bogstav paa hendes Bryst.

I de Dage var der ikke langt imellem Fængselsporten og Byens Torv, — men for Fangen var det visselig en mødig Vandringsfærd. Hvor rank hun end gik dør med opløftet Hoved, led hun dog den bitreste Kval for hvert et Fjed, hun traadte; det var hende, som om hendes Hjerte var blevet slængt ud paa Alfarvej, saa enhver i Hoben frit kunde trampe derpaa. Men saa underfuldt har Hans Barmhjertighed dannet Menneskets Væsen, at ikke i selve Hjertesorgens Stund evner vi at udmaale Dybden af vor Nød, — ikkun den Vé, som følger efter, viser os den grant.

Derfor kunde Ester Prynne bevare Skinnet af Frimodighed,

medens hun gennemgik denne Del af sin Skærsilds Pine; og hun naaede saaledes hen til et Slags Skafot, der havde sin Plads i Udkanten af Torvet, paa Vestsiden. Det var anbragt saa tæt op til Kirkens Mur, at det saa' ud, som om det var nagelfast med denne.

Dette Skafot eller Stillads udgjorde en Del af hint Straffens Bygningsværk, som vi vel nu i de senere Slægtled kun gennem den historiske Overlevering har haft Lejlighed til at gøre os bekendt med, men som i gamle Dage ansaas for at være et lige saa virkningsfuldt Middel til Fremme af den sande Borgerdyd, som i sin Tid Skarpretterøksen antoges for at være det, dengang Rædselsherredømmet bestod i Frankrig; med andre Ord — det var Gabestokkens ophøjede Skamplads; dør knejste det Tugtelsens Redskab, der var bygget saaledes, at det omsluttede Synderens Hals med et snærende Tag, og saaledes tvang ham til at holde Hovedet opløftet, — saa det kunde blive Genstand for alles Blikke. Dybere Nedværdigelse har man aldrig evnet at paaføre Mennesket end denne: at formene en arm Synder den Lise at skjule sit Ansigt i Skamfølelse; og just dette var Gabestokkens frygtelige Formaal.

For Ester Prynnes Vedkommende — som for Resten ret jævnlige ellers — lød Straffen paa, at hun skulde staa til Skamme *ved* Gabestokken saa og saa længe, dog uden at spændes ind i denne. Hun havde faaet Besked desangaaende, og gik derfor op ad Trappen og lod sig stille til Rette, saaledes som hun skulde staa til almindelig Beskuelse, omtrent i Mandshøjde over Gaden.

Der var noget grufuldt i hele dette Optrin, som der altid vil være det, naar det ene Menneske ser det andet stillet blot i al dets Synd og Skam, — medmindre Samfundet engang bliver saa forhærdet, at det smiler af sligt, i Stedet for at grue derover. De Mennesker, som var Vidner til Ester Prynnes Fornedrelse, hørte til et Slægtled, som endnu ikke havde mistet Hjertets Enfold. De var haarde nok til, at de uden at kny kunde have set hende blive henrettet, hvis Dommen havde lydt saaledes, men der fattedes dem ganske den Hjerteløshed, som hos senere Slægtled har gjort sig gældende, og som i en saadan Stille til Skue af et syndigt Menneske kun vilde se noget, der kunde gøres Grin af. Og i øvrigt, selv om der endda havde været nogen Tilbøjelighed fremme hos Folk i Retning af at gøre Løjer, vilde alene denne Kendsgerning have været tilstrækkelig til at kue alt saadant og faa det til at dø hen i højtideligt Alvor, — at der var saa højværdige Mænd til Stede som Guvernøren og flere af hans Raadsherrer,

en Dommer, en General og Byens Gejstlighed; de opholdt sig alle paa Gudshusets Svalegang, hvorfra de kunde se ned paa Skampladsen. Naar saadanne høje Herrer overværede Straffens Udførelse, maatte denne aabenbart være af en meget alvorlig Beskaffenhed; altsaa lagde man den mest dystre Alvor for Dagen. Den ulykkelige Synderinde opbød al sin Sjælsstyrke, al sin kvindelige Selvagtelse, for ikke at lade sig slaa ned af alle de mange hvasse Blikke, der tyngede hende som med en saa umaadelig Tyngsel just dèr, hvor de tusinde Øjenpar søgte hen og mødtes, — nemlig paa hendes skændselsmærkede Barm; stundom tyktes det hende, som kunde hun nu ikke mere holde det ud. Hun var en af den Slags hjerteligt bevægede og bevægende Naturer, der ikke er med i noget ikkun til Hælvten, men energisk og ubereg-nende giver sig helt hen i det, som Viljen sættes ind paa; i Overenstemmelse med dette sit Naturel havde hun belavet sig paa og søgt at tilkæmpe sig Ufølsomhed overfor alle den Slags giftige Naalestik, som, om end varieret i det uendelige — altid udgør en Pøbels væsentlige Middel, naar den vil forhaane. Men der var noget saa langt, langt frygteligere i den alvorsfulde Højtidelighed, som fra alle disse Ansigter stirrede hende i Møde, at hun langt hellere vilde være Genstand for deres haanlige Latter og vrængende Gebærder end gennemisnes af disse stivnede Ansigtters Kulde. Havde de givet sig til at brøle af Latter alle sammen, — Mænd, Kvinder, ja hver lille skingrende Barnestemme med — saa skulde Ester Prynne nok have værget for sig med et bittert og foragteligt Smil. Men, som det *nu* var, knugede Straffens Tyngsel hende ned med saadan Vælde, at der var Øjeblikke, hvor hun syntes, at enten maatte hun give sit forpinte Hjerte Luft i et gjaldrende Véraab og styrte sig ned fra dette Skændselens Sted, — eller ogsaa maatte hun give sig over i Vanvidet.

Men saa kom der Øjeblikke, da alt dette grufulde tyktes hende at svinde bort som gøglende Skygger, og i Stedet derfor viste der sig for hende ret som en Billedrække, der gengav hendes hele Livsførelse, alt, hvad der var timedes hende siden Barndommens lykkelige Dage. Medens hun stod dèr paa hin Elendighe-des Varde, saa' hun atter for sig den gamle Landsby derhjemme, hvor hun var født, og Barndomshjemmet — en gammel Herregaard, opmuret af Kampesten, men nu forfalden, saa den skreg af Armod, medens det halvt forvitrede Vaabenskjold oven over Porten pralende søgte at hævde det gamle Adelskab. Hun saa' sin Faders Ansigt med dets Højpande, og det ærværdige hvide Skæg, der bølgede dækkede den gammeldags Pibekrave efter

Moden fra Dronning Elisabeths Tid. Hun saa' sin Moder med al hendes utrættelige, ømme Kærlighed, der spejlede sig i hendes Ansigt, saaledes som dette havde fæstnet sig i Esters Erindring, og siden hen, efter Moderens Død, mangen Gang var rundet hende i Minde og havde været hende et Værn imod Farer og Fristelser. Hun saa' sig selv som ung Pige, dengang hendes friske Skønhed foldede sig ud og ligesom øste et Lysvæld ind i det grimme, matte Spejl, der var det eneste, hun ejede. Og hun saa' endnu et Ansigt, en aldrende Mands, med Videnskabsmandens blege, magre Træk og med rindende Øjne, der havde slidt sig matte i Lampe-lyset gennem mange Aars Gransken og Grublen, — og som dog ejede en sælsom, gennemtrængende Evne, saa ofte som han lod dem skue ind i en Menneskesjæl. Denne Skikkelse, der bar Præg af aarelangt ensomt Studium, dukkede i Ester Prynnes Erindring altid saaledes frem, at Krøblingens Mærke, om end nok saa lidet, hvilte over ham, idet hans ene Skulder var noget højere end den anden. — Og hun saa' for sig, i Erindringen, en fremmed Stad med snævre krinkelkrogede Gader, med høje, graa Huse, med vældige Kirker og offentlige Bygningsværker i en sælsom gammel Stil; dèr var et nyt Liv begyndt for hende, men sammen med hin lærde Mand, hvis Legeme var skævt forvredent; et nyt Liv — men ak! et saadant, hvis hele Indhold bestod i gamle forvitrede Stene og mosklædte Mure. Men til sidst svandt alle disse Billeder hen, som Mindet havde stillet hende for Øje, og den hæslige Virkelighed paatvang sig hende paa ny: Torvet i den puritanske Nybygd, alle Byens Folk dèr nede, som stirrede med hvasse Øjne op paa hende, — ja, paa hende, Ester Prynn selv, som stod her paa dette Skændselens Sted, med et lille Barn paa Armen, og med dette grufulde Hors-Mærke luende paa sit Bryst.

Var det virkelig sandt? Hun knugede Barnet ind til sig saa heftigt, at det klynkede; hun slog Øjnene ned, — ned paa det røde Bogstav, — hun lod sin Finger røre ved det, for at overtyde sig om, at det var Virkelighed.

Ja, — det var Virkelighed! Hendes Barn og hendes Skam, — det var Virkelighed, hendes Livs Virkelighed, — og hele dets fremtidige Indhold.

Thi nu var alt det gamle forbigangent. —

III.

Genkendelsen.

Inderst i Mængden saas en Indianer, klædt efter sin Stammes Vis; ved Siden af ham stod en hvid Mand, som aabenbart var i Følge med ham, og hvis Klædedragt bestod af et mærkeligt Sammensurium af indianske og europæiske Bestanddele. Hans Skikkelse var lille, i hans Ansigt var mange dybe Furer, — og alligevel saa' man straks, at han var ingen Olding. Ansigtstrækkene bar Vidne om rige, sjælelige Evner og om en dyb, indsigtsfuld Viden, erhvervet gennem mange Aars ihærdig Granskning. Trods den tilsyneladende skødesløse Maade, paa hvilken han havde ordnet sin uensartede Paaklædning, lykkedes det ham kun til Dels at dølge en medfødt Legemsskade, en Skævhed af venstre Skulder.

I samme Nu, som Ester Prynne fik Øje paa denne Mand, trykkede hun krampagtigt Barnet til sit Bryst, saa voldsomt, at den lille atter gav et lille Klynk fra sig, — dog uden at Moderen syntes at lægge Mærke dertil.

Han havde straks, da han kom til Torvet, set paa hende, — men i Førstningen ganske flygtigt. Thi han var en Mand, hvis Blik ofte søgte indad, og som lidet ænsede, hvad der gik for sig i Verden ude omkring ham, — naar det ikke var noget, der berørte den Verden, han indesluttede i sit eget Bryst. Men snart ændredes hans Blik, det blev skarpt, forskende. Alle Trækkene i hans Ansigt vred sig sammen i dirrende Angst — det var, som gled en Slange lynsnart hen over det — den standsede og blev liggende der, kun synligt i ét eneste hastigt Nu. Den voldsomme Sindsbevægelse skyllede som en mørk Bølge hen over Ansigtet, men saa hurtigt gjorde hans viljestærke Selvbeherskelse sig gældende, at blot et Øjeblik derefter, — og han lagde atter sin vanlige kølige Ro for Dagen. Da han mærkede, at Ester Prynnes Øjne hvilte paa ham, og at hun var ved at genkende ham, rakte han forsigtigt, idet han lod, som om han gjorde en tilfældig Bevægelse, den ene Haand i Vejret, og lagde Pegefingern paa sin Mund.

Derpaa henvendte han sig til den af Byens Borgere, som stod lige foran ham, og adspurgte ham, — høfligt, men med en vis overlegen Værdighed:

„Vil De være saa god at sige mig, — hvem er den Kvinde dèroppe? Og hvorfor skal hun offentligt staa til Skamme dèr?“

„I er sagtens fremmed her paa Egnen, kære,“ svarede Borge-
ren og betragtede nysgerrigt ham og hans vilde Ledsager, „ellers
havde I sikkert nok hørt Tale om Missis Ester Prynne og hendes
daarlige Gerning. Jeg maa rigtignok sige, at hun har bragt
Skam og Skændsel over den fromme Pastor Dimmesdales Me-
nighed.“

„Jeg er fremmed her, som De meget rigtig bemærkede,“ sagde
den anden, „viden om har jeg vandret, skønt visselig ikke af
egen fri Vilje. Alskens ondt er timedes mig paa Havet og paa
Landjorden, i lang Tid har jeg været Fange hos Hedningefolket
i Syden, men nu har Indianeren dør ført mig hid, for at jeg kan
købe mig fri. Hvis det derfor ikke er Dem til Besvær, vilde jeg
gerne høre lidt nærmere om, hvori Ester Prynnes — var det ikke
saadan De sagde, hun hed? — hvori hendes Forbrydelse be-
staar, og hvad der skal gøres ved hende deroppe paa Ska-
fottet.“

„Saa gerne, kære, — det skal jeg saa gerne fortælle Jer,“
svarede Borgeren beredvilligt. „Det hænger saadan sammen, ser
I, at den Kone deroppe, hun var gift med en meget lærd Mand,
en Englænder, — men han havde i lang Tid boet i Amsterdam;
derfra var han saa for et Par Aar siden kommen i Tanker om, at
han vilde flytte, for at rejse over og prøve sin Lykke hos os andre
her i Massachusetts. Saa sender han Konen i Forvejen, og tøver
selv for nogle Sagers Skyld, som han nødvendigvis maa tage
sig af. Naa, — der gaar to Aar omtrent, og imens bor Konen
her i Boston, men Manden, den fine, lærde Hr. Prynne, lader
slet ikke høre fra sig; og saa, — ja, saa gaar det saadan, at hun
er jo en ung Kone, og da hun nu var helt overladt til sig selv,
og ikke havde nogen til at raade over sig, — saa, — ja, I forstaar
sikkert nok, hvad jeg mener —“

„Aa, ja, — jeg forstaar Dem,“ — sagde den fremmede med et
bittert Smil. „Saa lærd en Mand, som han var, — efter hvad De
fortæller, — burde han have været klogere end som saa. Men
vær saa venlig at sige mig, — det lille Barn, som Missis Prynne
har i Favnen, — det ser ud til at være en tre—fire Maaneder
gammelt, — hvem er Faderen?“

„Ja — det er netop det, der er det gaadefulde ved Sagen,“
svarede Borgeren; „og der fattes os en Guds Mand, som udrustet
med Daniels Aand og Kraft kan løse Gaaden. Fru Ester vægrer
sig paa det bestemteste ved at tale ud, og Raadets Medlemmer
har forgæves lagt deres Hoveder i Blød. Hvem véd, — maaske
staar den skyldige i dette Øjeblik midt iblandt og betragter dette

Mørkets Skue, forglemmende, at Gud ser ham, selv om Mennesker ikke véd Besked om hans Brøde.“

Den fremmede smilte ligesom før: „Den lærde Mand burde selv komme og granske den Løndom ud.“

„Ja, for ham sømmer dette sig bedst,“ svarede Borgeren; „forudsat, at han endnu er i Live. Men det var altsaa det, jeg var ved at fortælle Dem, Herre, at vores Øvrighed her i Massachusetts den saa' saaledes paa den Sag, at Konen var jo ung og fager, og hun har jo nok været fristet svarligen, inden hun faldt; og saa maatte man jo ogsaa tage i Betragtning, at hendes rette Ægtehusbond ligger vel sagtens i Havets Dyb. Og se, derfor tyktes det dem ikke forsvarligt at dømme denne Kvinde ganske efter Lovens Bogstav. Thi saaledes byder vor gudvelbehagelige Lov, at den utro Ægtehustru skal straffes paa Livet. Men ud af idel Medynk og Barmhjertighed har de dømt ikkun saaledes, at Missis Prynne skal staa trende Klokketimer igennem paa Skampladsen ved Gabestokken, og skal hun da — saavel som og i Resten af hendes timelige Liv — bære sin Brødes Skamtegn synligt paa sit Bryst.“

Den fremmede Mand nikkede alvorligt. „Ja, de har dømt hende retvist,“ sagde han. „Paa den Maade vil hele hendes Liv blive én eneste uafsluttelig Bodsprædiken — indtil den Dag, da hun jordes, og Skændselsmærket ristes ind i den Sten, som dækker hendes Grav. Men det tykkes mig ilde, at den Mand, som har været halvt med hende om Synden, skal kunne fri sig for at bære sin Del af Straffen. Skønt for Resten — han frier sig ikke, — nej, hans Straf indhenter ogsaa *ham*.“

Den fremmede bød høfligt Farvel til den meddelsomme Borgermand, henvendte i en lav Tone et Par Ord til sin indianske Ledsager, hvorefter de begge fjernede sig.

Medens dette gik for sig, stod Ester Prynne paa sin Plads og stirrede ufravendt ned paa den fremmede Mand, — hun stirrede og stirrede, saa det stundom syntes hende, at alt det andet var forsvundet, og kun hun og han alene var dør til Stede. Om saa havde været, — sæt, at hun virkelig havde været alene med ham nu — og uden et eneste Menneskes Værn havde maattet træde ham for Øje! Det vilde dog have fyldt hende med endnu større Gru end selve den Virkelighed, som hun var stedt i: at han saa' hende staa her i Middagsheden, med Skændselsmærket lunde paa Brystet, med det Barn i Favn, som hun havde undfanget i Synd og født i Skam, — et armt og usseligt Skuespil, — Genstand for alt Folkets nyfigne Blikke . . . og det var *hende*, hende,

hvis Ansigt man kun burde set i Hjemmets de stille Stuer, belyst af Arneildens Gyldenskær, eller i Herrens Hus om Sabbaten, med Tugt og Ære iført en Ægtehustrus Højtidsdragt! Ja, det var frygteligt, alt dette; og dog havde hun en vis Følelse af, at disse mange Menneskers Nærværelse paa en Maade var hende et Værn; — hellere staa saaledes som nu, med hele Folkeskaren imellem ham og hende end at møde ham, Ansigt til Ansigt, de to alene! Saa optagen var hun af denne Tanke, at hun ikke ænsede en Røst, der lød bag ved hende, før den gentagne Gange havde nævnet hende ved Navn med en kraftig og højtidelig Stemmeklang, der naaede til alles Øren:

„Ester Prynne, lyt til mine Ord!“

Vi har allerede nævnt, at lige oven over det Sted, hvor Ester Prynne stod, fandtes der ret højt oppe paa Facaden af „Synagogen“ (saaledes benævntes Menighedens Samlingssted fortrinsvis paa hin Tid, da Ordet „Kirke“ i manges Øren skæmmedes af en vis „afgudisk“ Bibetydning) ud imod Torvet en Udbygning, der nærmest maa betegnes som en Slags „Balkon“ eller „Loggia“. Herfra plejede man „at læse til Kirkestævne“, i Nærværelse af den samlede Øvrighed, og i det hele under Udfoldelse af det ejendommelige Ceremoniel, som paa hin Tid ansaas for ganske nødvendigt, naar der skulde ske noget som helst „officielt“.

Det var derfor ogsaa fra dette Sted, at Guvernør Bellingham overværede Udførelsen af Ester Prynnes Straf. Han sad i sin Embedsstol, omgivet af en Æresvagt af Drabanter med Hellebarder; han var iført en sort Fløjls Vams, en bræmmet Kappe og en Hat med en mørk Fjer. Den gamle Herres furede Ansigt udtalte tydeligere end mange Ord, at han var en Mand, der havde gjort mange og tunge Erfaringer, og som saaledes var bleven hærdet i Livets Skole. Han var paa sin rette Plads, idet han var Leder af et Samfund som denne Nybygd; der var over hans hele Væsen og Færd — saavel som over de andre ledende Mænds i Datidens Ny-England — et ganske bestemt Præg af kølig, bevidst og dog samtidig behersket Myndighed, som naturligt maatte være hos hin Slægt, for hvem det urokkelige sociale Grundprincip lød saaledes: „Der er ingen Øvrighed uden af Gud“; og „Øvrigheden bærer ikke Sværdet forgæves“. Det var utvivlsomt retskafne og ærlige Mænd, der vilde det bedste. Men man kunde vanskeligt tænke sig en Domstol, der mindre egnede sig til at fælde Kendelse i en Sag om en stakkels, vildfaren Kvinde, end netop disse Mænd, ihvor god Forstand de end ellers ejede, og ihvor oprigtigt end deres Forsæt var om at dømme retteligt.

Ester Prynne selv havde aabenbart en Følelse af dette; thi da hun løftede sit Blik opad imod Balkonen, fra hvilken hendes Dommeres strenge, iskolde Ansigter var vendte nedad imod hende — blegnede hun og skjalv.

Den Mand, hvis Røst omsider havde fanget hendes Opmærksomhed, var Bostons første Præst, den velærværdige Hr. Pastor John Wilson, en højt anset Teolog, der (endog maalt med hine lærde Tiders Maalestok) sad inde med særdeles betydelige Kundskaber, og som tillige inderst inde i sin Personlighed rummede et mildt, lyst Sind; — men medens hans Aandsevner paa andre Omraader havde naaet en ikke ringe Udvikling, havde han derimod undset sig ved hint nænsomme, samfølende Moment, og havde saa vidt muligt søgt at hindre det fra at gøre sig gældende. Som han nu stod dør paa Balkonen, lignede han ganske et af disse dystre Portrætter, som man jævnlig kan finde foran i gamle Postiller; — og han havde i Virkeligheden ikke større aandelig Ret end et saadant til — saaledes som nu — at træde frem og tage sig Raaderet i en Sag om Elskovs Vilje, Elskovs Brøde og Elskovs Ve i bævende Menneskehjerter.

„Ester Prynne,“ sagde han, „jeg har alvorligen stridt Ordets Strid med denne min unge Medtjener, ved hvis Læber Guds Ord hidindtil miskundelig har været dig forkyndt; — ja, jeg har indstændig bestræbt mig for at formaa denne gudfrygtige Yngling —“ idet Pastor Wilson udtalte disse Ord, lagde han sin Haand paa Skulderen af en ung Mand, der stod ved Siden af ham, „til her, for Herrens Aasyn, i disse vore høje og gode Herrers, saa vel som og i alt Folkets Paasyn, at tale med dig om det, som vedrører din slemme, ja ugudelige Synd. Han, der kender dit Sinds Beskaffenhed, maatte lettere end jeg kunne skønne, om det er ad Kærlighedens eller ad Frygtens Vej, man naar frem til Sejrvinding over din haarde, genstridige Sjæl, paa det at du ikke længere monne dølge den Mands Navn, som fristede dig, saa at du svarligen geraadede udi Synd. Men nævnte min unge Medtjener, som visseligen besidder Visdommens Naadegave langt udover sine Aars Maal, er dog tillige underlagt hin Ungdommens Skrøbelighed: Hjertets overvættes Nænsomhed, hvorfor han og gør saadan Indvending, at Kvindens Hjerte og naturlige Væsen fortrædiges og rammes af dybe Vunder, hvis man haardeligen nøder hende til vitterligt for alt Folket at oplade, hvad hun hidindtil i Løndom haver dulgt — endog jeg paaminder om dette, at Skammen ligger i Syndens Udøvelse, men ingenlunde i dens Bekendelse. Atter siger jeg til dig, Broder Dimmesdale, — bør det sig

ikke, at du, fremfor mig, udøver Sjælesorgens Arbejde med Hensyn til denne arme Synderinde.“

Stemningen hos de højvelbaarne og ærværdige Herrer paa Balkonen ytrede sig nu ret tydeligt, og Guvernør Bellingham gjorde sig til dens Talsmand, idet han myndigt, og samtidig med megen Hensynsfuldhed overfor den unge Præst, udtalte:

„Gode Hr. Pastor Dimmesdale! Det er væsenligt Jer, som har Ansvaret for denne Kvindes Sjæl. Bedst sømmer det sig for Eder at formane hende til at udvise sin Anger ved at gøre Bod, begyndende med Syndens lydelige Skrifte.“

Denne umiddelbare Opfordring fik alle i Mængden til at se hen paa Hs. Velærværdighed Pastor Dimmesdale, en ung Kirkens Tjener, udgaaet fra et af de store engelske Universiteter, hvis hele Sum af Datidens Lærdom han havde bragt med sig herover til de store Skoves Land.

Hans glødende Veltalenhed og Trosiver havde alt givet Løfte om, at han med Tiden vilde blive en fremragende Kirkens Tjener. Hans Udseende var meget virkningsfuldt: en høj, ren Pande, dybe, mørke Øjne og et Underansigt, der dirrede af et Følelsernes Væld, om ikke det holdtes i Tugt og Ave af den unge Mands jernhaarde Vilje. Trods alle de rige Evner, trods al den megen Lærdom, var der over denne unge Præst et sælsomt lønligt Præg, ret som af et forskræmt, utrygt og dog længselsfuldt Barn, — der var stedt i Vilderede midt i hele denne underlige Menneskeverden, og vidste ikke bedre Raad end at gemme sig ind i sig selv.

„Broder i Herren, tal til hende!“ sagde Pastor Wilson. „Hans Højvelbaarenhed Hr. Guvernøren har Ret: Det kan gælde om hendes udødelige Sjæl, og det kan derfor ogsaa gælde om din egen, — thi hun var et Lam, som var dig betroet. Forman hende til at bekende Sandheden.“

Pastor Dimmesdale stod en Stund med sænket Hoved — man mente, at det var, fordi han bad inderligt; — derpaa traadte han frem.

„Ester Prynne,“ sagde han, idet han hældede sig ud over Balkonen og saa' hende dybt ind i Øjnene, „du har sikkert hørt de gode Ord, som Pastor Wilson nys udtalte, og du forstaar sikkert den Tyngsel, som haardeligt knuger min Samvittighed. Saa sandt det tjener til din Fred, saa sandt din Bekendelse vil kunne virke til Sjælefrelse, paalægger jeg dig at nævne den usalige Mands Navn, med hvem du har syndet. Lad ikke en ilde anbragt Medlidenhed eller Ømhed binde din Tunge! Thi tro mig, Ester, — om han end skulde stige ned fra et Æresæde for at staa ved din

Side paa Skammens Sted, det var ham dog bedre saaledes, end om han skal vandre igennem Livet med Syndeskylden lønligt i sin Sjæl. Hvad baader ham din Tavshed, — den vil tværtimod friste, ja nøde ham til at øge Synden med Bedraget. Den store Naade har Gud bevist dig, at du nu staar paa ærlig Grund, vitterlig er din Fornedrelse, vitterlig din Bod, men vitterlig bliver derfor ogsaa den Sejr, du vil naa til, baade over din Synd og over din Ve. Betænk, oh betænk, er det ret af dig, at du vægrer dig ved at iskænke ham den samme bitre Kalk til Sjælens Lægedom, som nu er bleven rakt dig, — oh! sæt, der fattes ham Mod til selv at tvinge sig den til!”

Igennem den unge Præsts skønne, dybe Røst dirrede en inderlig Vemodstone; den fandt Vej ind til Tilhørernes Hjerter, og fik Strengte derinde til at klinge med den samme sitrende Klang. Ja, om det saa var det lille Barn i Esters Favn, saa vendte det pludselig Blikket op imod Præsten og rakte sine smaa Arme i Vejret med et lille Klynk, midt imellem Graad og Smil.

Saa dybt et Indtryk havde Pastor Dimmesdales Ord gjort paa Mængden, at man ikke nærede nogen Tvivl om dens gunstige Resultat: nu vilde Ester Prynne sikkert nævne Navnet paa den skyldige, — eller Synderen maatte selv — hvad enten han var høj eller ringe — føle sig saaledes overvunden i sin Samvittighed, at han traadte frem og gik op paa Skampladsen.

Men Ester rystede paa Hovedet.

„Kvinde, Kvinde, — du skal ikke friste Herren, din Gud, — at ikke noget værre skal times dig!” raabte nu den gamle Pastor Wilson strengt og truende. „Selv af den spædes og umyndiges Mund har Herren ladet udgaa Vidnesbyrd til Bestyrkelse og Bekræftelse af den Formaning, som er talt. Nævn Navnet, — da vil maaske din Anger kunne føre til, at Skammens røde Tegn fjernes fra dit Bryst!”

„Ak nej, det er umuligt, — dertil er det for dybt brændt ind, — intet Menneske kan nu fri mig fra det. Og aldrig, aldrig røber jeg hans Navn.” Idet Ester sagde disse Ord, saa’ hun ikke paa Pastor Wilson, men op i den unge Præsts dybe, angstfyldte Øjne, „aldrig vil jeg røbe det. Ak, Gud give, jeg evnede at bære hans Kvide tillige med min egen.”

„Sig det, Kvinde,” sagde haardt og koldt en Stemme fra Mængden. „Sig det, og skaf dit Barn en Fader.”

„Jeg siger det ikke!” svarede Ester; hun blev bleg som et Lig, men holdt Stand overfor denne Røst, — som hun, ak! kun alt for godt kendte. „Mit Barn maa holde sig til sin himmelske Fader

alene, — thi nogen jordisk Fader kommer hun aldrig til at vide af.“

Pastor Dimmesdale, som med Haanden knuget ind til sit Hjerte i aandeløs Spænding, havde ventet paa Esters Afgørelse, sagde stille hen for sig: „Hun fortæller det aldrig!“ Han drog Vejret dybt og trak sig tilbage fra Balkonens Rækværk, som han havde lænet sig ud over. „O, Rigdoms Dyb af Mod og ædel Troskab, som rummes i et Kvindehjerte! Nej, hun vil aldrig fortælle det til nogen.“

Da det ikke kunde nytte at trænge mere ind paa den arme Kvinde, henvendte den gamle Præst sig til Folkeskaren og holdt en i Dagens Anledning nøje udarbejdet Prædiken om Synden i Almindelighed og den Synd, som vedrørte Ester Prynnes Skamtegn, i Særdeleshed. Ja, saa kraftigt et Bølgeslag af lange, kunstige Sætninger desangaaende lod han en stiv Klokke time igennem bruse hen over Folks Hoveder, at det luerøde Bogstav efterhaanden antog grueligere og grueligere Former, ja, til sidst mente de grangivelig at iagttage, hvorledes Tegnets luende Farveskær hidrørte fra Flammer, der steg frem fra Helvedes Afgrund. I al den Tid stod Ester Prynne roligt paa sin sørgelige Plads og stirrede hen for sig med stive, glasagtige Øjne, fuldstændig uberørt af det hele. Al den Kval, som kan martre et Menneskehjerte, var bleven hende til Del paa denne Dag; hun kunde nu i Øjeblikket overhovedet slet ikke mere føle Smerte; hun var ikke en af den Slags Kvinder, hvem en Besvimelse frier fra de Lidelser, der ellers vilde tynde for haardt; det eneste Fristed, hvor hendes forpinte Sjæl kunde ty ind, var en urokkelig, klippehaard Ufølsomhed, paa hvilken alt prellede af. Medens hun saaledes stod der som Stok og Sten, kunde Præstens Røst ubarmhjertigt buldre som Torden, — det var kun Støj for hende, ikke Ord. Til sidst blev Barnet uroligt og skreg, saa det skingrede; hun prøvede paa at lulle det i Blund, men ganske mekanisk, som om det egentlig slet ikke kom hende ved. Det samme Præg af forstenet Uanfægtethed var over hende ogsaa, da hun blev ført tilbage til Fængslet og forsvandt for Mængdens Blik bag den jernbeslagne Port. Folk, som passede nøje paa at se efter, forsikrede bag efter hviskende hverandre, at det luerøde Bogstav sendte et Skær, — uhyggeligt som fra Helvedes Flammer, — fra Esters Bryst langt fremefter ind i Fængslets skumle Indre.

IV.

Samtalen.

Da Ester Prynne atter var bleven indsat i Fængslet, blev hun betaget af saa voldsomme nervøse Anfald, at man ikke turde lade hende være uden Opsigt. Hun var næppe sig selv mægtig, og kunde maaske i Vildelse forgribe sig paa sin egen Person eller paa det lille Barn. Det blev henad Aften, men den ulykkelige Kvindes oprevne, ubeherskede Sindstilstand havde ikke bedret sig, — heller ikke ved Hjælp af de Irettesættelser og Trusler, som Arrestforsvarer Brackett havde anvendt. Han anmodede da om Tilladelse til at lade Fangen behandle af en Læge, hvem han skildrede som vel bevandret i den ganske kristelige Lægevidenskab og tillige som en Mand, der hos Urskovens vilde Befolkning var bleven kendt med Brugen af lægende Urter og Rødder.

Det var i Virkeligheden ogsaa ganske nødvendigt, at der blev skaffet Lægehjælp baade til Ester og endnu mere til Barnet; thi dette syntes ved Moderbrystet ogsaa at have lidt af det Sorgens Væld, der bruste i det forpinte Hjerte; det lille Legeme vred sig i Krampe, — ret et levende Billede paa Moderens bitre Hjertekval Time for Time den hele Dag igennem.

Den Mand, hvis Tilstedeværelse i Folkeskaren paa Torvet havde gjort saa dybt et Indtryk paa Ester, blev nu af Arrestforvareren ført ind i den triste Fangecelle. Han var bleven indkvarteret i Fængslet, ikke fordi han var mistænkt for nogen Forbrydelse, men fordi det var den nemmeste og mest passende Maade at sikre sig hans Person paa, medens Øvrigheden forhandlede med de indianske Høvdinge om Løsepengene for ham. Han lod sig kalde Roger Chillingworth. Arrestforvareren tøvede et Øjeblik, greben af Forundring over den sælsomme Virkning, som Lægens Indtrædelse havde; thi Ester Prynne tav øjeblikkelig og blev staaende, som var hun af Sten. Kun Barnets Graad hørtes uforandret.

„Vær saa god at lade mig være alene med Patienten,“ sagde Lægen. „Stol De kun paa mig, Arrestforvarer; saa skal De se, her vil blive Ro og Fred om et lille Øjeblik; og jeg forsikrer Dem for, at Missis Prynne skal saa nok for Fremtiden skikke sig ganske anderledes rimeligt, end hun vel sagtens har hidindtil.“

„Ja, det maa jeg sige, — kan Herren udrette det, saa vil jeg love Dem for at være forfærdelig dygtig,“ svarede Brackett. „For

rent ud sagt, — Konen har tet sig, som om Satan var faret i hende; — jeg var snart lige ved at skulle tage mig for at ud-drive ham med tørre Hug.“

Over den fremmedes Væsen var der, straks da han traadte ind i Cellen, dette ejendommelige Præg af rolig Saglighed, som man i Reglen træffer hos Lægekunstens Udøvere. Og, uagtet der øjensynligt bestod et meget nært Forhold mellem Ester Prynne og ham — hun var jo bleven helt betaget af det, da hun om Morgen opdagede hans Ansigt i Folkemængden — vedblev hans Væsen at være det samme, ogsaa efter at Arrestforvareren havde fjernet sig, saa at de to stod dør, Ansigt til Ansigt. Først tog han sig af Barnet, der laa i sin lille Seng og vaandede sig og græd saa stærkt, at det var ganske nødvendigt først og fremmest at faa det beroliget. Da han havde undersøgt det nøje, tog han et lille Læderskrin frem, som han bar paa sig, og lukkede det op. Det indeholdt Lægemedler, og et af disse rørte han ud i et lille Bæger med Vand.

„De mange Aar, da jeg søgte at udforske Naturens Hemmeligheder og nu det Aar eller mere, som jeg har tilbragt blandt et Folk, der er saare kyndigt i Brugen af lægende Urter, — har gjort mig til en dygtigere Læge end mangan en, som gør Fordring paa Titlen. Tag du dette, og giv du det selv til dit Barn; — det er jo dit eget, — mit er det visselig ikke; — hverken min Stemme eller mit Ansigt kendes hun ved, som et Barn ved sin Faders.“

Ester vægrede sig, idet hun stirrede paa ham med stive, angstfyldte Øjne.

„Kan du nænne at hævne dig paa det uskyldige Barn!“ sagde hun med hviskende Stemme.

„Du taabelige Kvinde!“ svarede Lægen i en haard og dog samtidig beroligende Tone. „Tror du, jeg er gaaet fra Sans og Samling, — at jeg skulde tænke paa at gøre ondt imod Barnet, — født som det er i Skam og til Elendighed! Medicinen her er god og gavnlig; om det saa var mit eget Barn — ja! *mit*, ligesom det er *dit* — kunde jeg ikke give det noget bedre.“

Han tog selv Barnet i sine Arme og lod det drikke Miksturen. Dennes gode Virkning viste sig hurtigt og svarede til, hvad Lægen havde lovet. Det syge Barns Graad stilnede af, Krampetrækningerne blev mindre voldsomme og hørte til sidst helt op; og umiddelbart derefter trængte Sveden frem af Porerne, og den lille faldt i en dyb Søvn, — saaledes som det plejer at ske med Smaabørn, naar man har skaffet dem Lindring for svær Pine.

Lægen henvendte da sin Opmærksomhed paa Moderen. Ro-

ligt og nøjagtigt undersøgte han hende, følte Pulsen, betragtede Øjnene, — alt med en Saglighed, saa behersket, saa fuldstændig upersonlig, at det gøs i hendes Hjerte derved; og da han omsider var færdig med Undersøgelsen, gav han sig atter til at tilberede en Mikstur.

„Lægemidler, som kan give Glemsel eller læge Hjertets Vé, kender jeg ikke til,“ svarede han; „men mangen en Løndom er bleven mig aabenbaret, — ogsaa ude i Urskoven; her er netop én af dem, et Middel, som jeg lærte af en Indianer. Drik det! — det dulmer vel sagtens ikke saa godt som en uskadt Samvittighed — men *den* kan jeg ikke skænke dig! Og det vil i alt Fald kunne dæmpe dit oprevne, ubeherskede Sind, ligesom Olien dæmper Havets Bølger i Uvejrsstorm.“

Han bød Ester Bægeret, og hun modtog det, men saa' ham i det samme langsomt og alvorligt ind i Øjnene. Hendes Blik indeholdt ikke saa meget nogen egentlig Angst som Usikkerhed, Tvivlraadighed med Hensyn til, hvad det var, han havde i Sinde. Hun saa' ogsaa hen paa Barnet, der sov trygt.

„Jeg har tænkt paa Døden,“ sagde hun; „jeg har længtes efter den, — aah, jeg har saa gerne villet bede Gud derom, — men hvor turde jeg, saadan én som jeg, bede Gud om noget? Og dog, hvis denne Drik bringer Døden, — saa raader jeg dig: betænk dig endnu en Gang, inden du lader mig svælge den. Se! mine Læber rører ved Bægerranden.“

„Drik kun,“ svarede han med den samme kølige Stilfærdighed. „Kender du mig saa daarligt, Ester Prynne? Hvad jeg har sat mig for, — plejer jeg mon at gøre det halvt hen i Vejret? Ja, *sæt* at det just er min Hensigt at øve Hævn, hvad baader mig da mere end netop at holde dig i Live, — saa at denne luerøde Skændsel ret kan brænde sig ind i din Barm.“

Med disse Ord lod han sin lange Pegefinger røre ved det røde Bogstav paa Esters Bryst — og det tyktes hende i samme Nu, som om det var blevet rødglødende, saaledes sved det i hende. Han lagde Mærke til den uvilkaarlige Bevægelse, hun gjorde, og smilte. „Du skal derfor leve,“ sagde han; „og du skal bære din Dom om med dig, for at Folk kan se den, og for at den Mand kan se den, hvem du engang kaldte din Ægtemand, og for at Barnet dèrhenne kan se den. Derfor skal du leve, — og derfor skal du tage den Drik, som jeg her rækker dig.“

Uden at vægre sig eller tøve længere tømte Ester Bægeret og satte sig efter Lægens Anvisning paa Sengen ved det sovende Barn, medens han rykkede den eneste Stol, som fandtes i Cel-

len, hen ved Siden af hende, og satte sig dør. Hun kunde ikke undertrykke en bævende Rædsel under disse Forberedelser; thi hun forstod grant, at hvilke hans Bevæggrunde dertil end monne have været, hvad enten det var af Humanitetsfølelse eller af Princip, eller maaske tværtimod af Grusomhed, maalbevidst, velovervejet Grusomhed — han var nu færdig med det, som han vilde gøre for at lindre legemlige Lidelser, og at han herefter vilde optræde overfor hende i sin Egenskab af den Mand, hvem hun havde tilføjet den allerdybeste, mest uoprettelige Krænkelser.

„Ester,“ sagde han; „jeg spørger dig ikke om, hvorfor eller hvorledes du er sunken saa dybt ned, — eller vel rettere sagt, steget saa højt til Vejrs som til Skampladsen ved Gabestokken, hvor jeg traf dig i Morges. Grunden er ikke vanskelig at finde, — den hedder min Daarskab og din svage Karakter. Hvad havde jeg at gøre med en Ungdom og Skønhed som din, — jeg, en Tænker, en Bogorm, en halvgammel Mand, som jeg alt dengang var, efter at jeg havde ofret mine bedste Aar paa Videnskabens Alter. Aah, — jeg Misfoster! — hvor kunde jeg dog et eneste Øjeblik faa mig til at tro, at rige Aandsevner betød noget for en ung Pige, — saa hun alligevel skulde kunne faa saadan én kær som mig, en Vanskabning! — Og det er mig, som Folk kalder en klog og lærd Mand, — jo jeg skal sige, der er Grund dertil! Nej, hvis Klogskab bestaar i at se sig lidt for med sine egne Sager, saa burde jeg have vist min Klogskab ved at forudse alt dette i Tide. Jeg burde selv have tænkt mig til, at naar jeg slap ud af Skovens Uhygge og atter naaede til kristne Menneskers Boplad, — saa maatte naturligvis det første, der møder mine Øjne, være dig, Ester Prynne, staaende derude paa Torvet til almindelig Beskuelse som en Statue af Synden. Eller rettere sagt, lige fra det Øjeblik, da vi kom ud ad Kirkedøren efter vor Vielse, burde jeg have set, at ved Vejenden lyste de forbandede Flammer i Vejret fra det luende Skændselsmærke.“

Hvor ydmyget Ester end var, kunde hun dog ikke tie til denne sidste Forhaanelse.

„Du véd godt, at jeg var oprigtig imod dig,“ sagde hun; „jeg elskede dig ikke, ej heller lod jeg, som om jeg gjorde det.“

„Jeg har jo ogsaa indrømmet, at det var en Daarskab af mig; men indtil da havde jeg slet ikke haft nogen at leve for, — glædeløst havde Livet været for mit ensomme Hjerte; — jeg længtes saa svarligen efter at tænde en Arneild derinde. Var jeg end ældet og tung i Hu, var end mit Legeme grimt, forvokset, — jeg drømte dog en Lykkedrøm og skønnede ikke ret, hvor

haabløst uvirkelig den var. Den stille, jævne Hjemmets Lykke, der skænkes Menneskenes Børn i Flæng, værdige og uværdige, — jeg drømte, at den kunde vel ogsaa jeg faa Del i. Da tog jeg dig ind i mit Hjerte, Ester, jeg lukkede dig ind i det lønligste af min Sjæl, jeg tænkte, at den Hengivenhed, der gjorde mit Hjerte varmt for dig, vilde omsider ogsaa gøre dit Hjerte varmt for mig.“

„Ak, dybt har jeg forsyndet mig imod dig,“ udbrød Ester.

„Og jeg imod dig,“ svarede han. „Den første Synd kom fra mig; det var at narre dig for din Ungdom, da jeg knyttede den til mig gamle Mand. Derfor pønser jeg ikke paa ondt imod dig, — dig gælder min Hævn ikke; vi to er kvit, Ester. Men der er en Mand, som har forsyndet sig imod os begge, — sig mig hans Navn.“

„Spørg mig ikke derom,“ svarede Ester og saa' ham kækt ind i Øjnene; „du faar det aldrig at vide!“

„Aldrig!“ — gentog han med et Smil, der paa én Gang udtrykte hans tunge, bitre Livsvurdering og hans trygge Bevidsthed om egen Evne. „Aldrig skal jeg faa det at vide? Aah, Ester, jeg tør sige dig for sand, at baade i den synlige Verden, og til en vis Grad ogsaa i Sjælens lønlige Rige, er der kun lidet, — ja saare lidet, som kan bevares dulgt for den Mand, der sætter hele sin Id ind paa at udforske Løndommen. For den glanende Hob kan du dølge det, — vel ogsaa for Præsterne og Dommerne, saaledes som du har gjort i Dag, da de prøvede paa at vriste Hemmeligheden fra dig, saa du kunde faa hans Selskab paa Skampladsen. — Men overfor mig! — det er noget ganske andet. Jeg ejer Evner til at udgranske det, som er dulgt, — Evner, som fattes de andre. Jeg sætter alt, min hele Personlighed ind paa at finde den Mand, — ligesom da jeg i Videnskaben vilde finde Svar paa Livets Gaade. Der er en instinktiv Samfølelse mellem ham og mig, som vil udpege ham for mig. Pludselig, uden at ane det forud, vil jeg fornemme et dirrende Skælv i min Sjæl, og jeg vil kunne se, at den samme Sitren gaar igennem hans. Ja, — han tilhører mig, han skal falde i mine Hænder, — det blive aarle eller silde!“

Hans Øjne var fæstede paa Ester med en luende Glød, — saa hun uvilkaarligt trykkede Hænderne ind mod sit Bryst, ret som hun frygtede for, at han just nu læste det Navn, der stod skrevet i hendes Hjerte.

„Du vil altsaa ikke aabenbare hans Navn? Ja, ja, — det gør ingen Forskel, han er dog mit sikre Bytte,“ sagde han atter; og

gav en saadan Sejrstryghed til Kende, som om det var en uafvendelig Skæbnedom, han forkyndte. „Han bærer ikke som du Skændselstegnet paa sit Klædebon, — men jeg skal finde det i hans Hjerte. Dog skal du ikke ængste dig for hans Skyld. Den guddommelige Retfærdighed øver sin straffende Hjem søgelse paa sin egen Vis, — vær forvisset om, at jeg skal vel vare mig for at staa den i Vejen, ved at overantvorde ham til Øvrigheden at lide Lovens Straf, — nej, det vilde jeg selv tabe mest ved! Gør dig heller ingen Bekymringer med Hensyn til hans Liv eller hans Ære, — han er vel sagtens en anset Mand. Lad ham bare leve! Lad ham kun fjæle sig i udvortes Hæder — om saa' er hans Lyst og Evne. Men sandelig — mit Bytte skal han blive trods alt!“

En uklar Rædsel greb Ester. „Barmhjertigheds Skin er over din Handlemaade,“ sagde hun; „men dine Ord bære Vidnesbyrd om, at grufuld er din Id.“

Han fortsatte rolig sin Tale: „Ikkun ét eneste byder jeg dig, — du, som fordum var min Hustru. Din Elskers Hemmelighed har du bevaret, — gør det samme med min! Herovre er der ingen, der kender mig, — sig intet, absolut intet, til noget som helst Menneske om, at du engang kaldte mig ved Husbonds Navn. Her ved Menneskehedens yderste Grænseskel paa Jorden, — her vil jeg bygge og bo; thi i Alverdens Riger og Lande blev jeg kun en Vandringsmand, og ved Menneskets Higen og Tragten blev jeg led; men her paa dette Sted finder jeg en Kvinde, en Mand og et Barn, hvis Skæbne er knyttet til min ved de stærkeste Baand. Ester Prynne, du og dine hører mig til; — hvad enten det er for Kærlighed eller for Had, til det gode eller til det onde, — saaledes er det dog. Dér hvor *du* er, dér hvor *han* er, — dér hører jeg nu hjemme. Men vé dig, om du forraader mig.“

„Men hvorfor — hvorfor vil du ikke aabenlyst give dig til Kende og gøre det forbi med mig?“ spurgte Ester; thi uden ret at vide Grunden dertil følte hun en instinktmæssig Frygt for at lade sig binde ved dette Løfte.

„Det kan jeg have mine egne Grunde for,“ svarede han. „For Eksempel kunde jeg vel nok mangle Lyst til at besudles af alt det Smuds, som en utro Hustru bringer over sin Mand. Og jeg kan have andre Grunde, — men det bliver *min* Sag; nok er det, — jeg vil leve og dø ukendt. Du skal derfor lade din Mand være og forblive død, uden at der nogen Sinde er indløbet Tidende ham angaaende. Ikke med ét eneste Ord, ikke med et Tegn eller et Blik maa du røbe, at du kender mig, — og først og sidst gælder

dette overfor ham, hin Mand, til hvem du gav dig hen. Var' dig, — at du ikke bedrager mig i det Stykke, — thi hans Ære, hans Stilling, ja hans Liv vil afhænge deraf. Derfor, — var' dig, Ester!”

„Jeg vil bevare din Løndom, ligesom jeg har bevaret hans,” svarede Ester.

„Aflæg din Ed derpaa,” sagde han.

Da bandt hun sig ved sin Ed.

„Ja, saa vil jeg sige Dem Farvel, Missis Prynne,” sagde den gamle Roger Chillingworth (thi for Fremtiden bar han dette Navn). Jeg vil overlade dig til dit Barns behagelige Selskab og til dit luerøde Bogstav. Sig mig for Resten, Ester, skal du ogsaa have det paa om Natten, naar du sover? Er du saa ikke bange for at faa Mareridt af det?”

„Hvorfor smiler du saa sælsomt af mig?” spurgte Ester, paa hvem hans Blik øvede en forunderlig forvirrende Virkning. „Er ikke du en Mørkets Aand lig den, der færdes i Vildnisset derude? Har du bundet mig ved en Pagt, der kan koste mig min Sjæls Salighed?”

„Nej, ikke *din* Sjæl,” svarede han og smilte atter. „Nej, Ester, ikke *din*.”

V.

Ester ved sin daglige Dont.

Ester Prynnes Fængselstid var omme, Fængslets Porte aabnede sig for hende, og hun traadte atter ud i det klare Solskin. Men det tyktes hendes arme, syge Hjerte, som om alle Solens Straaler stundede imod det ene og samme Maal, — det Skammens Bogstav, der flammede paa hendes Bryst. Maaske var det hende en sværere Gang nu, skønt ingens Øjne iagttog hende, end hin Dag, da hun blev ført ud af Fængslet som Genstand for alt Folkets Haan; thi da gjaldt det kun om at samle Styrke til denne ene Stund; men nu begyndte hun en Vandring, som for Fremtiden skulde udgøre hendes daglige Liv. Dag ud, og Dag ind, Aar efter Aar skulde hun bære den samme Byrdes Tyngsel, — aldrig turde hun kaste den af sig; tværtimod dens Skam og Vé vilde vokse ustandseligt. Hun havde ikke Ret til at være sig selv, hun var

saa at sige ophørt med at være et levende Menneske med et Hjerte i sit Bryst; hun var nu ikkun — et Eksempel; alle Præster og Folkets Vejledere ejede hende, hun eksisterede kun til Brug for dem i deres Taler, — et Skrækkens advarende Eksempel paa Kvindehjertets syndige Skrøbelighed. Og som et saadant vilde man oplære de unge til at betragte hende og det luende Bogstav paa hendes Bryst, — — hende, der var Barn af ansete Forældre, — — hende, hvis lille Barn vilde vokse op og selv engang blive en voksen Kvinde, — — hende, der dog ogsaa engang havde været ung og uskyldig — — — hende skulde man betragte som idel Synd og Brøde.

Det kan maaske synes ubegribeligt, at Ester vilde vedblive at bo just dèr, just paa dette eneste Sted i Verden, hvor hun uundgaaeligt maatte blive betragtet som et Fornedrelsens syndefulde Eksempel. Thi hendes Domfældelse medførte intet Forbud mod Bortrejse fra den afsides ret ukendte Krog af Verden, hvor Puritaner-Nybygden var beliggende; det stod hende frit for at rejse hjem til sit Fødeland, eller til et hvilket som helst andet Land i Europa, hvor hun kunde antage et andet Navn og lade alt det gamle være forbigangent, ja, som det, der aldrig var sket; hun kunde ogsaa, om hendes Hu monne staa dertil, drage ind i den dybe dunkle Skov og slutte sig til det Folk, som dèr boede, — noget, som i og for sig vilde være i Samklang med én bestemt Side af hendes Karakterpræg.

Men der er en forunderlig, man kunde næsten sige, en skæbnetung Drift i Mennesket, som tvinger det til at vandre hvileløst omkring det Sted, hvor dets Liv gennem en eller anden bestemt Oplevelse eller Begivenhed fik sit afgørende Præg, — og denne Drift gør sig end mere uimodstaaeligt gældende, naar hint Præg blev dystert og sorgtungt. Esters Synd og den Skændsel, hun havde lidt, blev som Rødder, der fæstede sig dybt i Jorden netop dèr. De Lænker, som bandt hende, skar saart i Hjertet, men brydes kunde de aldrig.

Der var tillige noget andet, som bidrog til at knytte hende fast til dette Sorgens Sted, — om end hun søgte at skjule det for sig selv og blev bleg om Kind, hver Gang det ligesom stjal sig til at stikke Hovedet frem og hviske inden i hende: Her levede *han*, her havde *han* sin Gang, — den Mand, til hvem hendes Hjerte uløseligt var bundet. Vel vilde deres Pagt aldrig her paa Jorden blive kendt gyldig, men hun mente, at den vilde føre dem sammen for Guds Domstol, for Herrens det evige Alter histoppe, hvor alt vilde blive godt igen, og de saa aldrig mere skulde skilles.

Atter og atter havde Sjælefristeren skudt hende dette i Sind, — og saa spottet over den vildt betagende Fryd, hvormed hun greb Haabet, og dog ilsomt stred for at tvinge det bort igen; hun turde næppe tænke den Tanke igennem, kun et Glimt af Haabet tillod hun sig selv at se, — og stængede det saa atter under Laas og Lukke dybt i sit Hjerte som en Fange i Bur. Hvad hun tvang sig til at tro paa og til sidst virkelig fik sig overbevist om som Grunden til, at hun blev boende i Ny-England, var saaledes halvt Sandhed og halvt Selvskuffelse, — nemlig: at her havde hun syndet, her burde det sig for hende at lide den timelige Straf, saa vilde maaske Fornedrelsens daglige Vé naa til at lutre hendes Hjerte og i Stedet for den tabte Uskyld lade hende vinde en ny og bedre, — den Sjælens hellige Renhed, som virkes under Korset.

Saa blev da Ester, hvor hun var.

Derude hvor Byen ender, — dog indenfor dens Grænseskel, laa et lille, straatækt Hus. Det var i sin Tid bleven rejst af en Nybygger, som dog snart efter havde givet det op, fordi Jorden dør var for gold til Agerbrug, og dets noget afsides Beliggenhed heller ikke gjorde det anvendeligt ved Udøvelsen af noget andet af de Erhverv, hvortil der allerede var bleven Trang i Kolonien. Det laa ved Strandbredden med Udsigt ud over Bugten til de skovklædte Aase i Vest. Med Tilladelse af Øvrigheden, der stadig iagttog hendes Færd, flyttede Ester med sit lille Barn og sine faa Ejendele ind i denne lille, ensomme Bolig, der fra samme Stund kom til at staa ligesom i et ganske særligt Lys, — et underligt Skær af den utrygge Mistillid, som Ester var Genstand for. Børn, som var alt for smaa til at kunne fatte Grunden, hvorfor denne Kone aldrig maatte have det rart og kærligt imellem andre Mennesker, kunde finde paa at liste sig hen og kigge, mens hun sad ved Vinduet, bøjet over sit Sytøj, eller syslede i Haven; men saa snart deres Øjne faldt paa det luerøde Bogstav, fo'r der en sælsom Skræk igennem dem alle, og de jog af Sted i vild Flugt.

Var Ester end saaledes ensom og venneløs, behøvede hun dog ikke at frygte for at mangle det daglige Brød. Thi hun besad et Talent, som selv i et Land, hvor der kun var forholdsvis liden Brug for det, dog fuldelig evnede at skaffe det fornødne Livsophold til hende og til Barnet, der voksede op hos hende. Det sælsomt broderede Bogstav paa hendes Bryst var en Prøve paa den fine, opfindsomme Kunstfærdighed, hvormed hun brugte sin Naal. Ganske vist var Puritanernes almindelige Klædedragt præ-

get af dyster Prunkløshed, men Tidens Smag gik nu engang i Retning af Pragtudfoldelse paa dette Omraade, og selv hos de principstrengte Puritanere, der ellers ikke ømmede sig over Forsagelser, gjorde Tidsaanden sig her gældende.

Ved officielle Lejligheder, saasom Præstevielser, Embedsmænds Indsættelse, og overhovedet naar som helst der fandtes Anledning for den nye Regering til at give Folket et Indtryk af sin højtidelige Værdighed, — udfoldedes en vis værdig, alvorsfuld, men nøje gennemført Pragt. Brede Pibekraver, fint udsyede Bladkraver og rigt baldyrede Handsker ansaas for at være Ting, som ikke maatte mangle, naar Mænd traadte offentlig frem og overtog den dem tildelte Magt og Myndighed, — og som rettelig bares af Folk, hvis Byrd eller Rigdom hævede dem over Menigmand. Til Begravelsesudstyr — paa Ligdragten eller paa Sørgeklæderne — var der ogsaa hyppig Bestillinger for Ester, og Barnetøj gav hende mangt et Arbejde og mangan en Fortjeneste, — thi i de Dage brugte man særlige Pragtklædninger til Smaabørn ved officielle Lejligheder.

Det varede ikke længe, før Esters Haandarbejde naaede frem til at blive, hvad vi nu om Dage vilde kalde „højeste Mode“. Enten Grunden var den, at Folk ynkedes over, at en Kvinde havde haft en saa sørgelig Skæbne, eller det blot skyldtes et vist sygeligt Lune, — eller Ester maaske i Virkeligheden udfyldte et Savn, som ingen anden evnede at afhjælpe, — nok er det i alt Fald, at det var let for hende at faa vellønnet Syarbejde, lige saa meget som hun selv ønskede.

Guvernørens Pibekrave, Officerens Skærf, Præstens Bladkrave, — alt var det hendes Hænders Gerning. Hendes Broderier smykkede Spædbørnenes Daabshuer, eller blev sænkede i Jorden med de døde i deres Ligklæder. Men man hørte aldrig et eneste Eksempel paa, at det var bleven Ester betroet at baldyre det kyske Brudeslør, som paa Bryllupsdagen skulde dølge Brudens tugtige Rødmen. Grant viste dette Træk, hvor uigenkaldeligt Menneskene havde brudt Staven over hende.

Ester lagde ikke Vægt paa at tjene Penge udover, hvad der var nødvendigt til Livets Ophold; selv udviste hun den mest yderliggaaende Nøjsomhed. Barnet derimod, vilde hun, skulde have det rigeligt, om end ikke overdaadigt. Selv gik hun klædt i meget groft Tøj og altid i mørke Farver; af Pynt bar hun intet, — uden det luerøde Bogstav, som hun var dømt til at gaa med.

Derimod var Barnets Dragter udstyrede med ejendommelige, — man maatte vel næsten snarere kalde dem sære, sælsomme

Mønstre; derved fremhævedes end mere den underligt vilde Skønhed, der allerede tidligt havde begyndt at udvikle sig hos den lille Pige. Naar undtages denne ene Flothed med Barnets Pynt, anvendte Ester hver eneste Skilling, som hun kunde undvære, paa Fattigfolk; hun gav til Stakler, der dog var langt mindre at beklage, end hun selv var det, — og som endda tidt lønnede hende med Spot til Tak for dagligt Brød. Mangen en Stund, som hun vilde have staaet sig ved at anvende til Kunstsyning, tilbragte hun med at sy Vadmelsklæder til Smaakaarsfolk. Der rørte sig vel nok noget af den Tanke hos hende, at dette var en Bod, hun øvede, og at hun bragte en Slags Igældsoffer ved at anvende saa og saa mange Timers Flid paa saadan grov Haandgerning. Der var i hendes Natur et Træk af yppig, østerlandsk Skønhedsglæde, en overdaadig Pragtfryd; — og som Livet havde formet sig for hende, fattedes der hende enhver anden Lejlighed til at tilfredsstille hin Trang end netop den, som hendes Kunstfærdighed i Brug af Naalen skaffede hende. Skønt vi Mænd vel næppe forstaar det, er det nu dog engang saaledes, at Kvinder har stor Glæde af at anvende megen Flid paa kunstfærdigt Haandarbejde. For Ester Prynne kunde sligt maaske være blevet et Middel til at finde Udtryk for sit rige, bevægede Følelsesliv, der derved vilde være blevet mere behersket, men hun turde ikke give sig hen i dette Arbejde, fordi hun ansaa' alt det for at være Synd, der evnede at fylde hende med Glæde. Denne usunde Sammenblanding af Samvittighedssager og uvæsentlige Bagateller tydede desværre paa, at hendes Anger ikke var helt ægte og solid, — men at der bag ved den, hende selv ubevidst, laa noget, som ikke var rigtig paalideligt, og som derfor inderst inde i Virkeligheden var urigtigt.

Saaledes fik Ester Prynne ogsaa sin Dont at røgte her i Verden. En Kvinde med hendes stærke Karakter og ualmindelige Dygtighed kunde Verden ikke fuldstændig slaa ned, men den havde sat et Stempel paa hende, som er end frygteligere for et Kvindehjerte at udholde, end Kainsmærket var det for Abels Morder.

Hun kunde, naar som helst hun kom i Forbindelse med Mennesker og Menneskers Samfund, ikke undgaa at faa at føle, at hun dog var ganske uden Lod og Del i dem. Hver Mine, hvert Ord, — ja, selv blot den Maade, hvorpaa man tav overfor hende, gav hende direkte eller indirekte til Kende, at hun var lyst i Band, — og stod lige saa ene og isoleret, som om hun boede paa en anden Klode og fattedes al Evne til at træde i Forbindelse med

Mennesker. Hun stod udenfor alle de andres, de uplettede Menneskers Sorger og Glæder, og var dem dog saa ganske nær; hun var stedt paa samme Maade som et Genfærd, der atter besøger det gamle Hjem, men ingen aner, at det er nær; det kan ikke længer glædes med de glade eller græde med de sorgtyngede, — ja, vilde det dog give sin Samfølelse Udtryk, saa vilde det kun møde Rædsel og Afsky. Just Rædsel og Afsky, derhos den mest sviende Haan — det var al Esters Del, hvor som helst hun færdedes iblandt Mennesker. Folk i de Dage var ikke nænsomme, og skønt der saa vist ingen Fare var for, at hun skulde glemme, hvad Plads hun var stillet paa, blev hun mangel Gang brutalt mindet derom, saa det sved hende om Hjerterødderne. Vi har allerede nævnt, at fattige Mennesker, hvem hun havde vist Godhed og Hjælpsomhed, ofte kunde give sig til at kaste Smuds paa hende som Igæld. Og ogsaa Damer af god Byrd, hos hvem hun kom i Anledning af sit Arbejde, havde for Skik at isænke hende en bitter Forsmædelsens Kalk, — stundom paa den roligt nederdrægtige Maade, som er ejendommelig for Kvinder, naar de vil komme med noget rigtig giftigt, idet de tilsyneladende kun ytrer nogle ganske ligegyldige, dagligdags Bemærkninger, — stundom ogsaa i raa, grove Ord, der ramte den arme, værgeløse Kvindes Hjerter som Knytnæve-Slag i et sviende Saar.

Gennem lang Tids Indøvelse i Selvbeherskelsens vanskelige Kunst havde Ester lært sig til at tie og taale; naar man ramte hende med onde Ord, gav hun intet andet Svar end den blussende Rødme, som imod hendes Vilje et Øjeblik farvede hendes ellers saa blege Ansigt. Hun led i Taalmod, — men hun gav sig ikke til at bede for sine Fjender; thi vel vilde hun ikke bære Nag, men heller tilgive, dog frygtede hun for, at Harmen skulde være stærkere end det gode Forsæt, saa at det vilde blive aandelig usandt af hende, dersom hun prøvede paa at bede for sine Fjender.

Uafladelig, paa tusinde og atter tusinde Maader, fornam hun disse smaa og store Stik i Hjertet, som de puritanske Dommere med god Grund mente vilde blive det stedsevarende, altid lige virkningsrige Resultat af Dommen. Midt paa Gaden kunde Præsterne standse hende og give sig til at formane hende, saa at der samlede sig en Flok grinende eller fordømmende Mennesker omkring den arme Synderinde. Gik hun i Kirke i Haab om, at hun ogsaa maatte modtage Herrens Velsignelse paa Herrens Dag, føjede det sig ofte saa ulykkeligt for hende, at hun maatte sidde og høre sig selv omtale som et Syndens advarende Eksempel. Hun fik til sidst en hel Skræk for Børn, thi disse havde efterhaanden fra Forældrene tilegnet sig en uklar Forestilling om, at der

var noget skrækkeligt noget i Vejen med den gruelige Kone, som tavs og stille gik sin Gang omkring i Byen og aldrig fulgtes med andre end bare med et eneste Barn. Naar hun kom gaaende, lod de hende først komme forbi og fulgte saa efter hende i nogen Afstand, hujede efter hende og raabte et Skældsord, hvis Betydning de i Grunden ikke havde nogen fornuftig Mening om, men som kun lød des mere frygteligt i hendes Øren, fordi det kom fra de spædes og umyndiges Mund. Det tyktes hende som et Bevis paa, at *saa* viden om var hun altsaa stedt i Vanry, at alt og alle i den hele vide Verden vidste Besked om hendes Skændsel.

En særdeles Kval var det hende ogsaa, naar hun blev Genstand for et Par stirrende Øjne, der ikke forhen havde set hende. Naar fremmede gav sig til nysgerrigt at betragte det luende Bogstav — og det skulde de saa vist nok, hver én af dem — var det for hende, som om det paa ny blev brændt ind i hendes Hjerte; — stundom følte hun da, som om hun absolut maatte dølge det med sin Haand, — og dog tvang hun sig altid til ikke at gøre det. Den Maade, hvorpaa Kendinge betragtede hende, voldte hende ogsaa en bitter Pine, en Pine af sin særlige Slags. Dette iskolde, rolige Blik, der tydeligt tilkendegav, at Vedkommende vidste særdeles nøje Besked, — det var næsten mere, end hun kunde udholde.

Kort sagt — altid var det Ester en Hjertekval, naar nogen saa' paa Skammærket; det saare Sted i hendes Hjerte kunde ikke læges, tværtimod blev det Dag for Dag mere og mere ømt, jo mere der blev trampet paa det.

Men en sjælden Gang — der kunde gaa mange Dage — der kunde gaa mange Maaneder imellem hver Gang — timedes det hende, at hun modtog et Blik fra det eneste Par Øjne, som kunde skænke hendes forpinte Sjæl et Øjeblikks Lise, naar disse to Øjne hvilte paa Skændselsmærket, følte hun den inderlige Lettelse, ret som om *han* havde befriet hende for den halve Byrde ved at tage sin Del paa sig. Men ak! — det varede kun et eneste hastigt Nu, saa fornam hun atter den hele Tyngsel, ja nu endog mere pinefuld end før; thi i dette ene fattige Nu havde hun jo syndet paa ny! Og *han*? Rørte der sig i *hans* Hjerte det samme som i hendes?

Det underlige, ensomme og sorgtunge Liv, som Ester levede, fik en sygelig Indflydelse paa hendes Tankeliv, hendes Indbildningskraft. Alt som hun gik sin ensomme Gang her og dør i den lille Verden, som hun kun udvortes havde Berøring med, kom det hende for, at det luende Bogstav havde skænket hende en sjette Sans, en mystisk Evne til paa et bestemt afgrænset Om-

raade at kunne skue, hvad der var dulgt for Verdens Øjne. Tanken fik hende til at gyse, og dog kunde hun ikke overvinde den, hun kunde ikke slippe denne Overbevisning, om hun end samtidig grebes af Rædsel og Afsky for alt det hæslige, som denne „sjette Sans“ bragte til hendes Kundskab om andre Mennesker og deres dulgte Elskovssynder. Var det virkelig muligt? Eller var det ikke snarere Sjælefjenden, Satan, der hviskede skidne Løgne i hendes Øren for at faa hende, som endnu ikke helt havde overgivet sig til ham, forlokket til at opgive al Modstand imod det onde, — han vilde nok indbilde hende, at al Tugt og Ære var kun Løgn og Bedrag, og at hvis det skulde gaa til, eftersom det virkelig hang sammen, kom der til at flamme Skændelstegn paa mange, mange andre Menneskers Bryst end hendes? Eller skulde hun virkelig tro, at alt dette, som hendes instinktmæssige Fornemmelse fortalte hende, var den rene, usminkede Sandhed? — I al hendes dybe Nød var der intet, der fyldte hende med en saadan led Væmmelse, som netop denne hendes ulykkelige Klar-synethed. Den forvirrede hende, saarede hendes Blufærdighed ved den brutale Hensynsløshed, hvormed den stillede hende Sandheden lige for Øjnene. — Det kunde ske, at lige med ét gav det et Sæt i det røde Skændselsmærke paa hendes Bryst, et uvilkaarligt Stød, ret som et Udslag af en Slags instinktmæssig Samfølelse, — og hvem var det saa, som i det samme gik forbi hende paa Gaden? En højærværdig Gejstlig eller Dommer, et Menneske, hvem alle saa' op til og ærede som et Mønster paa Fromhed og Retfærd!

Eller hun mødte maaske en agtbar Matrone, der maatte anses for velberettiget til, som hun ogsaa gjorde, med retfærdig Uangribelighed at rynke Næsen ad Ester — der jo ikke som hun havde forstaaet at bevare sin Kyskhed ved at holde sit Hjerte paa Frysepunktet hele Livet igennem. Men hvor kunde det da være, at der fra det luende Bogstav paa Esters Bryst udstrømmede en sælsom Kraft, ved Hjælp af hvilken hun kom til at se, at hin agtbare Matrone lønligt var en Synderinde, der havde overtraadt det samme Bud som hun?

Eller der kunde gaa som et elektrisk Stød igennem Ester, og en indre Stemme kunde hviske til hende: „Se, Ester, hun, som kommer dèr, er i Virkeligheden, om end hemmeligt, lige saa skyldig som du, hun har begaaet den samme Synd som den, hvorfor du er bleven brændemærket saa frygteligt.“ Og naar hun saa slog Øjnene op, var det en ung Pige, som kastede et sky Sideblik hen paa Ester og hurtig trak Øjnene til sig igen, medens en

kysk Rødme jog op i Kinderne, som om ikkun hint hastige Blik kunde besudle hendes jomfruelige Sjæls Uskyld!

Det er altid en af Syndens bitreste Frugter, at Tilliden til andre Menneskers større Renhed gaar tabt. Ester Prynne var bleven saa sørgeligt fornedret, dels paa Grund af sin egen Skrøbelighed, dels paa Grund af den Hjerternes Haardhed, som havde ramt hende gennem Loven; men at hun ingeniunde var en fordærvet Kvinde med en smudsig Id — det ser man allerbedst deraf, at hun atter og atter kæmpede for at bevare den Overbevisning, at af alle Synderinder var hun selv den største.

I hine gamle Tusmørke-Tider havde Folk altid for Skik, naar noget satte Sindene i Bevægelse, saa at tildigte og ubevidst omforme det paa en saadan Maade, at der kom til at staa Gru og Uhygge ud af det. De fik det saaledes ogsaa lavet til, at det luende Bogstav bestod ikke af ildrødt Klæde, farvet i en almindelig prosaisk Farvekedel, — nej, det var ildglødende, sat i Brand af Helvede, hvis Flammetunger slikkede op ad det, saa man tydelig kunde se Skæret, naar Ester færdedes ude om Aftenen. Det var kun alt for megen Sandhed heri, — om end ikke i den Forstand, som Folk tog det.

Ja, visselig flammede det luerøde Bogstav, — og saart brændte det paa Esters arme, forpinte Hjerte.

VI.

Beryl.

Vi har endnu kun fortalt lidet om Esters Datter, det lille Mennekebarn, som uden egen Skyld efter Guds uransagelige Vilje, var født til Verden, — en skøn og herlig Blomst, om end den var vokset frem paa syndig Elskovs forbudne Træ. Underligt var det for Ester i al hendes Sorg at se Barnet vokse op, at igttage dets Skønhed, der Dag for Dag udfoldede sig mere og mere straalende, og at lægge Mærke til Forstandslivets gradvise Udvikling, og det Væld af Sollys, som de gryende Tanker gød ud over den lille *Beryl's* spæde Træk. Hendes lille Ædelsten, Beryl, hendes dyrebare Skat. Thi Ester havde givet Barnet dette Navn, Navnet paa den kostelige Ædelsten, der kun lod sig købe for saa

dyr en Pris, — ja, visseligen, hun var hendes Beryl, kostelig og dejlig, sin Moders eneste Skat, alt hvad hun ejede i den hele Verden — men ak, hun var ogsaa dyrekøbt, — intet Barn havde kostet sin Moder mere end denne lille, dejlige Beryl.

Hvor underligt i Grunden! Menneskene havde stemplet denne Kvinde og hendes Synd med et Skammens Tegn, hvis Virkning var saa ubodelig, at intet Menneskehjertes Ømhed kunde naa til hende uden derved at blive syndeplettet som hun selv. Men Gud, den hellige, alvidende Gud, havde som den umiddelbare Følge af denne hendes Synd skænket hende et dejligt Barn, at fostre op ved denne samme vanærede, fornedrede Barm. Og dog nærere Ester mere Bekymring end Haab i sit Hjerte angaaende Barnet og Fremtiden. Hun vidste, at hun havde handlet ilde, — hun kunde derfor ikke nære den Fortrøstning til Fremtiden, at den vilde bringe en velsignet Udgang paa det, som var begyndt i Synd. Dag for Dag iagttog hun nøje og med Uro i sit Sind Barnets naturlige Karakteranlæg, — stadig ræd for at finde et eller andet syndigt, ufromt Træk, svarende til den Brøde, som havde sat det i Verden.

I legemlig Henseende var der saa vist ingen Fejl eller Lyde; thi Barnets Legemsbygning var særdeles smuk, — harmonisk og kraftig — og det viste tydelige Tegn til Smidighed og naturlig Ynde, — noget, som ingenlunde altid er forenet med lydeløs Skønhed. Hvad hun end havde paa, — saa' hun ud, som om det just var saaledes, hun allerhelst skulde gaa klædt — og det uden Hensyn til, om det var flot eller jævnt. Men i Vadmelskofte gik lille Beryl ikke klædt. Hendes Moder købte hende de fineste Stoffer, som kunde faas for Penge; og hun gav sin Fantasi og sin Kunstfærdighed frit Løb saa ofte det gjaldt om at udtænke og udføre Klædedragter, som Barnet skulde have paa, naar Folk havde Lejlighed til at se det. Saa prægtig kunde hun være klædt, og saa straalende kunde hendes egen Skønhed virke sammen med den ydre Pragt, at der ligefrem kunde staa en hel Straaleglans om hendes lille Skikkelse, naar hun i al sin Stads og Pyntelighed færdedes i den halvmørke Hytte. Og dog — selv om hun havde en ganske prunkløs Kjole paa, og maaske endda i sin viltre Leg havde faaet den slemt medtaget med Rifter og Pletter, — det var alligevel det samme, lige dejlig saa' hun ud. Der var over Beryls Væsen et spillende Liv, i en mangfoldig uensartet Afveksling, der virkede forunderligt betagende, — hun var ikke én Pige, hun var mange forskellige smaa Piger — lige fra den lille Bondepige, der saa' saa sød ud som en Tusindfryd, og til den

værdige Prinsesse med Prunk og Pragt. Men hvad hun end var, og hvad hun end gjorde, — var der noget vildt, ubehersket over hende; og en underlig dyb glødende Farvetone prægede hele hendes Væsen og Karakter; hvad eller hvorledes hun end var, hun var det ikke halvt eller lunkent, — det vilde have været hende en Umulighed, — thi først og sidst var hun sig selv, men sig selv i mange Haande Skikkelser og Nuancer, — saa hurtigt vekslende, at ingen af dem lod sig fastholde. Hendes Væsen svarede nøje til hendes indre, sjælelige Grund-Anlæg. Hun var dyb af Natur, — og ustadig som Lysreflekserne i et vekslende Farvespil. Men Esters ikke ugrundede Bekymring var den, at Beryl manglede Evnen til at indordne sig, til at lade sin Frihed afgrænses af Hensyn til andre.

Hun var et stærkt villende Barn, udpræget individuel, — men under Loven var Esters Barn ikke født, og under Loven syntes hun ej heller at kunne finde sig til Rette.

Nogen — men ogsaa kun *nogen* — Forstaaelse af, at Barnets Karakter havde formet sig saaledes, vandt Ester ved at drage sig i Minde, hvorledes hun selv havde været i det betydningsfulde Tidsrum, da Beryls Sjæl saa at sige dannede sig, formedes ud af det, der levede i hendes Moders Sjæl, ligesom hendes Legeme opbyggedes af de Stoffer, der virkede i hendes Moders Kød og Blod. Moderens vildsomt bevægede Sjæleliv i hint Tidsrum havde været det Mellemlid, som de første Spirer til det ufødte Barns aandelige Liv maatte bane sig Vej igennem for at naa til Barnet selv, og ihvorvel disse oprindelige Straaler fra det evige Livs Sol var idel Klarhed og Renhed i sig selv, havde de ved at drage igennem hendes Sjæl ikke kunnet undgaa at indoptage i sig dybe, mørke Farvetoner af Purpur og Gyldenglans, Flammers blafrende Glød, tunge, dystre Skygger og vildsomt gnistrende Lyn. Først og sidst kunde man hos Beryl genfinde hele denne indbyrdes modstridende Hærskare, der i et sjæleligt Stormbrus havde kæmpet en vekslende Kamp i Esters Hjerte. Det vilde, ubeherskede, modløst trodsige Sind, den hastige, uberegnelige Gemytsforandring, — ja, endog noget af den haabløse, dumpe Fortvivlelse, der som mulmtunge Skyer havde ruget over hende; vel kastede nu det unge lyse Sind sit morgenfriske Gyldenskær over dem, men de Tider kunde vel oprinde, da der fra dem vilde udgaa bruisende Storme og Hvirvelvind.

Dengang var Hustugten langt strengere end nu. Barske Miner, skarpe Irettesættelser og legemlig Revselse — (den, som Bibelens Ord mentes at anbefale) — anvendtes ikke blot som

Straf for udvist Uskikkelighed, men ogsaa som i og for sig virkningsrige Midler til at fremkalde og udvikle alle gode Egenskaber i Barnehjerter. Saa ensomt, som Ester levede, ikkun sammen med sit eneste Barn, var hun ikke meget udsat for at komme til at fejle paa den Maade, at hun revsede *for* meget. Dog hun mindedes, hvorledes hun selv havde syndet og nu maatte lide; og hun tog sig derfor tidligt for at prøve paa med Ømhed og Bestemthed at lede det lille Barnehjerte, som var bleven hende betroet. Men dette Hverv magtede hun ikke. Hun prøvede baade med det gode og med det strenge, men maatte snart indse, at ingen af Delene havde nogen beregnelig Virkning; til sidst gav hun saa op og lod Barnet raade sig selv. Legemlig Revselse virkede akkurat saa længe, som den stod paa, — derudover ikke. Men med Hensyn til alle andre Opdragelsesmidler, — hvad enten de saa appellerede til Barnets Forstand eller til dets Hjerte, — gjaldt kun dette, at *maaske* virkede de, *maaske ikke*, — det beroede ganske paa, hvad Sind der var oppe i Beryl paa det paagældende Tidspunkt. Allerede mens Beryl var spæd, kom Ester til at lægge Mærke til et særligt Udtryk, som undertiden viste sig i Barnets Øjne, — og naar det kom, sagde det hende forud, at det vilde være fuldstændig spildt Ulejlighed at gøre yderligere Forsøg paa at tvinge hende til at lystre, eller paa at formane eller irettesætte.

Det var et sælsomt Blik, — saa klogt, og dog uudgrundeligt, saa særsindet, selvraadigt, stundom skadefro, men næsten altid ledsaget af en ubehersket, overgiven Lystighed; Ester kunde stundom ikke lade være at spørge sig selv, om Beryl mon virkelig var et lille Menneskebarn. Man kunde næsten snarere tro, at hun var en lille spottelysten Uaand, som efter at have moret sig en Stund med at lave sære Skarnsstreger i Esters Hytte, pludselig vilde flyve bort med en drillende Latter; saa tidt som dette Udtryk viste sig i hendes viltre, mørke Øjne, kom der over hende ligesom noget underlig fjernt, om ikke just uvirkeligt, saa dog uhaandgribeligt, — som om hun flagrede om i Luften og kunde forsvinde naar som helst, ligesom et lille Lysglimt, der lader sig til Syne og udslukkes, uden at vi ret forstaar hvorfor og hvorledes. Naar Ester saa' hende saaledes, kunde hun ikke lade være med at ile hen imod Barnet, indhente det, — thi det gav sig i saa Fald straks til at løbe — knuge det ind til sig og overøse det med Kærtegn; — egentlig ikke saa meget paa Grund af overstrømmende Kærlighed, som for ligesom at overtyde sig om, at Beryl var virkelig af Kød og Blod, og ikke et daarende Gøglebillede. Men

var Beryl saa bleven fangen, bevirkede hendes underlige Latter, — ihvor klangskøn den end var, — at Moderens Utryghed dog øgedes.

Dette sære forvirrende, der som en lønlig Trolddoms Magt idelig stillede sig imellem Moderen og hendes eneste Eje, hendes dyrekøbte Skat, kunde stundom gøre Ester saa hjertesyg, at hun brast i den heftigste Graad. Hvordan Beryl da vilde bære sig ad, var ganske uberegneligt; den ene Gang vilde hun maaske rynke Pande, knytte sine smaa Hænder og sætte et Ansigt op saa haardt, som om hun var af Sten; — ja, ikke sjælden kunde hun give sig til at le endnu højere end før, som om Hjertesorg var noget, hun hverken selv kunde føle eller deltagende forstaa hos andre.

Men det kunde ogsaa ske — om end sjældnere — at hun grebes af Krampegraad, hulkede sin Kærlighed til Moderen ud i en Strøm af usammenhængende, men ømme, kærlige Ord, og syntes at ville lade sit Hjerte gaa i Strykker af Sorg, — saa kunde man da se, at hun havde et. Dog turde Ester ikke heller bygge meget paa disse voldsomme Ømhedsudbrud, — de kunde forsvinde lige saa brat, som de kom; hun følte sig til Mode, som om hun havde fremmanet en Aand, men paa Grund af en eller anden Fejl ved Fremgangsmaaden ikke kunde faa det Magtens Ord at vide, som vilde have sat hende i Stand til at lede den. Den eneste trygge Vederkvægelse, hendes Hjerte nød, fik hun, naar Barnet laa stille og rolig og sov. Da var hun tryk for hende, da kvægedes hendes ømme, bedrøvede Moderhjerte, idet hun sad Time efter Time og betragtede hende, indtil Beryl atter slog Øjnene op, — de Øjne, der saa maaske atter skinnede med det sære uhyggelig spottende Udtryk.

Hvor snart, — ja, i Virkeligheden forbavsende hurtigt — det dog kom sig saa vidt fremad med Beryl, at hun var stor nok til at komme sammen med andre, — om det havde været muligt! Hvilken Fryd vilde det ikke have været for Ester at have hørt hendes klare Fuglekvidder-Stemme tone ind imellem et Mylr af andre Barnestemmer, og at have lagt Mærke til, hvorledes hun tydeligt kunde skelne sin egen Skats Røst fra alle de andres i Legekammeraternes brogede Kor. Men ak! — det kunde aldrig lade sig gøre! Thi fra Fødslen af var Beryl et Udskud af Mennekeheden, — ogsaa af dens Barneverden. Af det onde var hun kommen, Synden havde sat hende i Verden, og om Synden bar hun Vidne, — hvorledes kunde hun dog rettelig færdes imellem Børn af Folk, der vandrede for Herrens Aasyn! Forunderlig var

den instinktmæssige Forstaaelse, hvormed Barnet straks indsaa' dette og var klar over, at hun absolut intet havde i Fællig med andre Børn, men stod fuldstændig alene paa sin Side af en uoverstigelig Skranke, der adskilte dem fra hende, og hende fra dem.

Efter sin Løsladelse saas Ester aldrig uden Barnet; hvor som helst man mødte hende i Byen, dør saa' man ogsaa Beryl, — i Førstningen som Spædbarn i Moderens Arme, men senere, da hun kunde gaa, som Moderens lille uadskillelige Ledsager, der med sin lille Haand fast knyttet om Esters Pegefinger trippede af Sted med sine smaa Barneskridt, — tre—fire for hvert ét af Moderens. Hun saa' de andre Børn færdes paa Grønsværet imellem Gadernes Fortove og Kørebane, eller lege uden for Husene.

Paa Grund af den strenge puritanske Opdragelsesmaade var det kun faa og ret uhyggelige Lege, som der kunde være Tale om at give sig af med, f. Eks.: „skalpere Indianere“, „piske Kvækere“, „Skræmme-Trold“ eller „gaa i Kirke“. Beryl iagttog dem meget nøje, men gjorde ikke ringeste Forsøg paa at indlade sig med dem; talte de til hende, svarede hun dem ikke. Hvis de stimlede sammen om hende — og det gjorde de stundom — kunde Beryl blive i den Grad overvældet af Forbitrelse og Raseri, at hun, saa lille som hun var, kunde gøre én helt uhyggelig til Mode. Hun gav sig til at kaste med Sten og raabe efter dem med skingrende Stemme, — der var hverken Mening eller Sammenhæng i, hvad hun raabte, men Ester gøs derved, fordi hun syntes, det lød som en Troldkvindes Forbandelser i et sælsomt Tungemaal.

Sagen var nemlig den, at de smaa Puritanere — der rent ud sagt var det mest ufordragelige Kuld Menneskebørn, som nogen Sinde havde gaaet paa Guds grønne Jord — havde faaet Færten af noget aparte ved denne Moder og hendes Barn, — noget fremmed, der ikke passede sammen med den Maade, hvorpaa alting var hos alle andre Mennesker dør; — af denne Grund foragtede de dem af deres ganske Hjerte og tidt smædede de dem med Haansord. Beryl mærkede godt dette, og til Gengæld skænkede hun dem det bitreste Had, som vist nogen Sinde har kunnet forgifte et Barnehjerte. Disse voldsomme Udbrud af Heftighed gjorde dog den Smule Gavn, at de i en vis Forstand virkede beroligende paa Moderens Bekymring med Hensyn til den idelige Skiften om fra det ene Indfald til det andet, som saa tydeligt gav sig til Kende hos Barnet, saa man aldrig vidste, hvor man rigtig havde hende, og hvorvidt hendes Hjerte virkelig var med

i det. Beryls Harme viste, at her var der jo da i alt Fald et Omraade, hvor hun ikke flagrede omkring, her var der Dybde og solid Energi i hendes Menings-Tilkendegivelse. Men paa den anden Side indsaa' Ester til sin Forfærdelse, at her var igen noget ondt, som Beryl havde arvet efter hende. Moder og Datter stod Side om Side, begge ved den samme Mur stængt ude fra Menneskers Samfund, og i Barnets Hjerter syntes der at bruse den samme stormfulde Heftighed, som havde hersket i Esters Sind i hint Tidsrum, medens hun ventede at blive Moder.

Hjemme hos sin Moder i Hytten og dens allernærmeste Omegn, hvor Beryl løb og legede, havde hun alt, hvad hun kunde ønske sig i Henseende til en omfattende og broget sammensat Omgangskreds. Alting, som hun ønskede Liv i, blev levende imellem hendes Hænder, — det var, ligesom naar Flammen fra en Fakkel tænder Ild i, hvad man holder hen til den. Genstande, som mindst af alt kunde synes at egne sig dertil — en Kæp eller en Bunke Klude, eller en Blomst f. Eks. — blev i Beryls Fantasi ligesom ved et Trylleslag forvandlede til Dukker, der uden mindste ydre Omændring, straks egnede sig udmærket til netop de Roller, som de i hendes Tanker skulde spille. Hendes egen lille Barne-stemme gjorde Fyldest for en Mangfoldighed baade af unge og af gamle. De bedagede, ærværdige, mørke Fyrretræer, der gav sig til at sukke og stønne med megen Begrædelighed, saa snart Vinden suste i Toppene, blev saare nemt til gamle Puritaner-fædre; det hæsligste Ukrudt i Haven var deres Børn, og Beryl skulde nok sørge for at faa dem knækket eller rykket op med Rod. Det var forbavsende at lægge Mærke til, hvilken broget Mangfoldighed af Skikkelser, hendes Tankeliv kunde give sig Udtryk i, — dog ikke saaledes, at hun fastholdt Sammenhængen; alt og alle i hendes Leg skiftede om, vekslede i hvirvlende Hastighed, alt imedens hun selv var paa Færde i uafsladelig Travlhed og Iver — man kunde det ene Øjeblik se hende ilsomt fare af Sted dør henne, og næsten i samme Nu dansede hun nok saa vævert omkring et helt andet Sted henne end dør, hvor man havde ventet at finde hende. Mest forunderligt af det alt sammen var dog dette, at Barnet altid havde Ufred med, altid nærede fjendtlige Følelser overfor alle disse Væsener, som hendes egen Indbildningskraft skabte omkring hende; det blev aldrig til Venner, — hvad hun end legede med, hvad det end skulde forestille, — altid blev det til Fjender, imod hvem hun skulde drage i Leding. Der var noget grumme trist i at se, hvorledes dette unge Barn ufravigelig betragtede Verden som en Modstander,

som hun skulde føre Krig imod, og kun syntes at kunne tænke sig én Anvendelse af Energi, — nemlig at slaa fra sig i en Kamp mod alle Mennesker.

Mangen en Gang, naar Ester sad og iagttog Beryl, slap hun sit Haandarbejde og raabte af sit Hjertes dybeste Angst til Gud: „Aa, du min himmelske Fader — for ikke sandt, jeg maa jo dog alligevel have Lov at være dit Barn! — sig mig dog, hvad er det for en Skabning, som jeg har født til Verden?“ Og naar Beryl kom til at høre et saadant Udbrud eller paa anden Maade, maaske rent instinktivt, fornam, at hendes Moder var stedt i stor Vaande, kunde det hælde, at hun vendte sit livlige, smukke lille Ansigt om imod hende, smilte forstaaende, men ligesom skadefro, halvt spottende, og saa legede videre.

Endnu et af de mange besynderlige Træk i dette Barns Karakter og Adfærd maa vi nævne. Den allerførste Ting, som hun lagde Mærke til, da hun begyndte at skønne, det var — — — det luerøde Bogstav paa Esters Barm! En Dag, da Moderen bøjede sig ned over Vuggen, fængsledes det lille Barns Blik af det glitrende Guldbroderi omkring Bogstavet; hun rakte sin lille Haand ud og greb efter det, og i det samme gled det første Smil hen over hendes Ansigt, men et underligt, man kunde næsten sige bevidst og forsætligt, Smil, der fik hende til at se meget ældre ud, end hun var. Ester følte, som om hendes Hjerte var ved at staa stille af Gru, hun greb i det skæbnesvangre Skammærke og prøvede uvilkaarligt paa at flænge det af, thi det var hende en grænseløs Lidelse, at hendes Barn rørte derved, som om det vidste saa god Besked. Men atter saa' lille Beryl ind i sin Moders Øjne og smilte, — Esters saare Kvide var intet for Barnet, eller rettere sagt: intet, som Barnet vilde ænse. Fra det Øjeblik af havde Ester ikke kendt til Tryghed, ikke til en eneste Stunds udelt Glæde over sit Barn, — undtagen, naar det sov. Der kunde maaske gaa Uger hen, uden at Beryls Blik fæstede sig ved det luerøde Bogstav, — men pludselig, naar Ester mindst anede det, kunde det atter ske, og altid var der saa igen dette sælsomme Smil og dette sære uudgrundelige ved Øjnene.

En Sommereftermiddag, da Beryl var bleven stor nok til at løbe om og lege, morede hun sig med at plukke Markblomster, som hun saa kastede, én for én, paa sin Moders Bryst, og hver Gang hun ramte det røde Mærke, hoppede hun som en skadefro Trolde. Esters første Tilskyndelse var at holde sine Hænder for Brystet, men — enten det nu skyldtes Stolthed eller Resignation — hun tvang sig til at lade være, og blev siddende ret op,

men ligbleg, og saa' bedrøvet ind i Beryls viltre Øjne. Barnet blev ved, Blomst efter Blomst — næsten hver Gang ramte hun, Saar efter Saar slog hun i sin Moders Hjerte; — — — til sidst, da alle Blomsterne var brugt op, blev hun staaende og gav sig til at stirre paa Ester med den lille grinende Djævel kiggende ud af Øjenkrogene, — saaledes forekom hendes Blik i alt Fald Ester, og hun udbrød:

„Men Barn dog, hvem er du i Grunden?“

„Jeg! Ih, — jeg er jo din lille Beryl, din Ædelsten,“ svarede Barnet.

„Nej, du er ikke mit Barn, du er ikke min Beryl,“ sagde Moderen, halvt i Spøg, halvt for Alvor, — som hun stundom havde for Skik, just naar hun var allermest fortvivlet. „Sig mig altsaa, hvem du egentlig er, og hvor du er kommen fra?“

Barnet løb hen og trykkede sig tæt op til hende. „Sig *du* hellere *mig* det,“ svarede hun alvorligt; „det maa *du* hellere fortælle *mig*.“

„Din himmelske Fader har sendt dig til mig,“ sagde Ester nu; men der var i den Maade, hvorpaa hun sagde det, noget tøvende, usikkert; dette undgik ikke Barnets skarpe Opfattelsesevne, og enten det nu kom sig blot som et Indfald, eller fordi noget ondt paa Bunden af hendes Karakter drev hende dertil, — rakte hun sin lille Pegefinger op, pegede paa det røde Mærke og raabte energisk:

„Nej, det er ikke Ham, som har sendt mig til dig, jeg har slet ikke nogen „himmelsk Fader“!“

„Barn, Barn, fy, saadan noget maa du ikke sige!“ svarede Moderen og tvang Graaden tilbage. „Det er Gud, som har sendt alle Mennesker til Verden, ogsaa mig, din Moder, — saa kan du da indse, at saa maa det ogsaa være Ham, som har sendt *dig*. Hvor skulde du dog ellers være kommen fra, du underlige, lille Barn?“

„Ja, — hvorfra? sig *du* mig det!“ sagde Beryl igen, og nu var hun ikke længer alvorlig, men lo og hoppede omkring. „Det er dig, som skal fortælle mig det.“

Men Ester kunde ikke raade den Gaade, thi selv var hun naget af Tvivl. Hun mindedes halvt smilende, halvt skrækslagen, hvordan Folkesnakken lød omkring i Byen. Da man nemlig ikke kunde gætte sig til, hvem Faderen var, og man derhos havde lagt Mærke til nogle af Barnets underlige Egenskaber, havde man omsider udsprede det Rygte, at Beryl var et Djævelsbarn. Af den Slags Væsener troede man nemlig, at der havde været adskillige

her paa Jorden; thi naar Satan havde et eller andet særlig fælt og ugudeligt Forehavende, benyttede han sig naturligvis paa denne Maade af Kvinders Syndefuldhed. Beryl var end ikke i Ny-England det eneste Barn, hvem Puritanerne tillagde en saadan gruelig Herkomst.

VII.

Hos Guvernøren.

Ester Prynne begav sig en Dag paa Vej til Guvernør Bellinghams Hus med et Par Handsker, som hun efter hans Bestilling havde syet Kniplinger paa og forsynet med Broderier; han brugte saadanne Pragtstykker ved officielle Lejligheder, thi ganske vist var det sidste Guvernørvalg gaaet ham imod, saa at han nu ikke længere beklædte Posten som Koloniens Regent, men han indtog alligevel en meget høj Embedsstilling i Nybygden.

Der var ogsaa en anden og langt vigtigere Grund for Ester til just nu at anmode om en Samtale med den mægtige Mand, der havde saa stor en Del i Ledelsen af Nybygdens Anliggender.

Hun havde faaet Nys om, at nogle indflydelsesrige Folk i Byen, af de allerstrengeste religiøse og borgerlige Anskuelser, tænkte paa at fratage hende Barnet. De hævdede, at hvis hin Formodning — som vi før nævnte — om at Beryl var et Djævelsbarn, — havde Ret, saa paahvilte der dem virkelig den Kristenpligt overfor Moderens udødelige Sjæl at fjerne en saadan Anstødssten fra hendes Vej. Men hvis derimod det forholdt sig saaledes, at Barnet overhovedet *kunde* forfremmes i Visdom og Alder og Naade hos Gud og Mennesker, og omsider indgaa til den evige Salighed, saa vilde det jo dog opnaa langt bedre Kaar i saa Henseende, hvis det blev overgivet i bedre og forstandigere Menneskers Varetægt end Ester Prynnes.

Det var derfor ikke uden Bekymring, at Moderen hin Dag begav sig paa Vej fra sin ensomme Hytte, — men hun følte sig alligevel saa tryk i sin gode Ret, at naar alt kommer til alt, var det maaske ikke saa ulige en Kamp endda mellem Samfundet paa den ene Side og en ensom Kvinde paa den anden Side, — thi hendes Styrke beroede paa Moderhjertets Ret!

Som sædvanlig fulgtes lille Beryl med sin Moder. Hun var nu saa stor, at hun kunde trippe af Sted med smaa lette Trin ved Siden af Ester; hun plejede at være i ét Røre fra Gry til Kvæld, — saa hun kunde for saa vidt have gaaet et meget længere Stykke Vej end Turen i Dag. Det beroede derfor mere paa Lunefuldhed end paa Træthed, at hun idelig vilde op og bæres; og regelmæssigt et Øjeblik efter forlangte hun paa det bestemteste at komme ned igen, og hoppede nok saa muntert af Sted, foran sin Moder.

Vi har allerede omtalt Beryls pragtfulde Skønhed, der lyste med dybe, straalende Farver; hendes Lød var som et Rosenblad, — dejlige var hendes mørke, gnistrende Øjne, dejligt var hendes glansfulde, mørkebrune Haar, der Aar for Aar mere og mere nærmede sig til dybsort. Ild var der i hende, Ild gnistrede omkring hende, — det var, som om hun var kommen til Verden, fordi en Glød havde fænget i to unge Hjerters Kærlighed. Hun var klædt i en karmoisinrød Fløjlskjole, af et ret ejendommeligt Snit, og rigt udstyret med Snirkler og Slyngninger i Guldbroderi. De stærke Farver vilde have faaet Børn, hvis Skønhed havde et mere afdæmpet Præg, til at se gustne og blegkindede ud, men til Beryl passede de udmærket, — hun kom til at ligne det mest straalende lille Irrellys, som nogen Sinde har hoppet hen ad Jorden.

Men ved Barnets Klædedragt, som for Resten ved hele dets Udseende og Færd, var der det mærkelige, at man uvilkaarlig kom til at huske paa Skammærket, som Ester ifølge Dommen skulde bære paa sit Bryst. Beryl var saa at sige selve det luerøde Mærke, blot i en anden Skikkelse og — lyslevende. Man skulde næsten tro, at det flammende Skændselsmærke havde brændt sig saa dybt ind i Esters Sind og Tanke, at hvert et Mønster, hun tegnede, fik sit Præg deraf; hun havde med Vidende og Vilje beflittet sig paa, at der kunde blive en vis Lighed i saa Henseende, ja, hun havde anvendt sin underligt sygelige Snildrighed og mange Timers Arbejde paa at lade Barnets Klædedragt udtrykke den Samhørighed, som var til Stede imellem det Barn, hun elskede, og den Straf, hun led.

Ak! Beryl var i Virkeligheden begge Dele — og det var vel derfor, at hun kun alt for godt egnede sig til at repræsentere hint sviende Sorgens Tegn.

Ester og Barnet var nu paa deres Vandring naaet inden for Byskellet. Puritanerbørnene, som løb og legede — for saa vidt som man kan bruge Ordet „Leg“ om disse dystre, uomgængelige Smaafyres Beskæftigelse — fik Øje paa de to og sagde med

megen Alvor til hverandre: „Sandelig, om det ikke er Konen med Ildbogstavet! Og det maa jeg sige, — dør render endda Magen til det, dør ved Siden af hende, — kom, skal vi tage og dænge Skidt paa dem!“

Men Beryl kendte ikke til at være forsagt i Striden, — hun lynede, hun stampede, hun truede med Knytnæve og fo'r til sidst med megen Hurtighed lige løs paa Fjendeskaren, — der ilsomt maatte trække sig tilbage. Hun lignede, saadan som hun satte af Sted ind i Kampens vilde Tummel, en dødelig Pestilentse i Barneformat, en Slags Domsengel i lille, ufærdig Skikkelse, — hvis Hverv var at straffe Synderne af det næste Slægtled. Hun skreg og raabte og viste sig i Besiddelse af et saa forfærdende stort Toneregister, at Flygtningenes Hjerter bævede i Angst. Efter at have vundet en fuldstændig Sejr kom Beryl rolig tilbage til sin Moder og saa' smilende op til hende.

Uden yderligere Oplevelser naaede de Guvernør Bellinghams Bolig, — en Bygning, der dækkede over et ret stort Areal og var opført af svært Tømmer i Datidens Stil. Den tog sig i høj Grad straalende ud. Udvendigt var Bjælkemurene belagt med en Slags Gibs, hvori der var blandet groft pulveriseret Glas; naar saa Solstraalerne spillede derpaa, glitrede og gnistrede de, som om man havde dænget dem til med Diamanter i Skæppevis; — man skulde snarere have troet, at det var Aladdins Fepalads, end at det var en højst alvorlig, gammel Puritanerhøvdings standsmæssige Bolig.

Da Beryl saa' dette Vidunder af et Hus, gav hun sig til at hoppe og springe og forlangte paa det bestemteste, at man skulde tage hele den Masse Solskin af Huset og komme med det, for hun vilde lege med det.

„Ak nej, min lille Pige,“ sagde Ester, „hvad Solskin der skal lyse over dit Liv, det kommer du saa vist selv til at skaffe dig, — jeg kan ikke gøre det lyst for dig.“

De gik hen til Hovedindgangen, foran hvis hvælvede Port to karnapliggende Udbygninger sprang frem, — én paa hver Side; de var forsynede med smaarudede Vinduer, som kunde dækkes med Tremmeskodder. Ester tog i den svære Dørhammer, og en af Guvernørens Tvangsarbejdere kom ud. En fribaaren Englænder, — og nu trælbunden for syv lange Aar, i hvilke han skulde tilhøre sin Herre og kunde gøres til Genstand for Køb og Salg akkurat som en Ko eller en Lænestol. Han var iført den blaa Kofte, som fra Arilds Tid af var de livegnes sædvanlige Klædedragt paa de gamle engelske Lensborge.

„Er Hans Højvelbaarenhed Hr. Guvernør Bellingham til Stede?“ spurgte Ester.

Manden betragtede med stive Øjne det ildrøde Mærke, som han aldrig før havde set, da han just for nylig var kommen til Ny-England.

„Ja, — javist — ja — Hs. Højvelbaarenhed er til Stede,“ svarede han; „men der er nogle fremmede Herrer hos ham, — ærværdige Præster og desuden en Læge, — saa De kan ikke komme til at tale med Hans Højvelbaarenhed nu.“

„Naa, — ja, jeg gaar nu alligevel indenfor,“ sagde Ester Prynne; og Manden gjorde ingen Indvendinger — paa Grund af hendes sikre Optræden og det glitrende Tegn paa hendes Bryst tænkte han, at hun maatte være en af de fornemme Damer dør i Landet.

Lille Beryl og hendes Moder blev derfor vist ind i den store Modtagelsessal. Guvernør Bellingham havde indrettet sin nye Bolig i Smag med de gamle Herregaarde hjemmefra, — men der var dog mange Forskelligheder, fordi Byggematerialier, Klimaet og hele Livsførelsen var ganske anderledes i det nye Land end i Gammel-England. Igennem hele Husets Dybde strakte sig en stor, højloftet Sal, hvorfra man kunde komme til samtlige andre Værelser i Huset. Den fik Lys fra to Sider, dels gennem de to Karnapper, der, som nævnt, sprang frem paa hver sin Side af den store Indgangsport, — dels fra et stort Buevindue i den modsatte Ende af Salen; Lyset dør dæmpedes dog noget af et Gardin, og i Vinduesfordybningen var anbragt en lav, polstret Løjbænk. Dette Vindues to Midterfløje dannede en Dør ud til Haven. Møblementet bestod af svære Egetræs-Stole, hvis Rygge var prydede med Blomsterslyngninger i prægtigt Billedskærerarbejde, samt af et Bord i samme Stil. Det var sikkert Arvestykker fra Guvernørens Fædrenehjem og stammede fra Dronning Elisabeths Tid eller var maaske endnu ældre.

Man saa', at den gode gamle, engelske Gæstfrihed ogsaa herovre blev holdt i Ære, thi paa Bordet stod et mægtigt Ølstob; og om man havde løftet Laaget og kigget ned i det, vilde man have set, at der laa Skumrester paa Bunden, — et Vidnesbyrd om, at Stobet for ganske nylig var blevet tømt.

Paa Væggen hang en Række Portrætter, der forestillede Forfædre af Guvernøren, nogle i Panser og Plade, andre i statelige Embedsdragter. Alle havde de det strenge, barske Udseende, som gamle Familieportrætter ufravigelig har, og som gør, at de i Stedet for at se ud som det, de er, nemlig Billeder af hedengangne

Hædersmænd, ligner disse Menneskers Genfærd, der med Blikke af hvas, utaalmelig Kritik ser ned paa de nulevendes Id og Attraa.

Omtrent midt paa den ene Væg hang der en Rustning, der ikke som Portrætterne var et Arvestykke, men var af allernyeste Dato; thi den var forarbejdet af en dygtig Vaabensmed i London samme Aar, som Guvernør Bellingham drog over til Ny-England. Den bestod af en Staalhjem, et Harnisk, en Ringkrave og Benskiner; underneden hang et Par Stridshandsker og et Sværd. Det var saa blankt poleret alt sammen, især Hjelmen og Harnisket, at det ligefrem straalte og sendte en hel lille Lyskreds ud over Gulvet. Rustningen var alligevel ikke blot til Pynt, — Guvernøren havde brugt den ved mangan en højtidelig Mønstring og Manøvre; og iført den havde han som et straalende Forbillede ført sit Regiment i Paquod-Krigen. Ganske vist var Bellingham oprindelig Sagfører, men dette unge Land, Ny-England, havde haft saa mangesidig Brug for ham, at det havde forvandlet ham til Kriger saa vel som til Statsmand og Folkeleder.

Lille Beryl var lige saa henrykt over den skinnende Rustning, som hun for lidt siden havde været det over Husets glitrende Facade; hun stod en Tid lang og kiggede ind i det spejlblanke Harnisk, — saa udraabte hun: „Mor, Mor, jeg kan se dig heri, kom, kom, saa skal du se!“

For at føje Barnet, saa' Ester hen paa Rustningen, — og opdagede da, at paa Grund af Metalpladens buede Overflade, der virkede som en Slags „Hulspejl“, blev hendes Skikkelse saaledes afspejlet, at det røde Skammærke forstørredes mangfoldigt og saa' næsten lige saa stort ud som hele hendes Skikkelse, der kun til Dels kom til Syne bag ved Mærket. Beryl pegede op paa Hjelmen, der gengav Spejlbilledet paa samme Maade, og smilte til sin Moder med dette sære, forstaaende Drille-Smil, som saa ofte viste sig i hendes lille Ansigt; men ogsaa dette stygge, skadefro Udtryk gengav Spejlet forstørret og forvrænget paa samme Maade, saa at Ester syntes, det kunde umuligt være et Billede af hendes eget Barn, det maatte være en Djævlunge, som søgte at paatage sig Beryls Skikkelse.

„Kom herhen, Beryl,“ sagde hun og trak hende bort fra Rustningen; „kom, saa skal du se ned i den smukke Have; det kan være, der er finere Blomster dør end hjemme i Skoven.“

Beryl løb nu hen til Buevinduet i den anden Ende af Salen og saa' ned i Haven, hvor der var en Gang med en tætklippet Græsplæne paa hver Side, hist og her kantet med Buskads, hvor-

iblandt der ogsaa fandtes nogle Rosenbuske. Nu gav Beryl sig til at græde, fordi hun ikke maatte faa én af de røde Roser, og vilde ikke paa nogen Maade lade sig stille tilfreds.

„Tys, tys, Barn, ti dog stille!“ sagde hendes Moder alvorlig. „Du maa ikke græde, lille, kære Beryl, — jeg kan høre, der kommer nogen ude i Haven, — det er Guvernøren og nogle Herrer, som er med ham.“

Der kom virkelig ogsaa nogle Mænd gaaende op ad Havegangen hen imod Huset. Efter først med et frygteligt Vræl at have tilkendegivet sin dybeste Ringeagt overfor Moderens Forsøg paa at faa hende til at være rolig, tav Beryl ganske stille — ikke i fjerneste Grad af Artighed, men fordi hendes altid redbonne Nysgerrighed var bleven vakt ved at se de Personer, der nu kom til Stede.

VIII.

Troldungen og Præsten.

Forrest gik Guvernør Bellingham; som den Tids ældre Herrer plejede, naar de vilde gøre sig det lidt mageligt hjemme hos sig selv — var han klædt i en sid Kjortel og havde en blød Hue paa Hovedet. Han var aabenbart ved at vise de andre Herrer sin Ejendom, thi han udbredte sig vidtløftigt om alt det udmærkede, som han havde i Sinde ydermere at indrette i og ved samme. Han var klædt efter den allerede noget forældede Mode fra Kong Jakobs Tid, og bar om Halsen en fin men meget bred Pibekrave, ud over hvilken hans graa Skæg bølgede, — saa man uvilkaarlig kom til at mindes Johannes den Døbers Hoved paa et Fad. Det Indtryk, man fik af ham ved at betragte hans Ydre, syntes egentlig at maatte komme i Modstrid med den Kendsgerning, at han saa øjensynligt havde gjort sig al Flid for at omgive sig med det størst mulige Maal af denne Verdens Behageligheder, — thi stiv og streng saa' han ud, og det var aabenbart nok, at han for længst var ude over Livets Efteraar, — Vinterens Kendemærker saas grant.

Men man tager ganske fejl, hvis man tror, at fordi de gamle, alvorsfulde Puritanerfædre idelig talte om „den jordiske Jammerdal“, i hvilken „de rette Guds Børn ikkun havde Kummer og

Møje“ — og fordi de, naar som helst det gjaldt Samvittigheds-sager, ærligt og frygtløst var rede til at ofre al deres Eje, ja gaa i Døden med Glæde, — at de derfor ansaa det for Synd at skaffe sig saa megen Bekvemmelighed, Behagelighed, ja endda Overflod, som det i al Retskaffenhed var dem muligt, saaledes lærte jo da f. Eks. heller aldrig den højværdige Hr. Pastor John Wilson, hvis Ansigt med det snehvide Skæg nu saas tæt bag ved Guvernør Bellingham, — ja for Resten lidt til den ene Side. Han var inde paa en overbevisende Redegørelse for, at Pærer og Ferskener sikkerlig maatte kunne trives i Ny-England, naar de efterhaanden vænnede sig til Klimaet, og at de røde Vindruer kunde man maaske faa modne, hvis man plantede dem i Espalier imod Syd. Den gamle Præst havde henlevet sine første Aar som Barn af den rige anglikanske Statskirke, og var i Aarenes Løb kommen til at sætte megen Pris paa alle Haande gode og behagelige Sager af denne Verdens Goder — selvfølgelig dog i al Uskyldighed; og hvor barsk han end kunde faa Udseende af at være, naar han stod paa Prædikestolen, eller naar han offentligt revsede saadanne Overtrædelser af Guds Lov som f. Eks. Ester Prynnes, viste han sig personlig, i det daglige Liv, i Besiddelse af saa megen Hjertelighed og naturlig Velvilje, at han ejede Folks Hengivenhed i højere Grad end nogen af hans Kolleger.

Bag efter Guvernøren og Pastor Wilson fulgte to andre Gæster. Den ene var Pastor Arthur Dimmesdale, hvem vore Læsere vil mindes som den Præst, der kun i ringe Grad og meget modstræbende deltog i Forhandlingerne med Ester Prynne hin Dag, da hun stod offentlig til Skamme. Ved Siden af ham gik den gamle Roger Chillingworth, den udmærket dygtige Læge, som nu i nogle Aar havde været bosiddende dør i Byen. Man vidste, at denne lærde Mand i lige Grad var Læge for og Ven af den unge Præst, hvis Helbred i den senere Tid havde taget alvorlig Skade af den alt for vidt drevne, selvopofrende Nidkærhed, som han udviste i Varetagelsen af sine Kaldspligter.

Guvernøren gik foran de andre op ad Dørtrinene og aabnede Midterfløjene i det store Buevindue ind til Salen; derved kom han til at staa Ansigt til Ansigt med lille Beryl. Skyggen fra Gardinet faldt over Ester Prynne, saa hun til Dels skjultes.

„Men hvad er dog det for én?“ sagde Guvernør Bellingham, og saa' forbavset paa den lille luerøde Skikkelse, der stod foran ham. „Det maa jeg rigtignok sige, — ikke har jeg set Mage, siden den Gang jeg levede udi Hoffærdigheds Levned hos gamle Kong Jakob, og agtede det for idel Naade at indbydes til Hoffets

Fester og Mummespil; dèr plejede der netop at møde op en Sværm af saadanne Smaatrolde, — endda om Sabbaten; og vi kaldte dem Babel-Børn, fordi de var den Herre Babels, den ugudelige Forvirrings Børn. Men hvorledes har saadan en Gæst kunnet finde Vej ind under mit Tag?“

„Ja, sandelig, det maa man undres over!“ udbrød Pastor Wilson. „Hvad kan det dog være for en sær lille Fugl med skarlagendrøde Fjer? Jeg synes nok, jeg har set noget lignende „hjemme i det gamle Land“, naar Solen skinnede og kastede sit Lys ind igennem Vinduernes kostelige Glasmalerier og tegnede gyldne Billeder paa Gulvet. Hør, du lille, — hvem er du, og hvordan har din Moder kunnet finde paa at mæje dig ud paa saadan en sælsom Vis? Du er da vel et Kristenbarn, vil jeg haabe? Kan du din Katekismus? Eller er du en af disse slemme Nisser eller Trolde, som vi haabede at have ladet blive tilbage sammen med saa meget andet Tant og Papisteri i vort let-sindige Fædreland?“

„Jeg er Mors Pige, og jeg hedder Beryl,“ svarede hun.

„Beryl? — „Rubin“, vilde snart passe bedre! — eller „Koral“! — eller i det allermindste „Rose Rødhætte“; — saadan som du skinner,“ — sagde den gamle Præst og strakte sin Haand frem i et mislykket Forsøg paa at klappe hende paa Kinden. „Men hvor er saa din Moder henne, din „Mor“, hvis Pige du er? — — aah, nu ser jeg hende!“ Han brød af, vendte sig om til Guvernør Bellingham og hviskede: „Det er netop det Barn, vi har forhandlet om, — og dèr staar hendes Mor, Ester Prynne, — stakkels Kone!“

„Nej, virkelig!“ udbrød Guvernøren. „Ja, vi burde vel egentlig have kunnet sige os selv, at Moderen til saadan et Barn maatte naturligvis være en — — — Naa, ja ja — — — hun kommer i det rette Øjeblik, saa vi kan straks tage os af Sagen.“

Han traadte nu frem i Salen, og hans tre Gæster fulgte efter.

„Ester Prynne!“ tog han til Orde, og fæstede sit barske Blik paa Kvinden med det luerøde Bogstav; „Ester Prynne! — der har været megen Tale om dig i den sidste Tid. Alvorligt har vi overvejet imellem os, — vi Mænd, hvem Magt og Myndighed er bleven betroet af Gud Herren! — om vi kan forsvare for vor Samvittighed at betro en udødelig Sjæl, — og en saadan findes jo ogsaa i dit Barn dèr — om vi kan betro en saadan til et Menneskes Varetægt, der, som du, har snublet og er falden i Satans Snarer. Du er hendes Moder efter Kødets, — svar os nu herpaa! Monne det ikke allersombedst baade dit Barn, timeligt saavel som evigt, om hun tages ud af din Haand, og sømmeligen klædt, stren-

geligen optugtet, erholder den rette Vejledning baade i Guds Ord, og hvad der hører denne Verden til. Thi hvad kan du vel gøre for Barnet i disse Maader?"

„Jeg kan lære min lille Pige alt det, som jeg har lært af dette Tegn her," svarede Ester og pegede paa det røde Mærke.

„Kvinde, — det er jo Tegnet paa din Skændsel," svarede han strengt. „Just paa Grund af den Syndsbesmittelse, som Bogstavet dèr antyder, — just derfor er det, at vi vil overgive dit Barn i andre Hænder."

Ester blegnede, men svarede roligt: „Alligevel — dette Mærke har lært mig, — og lærer mig daglig, — endog nu i denne Stund, — Sandheder, som maaske kan gøre mit Barn klogere og bedre, — ihvorvel de i intet Mon kan baade mig selv."

„Vi vil ikke dømme overilet," sagde Bellingham; „nøje vil vi undersøge Sagen, før vi handler. — Velærværdige Hr. Pastor Wilson, vil De være saa god at overhøre Beryl dèr og prøve, om hun besidder saadan Kristendomskundskab, som et Barn i hendes Alder rettelig bør have."

Den gamle Præst satte sig i en Lænestol og vilde tage lille Beryl op paa sit Skød. Men hun var ikke vant til, at andre end hendes Moder rørte ved hende eller kælede for hende, og i ét Øjeblik smuttede hun ud igennem det aabne Vindue og blev staaende dèr paa det øverste Trin, — hun lignede akkurat en vild, tropisk Fugl i kosteligt Fjerskrud, der var lige paa Nippet til at svinge sig højt op i Luften. Pastor Wilson blev meget forbavset herover, thi han var en rigtig god, gammel, barnekær Bedstefar. Men ikke desto mindre prøvede han paa at gaa videre i Katekisationen.

„Naa, altsaa, lille Beryl — sagde han med megen Værdighed, „lad mig nu se, at du er en pæn lille opmærksom Pige, der hører godt efter, saa at du engang kan blive en ægte Beryl for Herren, „en dejlig Ædelsten", der kan „skinne i Herrens Krone" som en af „Morgenens Stjerner" — — — altsaa, min lille Pige, kan du nu fortælle mig: *hvem har skabt dig?*"

Beryl vidste saa udmærket godt, hvem der havde skabt hende, for Ester havde selv levet et fromt Barndomsliv; og kort efter hin Dag, da hun havde talt med Barnet om, at hun havde en Fader, som var i Himlen, havde hun derfor begyndt at vejlede hende i det Sandhedens Evangelium, som selv det mest enfoldige lille Barnehjerte er saa modtageligt for. Og uagtet Beryl kun var sine tre Aar gammel, og aldrig havde set en Lærebog, var hun dog naaet saa vidt i Kristendomskundskab, at hun kunde have klaret sig

med Glans ved en Katekisation i yngste Klasse. Men Trodsigheden, som ethvert Barn har noget af, lidt eller meget, og som Beryl havde en tidobbelt Forsyning af, — den tog nu i det allermest ubelejlige Øjeblik fuldstændig Styret over den lille Pige, saa at hun enten tav bomstille eller svarede rent ravruskende galt hen i Vejret. Hun puttede Fingeren i Munden, hun vægrede sig gentagne Gange paa en alt andet end elskværdig Maade ved at svare den rare Pastor Wilson paa hans Spørgsmaal; og til Slut udsendte hun den overraskende Meddelelse, at der var slet ikke nogen, der havde skabt hende, men hendes Mor havde plukket hende paa den vilde Rosenbusk ved Fængslets Port.

Den gamle Roger Chillingworth gav sig til at smile og hvi-skede noget til den unge Præst. Ester Prynne saa' hen paa Lægen; og selv i dette Øjeblik, hendes Barns Skæbne, som hun elskede over alt i Verden, skulde afgøres, — selv nu kunde hun ikke undlade at lægge Mærke til den uhyggelige Forandring, der var foregaaet med den gamle Mands Udseende; Ansigtstrækkene var blevne meget styggere, Hudfarven helt gustenbrun, — ja, det syntes næsten, som om han var bleven mere vanfør end dengang, da Ester kendte ham — ak, kun alt for godt! Et Øjeblik mødte hun hans Blik, men hun maatte straks henvende hele sin Opmærksomhed paa det Optrin, der gik for sig.

„Nej, det er for galt!“ raabte Guvernøren, der havde svært ved at komme sig igen ovenpaa den Forskrækkelse, som Beryls Svar havde sat ham i. „Et Barn paa tre Aar, som ikke véd, hvem der har skabt det! Saa er hun naturligvis akkurat lige saa uvidende angaaende *Sjælen, Arvesynden, Ugudeligheden og den evige Dom*. Ja, jeg tror ikke, at vi behøver at undersøge den Sag nærmere, mine Herrer!“

Ester greb Beryl, knugede hende til sig og stillede sig lige over for den gamle puritanske Embedsmand, — der var et Udtryk i hendes Ansigt, næsten som af Vildskab. Ene i Verden, forskudt og vraget, stod hun dør, med sin Skat i Favn, det eneste hun havde at leve for, — — hun følte, at hun havde en urokkelig Ret overfor hele Verden, og for denne sin Ret vilde hun værges til sin sidste Blodsdraabe.

Hun raabte: „Det er *Gud*, som har givet mig mit Barn, — til Erstatning for alt, alt det andet, som I tog fra mig! Hun er min Lykke, — og min svareste Vé! Hun holder min Sjæl i Live; — og tugter den! Ser I da ikke, at hun er det luerøde Skammens Tegn, — — men hende kan man elske, og derfor evner hun

at blive tusindfoldig Genløsnings-Betaling for min Synd! Hende skal I ikke komme til at tage fra mig, — hellere vil jeg dø!”

„Jamen, hør nu engang, du arme Kvinde,” sagde den gamle Præst, hvis Hjerte trods alt var blødt i Bunden. „Barnet skal faa det saa godt, — meget, meget bedre end hun kunde faa det hos dig.”

„Gud har betroet hende til mig,” svarede Ester atter, og hendes Svar lød som et Nødskrig. „Jeg vil ikke give hende fra mig!” Hun vendte sig med en hastig Bevægelse til den unge gejstlige, Pastor Dimmesdale, hvem hun indtil da næppe nok syntes at have lagt Mærke til: „Tal *du* min Sag!” raabte hun. „*Du* var min Præst, *dig* var det betroet at drage Omsorg for min Sjæl, *du* kender mig bedre end disse Mænd! Jeg *vil* ikke miste mit Barn. *Du* véd, hvad der bor i mit Hjerte, — *du* véd det, fordi du ejer en Forstaaelse deraf, som disse Mænd ikke kan have, — *du* forstaar ogsaa, hvad der er en Moders Ret, og hvor meget større den er i et Tilfælde som dette, da det er en Moder, som intet andet ejer end sit Barn og — sin sviende Skam. Du *skal* sørge for, at jeg ikke mister Barnet — du *skal*!”

Paa denne heftige, sære Opfordring, der viste, at Ester Prynnes fortvivlede Stilling var nær ved at drive hende til Vanvid, traadte den unge Præst straks frem. Han var bleg og knugede sin Haand imod sit Hjerte, saaledes som han altid plejede at gøre, naar hans stærkt bevægelige Følelsesliv kom i mere heftige Svingninger; han saa’ nu mere forpint og medtaget ud, end da vi saa’ ham første Gang paa Esters Skændselsdag; og dybt i hans mørke Øjne, paa Bunden af dette utrygge, sørgmodige Blik, laa der noget, som fik én til at ane, at han dulgte en Hjertevé, for hvilken der ikke fandtes Lise.

„Det er sandt, som hun siger,” — saaledes tog han til Orde; og vel dirrede hans skønne Røst, men der var dog en saadan Klangstyrke i den, saa den rungede igennem Salen og fik Staalrustningen til at give Genlyd. „Ja, Ester har Ret i det, hun siger, og i den Følelse, som lægger hende Ordene paa Læben. Gud gav hende *Barnet*, og dermed ogsaa en saadan instinktmæssig Forstaaelse af dets Hjerte og dets Tarv, — som intet andet Menneske kan være i Besiddelse af. Og lad os tillige betænke dette: er der ikke i Forholdet mellem *denne* Moder og *dette* Barn en underfuld, lønlig Helligdom, for hvilken det bør os at vise Ærefrygt?”

„Men, gode Hr. Pastor dog, — hvad mener De med det?”

faldt Guvernøren ham i Talen. „Vær saa god at forklare dette noget tydeligere!“

„Ja, — dette Moderforhold *maa* være helligt,“ — vedblev Præsten, det *maa* være det. Thi ellers vilde det jo være det samme som at sige, at vor himmelske Fader, „Han som har skabt Himmel og Jord, med samt alt, hvad dèr lever og aander“, — at *Han* skulde lade Synden uænset, og ikke sætte Skel imellem kødelig Lyst og helligt Ægteskab! Dette Barn af en syndefuld Fader og en Moder stedt i Skam, er ogsaa skabt af den levende Gud, og sendt fra Ham for paa mangfoldig Vis at gøre Hans Gerning i hendes Hjerte, denne Moders, der her saa indtrængende og saa heftig bevæget i Aanden kræver sin Ret til at beholde det. Det blev sendt hende, for at det skulde blive hende en Velsignelse, — hendes Livs den eneste! Men det blev sikkert ogsaa, som hun selv udtalte før, sendt hende som en Straf, — som Profeten siger: „*en uafsladelig Kummer, der aldrig ophører, en svar Nød og Hjertens Kvide, som ingenlunde aflades*“. Har hun ikke selv vist os, at saalunde er hendes Tanker, idet hun har iført det stakkels Barn denne Klædedragt, der uundgaaeligt maa drage os i Minde det sviende Syndens Tegn paa hendes Barm.“

„Det tykkes mig godt at høre dette!“ faldt den gode Pastor Wilson ham i Talen. „Og jeg, som var bange for, at Konen ikke mente andet eller bedre med det end at gøre sit Barn til en Gøg-lertøs!“

„Jo, tværtimod, hun mener noget ganske andet dermed,“ sagde Pastor Dimmesdale. „Tro mig, — hun indser til fulde, hvilken underfuld Naade, Gud har bevist hende ved at skænke hende dette Barn. Hun forstaar rettelig, at Guds Hensigt hermed først og fremmest er denne at holde *hendes* Sjæl i Live, og bevare hende fra Syndens endnu dybere Afgrunde, som Satan ellers monne have søgt at styrte hende ud i! Derfor er det godt for denne arme, syndige Kvinde, at et Menneskebarn med en udødelig Sjæl, et lille Menneskehjerte, der engang skal rumme evig Fryd eller evig Smerte, — er bleven betroet til hendes Omsorg, for at hun kan lede det ind paa Retfærdigheds Vej, for at det kan paaminde hende til daglig Anger og Bod, og for at det kan lære hende — ja, som Guds dyre Pant derpaa! — at *saa* sandt hun vil føre sit Barn til Gud, *saa* sandt vil ogsaa Barnet føre hende *did*-hen! Hvor meget lykkeligere i denne Henseende er den syndige Moder dog ikke fremfor den syndige Fader! For Ester Prynnes Skyld, og ikke mindre for Barnets Skyld, siger jeg da nu: „hvad Gud har sammenføjjet, det maa vi ikke adskille.“

„Sandelig, du taler bevægede Ord ud af dit Hjertes Dyb, min kære Ven!“ sagde Roger Chillingworth.

„Ja, og det var vægtige Ord, disse som min unge Broder i Herren nys udtalte,“ — tilføjede Pastor Wilson. „Hvad mener I, højvelbaarne Hr. Bellingham, har han ikke talt den stakkels Kones Sag godt?“

„Jo, sandelig, det har han,“ svarede Guvernøren, „og han har paapeget saadanne betydningsfulde Momenter i Sagen, at vi vil lade den bero indtil videre, — dog selvfølgelig ikkun under Forudsætning af, at Konen ikke ydermere vækker Forargelse. Men der maa under alle Omstændigheder drages tilbørlig Omsorg for, at Barnet regelmæssigt stedes til Overhøring i Kristendomskundskab, enten hos Jer eller hos Pastor Dimmesdale, og endvidere maa Menighedsraadet — naar den Tid kommer, da Pigen er stor nok dertil — føre Tilsyn med hendes Skolegang og Kirkegang.“

Da den unge Præst havde endt sin Tale, havde han trukket sig nogle Skridt tilbage fra de andre og stod nu henne ved Vinduet. Hans Ansigt var til Dels skjult i Folderne af det svære Forhæng; men Skyggen, som Sollyset kastede paa Gulvet, viste, at hans Legeme endnu sitrede af den stærke Sindsbevægelse, som havde været saa kendelig, da han talte.

Beryl, — den ellers saa viltre, uregerlige lille Drilletrold Beryl! — listede sig stille hen til ham, tog hans ene Haand imellem begge sine Hænder og lagde sin Kind ind til den, — et Kærtegn saa ømt og tillige saa beskedent, at Ester, da hun saa' det, maatte spørge sig selv: „Er det virkelig min lille Beryl.“ Og dog vidste hun i Grunden godt, at Beryl havde et kærligt Hjerte, men hidtil havde Barnet næsten kun ladet det ytre sig i ubeherskede Stemningsudbrud; og næppe nogen Sinde havde hun givet det til Kende paa en saa blid og inderlig Maade som nu. Præsten vendte sig om, klappede Barnets Hoved, betænkte sig et Øjeblik, men bøjede sig da ned og kyssede hende paa Panden. Lille Beryl fandt nu straks tilbage til sit gamle Sind; hun gav sig til at le og fløj af Sted gennem Salen, saa at gode gamle Pastor Wilson udtalte sin Tvivl om, hvorvidt hendes Fødder virkelig rørte ved Gulvet.

„Det er næsten, som om der var noget Trolddom i den lille Tøs,“ sagde han, henvendt til Pastor Dimmesdale, „hun behøver saa vist ikke at laane en gammel Kællings Kisteskaft for at kunne flyve af Sted.“

„Ja, det er et besynderligt Barn,“ bemærkede Roger Chillingworth. „Hvad hun har efter sin Moder, er det nemt nok at se. Men hvad mener I, mine Herrer, monne ikke en Filosof og Men-

neskekender være i Stand til saaledes at granske Barnets Karakterpræg og Anlæg, og skelne imellem hver enkelt Del af hendes Natur, — at han saa nogenlunde vilde kunne gætte sig til, hvem hendes Fader vel kan være?“

„Jamen, det vilde være syndigt i en saadan Sag at lade sig lede af verdslig Vidskab,“ — svarede Pastor Wilson. „Bedre er det at raadspørge Gud under Bøn og Faste. Og allerbedst turde vel dette være, at lade det, som *er* i Løndom, forblive udi Løndom, indtil den Dag oprinder, da Gud vil lade det lønlige blive vitterligt. Paa den Maade har ethvert Guds Barn Ret og Pligt til at vise det stakkels faderløse Barn en ret Faderkærlighed.“

Sagen angaaende Beryl fik saaledes en tilfredsstillende Løsning, og Ester forlod Guvernørboligen sammen med sin Datter. Det fortælles fra sikker Kilde, at just som de to gik ned ad Trappen, blev et Kammervindue lukket op, og Guvernørens galsindede Søster, Missis Hibbins — som et Par Aar senere blev hængt for Trolddom — stak Hovedet ud i Solskinnet.

„Hør lidt, Ester,“ sagde hun, og hendes Ansigt saa' saa uhyggeligt ud, at det var, ligesom om der lagde sig en mørk Skygge over det ellers saa straalende Hus. „Har du ikke Lyst til at komme med i Nat? Vi bliver et lystigt Selskab derude i Skoven, og jeg har saa omtrent lovet den Slemme, at den kønne Ester Prynne kommer med.“

„Jeg maa bede Dem sige til ham, at han maa have mig undskyldt,“ svarede Ester og smilte sejrstolt. „Jeg maa kønt blive hjemme og passe paa min lille Beryl. Havde de taget hende fra mig, saa skulde jeg gerne have gaaet med dig derud og skrevet mit Navn i den Ondes Bog, — ja, og det endda med mit eget Blod.“

„Aah, — vi ser dig saamænd nok derude med det første,“ sagde Heksen vredt og trak Hovedet til sig.

Alt her møder vi et Eksempel paa, at den unge Præst havde Ret, naar han sagde, at man maa ikke skille en falden Kvinde fra det Barn, der er bleven til som en Følge af hendes Synd. Thi alt nu — saa snart — viste det sig, at Barnet frelste Moderen fra at gaa til Bunds.

IX.

Lægen.

Som vore Læsere vil erindre, skjulte der sig bag Navnet Roger Chillingworth et andet Navn, hvis Ejermænd havde besluttet, at det skulde forties for bestandig. Vi har fortalt om, at der i den Folkeskare, som var Vidne til Ester Prynnes offentlige Staaen til Skamme, ogsaa fandtes en aldrende, rejsetræt Mand, som, just da han naaede frem efter en farefuld Vandringsfærd igennem Urskoven, saa' den Kvinde, af hvem han havde haabet at blive modtaget i et kærligt og hyggeligt Hjem, staa til Skue for alt Folket som et Syndens og Skændselens advarende Eksempel. Hendes Hustruære var prisgiven til Hvermand at trampe paa, hendes Skam var Hvermands Sladder-gods omkring paa Gader og Stræder. Hendes Frænder og Venner kunde ikke undgaa — for saa vidt Rygtet naaede saa viden om — at faa hver sin Lod og Del i hendes Vanære, nøjagtigt i Forhold til hvor kært et Ven-skab eller hvor nært et Slægtskab, der fordum havde knyttet hende til dem. Og han, som havde været knyttet til den faldne Kvinde ved det Baand, der er det inderligste og det helligste af alle Baand imellem Mennesker, — hvorfor skulde han dog træde frem og selv gøre Krav paa en saa lidet attraaværdig Arv, — især da han var stillet saaledes, at det kom an paa ham selv, om han vilde eller ej! Han besluttede da, at han vilde ikke lade sin Ære tilsmudse, eller have Del i hendes Skændsel. Ingen kendte ham undtagen Ester Prynne, og hende skulde han vel vide at tvinge til Tavshed; — han besluttede derfor at lade sit Navn udslette af de levendes Tal og overfor alle, som han hidtil havde kendt eller været knyttet til, forsvinde saa fuldstændigt, som om han virkelig laa paa Havsens Bund — hvor Rygtet for længst havde anbragt ham. Derefter vilde han begynde et nyt Liv med helt nye Forbindelser under helt nye Forhold; thi han havde et nyt Livsmaal, et ganske nyt, som han vilde leve for og sætte al sin Id ind paa, — — men dette hans nye Livsmaal hørte ikke Lyset til; det var fuldt af Mørke og Uhygge, fordi det var syndigt og ondt.

Som Følge heraf bosatte han sig i Puritanerbyen under Navn af Roger Chillingworth — uden at have andre eller andet til at sige god for sig end sin Lærdom og sin Kløgt; men af disse tvende Goder besad han ganske vist et langt større Maal, end man ellers sædvanlig træffer hos Mennesker. Hans tidligere Stu-

dier havde bibragt ham omfattende Kundskaber i Datidens Lægevidenskab, og han fremstillede sig derfor som Læge. Han blev modtaget meget velvilligt. Dygtige Læger var det en Sjældenhed at træffe i Nybygden. Det lod til, at den religiøse Nidkærhed, der bevægede saa mange andre til som Udvandrere at rejse over Atlanterhavet, — i Reglen ikke gjorde sig gældende hos Lægerne.

Roger Chillingworth var derfor en kærkommen Værdiforgelse for Kolonien; han viste snart, at han var fuldt fortrolig med Datidens Lægevidenskab, og tillige havde han, medens han levede i Fangenskab hos Indianerne, erhvervet sig et grundigt Kendskab til Brugen af de Urter og Rødder, som deres „Medicinmænd“ anvender til Lægemidler; og han fordulgte ikke overfor sine Patienter, at hans Tillid til disse simple Lægemidler, — „Naturens egen Gave til de uoplyste vilde“, — var fuldt saa stor som den, han skænkede alle de Medikamenter, der fandtes i den europæiske Farmakopé.

I religiøs Henseende viste den fremmede Videnskabsmand sig at være et mønsterværdigt Eksempel, — i alt Fald, hvad det udvortes, synlige angaar; og han havde ikke opholdt sig ret længe der i Byen, før han til sin aandelige Vejleder og Sjælesørger valgte sig Pastor Dimmesdale. Den unge Teolog, hvis Lærdom der endnu gik Ry af ved Universitetet i Oxford, blev af sine mest glødende Beundrere betragtet noget nær som et gudbenaadet Herrens Sendebud, der var bestemt til — om han dertil maatte bevare Liv og Kræfter — at vandre i de gamle Kirkefædres Spor og i Ny-Englands unge Kirke øve Størværker fra Gud. Men Pastor Dimmesdales Helbred var i denne Tid i kendelig Grad ved at forringes. De, som bedst kendte hans Livsførelse, mente, at Grunden til den unge Præsts blege, sygelige Udseende maatte søges i alt for megen Studering, og i den pinligt nøjagtige, selvopofrende Samvittighedsfuldhed, som han iagttog i al sin Embedsgerning, — og endda nok først og fremmest i den hyppige Faste og Nattevaagen, hvormed han prøvede paa at „døde Kødets og dets Begæringer“, saa at Aandens Lys kunde skinne des klarere. Ja, der var Folk, som sagde, at det var saa vist ikke saa mærkeligt, om Pastor Dimmesdale skulde til at dø, for han var alt for god for denne Verden. Hans egen Forklaring derimod gik i al Ydmyghed ud paa dette, at hvis det var Guds Vilje, at hans Dage hernede snart skulde være endte, maatte det være, fordi han var alt for ussel til at kunne betros endog blot den allerringeste Tjenergerning for ham. Men hvordan det nu end forholdt

sig med Grunden dertil — selve Kendsgerningen var aabenbar nok: den unge Præsts Skikkelse blev tyndere og magrere Dag for Dag; hans Stemme bevarede ganske vist endnu den skønne fyldige Klang, men der hørtes en dirrende, vemodig Undertone i den, — som hos den, der stunder mod sin Grav, og man lagde Mærke til, at han idelig, blot ved en ubetydelig Støj, eller naar et eller andet kom ham uforvarende paa, trykkede Haanden imod sit Bryst. Og paa hans Ansigt, der et Øjeblik blussede og straks derefter blev dødblegt, kendtes det da grant, at han pintes svarligen. Folk betragtede det derfor som et Led i Forsynets vise Styrelse, at der just nu, da Pastor Dimmesdale var bleven saa svagelig, var kommen en saa ualmindelig dygtig Læge som Hr. Roger Chillingworth til Byen, og denne Folkemening bestyrkedes end yderligere derved, at Lægen øjensynligt omfattede den unge Præst med megen Interesse og bestræbte sig for at vinde hans Venskab og hans Fortrolighed. Han udtalte, at han var alvorlig bekymret over sin kære Præsts Helbredstilstand; han vilde meget gerne behandle ham, og vilde ikke være utilbøjelig til at tro, at Præsten endnu kunde helbredes, — saafremt Kuren ikke blev begyndt for sent! Menighedsraadet, Menighedsplejen, Kvindeforeningen og Ungdomsforeningerne, — kort sagt alle i Pastor Dimmesdales Menighed rettede de mest indtrængende Anmodninger til ham om dog at modtage den kyndige Hjælp, som Lægen saa kønt havde tilbudt ham, — men paa alle Opfordringer svarede Præsten stilfærdigt og venligt:

„Nej Tak, jeg trænger ikke til Lægebehandling.“

Jamen, hvor kunde han dog sige saadan noget, naar man for hver Søndag, der gik, tydeligere og tydeligere kunde se, at han blev mere og mere smal i Kinderne, mere og mere bleg; og Stemmens Klang mere og mere dirrende; — og nu var det jo ikke blot en Gang imellem, at han knugede Haanden mod sit Hjerte, — nu gjorde han det altid. Var han træt af Livets Møje, stod hans Hu til Døden? Hans ældre Kaldsbrødre og Menighedens Bestyrelse tog sig for at „gaa i Rette“ med ham „for Guds Aasyn“ angaaende denne hans Synd, at han afviste den Hjælp, som Gud saa aabenbart lod blive ham tilbudt. Han hørte dem i Tavshed og lovede, at han vilde tale med Lægen.

I Overensstemmelse med dette sit Løfte konsulerede han den gamle Roger Chillingworth, men sagde dog samtidig til denne: „Gud give i sin Naade, at al min Møje og al min Nød, al min Synd og al min Sorg nu snarligen maatte dø med mig, saa hver den Del deraf, som hører denne Verden til, maatte sænkes i

Jorden og smuldre hen som mit Legeme i Graven, men dét plantes om i Evighedens Jordbund, som dèr kan fæste sine Rødder og aldrig mere dø! Langt hellere vilde jeg, at dette maatte være Guds Vilje med mig, end at Deres Dygtighed skal ofres paa mig, vel endog til ingen Nytte!“

„Ak, ja!“ svarede Röger Chillingworth i den rolige Tone, som, enten den nu var villet eller uvilkaarlig, altid prægede hans Ord og Færd. „I de unge Aar kommer en Herrens Tjener hastigere ind paa saadanne Tanker; thi de unge agter det for lidet at opgive denne Verden, fordi den endnu ikke har fæstet sine Rødder dybt i deres Hjerter; og er de saa ydermere hellige Guds Børn, som vandrer paa Retfærds Vej, — saa stunder deres Hu imod „det nye Jerusalem heroventil“, hvor „de med Herren skal vandre“, i „Staden, som er brolagt med Guld“.“

Der bølgede som et Hav af Smerte hen over den unge Præsts Ansigt, og han knugede Haanden imod sit Bryst, idet han svarede: „Ak, var jeg blot mindre uværdig til at vandre dèr, — glad skulde jeg da stride den gode Strid her!“

„Guds Børn anser altid sig selv for de uværdigste,“ sagde Lægen.

Saaledes blev den gamle Roger Chillingworth Pastor Dimmesdales lægekyndige Raadgiver. Dog, det var ikke alene hans Sygdom, som Lægen skænkede sin Opmærksomhed, men han beflittede sig med megen Iver paa ogsaa at vinde Indsigt i den unge Præsts Karakter og Sjæleliv; derfor kom disse to Mænd efterhaanden til at være meget sammen, skønt der var saa stor en Aldersforskel imellem dem. Af Hensyn til den unge Præsts Helbred, og for at Lægen kunde indsamle „Lægeplanter“, gik de lange Ture sammen ved Stranden og i Skoven, og mangen en Samtale førte de dèr, mens Bølgernes Skvulpen slog sagtelig mod Strandkanten, og Vinden suste i Trætoppene, — som Orgeltoner, stigende op imod Himlens Hvælv. Tidt gæstede de hinanden i Studerekamrenes Fred. Præsten følte sig helt betaget af den lærde Videnskabsmand, hos hvem han fandt en vidtomfattende Aandskultur af ualmindelig Dybde, og et Tankeliv saa rigt og personligt, at han aldrig kunde vente at møde noget lignende hos nogen af sine Kaldsbrødre. Men tillige blev han forfærdet, eller i alt Fald meget forbavset, da han kom til at opdage, at Lægens Tanker ikke var snævert bundne af ortodokse Baand, men at han var i Besiddelse af en ret rummelig og bevægelig Aandsfrihed, — noget, som Datidens aandelige Ledere ikke undlod at advare imod, eller endog skarpt fordømte. Pastor Dimmes-

dale var ærlig i sin Præstegerning, religiøs lige ind til Hjertedrødderne, en Mand, hvis Sjælelivs inderste Kerne var en dyb Ærefrygt for det hellige. Hans Tanker fulgte naturligt, ja, næsten selvfølgeligt, Troens Veje, — og det kun dybere Aar for Aar og med den stedse inderligere Sandhed, som vokser ud af Erfaringen. „Den frie Tanke“'s Mand var han ikke og vilde aldrig have kunnet blive det; for hans Hjertefred var det en Lise at fornemme den dogmatisk udfordrende Troslære som en Arm, der støttende lagde sig omkring ham, selv om denne Arm derved ogsaa hindrede ham fra at vove sig frit ud paa andre, ukendte Stier. Alligevel kunde han — om end med en vis utryg Raadvildhed — føle det som en Vederkvægelse nu og da at komme til at betragte Tilværelsen saaledes, som den afspejlede sig i et rigt kultiveret Menneske af en ganske anden Støbning end de, han ellers kom i Berøring med. Det var, som om et Vindue blev lukket op, og en frisk Luftstrøm bruste ind i hans kvalme, tilstængte Studerekammer, hvor hans Liv bortødtes ved Lampens kunstige Skin eller det fattige Sollys, som naaede igennem Glar, der var hyllet i Slør og Dække. Men længe varede det ikke, før dette Aandepust af en friere Tankegang blev ham for stærkt, og kan hænde ogsaa for koldt; — og atter drog han sig tilbage i Ly og Læ indenfor den strenge Ortodoksis snævrere, men gammelkendte og derfor tryggere Grænseskel.

Og Lægen fulgte med ham.

Nøje granskede Roger Chillingworth sin Patient, baade som han saa' ham i hans daglige Liv, naar hans Tanker vandrede ad de kendte Stier, og saaledes som han fik Lejlighed til at se ham, naar han ledtes ind i en helt ny og fremmed Aandens Verden, hvor nye Indtryk kaldte ad Kræfter og Egenskaber, der hidtil havde ligget dulgte og tavse paa Bunden af hans Sjæl. Lægen mente aabenbart, at det vilde være af væsentlig Betydning, dersom han skulde kunne gavne den unge Præst, — saa først at lære ham at kende til Bunds. — Hos Pastor Dimmesdale var Tanke og Fantasi saa levende og virksom, Følelseslivet saa stærkt og inderligt, at der kunde være Grund til at antage, at Kilden til hans legemlige Lidelse fandtes dulgt i hans Sjæl. Og da Roger Chillingworth jo var en meget dygtig Mand og en omhyggelig, velvillig Læge, var det vel derfor, at han søgte at bore sig ind i den unge Præsts lønlige Hjerteliv, — udforske hans Livsanskuelse, — prøve paa at faa ham til at lukke op for sine Minder, — og i al Stilhed, men nøje, prøvede det alt sammen, ligesom Skattegraveren i den dunkle Skakt. Lidet kan bevares i Løndom for den Gransker,

som har Ret og Adgang til at tage sig en saadan Undersøgelse paa og evner at føre den igennem. Hvo, som gemmer en Løndom i sit Hjerte og agter at værne dens Gemme, — han vogte paa sig selv, at ikke hans Læge ejer den om en føje Stund! *Hvis* denne er snildrig og besidder hin underlige instinktive Sans, der ikke blot hører og ser, men ogsaa forstaar det, der aldrig direkte kan siges eller skildres; — *hvis* han derhos undgaar al paatrængende Selvsyge og deslige frastødende Egenskaber, som viser, at han i Virkeligheden nyfident ledes af sin Egenkærlighed; — *hvis* han ejer den medfødte Evne (der aldrig kan tillæres), at han kan bringe sin indre Personlighed i en saa fint afstemt harmonisk Samklang med Patientens, at denne, uden selv at lægge Mærke dertil eller føle sig pinlig berørt derved bagefter, udtaler sig i Ord, saa aabne, saa uovervejede, at han kommer til at sige, hvad han end ikke aner, at han nogen Sinde har haft i sine Tanker; — *hvis* han modtager denne Patientens fortrolige „Lukken sig op“ og „Talen ud“ fuldstændig behersket og stilfærdigt, uden Tegn paa Overraskelse, og ytrer sin hjerteligste Deltagelse og sympatiske Forstaaelse ikke saa meget i Ord, som i den ejendommelige Tavshed, der kan sige mere end mange Ord, — og navnlig sige det meget kønnere; — og endelig *hvis* han til alle disse Forudsætninger for at vinde Menneskehjerters Fortrolighed kan føje denne, at han er Læge og vækker Tillid som saadan, — saa vil det før eller senere komme dertil, at den forpinte Sjæl sprænger Tavshedens Fængsel, bruser frem som en Sorgens Elv, og bringer hver en bitter Løndom frem for Dagens Lys.

Roger Chillingworth var i Besiddelse af alle disse Egenskaber, — eller dog de fleste af dem, men ikke desto mindre brød Elven ikke igennem. Der udviklede sig — som alt nævnt — et vist fortroligt Forhold imellem disse to højt dannede Mænd, der kunde dele betydelige Omraader af Tænkningens og Lærdommens Verden med hinanden; de kunde drøfte indbyrdes alle Haande Spørgsmaal, der angik Religion, Moral, Politik og almenmenneskelige Forhold i det hele; begge havde de gentagne Gange udtalt sig om Emner, der syntes at vedrøre dem selv personlig, — men trods alt dette skete det dog aldrig, selv ikke nok saa tyst, at Ord om en Løndom i den unge Præsts Hjerte blev betroet den gamle Læge, — — og dog var denne overbevist om, at en Løndom dulgetes der for vist. Ja, han havde Mistanke om, at Pastor Dimmesdale end ikke angaaende sin legemlige Sygdom havde udtalt sig fortroligt og aabent for ham.

Efter nogen Tids Forløb fik Præstens Venner — hvem Roger

Chillingworth underhaanden havde givet et lille Vink desangaaende — det ordnet saaledes, at de to Mænd kom til at bo i samme Hus, saa at den omhyggelige, trofaste Læge kunde holde Øje med enhver Ændring, der maatte vise sig i Præstens Helbredstilstand. I Byen var der almindelig Tilfredshed herover, thi man saa' heri det bedste Middel til at gavne Præstens Helbred, — selvfølgelig dog kun næst efter dette det allerbedste Middel — (som tidt nok var bleven ham lagt paa Sinde af de dertil formentlig beskikkede) — nemlig, at han iblandt de mange fagre Jomfruer, som elskede ham i Aanden, vilde udvælge sig én til sin Ægtehustru. Men der var ikke nogen som helst Udsigt til, at Pastor Dimmesdale vilde lade sig bevæge hertil; han afviste alle Opfordringer i saa Henseende, som om Præstens Forpligtelse til at leve i ugift Stand efter hans Formening burde indføres iblandt Kirkens Anordninger. Da Pastor Dimmesdale saaledes øjensynlig havde fordømt sig selv til hele sit Liv igennem at spise en ensom Mands bitre Brød ved fremmed Bord og døde de Hjertets uafladelige Kuldegys, som vorder dén til Del, der ikkun ved fremmed Arne søger Ly og Læ, — saa maatte man virkelig mene, at denne kloge og erfaringsrige, godhedsfulde gamle Læge, der paa éngang nærede en faderlig Kærlighed til den unge Mand og en ærbødig Hengivenhed for ham i hans Egenskab af Præsten og Sjælesørgeren, — at *han* vilde netop være den bedste af alle i den ganske Verden til stadig at være i den unge Mands umiddelbare Nærhed.

De to Venner opslog saa nu deres Bopæl hos en gudfrygtig Enke, der hørte til Nybygdens mere fornemme Folk. Hun boede i et Hus, der laa omtrent dèr, hvor „Kongekapellet“ senere blev opført; paa dets ene Side laa Kirkegaarden, saa det egnede sig for saa vidt meget godt til, baade for Præstens og Lægens Vedkommende, at fremkalde alvorlige Tanker om Forhold, der vedrørte deres respektive Livskald. Med moderlig Omhu for Pastor Dimmesdales Vel anviste den gode Enke ham et Værelse ud til Gaden, med Sol og svære Vintergardiner, saa at han kunde dæmpe Lyset, hvis han f. Eks. ønskede at sove til Middag. Væggene var beklædte med Gobeliner, som gengav Bibelens Fortælling om David, Batseba og Profeten Natan; Farverne havde holdt sig usvækkede, men de fik rigtignok Batseba, der jo skulde være „saare dejlig af Udseende“ til at se lige saa skrap og uhyggelig ud som Profeten, der kommer for at forkynde David Guds straffende Ord. Her opstillede den blege, forlæste Præst sin Bogsamling, der indeholdt mange Folio-Bind, indbundne i Pergament,

af Kirkefædrene, Talmud, og Skolastikerne, — hvem de protestantiske Teologer ganske vist omtalte meget nedsættende, ja endog fordømmende, men som de endnu paa adskillige Punkter var nødt til at gøre Brug af. Roger Chillingworths Lejlighed vendte ud til den modsatte Side; dør indrettede han sit Studereværelse og Laboratorium; en moderne Videnskabsmand vilde paa ingen Maade have anset dette for at være udstyret som det burde være; men der fandtes dog et Destillér-Apparat med det fornødne til Fremstilling af Medikamenter og kemiske Præparater. Saaledes indrettede altsaa de to lærde Mænd sig, hver for sig; men hver af dem fandt dog jævnlig Vejen fra sit eget Værelse til den andens, for at se, hvorledes det stod til dør.

Som vi allerede har fortalt, var de mest fordomsfri af Pastor Dimmesdales Venner overbeviste om, at det var Gud, som — bevæget af de mange Bønner, der i denne Sag opsendtes til Himlen — havde føjet alt dette saaledes med det Maal for Øje, at Præsten kunde genvinde sit Helbred.

Men i den senere Tid havde man fra anden Side i Menigheden begyndt at ændre sin Betragtning af Forholdet mellem Pastor Dimmesdale og den gamle Læge, hvem man var ved at føle sig noget utryg for, thi der syntes at være noget dulgt, mystisk over ham, noget, som vakte Mistillid og Uvilje. Denne Opfattelse berøede først og sidst paa Folkets instinktive Vurderingsevne, — som ofte viser sig i Besiddelse af en forbavsende Evne til med Sikkerhed at træffe det rette, skønt den ikke støtter sig til logiske Forstandsræsonnementer. Af saadanne eller overhovedet af nogen Slags Beviser imod Roger Chillingworth havde disse Mennesker intet reelt at henvise til. Der var ganske vist en gammel Haandværker, som havde været bosiddende Borger i London for en tredive Aar siden ved den Tid, da Hs. Højvelbaarenhed Hr. Thomas Overbury blev myrdet. Han paastod, at han havde set Lægen — men under et andet Navn, som han dog nu ikke mere kunde huske — sammen med den berygtede gamle Tilhænger af de sammensvorne Doktor Forman, som ogsaa var indviklet i Overbury-Mordet. Somme Folk antydede saa smaat, at Maaden, hvorpaa Lægen, dengang han var Fange hos Indianerne, havde vundet større Færdighed i sin Kunst, bestod deri, at han havde taget Del i Tryllesangene sammen med de vildes Afgudspræster, for det var jo noget, alle vidste, at disse var mægtige Troldmænd, der ofte kunde virke tilsyneladende vidunderlige Helbredelser ved deres Dygtighed i Satans Kunster. Et stort Antal Mennesker — og deriblandt mange forstandige, besindige Mænd, der

plejede at se saa klart og fornuftigt paa Tingene, at man ellers regnede deres Mening om en Sag for at være til at lide paa — paastod, at Roger Chillingworths Udseende havde forandret sig paa en ganske besynderlig Maade i den Tid, han havde boet i Byen, og navnlig siden han flyttede sammen med Pastor Dimmesdale. Dengang han kom til Byen, saa' han ud som en rolig, tænksom Videnskabsmand. Nu var der derimod noget i hans Ansigt, som ikke før havde været dèr, — noget saa stygt og ondt, og det var taget mere og mere til, for hver Gang de saa' ham. Folk snakkede om, at Ilden i hans Laboratorium stammede fra Helvede og holdtes vedlige derfra, — og derfor var det jo ikke at undres over, at han var kommen til at se saa skummel og mørk ud, — det var jo naturligvis af Røgen.

Kort sagt, det blev efterhaanden en meget udbredt Folkeme-ning, at det var gaaet Pastor Dimmesdale ligesom saa mange andre særdeles gudfrygtige Personligheder i de forskellige Tider af Kirkens Historie, — nemlig at han hjemsøgte og fristedes af Satan selv eller af Satans Apostel, i Skikkelse af den gamle Roger Chillingworth. Gud havde selv tilladt dette Djævelens Redskab for en stakket Stund at indsnige sig hos Præsten og lægge onde Anslag op imod hans Sjæl. Men det siger sig selv, at intet fornuftigt Menneske kunde nære nogen Tvivl om, hvilken Side der vilde blive den sejrende. Folk forventede, trygge i Haabet, at se Præsten, efter at have „stridt den gode Strid“, „fuldkommet Løbet, og bevaret Troen“, gaa ud af Kampen med den Retfærdighedens Sejrskrans om sit Hoved, som han upaatvivlelig vilde vinde sig. Alligevel var det dog sørgeligt at tænke paa den svare Dødsens Angst og Kvide, som han i den Tid maatte gennemgaa for at kæmpe sig frem til Sejr.

Ak! — at dømme efter den mulmtunge Gru og Kval, som skimtedes dybt inde paa Bunden af den ulykkelige Præsts Blik, vilde Striden blive baade bitter og tung, og Sejren var ham visse- lig alt andet end sikker.

X.

Lægen og Patienten.

Gamle Roger Chillingworth havde gaaet sin Gang igennem Livet med rolige Skridt og et godmodigt Sind; han havde ganske vist ikke vist sig som nogen varmhjertet, kærlig Mand, men dog som en hæderlig og retskaffen Mand i al sin Færd udadtil. Han havde — det mente han da selv — givet sig til at undersøge Sagen angaaende Esters Elskovsbrøde med streng, upartisk Ret-sindighed som en Dommer, der kun søger at udfinde Sandheden, — ret som Spørgsmaalet kun drejede sig om noget fuldstændig upersonligt, som f. Eks. Linierne og Talcifrene i en geometrisk Opgave — og ikke om Menneskehjerters dybeste Attraa og om Uret, øvet imod ham selv.

Men efterhaanden betoges han ret som af en frygtelig Trolddomsmagt, — der underlagde sig ham vildt og ubehersket, — magtstjal ham som med en ubønhørlig Skæbnes isnende rolige Vælde, — hvis Træl han maatte forblive, indtil han havde øvet det, der *skulde* øves ved ham. Han gravede og gravede i den ulykkelige Præsts Hjerte ligesom en Guldgraver, der er ude for at finde Guld, — eller man kunde maaske snarere sige: ligesom en Graver, der skænder en Grav, fordi han tror, han skal finde et Klenodie liggende paa den døde Bryst, — men vel ikkun finder Død og Forkrænkelighed. Ak, vé hver syndig Menneskesjæl, — hvis Id staar til at søge, — hvad *han* søgte, — og finder, hvad *han* fandt!

Han tænkte saaledes i sit Hjerte: „Denne Præst anses for at være en renhjertet Mand, — og han er det; — og for en ideel Natur med et rigt Aandslivs Kildevæld sprudlende i Hjertedybet, — ogsaa dette er han. Men han har tillige fra sin Fader eller sin Moder arvet Anlæg til et meget stærkt Driftsliv, — lad os grave lidt dybere ned i hans Sjæl og se, hvor dette har ført ham hen.“

Længe, længe gravede og forskede han, og herligt Guld, lodligere og kosteligere end al Verdens, fandt han derinde: ædel Id for Menneskers Vel, inderlig Kærlighed til hvert bævende lille Menneskehjerte, Renheds Attraa, Guds frygt i Aand og Sandhed; — men alt dette gjaldt intet for den gamle Mand, — mismodig maatte han begynde sin Spejderfærd paa ny. Han sneg sig frem saa listelig, saa lette var hans Fjed, saa varagtigt hans Blik som en Tyvs, der smyger sig ind i Værelset, hvor en Mand ligger

vaagen, eller kun halvt i Slummer, — for at stjæle det Klenodie, han gemmer som sin dyreste Skat. Trods al beregnende Forsigtighed kunde det dog ske, at Gulvet knirkede, eller at hans Klæder kom til at gøre Støj, eller at han kom for nær, saa at Skyggen faldt paa hans ulykkelige Offer. Hvilket med andre Ord vil sige, at Pastor Dimmesdale, hvis fintmærkende Nerver stundom virkede som en Slags Instinkt, en Slags Intuition, om man vil, havde en uklar Fornemmelse af, at der var noget fjendtligt nær ham, noget, som var farligt for hans Hjertefred.

Men ogsaa Roger Chillingworth ejede en fin, instinktiv Forstaaelse, og i samme Øjeblik, som han mærkede, at den unge Mands Øjne hvilte paa ham med et utrygt mistroisk Udtryk, blev han straks igen den omhyggelige, hensynsfulde Læge, som kun havde de ædleste Hensigter og mindst af alt vilde trænge sig paa.

Pastor Dimmesdale vilde vel nok have faaet en klarere Forstaaelse af dette Menneskes Karakter, hvis ikke den ejendommelige, sygelige Mistænksomhed overfor alle Mennesker, som saa let griber forpinte Hjerter, havde blændet hans Øjne. Der var ingen, hvem han havde rigtig Tillid til som Ven; derfor var han heller ikke i Stand til at se, hvem der virkelig var hans Fjende. Følgelig fortsatte han sin fortrolige Omgang med den gamle Læge, modtog ham daglig i sit Studereværelse og besøgte ham jævnlig i hans Laboratorium, hvor det var ham en vis Adspredelse at iagttage den Fremgangsmaade, hvorved Lægen udvandt kraftige Medikamenter af alskens Urter og Rødder.

Saaledes sad han en Dag støttende Panden imod sin Haand og med Albuen hvilende i Karmen af det aabne Vindue, der vendte ud mod Kirkegaarden og talte med Roger Chillingworth, medens denne var i Færd med at undersøge en Bunke grimme Urter.

„Hvor har De plukket disse Planter dør med de mørke, nedhængende Blade, kære Doktor?“ spurgte han; og han rettede sit Blik hen imod dem, men saa underligt paa skraa, — thi Præsten havde i den senere Tid faaet den Vane, at han ikke gerne saa' lige hen paa noget eller nogen.

„Jeg har plukket dem her lige overfor paa Kirkegaarden,“ svarede Lægen og vedblev med sit Arbejde; „jeg kender dem ellers ikke; jeg fandt dem paa en Grav, der hverken havde Gravsten eller noget andet Mindesmærke for den afdøde; — disse stygge Planter synes at være det eneste, der har taget sig paa at bevare hans Minde. De er voksede op af hans Hjerte og betegner vel sagtens en eller anden gruelig Løndom, som blev lagt i

Graven med ham, men som han havde gjort bedre i at aabenbare, medens han endnu var i Live.“

„Maaske han ønskede det saa inderligt, men evnede det ikke,“ svarede Pastor Dimmesdale.

„Men hvorfor dog ikke,“ sagde Lægen, „hvorfor dog ikke — jeg synes, at Naturen retter en saa indstændig Opfordring til den, som bærer en Løndom, en dulgt Syndeskyld i sit Hjerte, om i Tide at bringe den frem for Dagens Lys; det viser disse Planter jo grant, siden de er voksede op af en død Mands Hjerte som Vidnesbyrd om den Synd, der aldrig naaede frem til Bekendelse.“

„Min gode Doktor, det er blot saadan en Indbildning, De har gjort Dem,“ svarede Præsten, „thi det tror jeg for vist: der findes ingen Magt, uden den almægtige Gud, som kan faa den Løndom, et Menneskehjerte har taget med sig i Graven, til at aabenbare sig, enten det saa er i Ord, i Tegn eller i Billeder. Ak, nej, det Hjerte, der knuges af syndig Løndoms Tyngsel, kommer visselig aldrig af med Aaget, før den Dag oprinder, da alt det lønlige skal blive vitterligt. Og om jeg forstaar den hellige Skrifts Ord retteligt, betegner hin alle Hjerters Oplukkelse og al Løndoms Aabenbarelse paa den store Dag, ingenlunde en Straf, saaledes som det for en overfladisk Betragtning kunde se ud; tværtimod, naar Taagen forsvinder, naar hver Synd og Brøst aabenbares, — monne det da ikke vorde alle Sjæles Fryd, at Dagen evig klar er oprunden, og hver en Livets Gaade salig løst? Og derom føler jeg mig overbevist, at hvert et syndigt Hjerte, der gemmer saadan sørgelig Løndom, vil paa hin Dag ikke føle det som en Forsmædelse at bekende, men som en Befrielse, en usigelig Lettelse for den allersvareste Byrde.“

„Ja, men hvorfor saa dog ikke hellere aabenbare sin Synd her paa Jorden,“ spurgte Roger Chillingworth med et Sideblik hen imod Præsten, „hvis Bekendelsen bringer en saadan inderlig Vederkvægelse, som De siger, hvorfor saa dog ikke se at opnaa denne saa hurtigt som muligt?“

Præsten knugede Haanden tæt mod sit Bryst som ramt af et pludseligt Hug i Hjertet: „Som oftest vælger Mennesker at gøre dette,“ sagde han, „det har jeg vel erfaret i min Gerning. Ja, mangel, manglen en forpint Menneskesjæl har betroet sig til mig, ikke blot paa Dødslejet, men ogsaa imedens der var Sundhed og Styrke til Stede i rigeste Maal, — ja, og Ære! Aah, hvilken Lise det da har bragt disse mine syndige Brødre og Søstre, at de ret har kunnet komme til at tale ud; — de lignede Mennesker,

som har været stængt inde saa trangt, at de var ved at kvæles, og saa pludselig kommer ud i det fri og nyder den rene, friske Luft i dybe, lange Aandedrag. Og hvor kunde det være anderledes! — Sandelig, hvis et Menneske var skyldig for Eksempel i Mord, mon han da vilde føle sig bedst til Mode ved i sit eget Hjerte at gemme det Dødsens Legeme, — eller ved en Gang for alle at kaste det fra sig og synke ned paa sine Knæ foran den hellige og retfærdige Guds Trone.“

„Og dog er der Mennesker, som saaledes har gaaet og gemt det Dødsens Legeme i deres Hjerter,“ sagde Lægen roligt.

„Ja, ganske vist, det er der,“ svarede Pastor Dimmesdale, „men foruden mange andre Grunde kan ogsaa *den* have gjort sig gældende, at saadanne Mennesker i Overensstemmelse med deres Karakteranlæg ligesom har lidt under noget inden i dem, noget, som saa at sige har tvunget dem til at tie. Eller vi kunde maaske tænke os denne Grund, at trods al deres Synd var de dog nidkære for Guds Ære og Menneskers Frelse, og derfor syntes de ikke, de kunde faa sig selv til at lade det blive vitterligt, i hvor høj en Grad de var smittede, ja besudlede af Synd. Stillede de al deres Synd frem til Skue for Verden, havde de dermed afskaaret sig fra nogen Sinde at udrette noget godt; deres Hu stod maaske til at gøre Bod for deres Synder ved at være Mennesker til nogen Velsignelse i Herrens Navn, og paa den Maade kom de i Grunden til at lide den allerbitreste Hjertekval, idet de gik omkring iblandt deres Medmennesker, der ansaa' dem for rene som nyfalden Sne, medens *de* vidste med dem selv, at deres Hjerter var hæslig tilsmudsede af Synd, — men de turde blot ikke bryde overtvært og gøre sig fri.“

„Saadanne Mennesker bedrager sig selv,“ sagde Roger Chillingworth med noget stærkere Eftertryk end ellers, og idet han gjorde en let Bevægelse med Pegefingeren. „Nej, Grunden er snarere den, at de er bange for at bære den Skambyrde, der rettelig tilkommer dem. Om Menneskekærlighed, Nidkærhed for Guds Rige og ivrig Attraa efter at tjene Gud, — om disse hellige Følelser virkelig bor i deres Hjerter eller ej, skal jeg ikke udtale mig om, — de bor dør i saa Tilfælde sammen med alt det onde, som har faaet Lov at komme derind og vokse sig stort og stærkt. Men ønsker de virkelig at give Gud Ære, saa bør de ikke hæve deres urene Hænder imod Himlen. Er det deres Ønske at være deres Medmennesker til nogen Gavn, saa lad dem blive det paa den Maade, at de bliver levende Vidnesbyrd om Samvittighedens vældige Magt, der har tvunget dem til bodfærdig Selvfornedrelse.

Eller vil du, min kloge og fromme Ven, have mig til at tro, at falsk Skin kan være bedre og tjenligere til Guds Ære og Menneskers Frelse end Guds egen Sandhed? Nej, tro mig, den Slags Mennesker bedrager sig selv.“

„Maaske,“ sagde den unge Præst i en ligegyldig Tone, som om han vilde afværge en Diskussion, som han fandt unyttig og overflødig; thi han havde en Evne til paa naturlig og taktfuld Maade at unddrage sig ethvert Emne, som maatte virke pinligt paa hans stærkt bevægelige Følelsesliv. „Men for nu at tale om noget andet, saa vilde jeg gerne spørge min udmærkede Læge, om han, naar han skal sige det rent ud, mener, at mit Helbred er gaaet noget fremad i den Tid, jeg har nydt godt af hans gode Omsorg?“

Før Roger Chillingworth kunde svare herpaa, hørte de ude paa Kirkegaarden en Barnestemme, der sendte en klar tonende, overgiven Latter ind gennem det aabne Vindue. Præsten saa' uvilkaarlig derud og fik Øje paa Ester og lille Beryl, som kom gaaende ad Stien, der førte over Kirkegaarden. Beryl saa' saa smuk ud som en Solskinsdag; men hun havde sit sære Sind med det stygge Drillesmil paa, og naar det var Tilfældet, syntes hun at være uden al Evne til Samfølelse med eller til at tage Hensyn til noget andet Menneske. Hun sprang hensynsløst omkring paa Gravene fra den ene til den anden, og da hun omsider kom til en bred, flad Gravsten, i hvilken der var udhugget et Adelsskjold, som angav, hvilken Hædersmand, der her var begravet, — gav hun sig til at danse ovenpaa den. Som Svar paa Moderens indstændige Formaning om at opføre sig mere net, tog hun til at plukke Burrer fra en stor Tidsel, der vokste ved Siden af Graven, og da hun havde samlet sig en Haandfuld, anbragte hun dem uden om det luerøde Bogstav paa Esters Bryst. Burrerne blev siddende, og Ester plukkede dem ikke af.

Roger Chillingworth var nu ogsaa traadt hen til Vinduet og smilte barsk.

„Det Barn kender ikke til Lydighed eller Respekt for noget som helst, ikke det allermindste Hensyn tager det til andres Ønsker eller Meninger eller overhovedet til, hvad der er Ret og Uret,“ bemærkede han, lige saa meget henvendt til sig selv som til Præsten. „Forleden Dag saa' jeg hende ved Vandingstruget ude i Skærsommeralléen sprøjte Vand paa ingen ringere end Guvernøren selv. Hvad i Alverden skal man mene om det Barn? Er det en Djævlunge, ond helt igennem, eller er der overhovedet

Følelser skabt i hende; har hun i det hele taget noget sandt menneskeligt i sig?"

„Ja, en Lov, der er blevet brudt," svarede Pastor Dimmesdale roligt; „om der er noget godt i hende eller ej, *det véd jeg ikke.*"

Barnet lagde rimeligvis Mærke til deres Stemmer, for hun saa' op til Vinduet med et straalende, uartigt, forstaaende Smil og kastede en af Burrerne efter Pastor Dimmesdale. Med et uvilkaarligt Sæt undgik Præsten det lette Kastevaaben; da Beryl saa', at han bøjede sig til Siden, gav hun sig til at klappe i sine smaa Hænder med overstadig Lystighed. Ester Prynne saa' ogsaa uvilkaarlig op til Vinduet, og dèr stod nu disse fire Mennesker, unge og gamle, og betragtede hinanden i Tavshed, indtil Barnet brød ud i en høj Latter og raabte: „Kom, Mor, kom, ellers tager den slemme dig, den gamle deroppe! Præsten har han allerede faaet fat i; skynd dig og kom, Mor, ellers tager han ogsaa dig; men lille Beryl kan han ikke tage!"

Hun trak sin Moder bort fra Vinduet og fo'r selv af Sted, hoppende og springende og dansende omkring imellem Gravene.

„Den Kone, som gaar dèr," sagde Roger Chillingworth lidt efter, „har i alt Fald ikke — man mene saa for Resten om hendes Synd, hvad man vil — nogen saadan syndig Løndom at bære paa, der, som De mener, tynger saa haardt. Tror De da, Hr. Pastor, at Ester Prynne føler sig mindre fortvivlet og elendig, fordi hun bærer det luende Bogstav paa sit Bryst?"

„Ja, det tror jeg sikkert, hun gør," svarede Præsten, „men jeg kan naturligvis ikke svare paa hendes Vegne. Men et Udtryk var der i hendes Ansigt, et Udtryk af Smerte, som det visselig gjorde mig meget ondt at se, men alligevel, jeg kan ikke tro andet, end at det maa være nogen Lettelse for et Menneske, der lider, at turde vise sin Smerte aabenlyst, saadan som denne stakkels Kvinde kan gøre det, fremfor at skulle stænge det inde i sit Hjerte og dølge det dèr."

Der blev atter et Øjeblik's Stilhed, og Lægen gav sig atter til at undersøge og ordne de Planter, han havde samlet. Omsider sagde han: „De spurgte mig før om min Mening angaaende Deres Helbred?"

„Det gjorde jeg," svarede Præsten, „og jeg vil grumme gerne høre den; jeg beder Dem, tal frit ud, enten det saa stunder mod Liv eller Død."

Lægen syslede stadig med sine Planter, men holdt samtidig uformærket Øje med Præsten. „Saa vil jeg da tale frit ud og oprig-

tig sige Dem, at Deres Sygdom er af en sælsom Art, om end ikke saa meget i og for sig, hvad de ydre Symptomer angaar — forudsat da, at disse alle er mig bekendte! Jeg har nu daglig i nogle Maaneder haft Lejlighed til at se Dem; og at dømme efter de synlige Tegn skulde jeg være tilbøjelig til at anse Dem for meget alvorlig syg, om end dog ikke værre, end at en dygtig og omhyggelig Læge endnu muligvis maatte kunne helbrede Dem. Men — ja, jeg véd snart ikke, hvordan jeg skal sige det — Deres Sygdom kender jeg, og dog — jeg kender den ikke.“

„De taler i Gaader, højlærde Hr Doktor,“ sagde Præsten og vendte Hovedet bort og saa' ud af Vinduet.

„Naa, saa lad mig da sige det rent ud,“ vedblev Lægen, „og jeg beder Dem tilgive mig, hvis min Oprigtighed skulde synes Dem paatrængende. Det er jo mig, som næst Gud har Ansvar for Deres Liv og legemlige Velbefindende, og tillad mig derfor som Læge og som Ven at spørge Dem: Har De aabent og uden Fordølgelse af noget som helst talt ud til mig om Deres Sygdom?“

„Hvorledes kan De dog nære nogen Tvivl i saa Henseende?“ spurgte Præsten; „det vilde jo dog være taabelig Adfærd af mig at raadspørge en Læge og skjule Sygdommen.“

Roger Chillingworth vendte sit Blik, der lyste af Snille og skarp, gennemtrængende iagttagelsesevne, om imod Præsten. „Dette betyder altsaa, at jeg har faaet alting meddelt,“ sagde han langsomt og med Eftertryk. „Naa, ja, ja; men den, som kun kender den udvortes, den legemlige Side af en Sygdom, kender som oftest kun Hælvten af det, som han skal helbrede. Vi betragter en legemlig Lidelse som en Helhed i og for sig; og dog, naar alt kommer til alt, turde den være ikkun et ydre Symptom for en indre, sjælelig Sygdom. De, kære Hr. Pastor, er den af alle de Mennesker, jeg har kendt, hvis Legeme og Sjæl i højeste Grad mest fintmærkende, er saa at sige sammensmeltede, — der er et Samvirke imellem Deres Sjæl og Legeme — —.“

„I saa Tilfælde har jeg ikke Behov at spørge om mere,“ svarede Præsten og rejste sig hurtigt op; „thi jeg tænker ikke, at det er Deres Opgave at bringe Helsebod for Sjælen.“

Roger Chillingworth ænsede ikke Afbrydelsen, men vedblev i samme rolige Tone: „Et Samvirke, siger jeg, som har til Følge, at en Sygdom, et saart Sted, om jeg saa maa sige, i Deres Sjæl umiddelbart giver sig Udslag i noget tilsvarende i Deres Legeme; og naar De derfor ønsker, at jeg skal helbrede Deres legemlige Sygdom, maa De saa ikke først, før dette kan lade sig gøre,

aabenbare for mig: hvad er det for et Saar, hvad er det for en Vé, der nager Deres Sjæl?"

„Nej! Nej! ikke til dig, ikke til nogen jordisk Læge," udbrød Pastor Dimmesdale heftig bevæget, og i hans store, klare Øjne, som han vendte om mod Roger Chillingworth, blussede en voldsom Ild. „Nej, ikke til dig, men er min Sjæl saar, da er der kun én, som kan hjælpe, og til ham, alle Sjæles Læge, overgiver jeg mig. Eftersom det er hans Vilje, da kan han skænke mig Helsebod, og han kan tage mit Liv; hans Vilje ske med mig efter hans Retfærd og Visdom. Men du, hvo er du, som blander dig ind i denne Sag; hvo er du, at du tør vove at trænge dig ind imellem et Menneske i Vé og dets Gud."

Og heftig bevæget ilte han ud af Værelset.

„Det er alligevel ingen Skade til, at jeg gjorde dette Skridt," sagde Roger Chillingworth til sig selv, idet han alvorligt saa' efter Præsten. „Der er intet tabt, thi vi vil snart igen være Venner; men underligt er det at se, hvor voldsomt Sindsbevægelsen kan faa Tag i dette Menneske og rive ham med sig, saa han ikke er sig selv mægtig. Det kan ikke være første Gang, at dette er sket med ham; — jeg ser nu grant, at den fromme Pastor Dimmesdale har kunnet forløbe sig før i Dag. Hans Sjæl har kunnet flamme op, og hans Hjerte har kunnet rive ham med sig før i Dag."

Det blev ikke vanskeligt at faa det gamle, venskabelige Forhold imellem de to Mænd genoprettet. Thi da den unge Præst efter at have tilbragt nogle Timer i Ensomhed var kommet til Erkendelse af, at hans alt for stærkt svingende Følelsesliv i utilbørlig Grad havde revet ham med sig, kunde han næppe forstaa, at han med en saadan voldsom Hidsighed havde afvist den venlige gamle Mand, som jo kun havde tilbudt ham sine Raad i Overensstemmelse med sin Pligt, hvilke Raad Præsten jo endda selv havde anmodet ham om. Han tøvede derfor ikke med at give sin Anger Udtryk i Ord, idet han gjorde sin Ven en fyldestgørende Undskyldning, og bad ham om at fortsætte med Behandlingen, thi om denne maaske nok ikke kunde give ham hans Helbred igen, havde den dog efter al Sandsynlighed været Midlet til at bevare hans Liv indtil denne Stund. Roger Chillingworth gik villig ind herpaa, og fortsatte sin kyndige Behandling af Præsten; han gjorde ærlig og redelig sit bedste for at hjælpe ham; men hver Gang han gik ud af Patientens Værelse efter et af sine Lægebesøg, spillede der et underligt, udforskelt Smil om hans

Mund, dog passede han altid paa, at Pastor Dimmesdale ikke saa' dette.

„Det er et meget sjældent Tilfælde,“ sagde han til sig selv, „jeg maa absolut til Bunds i det; den Mand er et forunderligt Eksempel paa, hvorledes Sjælen indvirker paa Legemet; om det saa blot var for Videnskabens Skyld, maa jeg have den Sag nøje undersøgt.“

Ikke længe efter det ovenfor skildrede Optrin hændte det en Dag ved Middagstid, at Pastor Dimmesdale uforvarende faldt i en dyb Søvn, just som han sad i sin Stol med en stor Bog opslaaet foran sig. Det maa have været et Værk af meget søvndyssende Beskaffenhed. Og saa meget mærkeligere maatte Præstens dybe Søvn forekomme én, som han ellers hørte til dem, hvis Søvn er saa utryg og saa let at skræmme bort som en lille Fugl, der hopper om fra Gren til Gren.

Nu var han imidlertid hensunken i saa dyb en Dvale, at han ikke engang rørte sig i sin Stol, da gamle Roger Chillingworth med sine sædvanlige Trin traadte ind i Stuen. Lægen gik lige hen til sin Patient, lagde sin Haand paa hans Bryst og tog Klæderne til Side, saa den unge Mands Bryst, som hidtil altid havde været skjult, ogsaa for Lægen, nu blev blottet. I dette Øjeblik gav det et Sæt i Pastor Dimmesdale, og han rørte sig svagt; et lille Øjeblik efter vendte Lægen sig om og gik.

Men vildt var hans Blik, vildt af Undren, af Glæde og af Gru. En djævelsk Fryd, der var alt for vældig frembrusende til alene at kunne finde Udtryk i hans Øjne og Ansigtstræk, dirrede igennem hele hans hæslige Skikkelse og betog ham saa voldsomt, at han endog gav sig til at strække Armene op imod Loftet og stampe i Gulvet. Om noget Menneske havde set Roger Chillingworths jublende Henrykkelse i dette Øjeblik, saa vilde han have følt det samme, som om han havde været Vidne til Satans djævelske Fryd, naar en dyrekøbt Menneskesjæl gaar evigt fortabt.

Kun den Forskel var der, at i Lægens djævelske Fryd var indblandet et Træk af Undren.

XI.

Et Hjertes Indre.

Fra denne Stund af antog Forholdet imellem Præsten og Lægen, skønt det tilsyneladende var det samme, dog i Virkeligheden en ganske anden Karakter end forhen. Nu saa' Roger Chillingworth klart den Vej, han havde for sig, om end den ikke helt ud var den, som han først havde tænkt sig at ville vandre. Han viste sig lige saa rolig, behersket og velvillig som før; men nu var der i den ulykkelige Oldings Sjæl et bundløst Dyb af Had, af Ondskab, som hidtil havde været skjult og uvirksomt; nu bruste det frem og drev ham til at udtænke en Hævnplan saa gennemført nederdrægtig, som næppe nogen Sinde et Menneske har udtænkt den imod sin Fjende. Han havde oprindelig tænkt sig at ville gøre sig til Pastor Dimmesdales betroede Ven, og saaledes efterhaanden faa ham fralokket hans Hemmelighed, hans Frygt, hans Samvittighedsnag, ja, al hans Hjertekvide. — Thi hele denne Syndesorg, som var skjult for hele den øvrige Verden, — der maaske endda vilde have været barmhjertig nok til at ynke og tilgive, — den skulde betros alene til *ham*, den ubarmhjertige, der aldrig vilde skænke sin Tilgivelse.

Men denne oprindelige Plan havde ikke kunnet lade sig udføre paa Grund af Præstens sjælelige Blufærdighed og sky Tilbageholdenhed. Roger Chillingworth var dog tilbøjelig til at være lige saa tilfreds med den Maade, hvorpaa alt nu havde føjet sig; thi det var jo øjensynligt, at Gud brugte baade Hævneren og hans Offer paa sin egen Vis, og maaske nok tilgav den syndige unge Mand, men saaledes, at Tilgivelsen indeholdt den strengeste Straf. Roger Chillingworth havde faaet Hemmeligheden i sin Magt; den var blevet hans egen, saa at sige, ved en Aabenbaring, og ham var det saare lidet, om denne Aabenbaring var fra Himlen eller fra Helvede; ved Hjælp heraf syntes nu for Fremtiden ethvert Forhold imellem ham og Pastor Dimmesdale at maatte forme sig saaledes, at alt, lige indtil den inderste Lønkrog i den unge Præsts Sjæl, blev ham klart, saa at han kunde se det og forstaa det. Saaledes blev han nu ikke længere en Tilskuer, men han blev den, der spillede Hovedrollen i den ulykkelige unge Mands Sjæleliv. Han kunde spille paa ham som en Musiker paa sit Instrument. Han kunde jage ham op i Dødsens Angst. Hans Offer laa bestandig paa Pinebænken; alt, hvad der gjordes behov, var at kende den Fjeder, der satte Maskineriet i Gang, og den

Fjeder kendte Lægen saare vel. Vilde han have ham til at fare sammen af Gru, — han kunde det, i samme Øjeblik han vilde det! Han behøvede blot at svinge sin Tryllestav, og straks vilde der vise sig en Rædselens Aand, ja, ikke én alene, men mange, — Dødens Uaand, Skændselens, Fornedrelsens Uaander, — og alle vilde de flokkes om Præsten og pege paa hans Bryst.

Alt dette blev gennemført med en saa vidunderlig Snedighed og lav Behændighed, at skønt Præsten havde en uklar Fornemmelse af, at der var noget ondt, som stadig lurede paa ham, kunde han dog aldrig komme til Klarhed over, hvad det virkelig var. Han kunde med Tvivl, med Frygt, ja, til Tider med Gru og bittert Had betragte den gamle Læges hæslige Skikkelse, hans Miner og Bevægelser, hans Gang, hans isgraa Skæg, — ja, de allermindste Bagateller ham vedrørende, lige til Snittet paa hans Klæder; — alt opvakte det en Væmmelse i den unge Præsts Sind. Det var et sikkert Tegn paa, at hans Hjerte rummede en dybere Uvilje mod den gamle Mand, end han egentlig vilde indrømme for sig selv. Men da det var umuligt for ham at give sig selv nogen som helst Grunde for denne dybe Afsky og Mistillid, besluttede han at finde al Skylden hertil udelukkende hos sig selv. Han gik alvorlig i Rette med sig selv for sit stygge Sindelag imod Roger Chillingworth, og i Stedet for at undersøge, hvad Grunden til dette vel kunde være, gjorde han sig al Flid for at overvinde det. Dette var ham ganske vist umuligt, men ikke desto mindre følte han sig i sin Samvittighed forpligtet til at vedblive at omgaas den gamle Mand fortroligt som før; og derved gav han atter og atter Roger Chillingworth Lejlighed til at forfølge den Plan, som dette arme, ulykkelige Menneske havde sat al sin Id ind paa. Ja! — et armt, ulykkeligt, fortabt Menneske var den gamle Læge; end større var dog *hans* Elendighed end den, som han med djævelsk Snedighed beredte sit Offer!

Medens Pastor Dimmesdale saaledes led af legemlig Sygdom, medens han Sjæl led saart og Dag for Dag martredes af den Løndom, som den gemte, — og medens han hjælpeløst var prisgiven sin Dødsfjendes skumle Rænker, havde han i sit hellige Kald vundet sig en vidt udbredt og varm Folkeyndest; — og denne vandt han for en meget væsentlig Del igennem sin Sorg. Den Brodd, som daglig stak i hans Hjerte, den Kval, som daglig knugede hans Sjæl, havde dog ogsaa den Virkning, at hans Aandsliv, hans menneskelige Forstaaelse, hans Samfølelse med andre og hans Evne til at gøre andre delagtige i, hvad der rørte sig i ham selv, — at alt dette blev holdt vaagent, blev inderliggjort og

uddybet. Vel var han endnu ikke paa sin Berømmelses Tinde, og dog overstraalede hans Ry allerede nu hans Kaldsbrødres mere jævne og stilfærdige Anseelse, skønt flere af dem virkelig var betydelige Mænd.

Det er ikke usandsynligt, at Pastor Dimmesdale vilde kunne have naaet Troens og Hellighedens højeste Fjældtinder, om ikke han havde haft den tunge Byrde at bære paa, den Byrde af Sorg og af Synd, der knugede ham saa haardt. Den Byrde holdt ham nede i Forkrænkelighedens Dal, ham — Manden med det himmelvendte Sind, der kun helt ud vilde have følt sig hjemme paa Forklarelsens Bjerg. Men det var tillige netop denne selv samme Byrde, der satte ham i Stand til saa fint og inderligt at forstaa hvert syndigt Menneskehjerte; thi ogsaa i *ham* klang disse samme dybe Angerens og Sorgens Toner; han følte hver Synders Sorg som sin egen, — og hver den Vé, hans Hjerte led, blev paa hans vemodigt gribende Veltalenheds Strømme ledet ind i Tusinder af andre Hjerter.

Men Folk vidste ikke selv, hvad det var, der gjorde et saa dybt Indtryk paa dem; thi de ansaa' den unge Præst for at være et Vidunder af Guds frygt i Hjerte og Gerning; de ansaa' ham for at være Guds rigt benaadede Sendebud, rig paa Visdom, streng i Formaning og dyb i Kærlighed. I deres Øjne var selve den Jord, han traadte paa, et helligt Sted. De unge Kvinder i Menigheden vansmægtede af Kærlighed til ham, men de ansaa' denne for at være ikkun en hellig Kærlighed; de lagde derfor ikke Dølgemaal paa den, tværtimod de lagde den aabenlyst for Dagen som det kosteligste Offer, de kunde frembære for Herrens Aasyn. De gamle i Menigheden, som saa, at Pastor Dimmesdales Helbred var saare skrøbeligt, medens de selv trods al deres Svaghed vedblev at holde Livet oppe, troede for vist, at han vilde vandre heden før de, og de bad indstændig deres Børn om at sørge for, at de kom til at hvile saa nær som muligt ved den Grav, der rummede Præstens Støv. — Ak, — naar den arme Pastor Dimmesdale tænkte paa det Sted, hvor hans Legeme skulde finde Hvile i Jordens Skød, spurgte han ofte sig selv, om der mon nogen Sinde vilde gro blot det ringeste Græs over det Sted, hvor saa usselig en Synder som han var stedt til Jorde.

Hvilken grænseløs Kval det dog voldte hans Hjerte, at han — *han!* — var Genstand for en saadan tillidsfuldt beundrende Ærbødighed! Hans inderste Attraa stod til Sandheden; det stemmede bedst med det dybeste i hans Natur at anse den ganske Verdens Herlighed for at være ikkun Skygger og Tant, naar ikke

Gud Herren og hans Vilje kendte det for ægte og aandede sit Liv deri. Og hvad var han saa — *han*? Var der virkelig noget i ham, som var sandt og ægte, eller var han idel Skin og Bedrag? Hvor han dog længtes efter rigtig at tale ud, efter at staa oppe paa Prædikestolen og saa højt og klart, som hans Røst evnede det, fortælle dem alle, hvem og hvad han var! Aah, — endelig en Gang at maatte sige til dem: „*Jeg*, hvem I her ser klædt som Herrens Tjener, *jeg*, som mangen en Gang har knælet herinde for Herrens Alter og opløftet mine Øjne mod Himlen for med eder at være fælles om Herrens hellige Nadver; *jeg*, hvem I ser op til lige som til en af hine Herrens udvalgte, om hvem Skriften fortæller; — *jeg*, der efter eders Formening har vandret som et lysende Forbillede, Verden til Efterfølgelse, „ad Pilgrimsvejen til Himlens Hjem“; *jeg*, som har signet eders Børn i den hellige Daab; *jeg*, som har bedt den sidste Bøn ved eders hensovede Venners Dødsbaare; *jeg*, eders Præst, eders Sjælesørger, eders Ven; *jeg*, hvem I ærer og agter og elsker; — *jeg* er kun idel Smuds og Løgn, — „af alle Syndere den største“.“

Mangen en Gang var han gaaet op paa Prædikestolen med det faste Forsæt ikke at forlade den, før han havde talt ud i Ord som disse. Mangen en Gang havde han rømmet sig og draget Vejret i et dybt, dirrende Aandedrag for saa at kunne hæve sin Stemme og sende ud over den forsamlede Menighed de Ord, der skulde aabenbare hans Hjertes grufulde Tyngsel. — Ak ja, — saa mangen, mangen en Gang! Men blev det nogen Sinde virkelig til noget, — talte han nogen Sinde virkelig ud? Talte ud — ja og nej. Han talte ud, men hvorledes! Han fortalte dem, at han var den usleste Synder, der fortjente idel Straf; ringere end de ringeste, værre end de værste, en Vederstyggelighed for Herrens Aasyn; han sagde dem, at det var et Under over alle Undere, at ikke just nu i denne Stund den hellige Guds Vredes-Flammer fo'r ned fra Himlen og fortærede ham for deres Øjne.

Var dette ikke at føre aaben og ærlig Tale? Kunde det siges tydeligere, mere oprigtigt? Folk maatte jo da rejse sig i ét Sæt, alle som én, og rive ham ned fra den Prædikestol, hvis Skændsel han var!

Ak nej, — ingenlunde; de hørte det saare godt, — og des mere ærede de ham; lidet forstod de det Dødsens Vidnesbyrd, der halvt uærligt fjælede sig bag de selvførdømmende Ord: „Oh, hvilken gudfrygtig ung Mand!“ sagde de indbyrdes; „visselig, *han* vandrer paa Herrens Veje! Men naar han i sit eget uskyldige Hjerte mener at kunne finde saa megen Synd og Brøde, hvil-

ken Gru vilde da ikke fylde hans Sjæl, hvis han saa' alt, hvad dit og mit Hjerte rummer."

Præsten vidste godt, at hans Skriftemaal nødvendigvis maatte blive opfattet saaledes; — deri laa det usande. Men netop derfor følte han dette Skriftemaal kun som en Forøgelse af den Syndebyrde, der hvilte paa ham, — kun som en hvassere Brodd i det Samvittighedsnag, der stingede hans Sjæl; — deri laa det fortvivlende, bundløst fortvivlende for hans Hjertefred. Han vilde skrifte sin Synd, men opnaaede kun at forøge den, fordi der i selve Skriftemaalet laa noget af et Selvbedrag. Og, fordi han var sig dette bevidst, og fornam den sviende Skam endnu, imedens han udtalte Ordene, vandt han end ikke engang det ringe Maal af Lise, som ellers i et kort Øjeblik plejer at blive den til Del, der skuffer sig selv. Han havde sagt *Sandheden*, — *usandt!* og det uagtet den inderste Livsnerve i hans Sjæl var Vilje til og Ærefrygt for Sandheden; — intet var hans egentlige Natur saa fremmed, intet fyldte hans Sjæl med en saadan Væmmelse og Lede som alt, hvad der var usandt, uægte. Og saaledes blev dette hans dybeste Kvide: han var led ved sin egen, udødelige Syndersjæl!

Hans Raadvildhed drev ham ind paa Bodsøvelser efter gamle romersk-katolske Forbilleder, — en underlig Idræt for en puritansk Kirkens Tjener. Under Laas og Lukke, i sit Lønkammer, gemte han en blodplettet Svøbe. Mangen en Gang havde han — han, som var en protestantisk, puritansk gejstlig! — svunget den imod sin Ryg; bitterlig kunde han give sig til at smile ad sig selv alt imedens, — og saa piskede han sig end haardere, end mere ubarmhjertigt, just paa Grund af hint bitre Smil. Ligesom saa mange andre ivrige Puritanere plejede han at paalægge sig selv Faste; men han øvede den ikke, saaledes som disse, ikkun som en Opøvelse i Selvtugt til Sjælens Lutrelse; — hensynsløst, meningsløst overdrevent fastede han, indtil han var saa svag, at Knæene dirrede under ham; han vilde saa inderlig gerne, at det maatte være lidt af en Bod. — Nat efter Nat vaagede han, stundom i Bælgmørke, stundom ved en Lampes flakkende Lys, og stundom stirrende paa sit eget Ansigt i et Spejl, paa hvilket han lod Lyset falde saa skarpt som muligt. Thi atter og atter var dette hans Syssel: ransagende, forskende at se ind i sig selv, at stirre ind i hver Krog af sit Hjerte; han følte det som en Lidelse, men evnede dog aldrig at gøre det til en Lutrelse. De mange, lange, vaagne Nætter kunde saa faa det til at svimle for ham; hans Hjerne blev uklar, Syner viste sig for ham og

svandt bort; snart tyktes det ham, at han saa' en Skare af Djævla, der grinte haanligt spottende og vinkede ad ham, at han skulde følge med dem. Snart var det en himmelsk Hærskare af Engle i straalende Skrud, der steg opad fra Jorden imod Himlen; tungt fløj de paa deres lyse Vinger, som var de tyngede af Sorg, men jo højere de steg, jo nærmere Himlen de kom, des friere svang de sig, som om de tyngende Byrder gradvis blev tagne fra dem. Han saa' sine hensovede Ungdomsvenner, sin Fader med det snehvide, bølgende Skæg; — hans Aasyn var som de saliges i Himmeriges Rige; men strengt var hans Blik rettet imod Sønnen. Han saa' sin Moder, men hun gik ham forbi med bortvendt Ansigt. Ak, han ejede dog saa lidt, han, som trængte saa haardt; ikkun et svagt, uklart Taagebillede af en Moder havde han hos sig dèr i sin ensomme Stue; — burde det hende da ikke at skænke ham ét eneste ømt medynksfuldt Blik! Og endelig tyktes det ham, at iblandt de Skikkelser, der drog forbi hans indre Blik, kunde han kende Ester Prynne, — hun havde lille Beryl ved Haanden, — Beryl i den luerøde Kjole; — og Ester pegede med sin Finger først paa Skændselsmærket, der flammede paa hendes Barm, og derefter paa hans — Præstens — forpinte Hjerte.

Dog var det aldrig saadan, at disse Syner helt ud fik Magten over ham; han hildedes aldrig saa vidt som til at tro, at de var Virkelighed. Han kunde til enhver Tid med en stærk Viljesanspændelse ligesom se tværs igennem de sælsomme Taageskikkelser og overtude sig om, at alle var de dog kun noget, som syntes, men ikke noget, der *var* i og for sig, — saaledes som det udskaarne Egetræsbord dèr eller den store svære Bibelbog med Læderbindet og de Messing Spænder. Og dog, — i en vis Forstand var de virkelige, ja, den mest uafviselige haarde Virkelighed paa den ulykkelige Præsts Vej; det er netop det, der kan gøre Livet saa ulykkeligt for den, der ikke er helt ud ærlig, at det usande *inden* et Menneske faar Magten til at gøre det usandt *udenom* ham. For den forløjede er hele Verden *én* stor Løgn; for *den*, hvis Hu staar til Sandheden, men som ved sin Synd er stedt i Usandhed, bliver Livet en bitter, bitter Strid for at vinde Fodfæste i Virkeligheden. Den faste urokkelige Sandhed i Pastor Dimmesdales Liv var hans Hjertekval, — *dèr* var han sig selv, — dèr laa den afgørende Livets Virkelighed for ham. Havde den ikke været, saa havde han ej heller været den, han var. —

Det skete en Nat, — én af disse frygtelige Nætter, som vi ovenfor har forsøgt at give en Antydning af; thi at skildre dem,

— det vilde være for saart! — at den ulykkelige, fortvivlede Præst pludselig sprang op af sin Stol. En Tanke fo'r igennem ham, — aah, dør laa maaske et Øjeblikks Fred! Han gik hen og tog sit Ornat paa, ordnede det med samme Omhu, som naar han skulde til Gudstjeneste; med sagte Trin gik han ned ad Trappen, aabnede Døren og ilte ud.

XII.

Præstens Vaagenat paa Skammens Plads.

Han gik som i Drømme, maaske var han virkelig i omtrent samme Tilstand som en Søvnngænger. Han naaede det Sted, hvor Ester Prynne hin Morgen, ak, for saa længe, længe siden havde gennemlevet sine første bitre Forsmædelsens Timer. Dør, under Kirkens Svalegang, stod Retterstedet; dystert og vejrbidt saa' det ud; Trappetrinene var blevne slidte; thi mangan en Synder var i disse syv Aar steget op ad dem for at lide sin Straf. Nu steg ogsaa Præsten op ad Trappen.

Det var i Begyndelsen af Maj Maaned, og bælgmørk var Natten; hele Himmelhvælvet var som beklædt med et eneste tykt Tæppe af mulmtunge Skyer. Om hin Folkeskare, som den Dag saa' Ester lide sin Straf, nu var kommen til Stede, vilde den dog ikke kunne have skelnet dens Ansigt, som stod paa Skaffottet; ja, næppe nok Omridset af Skikkelsen, — saa tæt var Midnattens Mørke. Men der var ingen Fare for at blive opdaget; thi alle i Byen sov; Præsten kunde, om han saa vilde, staa der, til Morgenrøden brød frem, uden at risikere værre, end at den kolde Nattedug gennemtrængte hans Legeme, stivnede hans Ledemod og angreb hans Stemme, saa at Menigheden ved Gudstjenesten den næste Dag ikke vilde kunne høre hans Prædiken. Ingen saa' ham uden den, hvis Øjne aldrig tillukkes, den samme, som ogsaa havde set ham, hver Gang han inde i sit Lønkammer svang Svøben imod sin blodige Ryg.

Hvorfor var Præsten kommen hid? Var det for at gøre Bod, eller var det hans Formaal at skuffe sig selv med et Vrængbillede af sand Bod? Et Vrængbillede blev hans Vaagenat dog, — ja, visselig et Bedrag, øvet af hans Sjæl, imod hans Sjæl; en bitter

Spot, en Parodi paa en angerfuld Bod, og dog øvet af et Hjerte, der var bedrøvet indtil Døden for sin Synd. Samvittighedsnaget, der fulgte ham Fjed for Fjed, havde drevet ham hidop; men Fejgheden, der atter og atter tvang ham tilbage, hver Gang han stod paa Randen af en hel og sand Afgørelse, — *den* fulgte ham ogsaa i denne Nat og havde sit faste, om end sitrende, Tag i ham. Arme ulykkelige Mand! Lidet egner et Menneskehjerte, blødt, nænsomt og derfor svagt som dit, — lidet egner det sig til at bære en saadan Syndebyrde alene. Thi Syndeskyld evner kun *den* at bære saaledes, hvis Vilje er af Staal, og som klart overvejer, om han *vil* bære Byrdens Tyngsel, eller, hvis den tynger ham for haardt, vil samle al sin Styrke om dette ene: at tage en Afgørelse og slynge Byrden fra sig en Gang for alle i et eneste Nu. Men den unge Præst kunde ifølge sin hele Natur hverken gøre det ene, ej heller det andet; ideligt prøvede han derpaa og tvandt Dag efter Dag Skyld og Brøde, modløs Anger og raadvild, uægte Bod, sammen til et snærende Baand om hans forpinte Hjerte.

Som han nu stod dør paa Skammens Sted, greb der ham pludselig en Rædsel. Det var ham, som om al Verden stirrede paa et ildrødt Skændselsmærke, der glødede paa hans Bryst lige over Hjertet. Han havde allerede i længere Tid følt en sviende Smerte dør, som af en giftig Brodd, og som af en altid sviende Glød. Uvilkaarligt, — hverken frivilligt eller modstræbende, — opløftede han sin Røst og sendte et skingrende Skrig ud over Byen i den mørke Nat. Det kastedes tilbage fra Hus til Hus og gav Genlyd imellem Bakkerne hist ude i et mangfoldigt Ekko; det lød, som om en Hærskare af Djævle frydedes over al den Vé og Gru, som deri gav sig Udtryk, og nu kastede det frem og tilbage imellem sig som en Bold.

„Nu er det gjort,“ sagde Præsten til sig selv og skjulte sit Ansigt i sine Hænder. „Nu vil alle i Byen vaagne, ile herhen og finde mig paa dette Sted.“

Men nej, det skete ikke saaledes. Maaske Nødskriget lød med langt stærkere Klang i hans eget Hjerte end i Virkeligheden. Folk i Byen vaagnede ikke, eller rettere sagt: om de gjorde det, saa troede de, at det blot var et Skrig, de havde hørt i et uhyggeligt Mareridt, eller de mente, at Lyden kom fra Heksene, der fløj igennem Luften oven over Byens Tage for at mødes med Satan i Skoven. Da Præsten forstod, at der intet saadant skete, som han havde ventet, tog han Hænderne fra sine Øjne og saa' sig om; i et Vindue i Guvernør Bellinghams Hus, der laa i nogen

Afstand fra Torvet, fik han Øje paa den gamle Herre selv; han havde en Lampe i sin Haand, en hvid Hue paa Hovedet, og var indhyllet i en lang hvid Kjortel. Han lignede et Genfærd, som i Utide var manet frem af Graven. Skriget havde aabenbart forskrækket ham. I et andet Vindue i det samme Hus kunde Præsten se den gamle Missis Hibbins; hun havde et Lys i Haanden, og trods Afstanden kunde man tydelig kende hendes sure, gnavne Ansigt. Hun rakte Hovedet ud af Vinduet og kiggede ivrigt op i Luften. Hendes Naade, Heksen, havde utvivlsomt hørt Pastor Dimmesdales Raab med dets mangfoldige Genlyd og forstaaet det paa sin egen Maade: som Støj af Djævle og Nattemarer; thi det var jo en bekendt Sag, at hun ofte tog til Skovs i Selskab med saadanne. Da den gamle Dame opdagede Skæret fra Guvernør Bellinghams Lys, slukkede hun hurtig sit eget og trak sig tilbage. Den gamle Herre gav sig til omhyggelig at stirre ud i Mørket, — hvilket han imidlertid ikke fik noget Resultat ud af, da man ikke kunde se en Haand for sig, — og derefter trak ogsaa han sig tilbage.

Præsten var ved at falde noget mere til Ro. Snart efter fik han Øje paa et svagt flakkende Lys langt borte; efterhaanden kom det nærmere og nærmere op ad Gaden. Det kastede sit Skær omkring til Siden, saa at han kunde genkende de forskellige Ting: saa' Dørstolpen dèr, saa' Havelaagen dèr, saa' et smaa-rudet Vindue dèr, saa' Pumpen histhenne og det fyldte Vandtrug, og se dèr, den buede Egetræsdør med Dørhammeren og en uhøvlet Bul som Dørtrin. Pastor Dimmesdale iagttog meget nøje alle disse smaa Enkeltheder, uagtet han var fast overbevist om, at det var hans Dødsdom, den fældende Dom over hans Liv, der nu Skridt for Skridt nærmede sig, og hvis Fodtrin han hørte. Han mente sikkert, at om et lille Øjeblik vilde Skæret fra Lygten falde paa ham og bringe hans længe skjulte Hemmelighed for Dagen. Da Lyset kom nærmere, saa' han sin Kaldsfælle og højt-skattede faderlige Ven, Pastor Wilson, der utvivlsomt havde været henne for at øve Sjælesorg hos en døende.

Saaledes forholdt det sig ogsaa; den gode gamle Præst kom lige fra Guvernør Winthrop, der just for faa Øjeblikke siden havde forladt denne Verden for at begive sig til Himlen. Der stod en Lyskreds om den gamle Pastor Wilson, som han dèr vandrede sin Vej hjemad, med Lygten til at lyse for sin Fod. Han bar ligesom en Helgen fra de gamle Dage en straalende Glorie her midt i Syndens mørke Nat, ret som om der igennem den aabne Himmelport, ad hvilken hans afdøde Ven var vandret ind til sin

Herres Glæde, var faldet en Lysstraale fra Guds lyse Kongesal ned over den gamle, ærlige Præst, der gik sin Gang saa tro og støt.

Da Pastor Wilson kom forbi Skafottet, idet han med den ene Haand drog sin svære Vadmels Frakke sammen om sig, medens han med den anden holdt Lygten op foran sit Bryst, paakom der Pastor Dimmesdale en forunderlig absurd, uhyggelig Trang til midt i sin dybe Fortvivlelse at raabe med vild Lystighed ned til ham: „God Aften, ærværdige Fader, har De ikke Lyst til at komme op til mig, som staar her og er saa lykkelig og glad?“

Aa, det var jo frygteligt! Havde han virkelig udtalt Ordene? — — Et Øjeblik troede han, at de virkelig var komne over hans Læber. Dog, de var kun udtalte i hans forskræmte, oprevne Sind og Tanke; thi ingen Lyd hørtes i Nattens Stilhed uden den gamle ærværdige Præsts langsomme Trin, alt som han drog videre med Blikket omhyggeligt fæstet paa den Vej, som det var ham beskikket at vandre paa; ikke et eneste Øjeblik kunde det være falden ham ind at vende sit Hoved om for nyfigent at betragte Retterstedet. Da det sidste flakkende Lysskær var forsvundet, fornam Præsten en dyb, dyb Træthed, der helt overvældede ham nu efter at de foregaaende Øjeblikkes grænseløse Spænding var udløst.

Efter en lille Stund grebes hans syge Sind af en halvt vanvittig, barok Lystighed, der gjorde sig gældende ved en Række Tanker, Billeder, Fantasier, der drog forbi hans indre Øje, imedens han stod deroppe paa Smertens og Haabløshedens Sted. Han følte sine Lemmer stivne af den uvante Nattekulde og tvivlede om, at han vilde være i Stand til at stige ned fra Skafottet. Saa brød Morgenens frem, og saa vilde man finde ham dør. Folk i de nærmeste Huse gav sig til at staa op. Men den, som kom først ud i Morgentaagen, vilde lægge Mærke til, at der laa én oppe, — fy! deroppe ved Skampælen! Skræk og Nysgerrighed rev ham saa med sig af Sted fra Dør til Dør, for at Folk skulde komme og se Spøgelset; for det maatte jo være et Spøgelse af en henrettet Forbryder, det som laa deroppe. Og i Halvmørket vilde Støjen ile fra Hus til Hus som en Flagermus paa sine dunkle Vinger. Saa blev det lysere og lysere, og saa vilde de gamle, fromme Mænd hastigen rejse sig fra deres Leje, kun iført deres Natdragter, og deres gode Koner vilde ogsaa være med, endda de ikke fik Tid til at komme rigtig i Klæderne. Alle disse brave, velanstændige Mennesker, som næppe nogen Sinde før havde vist sig uden for deres Hjem uden at være pæne, nette og

glattede, de vilde styrte ud paa Gaden, med Skræk og Gru afspejlede i Ansigterne. Saa kom gamle Guvernør Bellingham jo nok, barsk og streng som sædvanlig, og Pibekraven om hans Hals kom vist i Skyndingen til at sidde skævt. Og Missis Hibbins vilde komme flyvende fra Skoven, endnu surere og mere gnaven end sædvanlig, efter at have været til Heksesabbat hos Satan. Og den prægtige gode Pastor Wilson, han kom der jo ogsaa, skønt han den halve Nat havde siddet ved et Dødsleje og derfor ikke syntes saa godt om at blive vækket saa tidlig midt i sine gode, fromme Drømme om al Vorherres Herlighed. Og saa kom nok Menighedsraadet og Bestyrelsen for Menighedsplejen og alle de unge Piger, som havde forgudet deres Præst og bygget et lille Alter for ham i deres rene Hjerter, — kort sagt, alle Mennesker i den hele By vilde i største Skynding komme ilende og samle sig i en rædselsslagen Klynge omkring Retterstedet. Og hvem vilde de saa finde deroppe, belyst af Morgenrødens gyldne Glans? Hvem andre end *ham*, Pastor Arthur Dimmesdale, — hølvdt død af Kulde — lammet af Skændsel og Vanære, — her, her paa denne Plet, hvor Ester Prynne forud stod. Saa vildt reves han med af disse syge, fortvivlet lystige Fantasier, at uden han selv vidste af det, brast han i en skingrende Latter, der fyldte ham selv med Rædsel.

Da skete dette, at hans Stemme blev besvaret — besvaret af en lys, klinger Barnelatter. — Der rislede en Strøm igennem hans Hjerter, om den bragte svalende Lise eller sviende Smerte, det vidste han ikke. Men den Latter kendte han, — og han raabte: „Beryl, lille Beryl!“ Men straks derpaa dæmpede han Stemmen og kaldte sagte: „Aah Ester, Ester, er det dig?“

„Ja, det er mig, det er Ester,“ svarede hun, og det kendtes paa Tonen, at hun var meget forundret. Præsten hørte hendes Fodtrin nærme sig fra den Sidegade, ad hvilken hun kom gaaende. „Ja, det er mig,“ gentog hun, „det er mig og min lille Pige.“

„Hvorfra kommer du?“ spurgte Præsten, „og hvad fører dig hid?“

„Jeg har vaaget ved Guvernør Winthrops Dødsleje og taget Maal til hans Ligklæder; — og nu er jeg paa Vejen hjem til mit Hus.“

Den unge Præst sagde: „Kom her op, Ester, og ogsaa du, lille Beryl. I har jo været her en Gang før, men da var jeg ikke hos jer. Kom derfor herop endnu en Gang, og saa vil vi tre staa her sammen.“

Tavs steg hun op ad Trinene og stillede sig hos ham, og lille

Beryls Haand holdt hun i sin. Han famlede efter Barnets anden Haand og greb den. I samme Øjeblik bruste der igennem ham en Strøm som af nyt Liv, et helt andet Liv end hans eget, det vældede ind i hans Hjerte og ud gennem alle Aarerne; det var, som om Moderen og Barnet sendte et rislende Kildevæld af Livsvarme ind i hans kraftesløse Afmagt.

„Præst,“ hviskede lille Beryl.

„Ja, Barnlille, hvad vil du?“ spurgte han.

„Vil du staa her med Moder og mig til Middagstid i Morgen?“ spurgte Barnet.

„Nej, aah nej, lille Beryl; det vil jeg vel ikke,“ svarede Præsten; thi sammen med Livskraften var ogsaa den Rædsel for at staa til Spot og Spe, som saa længe havde været hans Livs uslukkelige Angst, — vaagnet op med ny Styrke, havde atter underlagt sig ham; han skjalv ved Tanken om, hvem han her stod sammen med; og dog laa der en sælsom Følelse af Fryd bag ved Frygten. Han sagde atter: „Nej, aah nej, Barnlille. En anden Dag skal jeg staa sammen med din Moder og dig, men ikke i Morgen.“

Da lo Barnet og vilde trække sin Haand ud af hans, men han holdt fast paa den.

„Barnlille, bliv en lille Stund endnu,“ bad han.

„Ja, men vil du saa love at tage Moder og mig ved Haanden i Morgen, naar Solen staar højest paa Himlen?“ spurgte Beryl.

„Ikke i Morgen,“ svarede han, „men en anden Gang, lille Beryl.“ Men Barnet gav ikke efter. „Hvornaar bliver det en anden Gang?“ spurgte hun.

Da tog den Tanke ham saa underligt, at han var jo en Præst, et Guds Ords Sendebud; og den lagde ham Ordene i Munden, da han med sagte Stemme svarede Barnet: „Paa hin den store Dommens Dag! For den alvidende Guds Aasyn, den Guds, der ene skal dømme os! Paa *hin* Dag og paa *hint* Sted skal vi tre staa sammen, din Moder og du og jeg; men denne Verdens Sollys skal vi ikke dele med hverandre.“

Da lo Beryl igen med sin egen sære Latter.

I samme Nu straalte der over det hele Himmelhvælv et stærkt, blændende Lysskær. Saa vældigt var det, at det ligesom tændte Ild i hele det tætte Skylag mellem Himmel og Jord. Hvælvet glødede som en umaadelig Kuppel; Gaden laa saa tydelig for dem, som var det midt paa Dagen. Men der lagde sig i denne Belysning den sælsomme Uhygge over dem, som altid, naar det gammelkendte pludselig viser for os i et fremmed, egenartet Skær. Husene med de fremspringende Stokværk og de under-

lige Gavle, Dørtrinnene og Tærsklerne med de spæde Græsstraa pippende op af alle Revner og Sprækker, Forhaverne, hvis Muld var saa mørk, fordi de nylig var gravede om, Kørebanen, der saa' saa lidt brugt ud, og som endda her paa Torvet havde Grønsvær langs Kanterne — alt dette viste sig tydeligt og skarpt. Men der var tillige over dets Udseende noget ejendommeligt, noget uforklarligt, som havde al Verden og alt, hvad i den var, nu pludselig faaet en hel anden Betydning end ellers. Og dør stod Præsten med Haanden knuget mod sit Hjerte; dør stod Ester med det Sorgens Tegn, guldglimrende baldyret paa sin Barm; og dør stod lille Beryl, — selv et Tegn, — og et Bindeled imellem de to. De stod dør i det sælsomme Lysskær, et straalende dagklart Lysvæld, der gennembrød den mørke Nat, — et Lys, der tændende dalede ned her oven fra. — De stod dør, ret som om det Lys nu var brudt frem, der skal aabenbare hver en tyngende Løndom, — de stod dør, ret som var dette Lys den første Morgenrøde af den store Dag, da alle de skal mødes for evigt at være sammen, som sandt og inderligt hører hinanden til.

Lille Beryl havde sine underlige Troldeøjne paa, og hun saa' op paa Præsten med dette sære Drillesmil, der gav hendes Ansigt saa egenartet et Udtryk. Hun trak sin Haand ud af Præstens og pegede over mod den anden Side af Gaden; men han knugede sine foldede Hænder mod sit Bryst og opløftede sine Øjne imod Himlen.

I de Tider var det almindeligt, naar der viste sig Meteoror, Ildkugler, Kometer eller andre saadanne Fænomener, at opfatte dem som Aabenbaringer af overnaturlig Oprindelse. En Lanse af Ild, et flammende Sværd, en Bue eller et Kogger med Pile saas stundom paa Midnatshimlen og betragtedes som et sikkert Tegn paa en forestaaende Kamp med Indianerne. Pest og Farsot fik man i Tide Varsler om ved en Ildregn af Stjernesku'd. Ja, der har vist næppe været nogen Begivenhed, glædelig eller sørgelig, i de første to Aarhundreder af Ny-Englands Historie, som ikke forud var bleven tilkendegivet Nybyggerne ved et Særsyn af denne Art. Stundom havde mange paa samme Tid iagttaget det sælsomme Syn paa Himlens Bue, men fuldt saa tidt maatte man i den Henseende stole paa et enkelt Øjenvidnes Troværdighed, og da disse Undere ikke blev iagttagne „med det blotte Øje“, med det uhildede, fordomsfri Blik, men igennem Fantasiens mangefarvede, forstørrende Kikkert, og da de end ydermere hurtigt vokste og ændredes ved at vandre fra Mund til Mund, fra Sind til Sind, kan man vel forstaa, at de antog Skikkelser, der

ganske svarede til den Udlægning, der efter Tidens og Stedets Forhold maatte være de mest formaalstjenlige. — Pastor Dimmesdales Sjæl var syg, og hans Sind oprevet. Det er derfor ikke at undres over, at da han hin Midnatsstund saa' op imod Himlen, i det Øjeblik den lysende Ildkugle brast, mente han grant at kunne læse der oppe i det høje et Bogstav i glødende Flammeskrift, — *det* Bogstav, *det* Tegn, der havde en saa frygtelig Betydning for ham: Syndens Tegn, Skændselstegnet, det store *H*, der hentydede til Synden imod det sjette Bud. Der var en særlig Omstændighed, som i høj Grad var karakteristisk for den ulykkelige Præsts sjælelige Tilstand i dette Øjeblik: nemlig denne, at alt imedens hans Blik var løftet op imod Himlen og Himmeltegnet, bemærkede han tillige helt vel, at lille Beryl pegede med sin Finger hen paa gamle Roger Chillingworth, der stod et lille Stykke fra Skafottet. Præsten saa' ham med det selv samme Blik som det, der var fæstet paa det frygtelige flammende Bogstav, og Lyset fra Ildkuglen gav Roger Chillingworths Ansigt — som alt andet i dette Øjeblik — et helt nyt Udtryk; maaske det ogsaa i nogen Maade kom deraf, at Lægen just da forsømte at passe paa som ellers, saa at det brændende Had, den snedige Nederdrægtighed, som han ellers søgte at dølge saa omhyggeligt, nu klart stod at læse paa hans Ansigt. — Ligesom Lysskæret tyktes Ester Prynne og Præsten at vise dem Himmel og Jord paa Dommens Dag, saaledes fik det dem ogsaa til i Roger Chillingworth at se den store Sjælefjende, — Satan, der stod dør med sit skumle Smil for at kræve, hvad ham hørte til. Saa klart, saa blændende tydeligt saa' Præsten dette, at da Lyset var forsvundet, og Mørket atter indhyllede alt i sit uigennemtrængelige Slør, forblev dette, Satans Billede, lige synligt for ham, — prentet uudsløtteligt i hans Sjæl.

„Ester! Ester! hvem er den Mand?“ spurgte han stakaandet af Rædsel; „jeg gyser for ham, jeg ræddes for ham, jeg hader ham! Ester! Ester! kan du ikke sige mig, hvem han er?“

Men hun kom sin Ed i Hu og tav.

Præsten hviskede atter til hende: „Hører du ikke mine Ord? Jeg siger dig, min Sjæl ræddes for ham! Hvem er han? Hvem er han? Aah! hjælp mig! hjælp mig! Jeg gruer for denne Mand!“

„Præst, jeg kan hjælpe dig,“ sagde lille Beryl, „jeg kan sige dig, hvem han er!“

„Aah! saa sig det, Barnlille! skynd dig! skynd dig!“ udbrød Præsten og bøjede sit Øre tæt ned til hendes Mund. „Skynd dig at sige mig det, men hvisk det ganske sagte.“

Beryl hviskede ham noget i Øret; det lød nok som Ord, men det var kun et Par uforstaaelige, usammenhængende Brudstykker af et Legerim; og *hvis* de indeholdt nogen hemmelig Oplysning om Roger Chillingworth, var det i alt Fald udtrykt i et Sprog, som den lærde Præst ikke forstod, saa at det blot forøgede Uroen og Raadvildheden i hans Sjæl. Da lød Beryls sære, spottende Latter paa ny ud i den mørke Nat.

„Spotter du mig nu — nu i denne min dyre Nød?“ sagde Præsten.

„Du var ikke kæk, du var ikke ærlig,“ svarede Barnet; „du vilde ikke love at tage Moder og mig ved Haanden i Morgen, naar Solen staar højest.“

Nu var Lægen naaet helt hen til Skafottet.

„Men min kære, højtærede Hr. Pastor; er det virkelig Dem?“ sagde han; „ak ja, ak ja, saadan kan det gaa! Vi lærde Mænd, som grubler og gransker over vore Bøger, vi kan vel have behov, at nogen tager sig jævnt og fornuftigt af os; vi gaar saa tidt i Drømme, mens vi er vaagne, og vandrer saa tidt i Søvn, mens vi slumrer; men kom nu, Hr. Pastor, min kære, gode Ven, kom nu og lad mig følge Dem hjem.“

Angst og Undren lød igennem Præstens Ord, da han raadvildt spurgte den gamle Læge: „Hvor vidste du, at jeg stod her?“

„Ja, for at sige det rent ud, kære Hr. Pastor, saa vidste jeg det slet ikke,“ svarede han. „Jeg har tilbragt Størstedelen af Natten ved Hans Højvelbaarenhed, Guvernør Winthrops Dødsleje og efter fattig Evne søgt at skaffe ham Lindring. Og da han saligt var vandret heden til en bedre Verden, begav jeg mig hjemad. Da saa' jeg undervejs dette sælsomme Lys straale paa Himlen. Men jeg beder Dem, kære Hr. Pastor, følg nu endelig med mig, ellers vil De næppe være i Stand til at holde Guds-tjenesten i Morgen, Søndag. Ak ja, ak ja, dør ser man nu, hvordan den megen Studeren ogsaa kan blive til for meget af det gode, — éns Hoved taaler det ikke, Hr. Pastor. De skulde studere lidt mindre, kære, og tage Dem lidt Adspredelse, ellers gaar det virkelig saadan, at De aldrig bliver af med disse Natteanfald.“

„Ja, jeg gaar hjem med Dem,“ sagde Pastor Dimmesdale.

Som forstenet i sin haabløse Fortvivlelse, fuldstændig kraftsløs og viljeløs, ligesom den, der vaagner op af en frygtelig Drøm, overgav han sig til Lægen, der førte ham bort med sig.

Men Dagen efter prædikede han ved Søndagsgudstjenesten;

og det mente Folk, at aldrig havde hans Mund talt rigere Ord; aldrig havde hans Vidnesbyrd rummet en saadan Vælde og en saadan hjertensinderlig Guds frygt. Man fortalte, at mere end ét Menneske var bleven omvendt og ført ind paa Vejen til Livet ved at høre denne Prædiken. Men da Pastor Dimmesdale gik ned fra Prædikestolen, kom den gamle, graaskæggede Kirkebetjent ham i Møde og viste ham en sort Handske; han kunde straks se, at det var hans.

„Den blev funden nu til Morgen,“ sagde Kirkebetjenten, „oppe paa Skafottet ved Gabestokken, dèr hvor Misdæderne bliver stillet frem til Spot og Spe. Det er jo nok Satan, som har lagt den dèr, tænker jeg, for at drive sit uforskammede Narrespil imod Deres Velærværdighed. Men sandelig, her bar han sig som altid, blindt og taabeligt ad; thi den, hvis Hænder er ubesmittede, behøver ingen Handsker at skjule dem med.“

„Mange Tak, min Ven!“ svarede Præsten i en værdig Tone. Men hans Hjerte blev uroligt; thi saa uklar var hans Hukommelse bleven i den senere Tid, at han næsten havde faaet sig selv overbevist om, at den foregaaende Nats Begivenheder maatte være en Drøm. „Ja, det ser virkelig ud til at være min Handske, — Tak.“

„Og Deres Velærværdighed, — saasom nu Satan var fræk nok til at stjæle denne her Handske, — saa synes jeg, at saa maa De hellere tage paa ham uden Handsker i Fremtiden,“ bemærkede den gamle og smilte barsk. „Men har Deres Velærværdighed hørt om det Jærtegn i Nat? — der stod skrevet et stort Ildbogstav oppe paa Himlen, — det var Bogstavet H, — og vi tror, at det skal betyde „Helgen“; thi vor kære Guvernør Winthrop blev jo i Nat kaldt hjem for at leve hos Herren i den salige Helgenskare, saa det er nok derfor, at Bogstavet blev skrevet paa Himlen.“

„Nej, virkelig,“ svarede Præsten, „nej, det har jeg ikke hørt noget om.“

XIII.

Syv Aar —!

Ester Prynne blev forfærdet ved at se den Tilstand, i hvilken Pastor Dimmesdales legemlige og sjælelige Helbred var stedt, Ved Mødet med ham paa Skafottet var det blevet hende ind-

lysende, at hans sjælelige Styrke saa at sige var brudt. Medens hans øvrige Aandsevner havde bevaret deres forrige Styrke, ja, maaske endog havde naaet et sygeligt Overmaal af energisk Kraftanspændelse, var derimod hans moralske Styrke saa ganske brudt, at han i Virkeligheden var hjælpeløs som et Barn. Med det Kendskab, som Ester havde til Omstændigheder, der var skjult for alle andre, maatte det være hende ganske utvivlsomt, at foruden Samvittighedsnaget var der noget andet, noget nyt, der gjorde sig gældende. Hun forstod, at der blev øvet en frygtelig Udaad imod den ulykkelige unge Mand, en Udaad, der ikke alene var skæbnesvanger for hans Velfærd og Helbred, men som ogsaa maatte befrygtes inden ret længe at ville dræbe hans Sjæl. Hun mindedes, hvad denne arme, syndige Mand engang havde været, og hendes Sjæl krympede sig ved Tanken om hans bævende Rædsel, da han anraabte hende, — *hende*, et Udskud af Samfundet! — om Hjælp imod den Mand, som han instinktmæssig begreb var hans Dødsfjende. Men saa havde han ogsaa Krav paa hendes Hjælp; og hun vilde gøre det yderste for at staa ham bi. Og hun følte, at der paahvilte hende et Ansvar med Hensyn til Præsten; hun skyldte ham mere, end hun skyldte noget andet Menneske i hele den vide Verden. De Baand, som knyttede hende til den øvrige Del af Menneskeheden, var alle bristede; men, — Præsten og hun var sammenknyttede ved en fælles Brødes Jernlænke, som hverken hun eller han evnede at bryde. Som alle andre Baand her i Verden medførte den Forpligtelser, og Ester ønskede ikke at svinge sine. Ester Prynnes Stilling i Nybygden var nu ikke ganske den samme som i Begyndelsen af hendes Skændselstid. Aar efter Aar var kommet og gaaet, og lille Beryl var nu syv Aar gammel. Esters Skikkelse med det luerøde Bogstav flammende mellem Guldbroderierne paa hendes Bryst var efterhaanden blevet Folk et gammelkendt og tilvant Skue; ja, man kan næsten sige, at Ester Prynnne havde efterhaanden erhvervet sig et vist, bestemt afgrænset Maal af Anseelse; saadan som det gerne sker, naar et Menneske har sin ejendommelige, fra alle andre forskellige, Stilling i et Samfund og aldrig nogen Sinde blander sig ind i hverken offentlige eller private Sager, hvoraf der kunde fremspire Uvilje. Det tjener til Ros for den menneskelige Natur, at den vil hellere elske end hade, undtagen naar Egenkærligheden direkte bliver ramt. Ja, om det saa er Had, vil selv dette ganske gradevis og stilfærdigt blive forvandlet til Kærlighed, medmindre denne Forvandling forhindres derved, at den oprindeligt fjendtlige Følelse idelig ægges

op paa ny. Og Ester var saa vist ikke af den Slags Mennesker, som ægger op eller saarer. Hun bar ikke Vaaben imod Samfundet; hun slog ikke fra sig, men hun tav og taalte selv den styggeste Behandling, der blev hende til Del; hun gjorde ikke Krav paa Vederlag for alt, hvad hun havde lidt; hun forlangte ingens Medhold, ingens Ynk. Hvad der ogsaa blev regnet hende i høj Grad til gode, var, at hun i alle disse Aar, gennem hvilke hun havde levet i sin lille Hytte med Skammærkets frygtelige Byrde paa sit Hjerte, havde hendes Levned været saa rent og purt, at intet som helst kunde lægges hende til Last.

Man lagde ogsaa Mærke til, at Ester gjorde aldrig selv den beskedneste Fordring paa at faa Lod og Del i Samfundets Goder udover Retten til at indaande den frie Luft, som tilhørte alle i Fællig, og til at fortjene det daglige Brød for sig og Barnet ved Flid og Troskab; men derimod var hun saare snar til at erkende sin Samhørighed med Menneskene, saa snart det gjaldt om at gøre noget godt for andre. Ingen var saa villig som hun til at give af det lidt, hun ejede, til hver den, der var i Nød, selv om det ofte kunde hænde sig, at vedkommende var raahjertede nok til at dænge hende med Skældsord til Tak for den Mad, hun daglig bragte dem, eller de Klæder, hun syede til dem med sine kunstfærdige Fingre, der var flinke nok til, at de kunde have baldyret en Kongekaabe. Og den Gang, da Pesten hærgede Byen, var der ingen saa selvopofrende som Ester; ja, naar som helst der var Nød paa Færde enten for Byen som Helhed eller hos den enkelte Familie, kunde man være sikker paa, at Ester — den forskudte — svigtede ikke. Rugede Sorgens Skygger tungt over et Hjem, — saa kom Ester; men ikke som Gæst, nej, som den, der kom, fordi det fulgte saa ganske af sig selv; thi hvor der var Modgang og Sorg til Huse, dèr fandtes jo det eneste, som Ester havde fælles med andre. Naar det saa' mørkt ud for nogen, lyste det luerøde Bogstav med Straaler af Trøst; — ellers var det jo Syndens Tegn; men i Sygestuen, i Dødsværelset, dèr var det en lille Trøstens, Haabets, Lindringens Vokskærte, der brændte saa støt og roligt, saa beskedent og saa trofast. Og denne Kærte kunde kaste sit Lys langt udover Graven; den kunde øve den mest velsignede Gerning: at vise den, der laa paa sit sidste Leje, at der var en Vej, hvor han kunde sætte sin Fod, en Vej, der førte til Hjemmet histoppe. I Nødens Stund kunde Ester rigtig være sig selv; da udfoldede hele hendes varme og rige Hjerte sig; da kendtes det, at hun rummede i sit Bryst et Kildevæld af Medfølelse, af sand Næstekærlighed. Der blev øst rigelig af det Kildevæld; men

det sprudlede altid lige rigt. Hendes Bryst bar et frygteligt Mærke, men mangen, mangen Gang var denne vanærede Barm en blød Pude for den, der ikke havde det, hvortil han kunde hælde sit Hoved. — Hun var for dem alle en barmhjertig Søster; ja, man kan sige, at hin Dag, da Verden lagde sin Haand saa tungt paa hende, dømte hende med saa haard en Dom, iskænkede hende saa besk en Kalk — den Dag indviende den hende med en Indvielse, som ikke er mindre velsignelsesrig end Præstevielsen, hin Dag var der ingen, som kunde se dette, hverken Dommeren eller den dømte; men det havde nu føjet sig saaledes, at Skændselsmærket med dets luende Glød blev Ester en Indvielse til en selvopofrende, utrættelig Tjenerindegerning som en barmhjertig Søster, der kom i Herrens Navn. Den brutale Betydning af Bogstavet *H* fra hin Skammens Dag afløstes nu af en smukkere og sandere, der passede til, hvad Ester virkelig var, og hvorhen Ester viste Vej. Folk sagde, at selv om det den Gang skulde betegne den syndige Kvinde som en „Hore“, burde man nu lade det betyde „Himmelhavn“; thi hos Gud havde Esters Hjerter fundet den sikre Havn, og hun havde saa mangen en god Gang i Ord og i Gerning stille, jævnt og inderligt vist andre Vej til „Himmelhavn“.

Men det var ogsaa kun, naar Sorgens Skygger sænkede sig over et Hjem, at Ester vilde være der. Naar Solen brød frem paa ny, og Medgang afløste Modgang, var Ester forsvunden; hun ikke saa meget som saa' sig tilbage. Hun samlede sig ingen gylden Høst af taknemlige Ord; hvor megen sand Taknemmelighed hun vilde kunne have høstet, skal vi lade være usagt; maaske hun handlede klogest i ingen Tak at faa. Saa' hun paa Gaden Folk, som hun havde hjulpet og bevist alle Haande Velgerninger, gik hun roligt forbi og ikke saa meget som slog Øjnene op af Frygt for, at de paagældende da muligvis skulde føle sig forpligtede til at hilse hende. Hvis de alligevel standsede hende, pegede hun stille paa det luerøde Bogstav, og gik videre. Det var maaske af Stolthed, men det lignede i alt Fald Ydmyghed, og det havde netop den Virkning paa Folk, som er Ydmyghedens Løn, nemlig den: at gøre de haarde Hjerter mildere og varmere. — Det er forunderligt med Folkemeningen! Den ligner i mange Maader en Despot; thi, hvis et Menneske alt for ivrigt kræver sin gode Ret, er den offentlige Mening tidt brutal nok til at vægre sig ved at vise endog blot simpel Retfærdighed; men hvis man appellerer til dens Højsindethed, saa har den ofte ligesom en østerlandsk Despot for Skik at give mangedobbelt mere. Ester

Prynnes Væsen og Væremaade blev af Samfundet opfattet paa den sidstnævnte Maade, derfor var man tilbøjelig til at vise den før saa foragtede og forhadte Ester et langt mere velvilligt Ansigt, end hun brød sig om og maaske ogsaa fortjente. De fornemme i Samfundet: Embedsmændene, de lærde og i det hele taget de ledende, var senere til at faa Øjnene op for Esters gode Egenskaber end Smaakaarsfolk; men Dag for Dag glattedes dog de strenge Rynker ogsaa i de stores barske Ansigter og gav Plads for noget, som man maaske kunde kalde Velvilje — i Forbindelse med en ikke ringe Portion Overlegenhed. Naa, det var jo ogsaa fremragende Mænd, som i Kraft af deres Stilling skulde være Formyndere for Folket og tage Moralen under deres Beskyttelse. Derimod havde de „almindelige Mennesker“ tidligere end de mægtige i al Stilfærdighed tilgivet Ester hendes Skrøbelighedssynd, saa at de nu ikke betragtede hende som den Kvinde, der i sin Tid havde begaaet den og den Synd, men som det barmhjertige, nænsomme Menneske, der ved mangfoldige Lejligheder havde øvet den og den Velgerning.

Ja, Folk kunde finde paa at sige til de fremmede, som kom til Byen: „Kan De se den Kone dør med Guldbroderiet paa Brystsmækken, det er vores Ester, vores egen Ester, hele Byens Ester; hun er saa god mod de fattige og saa omhyggelig for de syge, og hun er saa øm overfor alle dem, der er bedrøvede.“ Men desværre vilde i Reglen umiddelbart derefter det daarlige i Menneskenaturen stikke Hovedet frem, saa at som Slutning paa den kønne og sandfærdige Omtale af Ester, kunde de selv samme af Byens Folk finde paa at hviske den fremmede en Historie i Øret om, at Ester havde jo ganske vist engang for saa og saa mange Aar siden o. s. v. — — Men nu Esters eget indre Hjerteliv, hvorledes havde det udviklet sig i disse syv Aar? Paa Esters Hjerte havde de syv Aar visselig ikke taget let. Naar en saadan Skæbne rammer en Kvinde, sker gerne et af to. Er hendes Natur først og fremmest kærlig, er hun efter sin inderste Kerne et Følelsesmenneske, saa gaar hun til Grunde, hun knuses, hun dør. Er hun derimod en stærk Karakter, en Karakter, hvis egentlige Midtpunkt er en ubrydelig Vilje, selv om Følelseslivet derfor ikke er udvisket, saa former hendes Udvikling sig i en ganske anden Retning. Man kunde udtrykke det saaledes, at det glødende Jern, som brænder Skammærket ind i hendes Bryst, faar tillige alt det vaarfriske, baade udadtil og indadtil, til at visne: og derved hærdes, staalsættes, lutres den indre Kerne, saa at Karakterens Styrke bliver end større, Karakterens hele Bygning og

Sammensætning end mere fast. Af den sidst beskrevne Art blev Esters Udvikling. Al den skønne, friske Vaarpragt og Ynde, som Esters Hjerte forhen prydedes af, og som passede saa vel sammen med hendes sjældne Skønhed, — var visnet som det lysegrønne Løv i en eneste Frostnat om Vaaren, saa at det, der nu var bleven tilbage, var en underlig nøgen Karakter, i hvilken der visselig intet, forsætligt ondt eller ukærligt Træk fandtes, men som var fattig, ja saa fuldstændig plyndret for alle Illusioner og fremmed for det lettere Stemningsliv, som knytter sig til disse. Hendes Ydre var ogsaa undergaaet en stor Forandring. Noget skyldtes dette vel den gennemførte Tarvelighed; noget ogsaa den Ro og ensformige Stilfærdighed, der prægede hendes Gang og Væsen. Hendes fyldige, skønne Haar saas nu aldrig; enten var det blevet klippet kort af, eller det skjultes under den Kyse, hun altid bar paa sit Hoved. I det hele taget syntes Esters Ydre at ville sige til enhver Mand: „Her er intet af alt det, som Elskov attraar!“

I tilsvarende Grad som Esters Følelsesliv blev trængt tilbage, gjorde hendes Tankeliv sig mere og mere gældende. Hun stod alene i Verden — alene med sin lille Beryl, og hun gjorde sig intet Haab om nogen Sinde at genvinde en Stilling blandt Mennesker. Saaledes blev hendes egne Tanker mere og mere en lille Verden for sig selv, — en Verden, som hun og Barnet ikke delte med andre. Verdens Lov var ikke en Lov, der kunde byde over hendes Tanker. Hun levede i en Tidsalder, i hvilken den menneskelige Fornuft havde begyndt at bruge sin nylig vundne Frihed; Krigere havde overvundet Adelsmænd og Konger, og end kækkere Mænd end Krigerne havde ført Kamp imod og vundet Sejr over hele det gamle System af Fordomme, hvortil saa mange af de tidligere Grundsætninger var knyttede. Noget af denne nye Tidsalders Aand levede i Ester Prynne. Hendes Udvikling var i disse syv Aar i stedse stigende Grad præget af en Tankens Frihed, som vel paa den Tid var almindelig nok i Europa, men som de første Nybyggere hinsides Atlanterhavet vilde have anset for en endnu forfærdeligere Synd, end den, som det flammende Bogstav hentydede til. Men Ester delte ikke sit Tankeliv med nogen; hun levede i sin lille, ensomme Hytte ved Strandbredden; og de Tanker, som dør besøgte hende, kunde ingen Forargelse vække, fordi intet menneskeligt Øje kunde se dem.

Det er ganske ejendommeligt at lægge Mærke til, hvorledes de Mennesker, som tænker dristigst, og mest individuelt, ofte med fuldkommen Ro indordner sig under Samfundets ydre Former

og holder sig dets Anordninger efterrettelig. Det er, ligesom om Tanken i sig selv er dem nok, saa at de ikke føler nogen Trang til at virkeliggøre den eller yde Modstand imod Institutioner og Forhold, der ganske strider imod deres Tankegang. Saaledes syntes det ogsaa at være Tilfældet med Ester; — og dog, havde det ikke været for lille Beryl, er det ikke usandsynligt, at Esters senere Livsførelse vilde have kommet til at forme sig ganske anderledes. Hun vilde maaske være blevet Stifter af en religiøs Sekt; ja, hun vilde maaske i alt Fald paa ét af hendes Livs Udviklingstrin have optraadt som Profetinde; og hendes Livs Ende turde i saa Fald være bleven den: at lide Døden for sit Forsøg paa at udbrede Lærdomme, der kunde undergrave Puritaner-Kolonien Grundvold. Men, idet hun havde sin lille Pige, fandt hendes sjælelige Energi noget, som hun kunde knytte sig til med Moderhjertets hele Ømhed, saa at hun undgik at ledes ind paa Veje, der vilde have været farlige for hende. Hendes Trang til selvstændig Tænkning havde netop i Beryl og Beryls Forhold et Emne at sysle med, der vel kunde lægge Beslag paa hendes Tankestyrke. Gud havde jo betroet til hendes Varetægt dette lille Menneskebarn, denne lille Spire, ud af hvilken der skulde opelskes *en Kvinde*; men alt var imod hende; til Verden var hun én Gang for alle kommen til at staa i et skævt Forhold, og Barnets egen Natur rummede noget sært forkert, — noget, som idelig bar Vidne om, at hun var født til Verden ud af et sørgeligt disharmonisk Forhold; — hun var kommen til Verden, fordi Elskov havde brudt Loven. Ofte i sit Hjertes Bitterhed kunde Ester føle sig tvivlraadig om, hvorvidt det var en Lykke eller en Ulykke, at dette lille Barn overhovedet havde set Dagens Lys.

Nej, det luerøde Bogstav havde endnu ikke udrettet, hvad det skulde; det havde bragt megen Smerte, og øvet megen Tugt, men det havde endnu ikke evnet at lyse i Mørket for den, der bar det.

Saa indtraf den natlige Begivenhed paa Skafottet og Mødet med Pastor Dimmesdale paa Skændselens Sted. Dette gav Esters Tanker et Stød i en helt ny Retning. Hun havde faaet noget nyt at tænke paa, og der havde vist sig for hende et Maal, som det var værd at øve alt for og ofre alt for, — om det dog saa maatte naas! Hun havde været Vidne til Præstens frygtelige Sjælekamp eller rettere sagt til den haabløse Elendighed, i hvilken han var nedsunken, efter at han havde opgivet al Kamp. Hun saa', at han stod ved Vanvidets Grænseskel, om han ikke allerede havde overskredet det. Og hun kunde intet Øjeblik være i Tvivl om, at hvor meget end Samvittighedens Brodd stingede hans Hjerte,

kunde Grunden til hans Undergang ikke alene være dén. En endnu mere frygtelig Giftbrodd maatte være boret dybt ind i hans Hjerte, og det var gjort med den Mands Haand, der gav sig ud for at ville give Lindring. En hemmelig Fjende havde stadig staaet ved Præstens Side og havde under Venskabs Maske benyttet enhver Lejlighed til systematisk at ødelægge de fine Fjedre i hans Natur; hans Sjæl var som et herligt Strenginstrument; men den falske Ven, der var hans Dødsfjende, havde alt faaet Streng efter Streng til at skurre dybt og vilde sikkert, — om han ikke blev standset af en Haand, der var stærkere end hans, — til sidst faa dem alle til at briste i én eneste hjerteskræende Mislyd. Ester kunde ikke undlade at spørge sig selv, om hun ikke havde vist Mangel paa Ærlighed og Mod, idet hun havde tiet stille til, at Præsten blev draget ind i et Forhold, som kun kunde bringe ham meget ondt og næppe noget som helst godt. Hendes eneste Undskyldning var denne, at det ikke havde været hende muligt at finde noget Middel til at frelse ham fra en endnu større Fornedrelse end den, der havde ramt hende, uden netop ved at samtykke i Roger Chillingworths Plan om at skjule sit Navn. Hun besluttede nu, at saa vidt som det paa nogen Maade stod i hendes Magt, vilde hun gøre denne sin Fejl god igen. De sidste syv tunge, men lærerige Aar havde gjort Ester stærk; hun følte sig nu ikke saa fuldstændig ude af Stand til at tage en Kamp op mod Roger Chillingworth, saadan som hun gjorde hin Nat, da de to talte sammen i hendes Fangecelle. Den Gang følte hun sig saa usselig ringe paa Grund af sin Synd, og var halvt vanvittig over den Skændsel, som det da endnu var saa nyt for hende at bære. Men siden, da havde hun arbejdet sig et godt Stykke fremad og opad, medens den gamle Mand tværtimod ved sin djævelske Hævnsyge var bleven ringere og ringere, var gaaet tilbage og sunket dybere og dybere nedad Dag for Dag.

Saa besluttede Ester da at tale med sin tidligere Ægtefælle og at gøre alt, hvad der stod i hendes Magt, for at frelse det Offer, som han saa øjensynligt havde lagt sin tunge Haand paa. Lejligheden lod ikke vente længe paa sig. En Eftermiddag, da Ester spadserede med Beryl i Udkanten af Skoven paa et Sted, hvor Folk fra Byen sjældent færdedes, mødte de den gamle Læge. Han havde en Kurv i den ene Haand og en Stok i den anden og var i Færd med at samle Rødder og Urter til at koge Medicin af.

XIV.

Ester og Lægen.

Ester sagde til Beryl, at hun skulde løbe ned til Strandkanten og lege med Muslinger og Skaller, imedens hun selv vilde tale med den Mand, der gik og plukkede Blomster. Barnet fløj af Sted saa let som en Fugl, trak Strømper og Sko af og gav sig til at soppe. En Gang imellem standsede hun og kiggede nysgerrig ned i Vandpytterne, som nu ved Ebbetid var blevne tilbage i Havstokken. Hun spejlede sig i dem, og frem af Vandpytten kiggede en anden lille Beryl med gnistrende sorte Krøller og en Skælm bag hvert Øre. Da Beryl ingen anden Legekammerat havde, sagde hun til den lille Pige, om de ikke skulde tage hinanden i Haanden og løbe om Kap. Men den lille Pige i Vandspejlet syntes at vinke til hende og sige: „Nej, kom du til mig; der er meget morsommere hernede.“ Saa traadte Beryl ud i Vandet, endda det naaede hende næsten til Knæene; og dybt nede paa Bunden kunde hun se sine egne smaa bitte, hvide Fødder, og den anden lille Beryl, Legekammeraten, kunde hun ogsaa se i Vandet, men det var, som om hun var endnu dybere nede, og hendes Smil var saa morsomt, for det gik i Stykker til alle mulige Sider, fordi Vandet kom i Bevægelse.

Imidlertid var Ester gaaet hen til Lægen.

„Jeg vil gerne tale et Par Ord med dig,“ sagde hun, „det er om noget, der angaar os begge to meget alvorligt.“

„Nej, ser man det,“ sagde den gamle og rettede sig fra sin foroverbøjede Stilling. „Naa, saa Missis Ester bryder sig virkelig om at tale med gamle Roger Chillingworth! Men med største Fornøjelse. Hør for Resten, lad mig sige det med det samme; jeg hører Dem kun godt omtale alle Vegne. Det er ikke længer siden end i Gaar Aftes, at jeg talte med en af de vise og fromme Raadsherrer om Dem, Missis Ester, og han fortalte mig i al Fortrolighed, at det har været paa Tale i Raadet, om det mon uden Skade for det almene bedste kunde lade sig gøre, at De blev fri for Mærket dèr. Jeg haaber, De tror mig paa mit Ord, Ester, at jeg gjorde alt, hvad jeg kunde, for at faa Hans Højvelbaarenhed overbevist om, at de kunde rolig lade Dem slippe, jo før jo heller.“

„Det kommer ikke an paa Øvrigheden, om Skammærket skal fjernes fra mit Bryst,“ svarede Ester roligt. „Fortjener jeg det

engang, skal det nok falde af sig selv eller blive forvandlet, saa det faar en anden Betydning.“

„Naa, ja, ja! Saa behold det da endelig, hvis De hellere vil det,“ svarede han. „Hvad Pynt og Stads angaar, maa man endelig lade Kvindfolkene have Lov til at raade sig selv; og det er jo ogsaa et fikst Broderi, det nydelige Bogstav; og det tager sig saa storartet ud paa Deres Bryst!“

Medens han talte, iagttog Ester nøje den gamle Mand, og hun grebes baade af Forundring og af Rædsel over den Forandring, som i de sidste syv Aar var foregaaet med ham. Det var ikke saa meget det, at han var blevet ældre; thi skønt dette selvfølgelig ogsaa var at se paa ham, bar han dog sin Alder godt nok og syntes endnu i Besiddelse af en forbavsende Spændstighed og Rørighed. Men, han som i tidligere Dage havde haft Udseende af en klog, lærd Videnskabsmand, rolig og behersket i al sin Færd, havde nu et ganske andet Præg; — der var over ham noget skarpt, forskende, rastløst, ja, man kunde næsten kalde det vildt, og dog paa samme Tid forsigtigt, agtpaagivende overfor sig selv. Særlig i hans Blik var dette Præg i en uhyggelig Grad kendeligt. Men man kunde se, at han forsætlig dulgte, eller rettere sagt prøvede paa at dølge, dette sit egentlige Ansigtsudtryk. Det lykkedes ham kun daarligt; thi det Smil, som han til dette Formaal søgte at bære til Skue, gjorde et uægte, kunstlet Indtryk, — det saa at sige flakkede omkring paa hans Ansigt som en Flygtning, der intetsteds har Ret til at føle sig hjemme, og det bevirkede kun, at det stygge, onde Udtryk i hans Øjne des tydeligere skinnede frem. Atter og atter fo'r der et Lynglimt frem fra den gamle Mands Øjne, ret som et Vidnesbyrd om, at i hans Sjæl ulmede en Ild, der ikke, trods al hans Umage kunde bevares skjult, fordi der rasede et Stormvejr derinde, som idelig fik Flammerne til at slaa ud; men hver Gang dette skete, prøvede han paa at lade som ingenting og hurtigst mulig faa sit Ansigt i de vante Folder igen.

Kort sagt — gamle Roger Chillingworth var nu et slaaende Eksempel paa, at en Mand kan forvandle sig selv til en Djævel, hvis han i et tilstrækkeligt langt Tidsrum vil gøre til sit Livsmaal at øve en Djævels Gerning. Dette usalige Menneske havde gennemgaaet en saadan Forvandling ved i syv Aar at sætte al sin Id ind paa denne hæslige Udaad, denne den frygteligste Forbrydelse mod en Menneskesjæl: at bore sig ind i, forske, udgranske et Hjertes dyreste Nød, at nyde al dets Kval og at slynge Brand paa Brand ind i det Baal, som holdt dets Pinsler ved lige.

Det luerøde Bogstav flammede paa Ester Prynnes Barm. Igen et Menneske ødet; — og hvilte ikke en stor Del af Answeret derfor paa hende!

„Hvorfor ser du saa stift paa mig? Hvad er det, du lægger Mærke til i mit Ansigt?“ spurgte Lægen.

„Jeg ser noget i dit Ansigt, som gør mig saa ondt, at jeg end ikke har Taarer, som er bitre nok at græde derover,“ svarede hun; „dog dette vil vi ikke tale om nu. Det er om *ham*, om hin ulykkelige Mand, at jeg vil tale med dig.“

„Naa, og hvad er der saa med ham?“ udbrød Roger Chillingworth ivrig, saa det kendtes, at det var et Emne, som det var en Fryd for ham at drøfte med det eneste Menneske, til hvem han kunde tale rent ud derom. „Ja, sandt at sige, Missis Ester, saa træffer det sig netop saadan, at jeg lige gik og tænkte paa den Herre. Saa, vær saa god at tale frit ud, jeg skal nok svare.“

Da sagde Ester: „For syv Aar siden, da vi sidst taltes ved, fandt du for godt at fravriste mig et Tavshedsløfte med Hensyn til dit og mit tidligere Forhold. Dengang var hin Mands Liv og Ære i din Haand, saa jeg syntes ikke, at jeg turde gøre andet end tie, saaledes som du forlangte det. Dog var det ikke uden tunge Anelser, at jeg forpligtede mig hertil; thi jeg havde afbrudt al Forbindelse med Menneskene og skyldte ingen noget; kun ham alene havde jeg en Pligt overfor, og en indre Stemme sagde mig, at jeg sveg denne Pligt, naar jeg gav det Løfte, du fordrede. Siden da har du været den af alle, der har staaet denne Mand nærmest. Du lever Dør om Dør med ham; du følger hvert eneste af hans Skridt. Hvad enten han sover eller er vaagen, Nat eller Dag, altid er du ham nær; du udspionerer hans Tanker; du graver og borer i hans Hjerte, du har lagt din Haand tungt paa ham; du lader ham hver Dag dø Døden, — den tunge, bitre Død. Og dog ved han ikke, hvem du er. Dette har jeg tiet til, og jeg frygter for, at jeg saaledes har forraadt den eneste Mand i Verden, hvem jeg kunde og vilde være tro.“

„Du havde intet Valg, du var nødt dertil,“ svarede Roger Chillingworth; „hvis jeg blot havde rakt en Finger ud, var den Mand bleven styrtet fra sin Prædikestol ned i Hundehullet og derefter rimeligvis klynget op i en Galge.“

„Det havde maaske endda været bedre saaledes,“ sagde Ester.

„Og hvad Fortræd har jeg saa gjort ham?“ spurgte Roger Chillingworth. „Jeg kan da forsikre dig, Ester Prynnne, at ingen Konge, hvor rigt han saa end havde betalt derfor, kunde have

købt den Pleje, som jeg har ødslet paa den elendige Præst. Hvis ikke *jeg* havde behandlet ham, vilde hans Sjæl have fortæret sig selv med alle de Pinsler, han lider, og det i Løbet af næppe to Aar siden den Gang, da du og han syndede sammen. Hans Karakter mangler ganske den Styrke, der skulde til for at bære den Byrde, som du har baaret; — han kunde saa vist ikke have baaret det luerøde Bogstav. Aah, hvis jeg vilde, kunde jeg fortælle dig noget, som jeg véd om den Ting, — naa, men —! hvad jeg vilde sige, var dette: jeg har gjort for ham alt, hvad menneskelig Magt formaar. At han overhovedet kan trække Vejret endnu og krybe omkring paa Jorden, det kan han ene og alene takke mig for.“

„Ak, var han blot død straks dengang, — mangfoldig bedre havde det været for ham!“ udbrød Ester.

„Ja, dèr sagde du ret,“ raabte den gamle Roger Chillingworth, og Helvedesilden fra hans Sjæl glødede uhyggeligt i hans Øjne. „Det havde være bedre for ham, om han var død straks dengang; thi aldrig har noget Menneske lidt, hvad han har maattet lide, og det endda i sin Dødsfjendes Paasyn. Han har længe haft en instinktiv Fornemmelse af, at der over ham rugede et Menneskes Vilje og Attraa til at bringe ham Forbandelse paa Forbandelse. Han er sig bevidst, at en Fjendehaand river og slider i hans Hjerterødder, og at der altid er én, som med nyfigne Blikke søger efter det onde i hans Sjæl og finder det, ihvor godt det end er dulgt. Han véd ikke, at den Haand og de Øjne hører mig til; overtroisk som sine Kaldsfæller bilder han sig ind, at han er bleven givet i Djævelens Vold for at martres med frygtelige Drømme og Tanker om evig Fortabelse, — for at pines uafslædig med Samvittighedsnag og haabløs Fortvivlelse som en Forsmag paa det, som venter ham hinsides Graven. Ja, sandelig, han tager ikke fejl; en Djævel er ham nær og har været det længe; en Djævel, hvis eneste Opgave er at forgifte hans Sjæl og saaledes at nyde sin Hævn. Denne Djævel, — det er mig! Engang for længe siden var jeg et Menneske og ejede et Menneskehjerte; men nu er jeg helt en Djævel og lever udelukkende for at volde ham uafslædig Kval!“

Medens den gamle Mand udtalte disse Ord, løftede han sine Hænder i Vejret, og der stod Rædsel afmalt i hans Øjne; det var, som om han havde faaet Øje paa en rædselsfuld satanisk Skikkelse, hvem han ikke kunde genkende, — og denne Skikkelse var i Virkeligheden hans eget Billede, afspejlet i hans Ord. Det hænder stundom et Menneske, — men med Aars Mel-

lemrum og maaske kun faa Gange i Løbet af et helt Liv, — at det i et eneste Nu ser sig selv, sit eget sande Jeg, den inderste sjælelige Kerne i dets Personlighed. Ulykkelig den, der da maa ræddes, som den gamle Roger Chillingworth ræddedes! Thi han havde sikkert aldrig før set sig selv eller noget andet Væsen med Menneskenavn se saaledes ud. —

Ester lagde Mærke til den gamle Mands Blik og sagde: „Men har du da ikke pint ham nok nu? Har han ikke betalt fuldt ud den Gæld, han skyldte dig?“

„Nej, tværtimod, han har kun faaet Gælden til at vokse,“ svarede Lægen. Og Gløden i hans Øjne sluktes, saa det skumle Mørke lagde sig atter tungt over ham. „Ester, husker du mig for ni Aar siden? Allerede dengang var jeg i Livets Efteraar; alle mine Dage havde været anvendte til alvorligt, flittigt Studium; jeg havde levet tankerige, rolige Aar, havde nidkært arbejdet for at udvide mine Kundskaber og ogsaa nidkært for at gavne mine Medmennesker, — om end vel dette sidste for mig kun var det mindre væsentlige. Ingen kan have levet et mere fredeligt og brødefrit Liv, end mit var, og faa Mennesker havde indtil da bevist Menneskeheden saa store Tjenester, som jeg havde. Husker du det, Ester? Du syntes maaske, jeg var kold, men jeg var dog alligevel en Mand, der havde Om-sorg for andre og krævede lidet for mig selv; jeg var venlig, ærlig og retfærdig; og var jeg end ikke nogen kærlig Natur, saa var jeg i alt Fald trofast. Er det ikke sandt? Var jeg ikke dengang en saadan Mand?“

„Jo, du var en saadan Mand, og maaske bedre endda,“ sagde Ester.

„Og hvad er jeg nu?“ spurgte han og saa' hende ind i Ansigtet, medens al hans Hjertes Ondskab stod skrevet i hans Træk. „Jeg har allerede sagt dig, hvad jeg er. En Djævel! og hvem har gjort mig til det?“

„Det har jeg,“ udbrød Ester gysende; „det har jeg fuldt saa meget som han; men hvorfor har du da ikke hævnnet dig paa mig?“

„Dig har jeg overladt til det luerøde Skændselsmærke,“ svarede Roger Chillingworth; „hvis det ikke har hævnnet mig, kan jeg ikke gøre det;“ og med et ondt Smil lagde han sin Finger paa det.

„Det har hævnnet dig,“ svarede Ester Prynne.

„Det tænkte jeg nok, at det vilde gøre,“ sagde Lægen. „Men hvad er det saa, du vil mig angaaende Præsten?“

„Jeg maa aabenbare ham Sagens Sammenhæng, altsaa ogsaa din Hemmelighed,“ svarede Ester bestemt. „Han maa se dig i dit sande Lys. Hvad Følgen deraf bliver, véd jeg ikke; men den Fortrolighedsgæld, som jeg længe har skyldt ham, — jeg, som er blevet hans Ulykke og Ødelæggelse, den Gæld skal omsider blive betalt. Du har ham i din Magt for saa vidt, som du kan nedbryde hans Ære og hans Stilling, ja, maaske ogsaa kan volde hans Død, om din Hu staar dertil. Og ikke heller kan jeg — hvem det røde Skamtegn har optugtet til Sandhed, om saa Hjertet krymper sig nok saa haardt derved — ikke heller kan jeg se, hvad Glæde han kunde have af længere at leve et saa grufuldt Liv uden Maal og Med; saa jeg skal ikke nedværdige mig til at anraabe dig om Barmhjertighed for ham. Gør med ham, som du vil! Der kan aldrig blive noget godt for ham, ej heller for mig, ej heller for dig; og for lille Beryl bliver der heller aldrig nogen Lykke i Verden! Det er haabløst alt sammen! Der er ingen Vej ud af dette frygtelige Uføre.“

Der var noget ophøjet over Ester og over den Fortvivlelse, som hun udtalte. Roger Chillingworth kunde ikke undertrykke en Følelse af Beundring, og han sagde: „Jeg er nær ved at ynke dig, Ester; der var Stof i dig til noget stort. Maaske, hvis du tidligere i dit Liv havde mødt en Kærlighed, der var bedre end min, — ja, maaske al denne Ulykke saa ikke var sket. Jeg ynkes over dig for det gode, som *var* i din Natur, men som nu er bleven ødet.“

„Jeg ynkes ogsaa over dig,“ svarede Ester; „jeg ynkes over dig, fordi dit Had har forandret dig fra en klog og retfærdig Mand til en Djævel. O, vil du dog ikke endnu, mens Tid er, udrense det af din Sjæl, og atter blive et Menneske, om ikke for *hans* Skyld, saa for din egen. Tilgiv! Og overlad det til Gud, om han ydermere skal straffes. Jeg sagde før, at der kunde aldrig blive noget godt, hverken for ham, for dig eller for mig, — og dog — jo! der kunde endnu times dig noget godt, — dig alene; thi du har lidt den dybeste Uret, og du har det i din Magt at tilgive, om du vil. Lad ikke denne din herlige Forrettighed ubenyttet!“

„Ti stille, Ester, ti stille!“ svarede den gamle Mand mørkt og barsk. „Jeg har det ikke i min Magt at tilgive, saaledes som du mener. Min gamle, længst forglemte Tro vender tilbage til mig, og den giver mig Forklaring paa al vor Færd og al vor Vé. Da du gjorde det første Skridt ind paa Syndens Vej, lagde du det første Frø, hvorefter alt dette onde er vokset op. Men alt, hvad der siden hin Stund er sket, beror paa den haarde, tunge, ubøn-

hørlige Skæbne. I, som har krænket mig, har ikke dermed i og for sig paadraget jer nogen Syndeskyld; thi hvad er Synd andet end Illusion, — en billedlig Iklædning af det, som maa hænde, enten vi vil eller ej? Ej heller er jeg djævelsk og ond, fordi jeg har taget mig en Djævels Gerning paa overfor ham. Det er vor Skæbne, Ester, vor jernhaarde Skæbne; Giftblomsten maa knoppes, blomstre og bære Frugt, som dens Natur er. Thi vandre du nu dine egne Veje, og gøre overfor dette Menneske, som dig tykkes bedst.“

Han gjorde en afvisende Bevægelse med sin Haand og gav sig atter i Færd med at samle Lægeplanter.

XV.

Ester og Beryl.

Saaledes skiltes Roger Chillingworth — Manden, hvis onde Ansigt prægede sig længere i Folks Erindring, end de holdt af, — saaledes skiltes han, som med Rette benævnedes sig selv en Djævel i Menneskeskikkelse, fra Ester Prynne. Han gik atter sin langsomme Gang, foroverbøjet med Blikket rettet imod Jorden. Af og til bukkede han sig ned og plukkede en Urt eller gravede en Rod op, og lagde den i en Kurv, som han bar paa Armen. Hans lange, graa Skæg kunde næsten naa til Jorden, saa foroverbøjet var hans Gang. Ester stod en Stund og stirrede efter ham. Hun syntes næsten, at det spæde Græs, der nu i Vaartiden var begyndt at pippe frem, maatte visne under hans Fødder, saa at hans Fodspor blev kendelige som afsvedne brune Pletter i det friske Grønsvær. — Hvad mon det var for en Slags Urter, som den gamle Mand var saa flittig til at samle? Mon der ikke paa ethvert Sted, hvor hans Blik ramte Jorden, vilde vokse giftige, hidtil ukendte, fordærvelige Planter frem? — Hvor mon han nu gik hen? Man kunde næsten vente sig, at han nu pludselig vilde synke ned i Jorden, saa at der kun blev en gold, vissen Plet dèr, hvor han forsvandt, — ja, en gold, vissen Plet nu, — men til næste Aar og derefter hvert Foraar vilde der dèr gro en Overdaadighed af de allergiftigste Natskygger, Bulmeurter og alt saadant fordærveligt Ukrudt. Eller mon han ikke pludselig vilde folde et Par Vinger ud, store, ækle Flagermusvinger, og flyve bort, hæsligere og hæsligere at se til, jo højere han kom til Vejrs?

„Hvad enten det saa er Synd eller ej, saa hader jeg det Menneske!“ udbrød Ester Prynne bittert, idet hun stod og saa' efter ham.

Hun bebrejdede sig selv denne Følelse, men hun kunde ikke faa Bugt med den. Hun prøvede derpaa, men kom saa til at tænke paa de længst forsvundne Dage ovre i det fjerne Land; hun mindedes, hvorledes han ved Aftenstid plejede at komme ind fra sit afsides beliggende Studereværelse og sætte sig hos hende ved Arneilden for ligesom at bade sig i den Lysglans, der udgik fra hans unge, smukke Hustrus Smil. Han sagde, at det trængte han til, for at han kunde faa tøet op al den isnende Kulde, som de mange ensomme Timer fyldte i hans Hjerte, mens han sad derinde, bøjet over Bøgerne. Hun kunde nu slet ikke forstaa, hvorledes hun havde kunnet lade sig overtale til at ægte ham; hun syntes, at det var hendes største Brøde, at hun nogen Sinde havde taalt og gengældt hans lunkne Ægtemandskærlighed. Og det mente hun nu, at Roger Chillingworth havde øvet en usseligere Færd imod hende, end hun og Præsten havde øvet imod ham. Thi han, den gamle, erfarne Mand, der kendte Verden og kendte Menneskene, — han havde paa et Tidspunkt, da hendes Hjerte ikke havde bedre Forstand, overtalt hende til at knytte sin vaarfriske Ungdom til hans Alderdom.

„Ja, jeg hader ham,“ gentog hun, endnu mere bittert end før; „han har bedraget mig; han har visselig forsyndet sig svarere imod mig, end jeg imod ham.“

Hun kaldte nu paa sin lille Pige: „Beryl, lille Beryl, hvor er du?“ Beryl havde ikke savnet Morskab, medens hendes Moder talte med den gamle Mand, der samlede Urter. Thi hendes livlige Sind og rige Opfindelsesevne slog aldrig fejl. Først havde hun, som vi nævnte, koketteret meget ivrigt med sit eget Billede nede i Vandpytten, og da hun fandt ud, at den Beryl dernede dog alligevel var en kedelig, uvirkelig én, saa fandt hun paa at lave Baade af Birkebark, som hun derefter ladede med Sneglehuse, og hun satte vist flere dristige Skibsforetagender i Gang ude paa det vildene Hav, end nogen Købmand i Ny-England paa den Tid vilde have vovet. Men Størsteparten af Handelsflaaden led Skibbrud tæt inde ved Kysten. — Saa fangede hun en levende Rokke, som hun fik fat i ved Halen; lidt efter tog hun en Søstjerne til Fange; og en ækel Vandmand trak hun op og lagde hen i Solen til Tørring. Saa tog hun noget af alt det hvide Bølgeskum, som bræmmede Havstokken, kastede det op i Luften og løb selv bag efter nok saa let paa Taa, for nu var det blevet til store Snefnug,

som hun vilde fange, før de naaede Jorden. Nu saa' hun en Flok Maager og samlede sit Forklæde fuldt af Smaasten, som hun med forbavsende Træfsikkerhed strittede efter Strandfuglene, idet hun sprang fra Sten til Sten for at komme dem nær nok.

Til sidst tog hun sig for at samle forskellige Slags Tang og lavede sig et Livbaand, en Kappe og en Konehue, saa var hun klædt som en lille Havfrue; det sidste Stykke af Stadsen lavede hun af Bændeltang. Det var en Efterligning af det ildrøde Bogstav, som Moder bar paa sin Brystsmække. Det var Bogstavet H, det frygtelige Bogstav, men denne Gang var det i Tangens friske, grønbrune Farve. Da Barnet havde faaet den Stads sat paa Brystet, saa' hun ned paa den og tænkte: „Mon Moder vil spørge mig om, hvad det betyder?“

I samme Øjeblik hørte hun sin Moder kalde; hun fløj af Sted saa væver som en af de smaa Terner, og stod i samme Nu meget velfornøjet foran Ester Prynne og pegede med Fingeren paa den Stads, hvormed hun havde smykket sit Bryst.

„Beryl,“ sagde Ester efter et Øjebliks Tavshed, „det grønne Bogstav dør paa dit lille Bryst betyder ikke noget; med véd du, Barnlille, hvad det Bogstav betyder, som din Moder er dømt til at gaa med?“

„Ja, Moder, det er et stort H, det kan jeg jo fra Hanebogen.“

„Men véd du da ikke, mit kære Barn, hvorfor din Moder bærer det?“ spurgte Ester.

„Ih, jo vist,“ svarede Beryl og sendte sin Moder et straalende Blik; „det er jo af samme Grund, som Præsten holder Haanden for Hjertet.“

Ester smilte lidt ad Barnets Svar og spurgte: „Hvorfor gør han da det?“ Men i samme Øjeblik kom hun til at indse det ubetænksomme i Spørgsmaalet; hun blev bleg og fortsatte hastigt: „Men hvad har det Bogstav dog at gøre med andre Hjerter end mit?“

„Ja, *det* véd jeg virkelig ikke, Moder! Nu har jeg fortalt dig alt, hvad *jeg* vidste,“ sagde Beryl, og der laa en særlig Alvor i hendes Maade at sige det paa. „Du maa hellere spørge ham, den gamle Mand, som du talte med; maaske han kan fortælle dig det. Men sig mig nu, søde, lille Moder, — for jeg vil saa forfærdelig gerne vide det: Hvad betyder det store H? Hvorfor gaar du med det paa Brystet? Og hvorfor holder Præsten sin Haand for Hjertet?“

Hun tog en af sin Moders Hænder mellem begge sine og

saa' hende ind i Øjnene med en Alvor, der ellers var ret sjælden hos hende. Den Tanke skød op i Ester, at Barnet nu maaske søgte at nærme sig hende i barnlig Fortrolighed, og gjorde sit velmente Forsøg paa at tilvejebringe Samfølelse og et inderligere Hjerte-forhold imellem dem. Hun kom ligesom til at se Beryl i et nyt Lys. Hidtil havde hun jo mest mødt Aprilsbarnet og Aprils-sindet i hende; men nu kom det hende saa alvorligt for: maaske Beryl, tidlig udviklet, som hun var, var ved at naa den Alder, da hun kunde blive en Slags Veninde for sin Moder og modtage saa meget af hendes Fortrolighed, som det vilde være ret at skænke hende under Hensyn til, at Barnets Fantasi maatte bevares ren og ubesmittet. Der var dog utvivlsomt Følelser gemt i Barnets Bryst; hidtil havde de mest vist sig skarpe og ubehagelige som Saften i umodne Æbler; men naar engang Hjertets Frugt modnedes, mon da ikke ogsaa Følelseslivet vilde omformes og blive rigt, mildt og blødt, — det bedste og dybeste i hendes Karakter. Ja, tænkte Ester, trods alt det onde, mit Barn har faaet i Arv, skal det dog gaa underligt til, om ikke hendes Udvikling kan ledes i den Retning, at hun bliver en god og sand Kvinde!

Beryls ejendommelige Tilbøjelighed til at lade sine Tanker kredse omkring det gaadefulde Bogstav, var hende saa at sige medfødt. De havde syslet dermed, lige fra hendes Bevidstheds-liv vaagnede. Ester havde tidt tænkt, at Gud havde givet Barnet denne udprægede Tilbøjelighed for dèrigennem at lade Moderen lide en Del af den Straf, hun havde fortjent. Men aldrig før nu havde Ester tænkt sig, at Guds Hensigt maaske nok saa meget kunde være den at skænke hende Barmhjertighed og Trøst derved. Mon ikke det var Barnets Bestemmelse ved sin Tillid og ømme Hengivenhed at mildne den Sorg, der laa som et Isdække om hendes Moders Hjerte, — mon ikke?

Det bruste i Esters Sind. Disse Tanker lød i dette Øjeblik saa tydelig for hende, som om de var hvisket i hendes Øren. Og lille Beryl stod stadig dèr med sin Moders Haand imellem begge sine, og sit lille Ansigt vendt opad; og idelig gentog hun sine Spørgsmaal: „Hvad skal det Bogstav betyde, Moder? Og hvorfor gaar du med det paa Brystet? Og hvorfor holder Præsten Haanden for Hjertet?“

Sjældent har vist noget Menneske saa inderligt længtes efter en lille fortrolig Ven, som denne arme, ensomme Kvinde, hvem Verden havde forskudt.

„O, hvad skal jeg svare?“ spurgte Ester sig selv; „skal jeg fortælle hende, — nej! nej! og atter nej! Skal *det* være Prisen

for mit Barns Fortrolighed, for dets Deltagelse og Kærlighed, saa *kan* og *vil* jeg ikke betale den!"

Saa først talte Ester; og saaledes svarede hun sit Barn:

„Min lille Beryl dog, du lille dumme Pige, hvor kan du dog spørge saaledes? Der er saa mange Ting her i Verden, som en lille, sød Pige ikke spørger om. Hvad kender jeg til Præstens Hjerte? Og hvorfor jeg gaar med Bogstavet, — det er naturligvis for Guldbroderiets Skyld.“

Ingen Sinde før i alle disse Aar var Ester Prynne veget uden om Sandheden; — ærligt og redeligt havde hun vedkendt sig sit Brændemærke. Havde dette end faaet mangt og meget til at visne i hendes Hjerte, — Sandheden havde det indtil denne Stund lært hende at være tro. Men i dette Øjeblik var hun det ikke.

Det for Beryl saa sjældne Præg af Alvor veg nu bort, og det gamle Sind dukkede atter frem i hende. Men selve Spørgsmaalene vilde hun dog paa ingen Maade lade falde. Nogle Gange paa Hjemvejen gentog hun Spørgsmaalene; ligeledes mens de sad ved Aftensbordet og senere, da Ester var ved at klæde hende af; — ja endda efter at hun havde ligget en lille Stund i sin Seng, saa Ester troede, hun allerede var falden i Søvn, busede hun pludselig frem igen med sit Spørgsmaal: „Moder, hvad skal det Bogstav betyde?“ Og det sære, troldagtige Drillesmil glimtede i de mørke Øjne.

Næste Morgen var det første, hun gjorde, da hun vaagnede, at stikke sit lille Dukkehovede frem af Puderne og tage fat paa Spørgsmaalene fra i Gaar: „Mor! Mor! hvorfor holder Præsten Haanden paa Hjertet?“

„Nu tier du stille! Fy! din uartige Pige!“ svarede Ester saa strengt, som hun aldrig før havde talt til Barnet. „Hvis du nu ikke tier stille, saa bliver du puttet ind i det mørke Kammer.“

XVI.

Ude i den store, mørke Skov.

Ester Prynne opgav ikke sit Forsæt om, at — hvad det end skulde koste hende af Smerte nu eller fremtidigt — vilde hun alligevel fortælle Pastor Dimmesdale den virkelige Sammenhæng med den Mand, som havde sneget sig ind i hans Fortrolighed.

I flere Dage søgte hun dog forgæves efter at komme til at tale med ham, naar han som sædvanlig vandrede sin ensomme Gang strandlangs Næsset eller oppe i Bakkeskoven uden for Byskellet.

Det vilde for Resten ingeniunde have vakt nogen Forargelse eller have medført nogen Fare for Præstens gode Rygte, om Ester havde henvendt sig til ham i hans Studereværelse; det havde mangan en angerfuld Synder før hende gjort og skriftet sin Brøde, ogsaa om dens Farvetone havde det samme dybe Purpurskær som Esters Skændselsmærke. Men hun var bange for gamle Roger Chillingworths hemmelige eller aabenlyse Indblanding, og hun mente vel sagtens ogsaa, at naar Pastor Dimmesdale og hun skulde tale sammen, da kunde de vel have behov at være under Guds Himmel, ude i det frie, hvor de kunde drage Aandedrættet dybt. De to maatte tale sammen dør, hvor Hjerter kunde lettes. Saa hændte det omsider en Aften, da Ester vaagede ved et Sygeleje, hvorfra man forgæves havde sendt Bud efter Pastor Dimmesdale, at hun fik at vide, at han Dagen i Forvejen var taget ud i Skoven paa Besøg hos Indianernes „Apostel“, Elliot, og den indianske Menighed, der sluttede sig om ham. Han vilde rimeligvis komme hjem den næste Dag efter Middagstid.

Derfor begav Ester sig tillige med Beryl, — der jo nødvendigvis maatte være sin Moders Ledsager, enten det var denne bekvemt eller ej, — den følgende Dag i god Tid paa Vej igennem Skoven i Retning af Missionsstationen. De tog Vejen tværs gennem Næsset og kom ind paa Fodstien, som slyngede sig med mange sælsomme Bugter ind i Urskoven. Smal var Stien og tæt stod den mørke Skov langs begge dens Sider. Kun nu og da lod de ranke Stammer med Grenenes tætte Fletværk et lille Stykke Himmel til Syne; — Ester kom til at tænke paa, at det lignede det aandelige Vildnis, Ulykkens mørke Urskov, som hun saa længe havde vandret i. Det var en kold Graavejrsdag; men stundom tog Brisen fat i det tykke Skylag, saa Solen kunde sende et lille Knippe flakkende Lysstraaler ned, — og der blev smaa, sparsomme Lyspletter paa den Vej, de to vandrede. Men det gik altid saa underligt, at naar de stod ved Begyndelsen af en af disse Krumninger, som Vejen dannede, og saa' de smaa, frejdige Lyspletter dør, hvor Vejen drejede sig paa ny, saa nyttede det dog ikke, hvor meget de end skyndte sig, thi de naaede dog aldrig derhen, før den lille Lysning var forsvunden. Og straks viste den sig atter, lunefuldt lokkende, et lille Stykke foran dem paa Vejen.

„Moder,“ sagde lille Beryl, „Solskinnet kan ikke lide dig.

Det løber sin Vej og gemmer sig, fordi det er bange for noget paa dit Bryst. Se, nu er det der igen; se, hvor Straalerne spiller paa Vejen helt derhenne. Prøv at blive staaende her, Moder, og lad mig løbe hen og fange det; for jeg er jo bare en lille Pige, og jeg gaar ikke med noget paa Brystet endnu.“

„Det haaber jeg heller aldrig, du vil komme til, mit Barn,“ sagde Ester.

„Hvorfor dog ikke det, Moder?“ spurgte Beryl og standsede brat, just som hun var begyndt at løbe. „Kommer det da ikke af sig selv, naar jeg bliver en voksen Pige?“

„Løb nu, Barnlille,“ svarede Moderen; „skynd dig og fang Solskinnet; om et lille Øjeblik er det borte igen.“ Af Sted fo'r Beryl i vild Fart, og Ester iagttog smilende, at hun virkelig naaede at fange Solskinnet. Hun stod og lo, midt i alt Lyset, gnistrende af Solstraaler og af Ivrigheid efter det hastige Løb. Lyset syntes gerne at dvæle hos Barnet, der for saa vidt ogsaa saa' ud til at være en passende Legekammerat for Solstraaler. Ester kom langsomt gaaende hen imod Beryl, og var nu naaet lige ved Randen af den lille belyste Plet.

„Aah! nu gaar det sin Vej,“ sagde Beryl og rystede bedrøvet paa Hovedet. „Nej, se blot,“ sagde Ester, „nu er jeg her jo; jeg kan tage i det med Haanden.“

Men da hun prøvede derpaa, forsvandt Solskinnet.

„Kom, kære Barn,“ sagde hun og saa' sig omkring; „lad os gaa et lille Stykke hen i Skoven og sidde lidt og hvile os.“

„Ja, men jeg er ikke træt, Moder,“ svarede den lille Pige; „men du maa gerne faa Lov til at sidde lidt, hvis du vil fortælle mig en Historie imens.“

„Hvad skulde dét være for en Historie?“ spurgte Ester.

„Aah, fortæl en Historie om den slemme, sorte Mand,“ sagde Beryl, idet hun greb fat i sin Moders Kjole og saa' op i hendes Ansigt med et halvt alvorligt, halvt drilagtigt Smil. „Fortæl om, hvordan han gaar omkring her i Skoven med en Bog under Armen, — en stor, tung Bog med Jernspænder; — og den fæle, sorte Mand siger til alle dem, han møder her mellem Træerne, at her er hans Bog og hans Jernpen; — og saa skal de skrive deres Navn med deres eget Blod, — og saa mærker han dem paa Brystet. — Hør, Moder, har du nogen Sinde mødt den slemme, sorte Mand, — hvad Moder?“

„Hvem har fortalt dig den Historie, Beryl?“ spurgte Moderen, der kunde genkende et almindelig udbredt Sagn i Barnets Gengivelse.

„Det var den gamle Kone i Kakkelvnskrogen, derhenne hvor du vaagede i Nat,“ sagde Barnet. „Men hun troede, at jeg sov, dengang hun fortalte om det. Hun sagde, at tusinde Mennesker, og nok en Gang tusinde Mennesker, havde mødt den Slemme her, og saa havde de skrevet deres Navn i Bogen, og han havde mærket dem. Og den væmmelige, arrige Dame, den gamle Missis Hibbins, var ogsaa en af dem. Og véd du hvad, Moder, den gamle Kone sagde ogsaa, at dit ildrøde Bogstav, det havde den slemme mærket dig med, og at det bliver glødende ligesom Ild, naar du møder ham midt om Natten her i den mørke Skov. Er det sandt, Moder, gaar du virkelig herud og møder ham om Natten?“

„Er du nogen Sinde vaagnet op om Natten og har ikke fundet din Moder hjemme?“ spurgte Ester.

„Nej, ikke det jeg véd af,“ svarede Barnet; „men hvis du er bange for at lade mig ligge alene hjemme, kunde du saa ikke tage mig med dig? det vilde jeg saa gruelig gerne. Men, Moder, sig mig nu en Gang, *er* det virkelig sandt, er der saadan én til som „den Slemme“? Har du nogen Sinde mødt ham, og er det ham, som har mærket dig med det Bogstav paa Brystet?“

„Hvis jeg nu svarer dig paa det, vil du saa lade være at plage mig mere med det,“ spurgte Moderen.

„Ja, men saa skal du ogsaa fortælle mig det alt sammen,“ svarede Beryl.

Saa fortalte Ester sit Barn dette: „En Gang i mit Liv har jeg mødt ham, og han mærkede mig med det ildrøde Bogstav.“

De var nu naaet tilstrækkelig dybt ind i Skoven til, at de kunde være sikre paa, at ingen, som gik forbi ad Skovstien, lagde Mærke til dem. De satte sig paa et prægtigt Mostæppe, som maaske engang, et Aarhundrede i Forvejen, havde været et kæmpemæssigt Fyrretræ. Tæt derved var der en lille Kløft med jævne Skrænter, og paa Bunden flød en lille Bæk. Træerne, der hældede sig over dem, havde i Tidens Løb ladet Gren paa Gren, Kvist efter Kvist, falde ned og hobe sig op til smaa Dæmninger, der tvang Bækken til at bruse op, danne Strømhvirvler og smaa bitte Vandfald; hvor Bækkens Bund ikke var dækket af gammelt, hensmuldret Løv, saas det rene, brungraa Sand. Det var, som om alle de Kæmpetræer og alle de vældige Blokke af Granit havde lovet for vist, at de vilde dølge den lille Bæks Løndom. Thi selv kunde Bækken aldrig faa sig til at tie; Vandet rislede, og Bækken førte sin egen Tale. Men Træerne frygtede for, at Bækken, som vældede ud fra den gamle Urskovs Hjerter, skulde fortælle alt, hvad den havde set og hørt, og aaben-

bare alt, hvad der havde spejlet sig i dens Tusinder af smaa Spejl. Og Skoven var saa dystert og saa tæt, saa alvorsfuld og tyst, og derfor vilde den dølgge den lille Bæks Løndom. Underlig klang en Tone, en ensformig, dyb Undertone i alt, hvad Bækken sagde og sang; thi Undertonen var det dybe Vemod, ret som af et ungt, lille Menneskehjerte, hvis Barndom kun har kendt Lys og Leg, og som derfor slet ikke evner at holde Modet oppe imellem al den triste, tunge Alvor, der skygger og skygger og vil slet ikke lade Solen komme til.

„Aah, du dumme, kedelige lille Bæk,“ raabte Beryl, da hun en Stund havde siddet og lyttet til dens Tale. „Hvorfor er du saa mod i Hu; kan du ikke være lidt lystig i Stedet for hele Tiden at sukke og hviske i Graad?“ — Men Bækken havde oplevet saa meget tungt og alvorsfuldt paa sin lille Livsvej under de store skyggende Træer, saa den kunde slet ikke synge nogen anden Sang, kunde slet ikke føre nogen anden Tale.

Ogsaa Beryl var en lille Bæk, — et lille levende Kildevæld, der rislede ved de store Stammers Fod. Ogsaa hun kunde kun synge *sin* Sang og føre *sin* Tale. Men dansende og hoppende var hendes Vandringsfærd; klinger var hendes Sang, og et idelig vekslende Spil af Ord var hendes muntre Tale.

„Mor, hvad siger den lille, bedrøvede Bæk?“ spurgte hun.

„Om du havde en meget tung Sorg at bære,“ svarede Ester, „saa kunde du tale med Bækken derom; den skulde vel fortælle dig mangt og meget, lille Beryl, thi jeg, din Moder, jeg har saa tidt talt med det rislende Kildevæld dèrnede i Skyggen. Men nu hører jeg Fodtrin ude paa Stien; kan du nu være sød og gaa hen og lege, for jeg vil tale alene med den Mand, som kommer dèr.“

„Er det da *ham*, den Mand, du véd nok, ham som har mærket dig?“ spurgte Beryl.

„Barnlille, nu skal du gaa hen og lege,“ sagde Moderen atter; „men pas paa, at du ikke gaar for langt ind i Skoven, og lad mig se, du kommer, lige saa snart jeg kalder paa dig.“

„Ja, Moder, det skal jeg nok,“ svarede Beryl, „men hvis det er ham „den Slemme“, maa jeg saa ikke faa Lov til at blive her bare et lille Øjeblik endnu, for jeg vilde saa gerne se ham med den store Bog under Armen.“

„Aah, Snak, du lille kære, taabelige Pige; gaa nu,“ sagde Moderen utaalmodig. „Du kan jo selv se ham nu dèrhenne imellem Træerne; det er jo da ikke nogen slem Mand, det er jo Præsten.“

„Ja, det er det ogsaa, og, Moder, se, han holder sin Haand paa Hjertet. Er det, fordi den sorte, slemme Mand har mærket ham dør, den Gang Præsten skrev sit Navn i Bogen? Men hvorfor bærer han det ikke udvendig, ligesom du gør, Moder?“

„Saa, gaa nu Barn, saa maa du faa Lov til at plage mig, lige saa meget, du vil, en anden Gang. Men gaa nu ikke for langt bort; ikke længere, end at du stadig kan høre Bækken.“

Beryl gik sin Vej langs med Bækken, og alt imens gav hun sig til at synge for at faa en mere frejdig Tone til at klinge ind i Bækkens Vemodssang. Men det lille Væld lod sig ikke trøste; med sine sælsomme bedrøvede Toner fortsatte det sin Fortælling om en sorgtung Løndom i de mørke Skyggers Land. Saa syntes vel lille Beryl, at i den Tid, hun havde levet, havde hun haft nok af Skygger og Sorger og deres Toner; og derfor afbrød hun fuldstændig ethvert Bekendtskab med det Kildevæld, der aldrig vilde risle sig glad. Saa gav hun sig til at plukke Violer og Anemoner og dejlige, ildrøde Akkelejer, som groede inde mellem Revnerne i et Klippestykke.

Da Barnet var gaaet, nærmede Ester sig til Skovstien, men holdt sig dog stadig i Skyggen af Træerne. Hun saa' Præsten komme gaaende hen ad Stien; han var alene og støttede sig til en Stok, som han havde skaaret sig af et Træ ved Vejkanten. Han saa' saa forgræmmet ud, saa syg af Sorg. Der var en haabløs Fortvivlelse udtrykt i hans Ansigt; — den var der altid, men dog ingen Sinde saa tydeligt som i dette Øjeblik, hvor den ulykkelige Mand troede sig alene og turde være sig selv. Der var noget over hans Gang og over den Maade, hvorpaa han traadte Trinnene, der tydeligere end i Ord spurgte om, hvorfor han dog i Grunden skulde gaa et eneste Fjed længere hen ad denne Vej, — eller hen ad nogen som helst Vej i den hele vide Verden. — Det hele tyktes saa uendelig haabløst. — Der var slet ingen Grund til noget, slet intet Maal for noget, slet ingen Vilje til noget, slet intet — — jo, der var ét eneste — om man kunde kaste sig ned ved Træets Rod og blive liggende dør i al Evighed.

Saaledes saa' Ester ham, — og Haanden holdt han knuget ind til sit Hjerte.

Saa kaldte hun.

XVII.

Præsten og hans Sognebarn.

Skønt Præsten gik med langsomme Skridt, var han næsten kommen forbi, inden Esters Røst kunde lyde tilstrækkelig højt til, at hun kunde vække hans Opmærksomhed. Til sidst lykkedes det hende dog, efter at hun gentagne Gange — først sagte, saa højere og højere, men med en hæs, forsigtig Toneklang havde raabt paa ham: „Arthur Dimmesdale! Arthur Dimmesdale!“

„Er her nogen? Var der nogen, som kaldte paa mig?“ spurgte Præsten.

Hurtig strammede han sig op og blev staaende paa Stien med rankere Holdning og med noget af dette tillukkede, utrygt selv-sikre over sig, som er karakteristisk for Mennesker, der pludselig overraskes og frygter for at have været Genstand for Iagttagelse i en Sindstilstand, som de ønsker at dølge. Utrygt kastede han et Blik hen i den Retning, hvorfra Lyden kom, og inde imellem Træerne kunde han, dog kun utydeligt, se en menneskelig Skikkelse; men dennes mørke Klædedragt stemmede saa godt sammen med Graavejrets Halvmørke og Løvsalens Skygger, at han ikke var klar over, om det var en Mand eller en Kvinde. — Han traadte et Skridt nærmere og opdagede saa det luerøde Bogstav.

„Ester! Ester Prynne!“ udbrød han. „Er det virkelig dig! Saa er du altsaa endnu i Live!“

Hun svarede: „Ja, det er jeg; — endnu er jeg i Live, — og saaledes er mit Liv, som det har været disse syv Aar igennem —“

Uden at sige mere, og uden at hverken han eller hun viste Vej, men ganske af sig selv, som kunde det ikke være anderledes, gik de den samme Vej tilbage ind i Skovtykningen, hvorfra Ester var kommen, og tog Plads paa Mosbænken, hvor hun og Beryl nys havde siddet.

I nogen Tid kunde ingen af dem faa et Ord frem, og da de i nogen Maade havde genvundet Fatningen, indskrænkede de sig i Begyndelsen til den Slags almindelige Smaabemærkninger, som plejer at veksles imellem fjernere bekendte, der tilfældigt træffer hinanden etsteds, saasom „det er meget mørkt i Vejret i Dag,“ og „vi faar maaske Stormvejr i Morgen“; derfra naaede de saa vidt som til at spørge til hinandens Befindende.

Omsider saa' Præsten Ester dybt ind i Øjnene og spurgte: „Ester, har du saa vundet Fred i dit Hjerte?“

Hun smilte sørgmodigt og saa' ned paa sit Bryst.

„Har du?“ spurgte hun.

„Nej, — ak, nej, — Fortvivlelse, det er alt, hvad jeg har fundet!“ svarede han. „Men hvad andet kunde jeg vel vente, — saadan en usselig én som jeg — og med det Liv, *jeg* fører! Ja, var jeg et gudløst, hjertetomt Menneske, — i hvis Bryst Samvittighedsrøsten aldrig lød — var jeg et hjerteraat Menneskedyr, ikkun af Kød — — ja, saa havde jeg vel for længst vundet Fred, — eller rettere sagt, saa havde jeg aldrig mistet den. Men saadan som Grunden i mig nu éngang er, har Følgen af dette maattet blive, at alt hvad der oprindelig var i mig af Evner til at udrette noget godt, — hver en god Gave, Gud Herren havde betroet mig, — alt, — alt, — er det bleven mig til den svareste Pinsel — aah, Ester, Ester, jeg er et bundløst ulykkeligt Menneske!“

„Folk viser dig megen Tillid og Ærbødighed,“ sagde hun; „og du udretter saare meget godt, — du er til stor Velsignelse for mange, — kan ikke det være din Sjæl til Vederkvægelse?“

„Nej, nej, det gør det jo kun saa meget desto værre!“ svarede Præsten og smilte bittert. „Jeg har ikke den ringeste Tiltro til, at jeg er nogen Menneskesjæl til Velsignelse, — det kan *se ud* saaledes; men det maa absolut være en Skuffelse. Hvor kan jeg den fortabte! — hjælpe andre ind paa Frelsens Vej? Hvor kan jeg — den urene — hjælpe andre til Renselse fra Synden! — Tillid og Ærbødighed viser de mig — ak, Gud give, de viste mig idel Haan og Had! Tror du, det kan give mig Hjertefred at staa paa Prædikestolen og se alles Øjne hænge ved mine Læber, som var det Guds hellige Ord, der udgik af min Mund, — at se Menigheden hungrig og tørst efter Retfærdighed, og lytte til min Røst, som var det Helligaandens Vidnesbyrd paa Pinsedagen, — — aah, Ester, at se alt dette, — og saa kaste Blikket ind i min egen Sjæl og finde ikkun „Ødelæggelsens Vederstyggelighed paa det hellige Sted.“ Aah, — jeg har let deraf, — let, saa mit Hjerte maatte kunne bristet derved, — let af den skarpe, skærende Modsætning mellem hvad jeg *er*, og hvad jeg *synes* at være, — — og i den Latter ler Satan gerne med!“

„Du dømmes dig selv alt for haardt,“ svarede Ester mildt; „thi saart og sandt har du angret og bødet. Din Synd hører Fortiden til og er forbigangen med den. Som du nu er, som du nu lever Livet, tillægger Folk dig intet, som du ikke med Rette besidder. Er ikke *den* Anger og Bod den sande, som viser sig i Gerning og besegles af Sandhedens Vidnesbyrd ved Aands og Krafts Bevis? Og skulde det da ikke kunne skænke dit Hjerte Fred?“

„Nej, Ester, nej, —“ sagde Præsten atter. „Det er ikke ægte!“

Det er alt sammen Skin uden Kraft, — det er dødt og koldt, og derfor gør det mig intet godt. Bod har jeg øvet, — ja! Men Anger har jeg aldrig evnet! Ellers maatte jeg for længst have afført mig mit hellige Embedes Ornat, som jeg ikke er værdig at bære, — og vist mig for alt Folket som den, jeg er, og som den, de paa Dommens Dag vil komme til at se, at jeg var! — Lykkelig er du, Ester, — fordi du bærer dit luerøde Bogstav aabenlyst for Alverden; — mit Skændsels-Brændemærke gløder udi Løndom! — Du kan næppe tænke dig, hvilken Lise det er for mig, efter syv Aars grufulde Usandhed, at se ind i dine Øjne nu her i Dag og vide, at her er da endelig et Menneske, som véd Besked og ikke tager mig an for andet end det, jeg er. Ejede jeg blot ét eneste Menneske, én eneste Ven, — ja eller Fjende, om saa skulde være; — én eneste, til hvem jeg daglig, naar jeg er ved at kvæles af denne forsmædelige Ros og Yndest, kunde give mig over, som den usalige Mand, jeg er, og vide, at *han* kendte mig fuldt ud, — *han* kendte mig som den største af alle Syndere! Ak, — ejede jeg endog blot dette ringe Gran af Sandhed i mit Liv! — — saa vilde jeg næsten tro, at min Sjæl kunde holdes i Live derved! Men som det nu er, — ejer jeg intet, — der er slet intet for mig mere, — slet intet uden Løgn og Tant, — min Sjæl til Død og Dom!“

Ester saa' ham ind i Ansigtet, men endnu nølede hun med den tunge Bekendelse om det Forræderi, hun havde øvet imod ham. Til sidst vandt hun Sejr over sig selv, og saa talte hun:

„En saadan Ven, som du dør ønskede at eje, — har du i mig; jeg er fælles med dig om Synden, jeg tør og være fælles med dig om Angersgraaden. — Og — og — — en Fjende, — — en saadan Fjende, som du nævnte — ak, men, tusindfold værre! — — en saadan har du længe haft, og han er dig daglig ved din Side, — han er den, som bor under samme Tag som du!“ —

Præsten sprang op med et Sæt, og stod dør helt aandeløs af Rædsel — — han greb sig til Hjertet, som vilde han rive det ud af sit Bryst.

„Hvad siger du!“ raabte han. „En Fjende — — og under mit eget Tag — — — Hvad mener du?“

Ester Prynne forstod nu først til fulde, hvilken umaadelig Uret, hun havde begaaet imod denne Mand, ved i saa mange Aar at lade ham være prisgiven et Menneske, som havde saa slette Hensigter med ham. Alene dette, at hans Fjende stadig var ham nær, under hvilket Klædebon han saa end skjulte sig, maatte være tilstrækkelig til at forstyrre Hjertefreden i en saa fintmærkende Natur som Arthur Dimmesdale. Tidligere havde Ester ikke

været klar over dette, eller maaske det kom sig af, at hendes egen Hjertesorg havde gjort hende unænsom, saa hun havde overladt Præsten til, hvad han monne bære, ud fra den Forudsætning, at det var dog en lettere Byrde end den, som tyngede hende selv. Men i den sidste Tid, ja, lige siden hin sælsomme Nattevagt paa Skafottet, var hendes Følelsesliv baade bleven uddybet og inderliggjort, saa at hun nu grant evnede at læse i hans Hjerte. Nu forstod hun ret, at Roger Chillingworth ved stadig at holde sig nær til Præsten, — ved saa at sige at forgifte hvert hans Aanddrag med sin Ondskab, ved at paatage sig en Læges Rettighed til at blande sig ind i Præstens Forhold, baade sjælelige og legemlige, — at han ved alt dette følgestrengt gennemførte en Plan, der var af en saadan Grusomhed, at man skulde have troet det umuligt for et Menneskehjerte at fostre den. Ved saadanne Midler var Lægen naaet til uafladelig at kunne holde den syges Samvittighed i en saa oprevet, pirrelig, sygelig Tilstand, at dens uundgaaelige Resultat maatte blive sjælelig Ruin; det var altsaa ikke Lægens Maal at bruge Smerten som det haarde, men gavnlige Middel til Helsebod for den syge Sjæl, — men at forfalske, fornedre og omsider dræbe Sjælen i den Mand, hvem han nærmede sig under Venskabsmaske. Her paa Jorden maatte Endemaalet blive Vanvid; og hisset, — „gaa bort fra mig til den — — —!“

Altsaa dertil havde hun bragt det; en *saa* rædselsfuld Ødelæggelse havde hun voldet den Mand, hvem hun engang elskede inderligt, — og som hun sikkert elskede af sit Hjertes Dyb endnu. Ester indsaa klart, at — som hun allerede havde sagt til Roger Chillingworth — Præstens Tab af Ære, ja og af Liv, vilde have været langt, langt at foretrække for dette, som hun nu havde Ansvaret for. Og dog var det hende *saa* svært nu at skrifte alting for ham, at hellere vilde hun være sunket død om her i det visne Løv for hans Fødder end bekende, at hun — *hun* — havde forraadt ham.

„Aah! Arthur, Arthur, tilgiv mig! I alt andet har jeg stridt og lidt for at være ærlig; thi ikke sandt, det var jo det eneste, jeg havde tilbage; det var det eneste for mig, som var værd at holde fast ved, da jeg mistede alt det andet, dette: at være ærlig. Men saa gjaldt det dig; dit Liv, din Ære stod paa Spil; derfor, kun derfor gjorde jeg mig skyldig i et Bedrag overfor dig. Aah, men nu ser jeg, at jeg burde aldrig have gjort det, trods alle Dødsens Trusler; thi det var et Forræderi imod dig; men nu siger jeg dig Sandheden, som den er: Den gamle Mand, Lægen, han, hvem de kalder Roger Chillingworth, — — det var hans Hustru, jeg var!“

Præsten saa' en Stund paa hende, og hans Blik udtrykte den voldsomme, ubeherskede Heftighed, den glødende Hidsighed, som var saa ubodeligt sammensmeltet baade med det bedste og med det ringeste i denne Mands Karakter. Der var Glød, brændende Glød, i alt ophøjet, purt og kærligt af denne Mands Sind, men der var ogsaa Glød i alt det af ham, som hørte Sjælefjenden til. Og aldrig har en Mands Øjne sendt et mere vildt, harmglødende Blik til sin Næste end det, hvormed Pastor Dimmesdale i dette Øjeblik betragtede Ester. Det varede kun en kort Stund, men i den hørte Præsten ikke til Lysets Børn. Dog, saa fuldstændigt var al hans aandelige Energi brudt, at selv i dette evnede han kun et Øjeblik at være stærk. Han segnede om paa Jorden og skjulte sit Ansigt i sine Hænder.

„Jeg burde have indset det,“ udbrød han med dump Røst; „jeg burde have vidst det, — og jeg vidste det i Grunden ogsaa. Vidste jeg det ikke deraf, at mit Hjerte gøs tilbage for ham, fra den første Stund, jeg saa' ham, og indtil denne Dag. Aah! hvorfor forstod jeg dog ikke, hvad Grunden dertil maatte være! O, Ester Prynne! Ester Prynne! Lidet forstaar du, hvor grufuld den er, den Gerning, du har øvet, idet du gjorde mig dette. Hvilken Skam! hvilken Nedværdigelse! Aah, hvor ledt, hvos hæsligt, hvor usseligt skident; et sjælesygt Menneskehjerte, en fortvivlet, brødefuld Mands inderste Løndom, slængt hen til den Mand at fraadse i, hvem det beredte den inderligste Fryd. Og det var dig, — dig, Ester, som gav mig i hans Haand; jeg kan ikke tilgive dig dette, thi du har forraadt min Sjæl!“

„Jo, du *maa* tilgive mig, du *skal* tilgive mig!“ raabte Ester og kastede sig ned i det visne Løv ved hans Side; „lad Gud være den, som straffer, du skal tilgive!“

Og pludselig gav hun efter for den Kærlighed, som bruste i hendes Hjerte; hun slyngede sine Arme om hans Hals, hun knugede hans Kind til sin Barm, og ikke ænsede hun, at den lagdes ind til det luerøde Skammærke; han prøvede at rive sig løs, men evnede det ikke; thi Ester vilde ikke slippe ham, — at ikke hans Øjne skulde hvile paa hende med Vrede og Had. Alverden havde set med Vredesøjne paa hende i syv lange Aar, — paa hende, en arm og ensom Kvinde; men det kunde hun bære, og ingen Sinde veg hun for dem. Saa havde ogsaa Gud Herren ladet sine Øjne hvile paa hende i hellig Vrede og Sorg, og dog sank hun ikke død om. Men ét kunde hun ikke bære: *han*, denne sorgtyngede, syndefulde, forpinte Mand med de blege Kinder og de brændende Øjne, — han maatte ikke være vred paa hende; thi saa brast hendes Hjerte.

„Aah! vil du ikke alligevel tilgive mig,“ bad hun atter og atter; „vil du ikke holde din Vrede tilbage; aah! sig, at du tilgiver mig.“

Der gik en Stund. Saa drog han et dybt Suk. Det kom fra den dybeste Afgrund, fra Bunden af det dybeste Hav, men ikke et Hav af Vrede, ikkun af Sorg. Og saa svarede han: „Ja, Ester, saa tilgiver jeg dig helt ud og frit af mit Hjerte. Gud tilgive os begge! Vi er saa dog alligevel ikke de største Syndere i Verden, der er én, som er endnu ringere end den faldne Præst; thi denne gamle Mands Hævn har været en endnu grueligere Synd end min; han har med koldt Blod skændet et Menneskehjertes Helligdom. Det har vi to dog aldrig gjort, Ester.“

„Nej aldrig, aldrig,“ hviskede hun; „det, som vi gjorde, havde sin Vigsel i sig selv. Saaledes følte vi det, og saaledes var vi enige om det. Har du glemt det?“

„Tys, Ester,“ sagde Arthur Dimmesdale, idet han rejste sig; „det glemmer jeg aldrig.“

De satte sig atter paa Mosbænken, Side om Side, Haand i Haand. Mørk var Skoven omkring dem, og det sukkede i Træernes Kroner. Grenene svajede tungt oven over dem; Træerne vaandede sig, som om de fortalte hverandre den sørgelige Historie om de to, som sad dernede, og hvis Ulykke de ikke evnede at afvende.

Endnu sad de der. Hvor uhyggelig saa' ikke Skovstien ud, den, som førte tilbage til Byen, hvor de hver især igen maatte tage sin tunge Byrde paa sig: Ester sin Skændsel, og Præsten sin usande Ære. Det var saa svært at bryde op; for her var saa godt at være; aldrig tyktes dem nogetsteds saa dejligt som denne dystre, ensomme Skov, nej ikke om det havde været en Plet, hvor al Sollysets Gyldenglans havde samlet sig. Her sved Skammærket ikke, — for *han* saa' det jo! Her var Arthur Dimmesdale ingen Løgner; thi *hun* kendte ham jo.

Pludselig fo'r der en Tanke igennem ham, og han sprang op. „Aah! Ester,“ sagde han heftig bevæget, „jeg glemmer dette forfærdelige: Roger Chillingworth véd jo, at du vilde fortælle mig, hvem han er. Tror du saa, at han vil blive ved at tie med vor Hemmelighed, eller hvordan vil han nu videre gennemføre sin Hævn?“

„Der er noget saa sært løndomsfuldt i hans Karakter,“ svarede Ester tankefuldt; „jeg tror ikke, at han vil røbe Hemmeligheden, men han vil uden Tvivl prøve paa at finde andre Maader til at slukke sin Hævntørst.“

Arthur Dimmesdale gøs, og trykkede krampagtig Haanden mod sit Hjerte. „Hvordan skal jeg kunne holde det ud? Hvordan skal jeg kunne leve, og indaande den samme Luft som min Dødsfjende!“ udbrød han. „Ester, du er saa stærk, tænk for mig, sig mig, hvad jeg skal gøre.“

„Du maa ikke blive boende sammen med denne Mand,“ sagde Ester langsomt og bestemt. „Hans onde Øjne maa ikke længer have dit Hjerte at øve sin skændige Kunst med.“

„Nej, hellere dø,“ svarede Præsten; „men hvorledes skulde jeg kunne undgaa det? Hvad andet har jeg at gøre. Aah, give til Gud, jeg maatte synke død om her paa dette Sted, nu i dette Øjeblik!“

„Stakkels, stakkels Ven, hvor er din Kraft dog brudt,“ sagde Ester, og hendes Øjne fyldtes af Taarer. „Du maa ikke lade dig slaa ned. Vil du virkelig dø Modløshedens Død?“

„Guds Haand hviler tungt paa mig,“ sagde den sjælesyge Præst. „Den er mig for tung, jeg mægter ikke at kæmpe imod den.“

„Du tager fejl,“ svarede Ester. „Gud vil tværtimod vise dig Barmhjertighed. Hvis du dog blot havde Styrke nok til at tage imod den!“

„Saa være da *du* min Styrke!“ udbrød han; „raad mig, før mig, led mig!“

„Er Verden da saa lille,“ svarede Ester Prynne og saa' med sine dybe Øjne ind i Præstens Ansigt; og fra disse Øjne udgik der en sælsom Magt, der baade styrkede og betvang hans oprevne Sjæl, der ellers var lammet, ja, Døden nær. „Er Verden da saa snæver, at den kun rummer denne ene By, som dog for kort Tid siden kun var et øde Vildnis, ligesom Skoven her omkring os? Hvor fører Stien hen? Tilbage til Byen, siger du! Ja, men ogsaa den modsatte Vej; ikke blot tilbage, men fremad; og for hvert Skridt dybere og dybere ind i Urskoven, der dølger tættere og tryggere for hvert et Trin. Faa Mile herfra bærer Løvet ikke det svageste Spor af den hvide Mands Fod. Dér er du fri. Saa kort en Vandringsfærd vilde bringe dig til en Verden, hvor du igen kan blive lykkelig. Er der ikke Skygge nok i denne endeløse Skov til, at du i den kan finde Læ og Ly for Roger Chillingworths giftige Blik?“

„Aah jo, Ester, men hellere under det visne Løv,“ svarede Præsten, og smilte vemodigt.

„Saa er der Havets den bølgende Landevej,“ fortsatte Ester. „Ad den stævne du hid, og om du selv vil, kan du ad den

vandre tilbage. I vort Fædreland, i en eller anden afsides Bygd, eller i det menneskemyldrende London, eller, — om saa du vil, — i Tyskland, i Frankrig, eller i det dejlige Italien, *dér* er du udenfor hans Rækkevidde. Hvad har du egentlig at gøre med alle disse Mennesker her, — deres Hjerter er jo af Jern! De har allerede alt for længe holdt det bedste af dig nede; de har lagt det i Lænker.“

„Ak nej, det kan ikke lade sig gøre,“ svarede Præsten, der havde siddet og lyttet til hendes Ord, som om det var et dejligt Eventyr, hun fortalte, en Drøm, der aldrig kunde blive til Virkelighed. „Jeg evner det ikke. Syndig og ussel, det er jeg saa vist; men aldrig har jeg haft anden Tanke end den at stride det igennem her paa den Plads, hvor jeg er sat. Skønt jeg selv har ødet min egen Sjæl, vil jeg dog gerne gøre, hvad der staar i min Magt for andre Sjæle; jeg tør ikke forlade min Post, skønt jeg har været en utro Skildvagt, hvis Løn maa blive Død og Vanære, naar engang den store Afløsning kommer.“

Esters Hjerter brændte i hende. Hun besluttede, at hun vilde holde ham oppe ved den Styrke, der boede i hende. Hun svarede ham: „De syv lange Aars Elendighed har slaaet dig til Jorden; men du skal rejse dig og lade alt dette blive tilbage. Lad alt dette ligge nu! Det maa ikke tynde dine Fjed, naar du gaar ad Vejen igennem Skoven ud til et nyt Liv. Eller, om du hellere vil rejse over Havet, saa maa du ikke sejle med al den gamle Elendighed i Lasten. Lad al denne Fordærv og Usselhed blive tilbage her, hvor den er kommen fra! Lad alt det gamle være forbigangent; se, det skal alt sammen blive nyt! Fordi det er bristet for dig én Gang, skulde derfor dit Liv være forspildt for bestandig! Nej, ingenlunde! Livet kan endnu byde dig mangan en Opgave, — og Lykke til. Ja, der er Lykke i Vente for dig, du skal komme til at udrette noget godt! Giv Slip paa alt dette uægte, og begynd paa et Liv, som er sandt, og som din Sjæl kan finde Hvile i! Om du føler dig draget dertil, saa bliv et Evangeliets Sendebud blandt Rødhuderne. Eller (hvad jeg nu tror vilde svare bedre til din Natur): prøv at tage en Gerning op som Videnskabsmand, som Tænker! aah, du vil blive en af de viseste og navnkundigste i hele den civiliserede Verden. Præk, skriv, øv din Gerning, gør et eller andet — ja, jeg vil snart sige, gør hvad det saa skal være, kun ikke synke sammen, kun ikke give op og dø. Tag dig et andet Navn i Stedet for dit gamle, og gør saa dit nye Navn til et stort Navn, et anset Navn, som du kan bære uden Frygt eller Skam! Hvorfor vil du blot én eneste Dag blive i al

den Kval og Nød, der suger Livet ud af dit Hjerte, gør dig svag, viljeløs og tager din Handlekraft fra dig, ja, og som til sidst engang berøver dig endog Evnen til at angre! Staa op og gaa!”

I Arthur Dimmesdales Øjne blussede Ilden hastigt op, tændt i Lue af hendes glødende Begejstring; men ak, — Flammernes Magt var kun ringe, og de var atter ved at slukkes. „Ester,” sagde han, „til en Mand, hvis Ben sitrer under ham, giver du det Raad, at han skal løbe med Vindens Fart; ak, det er jo umuligt. Jeg maa dø her! Nu har jeg hverken Styrke eller Mod til alene at drage ud i den store, vide Verden, den underlige, den vanskelige Verden, — alene!”

Det var det sidste Udbrud af et sønderknust Hjertes fortvivlede Haabløshed. Nu fattedes der ham Viljestyrke til at gribe den Lykke, der var hans Haand saa nær.

„Ene — ganske alene!” gentog han.

„Du skal ikke komme til at drage ud alene,” sagde Ester stille og inderligt.

Saa var det alt sammen sagt.

XVIII.

Den lyse Lykkens Bølge.

Arthur Dimmesdale stirrede ind i Esters Øjne med et Udtryk, der straaede af Haab og Glæde, men i hvilket der ogsaa ytrede sig en Frygt, ja, en Slags Forfærdelse over, at hun saa kækt havde udtalt, hvad han vel nok havde tænkt, men kun turdet antyde.

Hvad Ester Prynne angaar, kunde man sige, at de syv Aar, som hun nu havde levet udenfor Loven, bandlyst og stemplet med Forsmædelighedens Stempel, naturligt og følgerigtigt maatte lede hende til det Punkt, hvor hun stod i denne Stund. Medens ganske det modsatte maatte være Tilfældet med den unge Præst.

Ester var af Natur modig og virksom, og hun havde saa længe været fremmed for alt, hvad der hedder Samfundet, at hun havde vænnet sig til en Uforfærdethed og en ærekær „Respektløshed” i Tanke og Handling, som vilde være ganske umulig for Præsten. Hun havde ikke alene boet i en Urskov, men hun havde ogsaa i moralsk Henseende selv maattet bane sig en Vej gennem

Vildnisset. Hendes Forstand og hendes Hjerte hørte nu hjemme i det frie, i det grænseløse, og kunde strejfe om dør saa frit som Indianeren i Vildnisset. Aarevis igennem havde hun vænnet sig til fra dette sit særegne Standpunkt at se med frie, selvstændige Øjne paa alle menneskelige Indstiftelser, baade alle borgerlige og alle udvortes kirkelige Indretninger, som hun gjorde til Genstand for sin ærlige, ubestikkelige Kritik og ikke følte sig mere imponeret af end Indianeren af Præstekjolen, Dommerkappen, Gabestokken, Galgen, Arnen eller Kirken. Som Livet havde formet sig for hende, havde det maattet gøre hende fri, fuldstændig fri af Tanke. Det luerøde Bogstav var blevet et Pas, som havde ført hendes Tanke ud paa Vandringer, som Kvindehjerter ellers sjældent tør træde. Skam, Fortvivlelse og Ensomhed, — de tre havde været hendes Læremestre; det er tre strenge Lærere; og uforfærdede; de havde gjort hende stærk, men de havde ogsaa lært hende adskilligt, der ikke var af det gode.

For Præstens Vedkommende var Udviklingen derimod gaaet i en ganske anden Retning. De Livserfaringer, han havde gjort, skulde i og for sig ikke faa ham til at gaa udenfor Lovenes Grænseskel. Ganske vist i et enkelt Tilfælde havde han gjort det, men det havde været en Synd. Hans Elskov rev ham med sig, men han havde ikke gjort det af Princip, som noget, han vilde eller mente var ret. Og siden hin usalige Stund havde han med den mest sygelige, smaalige Nidkærhed øvet Selvtugt, ikke alene med Hensyn til sine Gerninger; thi dem havde han let ved at beherske, men ogsaa med Hensyn til sine Drifter, sin Hu, sin Id. Den Tids Præster stod paa Samfundets øvre Trin. De Love, som satte Grænseskellene, var for ham ogsaa Værn til Bestyrkelse. Han var nu bleven til en Mand, som én Gang havde forset sig, men som saa ogsaa uafladelig havde holdt sin Samvittighed vaagen, pinligt følsom ved idelig at rive Saaret op. For saa vidt kunde man sige, at hans Dyd nu var langt mere paa-lidelig, end om han aldrig havde syndet.

Saa vilde det for ham være et Fald at drage bort sammen med Ester, og hvilken Undskyldning kunde der da anføres for et saadant? At han var brudt ned ved lange Tidens frygtelige Pinsler? At hans Sjæl var formørket og forvirret? At han higede efter at komme ud af Usandheden, bort fra Død og Skændselsfare, bort fra en Fjendes nedrige Ondskab? At derfor dette stakkels hjemløse Menneskehjerte, for hvem Verden var blevet en Ørken, nu endelig viste sig et Glimt af menneskelig Samfølelse og hjertelig Hengivelse; et Glimt af et nyt Liv, som vilde kunne oprinde for ham; lyst og klart, — og sandt?

Om han stred imod —? i alt Fald var Kampen snart endt; han besluttede at fly og — ikke alene.

„Hvorfor skulde jeg ikke?“ saaledes tænkte han. „Hvorfor skulde jeg ikke gribe den Trøst, som skænkes mig før den sidste store Dom? Eller hvis dette virkelig, som Ester siger, er Vejen til et bedre Liv, saa giver jeg visselig kun lidet op her for at følge den Vej! Og jeg *kan* heller ikke leve længer, uden at jeg har hende hos mig, — saa stærk hun er til at støtte, saa kærlig hun er til at trøste! O, Herre min Gud, jeg tør vel ikke opløfte mine Øjne til dig, — og dog, mon ikke du tilgiver mig?“

„Du samtykker altsaa!“ sagde Ester roligt, da han mødte hendes Blik.

Da Beslutningen først var taget, tændtes der et Glædesblus i hans Hjerte; det kastede sit flakkende Skær over al hans Sorg. Han var ligesom en Fange, der er sluppet fri fra det mørke Fængsel, og Fængslet var hans eget Hjerte; nu indaandede han i dybe, friske Aandedrag den vilde, frie Luft i et fremmed Land, — ak! i et Hedningeland!

„Er det virkelig muligt, at jeg igen kan føle Glæde,“ udbrød han forbavset over sig selv. „Jeg troede, at hver en Glædens Spire var visnet i min Sjæl. O, Ester, du er min gode Engel! Jeg føler, som om jeg havde kastet mig selv syg, syndesmitten og sorg-tynget herved i dette visne Løv — og nu rejser jeg mig op som et helt nyt Menneske med ny Kraft, nye Evner til at herliggøre den Gud, der har bevist mig sin Miskundhed. Ja, jeg mærker allerede, at dette er et nyt og bedre Liv! O, hvorfor valgte vi ikke dette før!“

„Lad os ikke se tilbage,“ svarede Ester Prynne, „det hører alt sammen Fortiden til, og den vil vi ikke dvæle ved. Se, her tager jeg dens Tegn og kaster det fra mig, det skal være dødt og magtesløst, som om det aldrig havde været til!“

Med disse Ord tog hun det luerøde Bogstav af sit Bryst og kastede det fra sig hen imellem det visne Løv; det laa og lyste paa den nærmeste Bred af Bækken. Der manglede ikkun nogle faa Tommer, saa vilde det være faldet i Vandet og skyllet bort af Bækken, men nu laa det dør i Løvet, glitrende som et Smykke, der var tabt og ventede paa, at en Vandringsmand vilde komme og finde det.

Da Skændselsmærket var faldet til Jorden, drog Ester et langt, dybt Suk, i hvilket hun ligesom lettede sit Hjerte for den Byrde af Skam og Sorg, der havde tynget det. Aah, hvilken Lise! Først nu, da hun var bleven fri, følte hun rigtig, hvor knugende tungt

det havde været. Dreven af en anden Tilskyndelse tog hun sit Hovedtøj af, og ned faldt hendes mørke, fyldige Haar, mørkt som en Skygge og dog straalende som Lys. Der kom et nyt Udtryk, et mildt og yndefuldt, over hendes Ansigt; omkring hendes Mund og i hendes Øjne spillede et straalende og kærligt Smil; det syntes at bryde frem fra hendes varme Kvindehjerte. Hendes Kind, der saa længe havde været bleg, blev nu overgydt af en fin Rødme, det var, som om der i denne lille lykkelige Stund kom ilende tilbage til hende fra den ellers saa uigenkaldelige Fortid: hendes Ungdom, hendes rige Skønhed, ja, hendes sande Kvindelighed, og de forenede sig med hendes unge Pigehaab og med en Lykke, som hun aldrig før havde kendt.

Og pludselig brød Solen frem som i et stort straalende Smil! Da vældede Lyset ned over den mørke Skov, et Hav af Solskin bruste ud over de grønne Blade, det visne Løv forvandlede til Guld, og de mægtige, ranke Stammer glitrede fra Top til Rod; alt, hvad der før havde kastet Skygge, syntes nu lutter Lys, og den lille Bæk kunde ses et langt, langt Stykke, som en blinkende Sølvstribе helt derinde, hvor den kom fra, dybt i Skoven; nu var dens Løndom bleven en Lykkens Løndom. Ester saa' paa ham med ny og jublende Glæde.

„Du skal endelig lære Beryl at kende, vores egen lille Beryl,“ sagde hun, „ja, du kender hende jo nok, det vil sige, du har set hende; men nu skal du nok komme til at se paa hende med andre Øjne! Det er næppe nok, at jeg forstaar hende, men du vil komme til at elske hende lige saa inderlig, som jeg gør, og du vil hjælpe mig med hende.“

„Men tror du, at Barnet vil blive glad for mig,“ spurgte Præsten lidt utryg. „Jeg har i den sidste Tid været sky for Børn, fordi de saa ofte er bange for mig; de bliver kejtede og vil ikke være fortrolige imod mig; — ja, jeg har endda været bange for lille Beryl.“

„Aah, det var kedeligt,“ svarede Moderen; „men hun vil komme til at holde *saa* meget af dig, og du af hende; hun er lige herved. Nu skal jeg kalde paa hende: Beryl! Beryl!“

„Jeg kan se hende dèrhenne,“ sagde Præsten; „hun staar dèr; — helt dèrhenne paa den anden Side Bækken, — i Solstrimen. — Saa du tror virkelig, hun vil komme til at holde af mig?“

Ester smilte lykkelig og kaldte igen paa Beryl, der, som Præsten havde sagt, stod et Stykke derfra og saa' ud som et helt lille Straalebillede. Hun stod nu i en Regn af Solstraaler, der rislede

ned over hende gennem Løvtaget deroppe over hendes Hoved. Hun hørte Moderens Stemme og kom langsomt gaaende hen imod dem.

Langsomt, — ja, for hun saa' Præsten.

XIX.

Paa den anden Side Floden — —

„Du vil komme til at holde inderligt af hende,“ sagde Ester igen, medens hun og Præsten sad og iagttog lille Beryl. „Er hun ikke dejlig! Og hvilken medfødt Skønhedssans hun er i Besiddelse af! Man kan se det af den Maade, hvorpaa hun har pyntet sig med de jævne, enkle Blomster. Om hun saa havde sanket Perler, Diamanter og Rubiner her i Skoven, kunde de ikke have klædt hende bedre. Ja, hun er et dejligt Barn, men jeg véd ogsaa, hvis Pande hun har.“

„Véd du hvad, Ester,“ sagde Arthur Dimmesdale med et uroligt Smil; „det kære lille Barn dér, som altid saa trofast har trippet af Sted ved Siden af dig, har alligevel voldet mig Bekymring adskillige Gange; thi jeg syntes, at mine Træk var kendelige i hendes lille Barneansigt, og at Folk ikke kunde undgaa at se det. — O, Ester, hvad det var for en underlig Tanke for mig. Men tillige var det saa frygteligt, at være bange for den. Men hun ligner nu alligevel mest dig.“

„Nej, nej, ikke mest,“ svarede Moderen med et ømt Smil; „men giv blot Tid en lille Stund endnu, saa behøver du ikke at være bange for, at man skal se paa hendes Træk, hvem hendes Fader er. Hvor er der dog noget underligt over hendes Skønhed, som hun kommer gaaende dér med Blomsterne i Haaret; det er ligesom én af Féerne hjemme fra det kære, gamle Land havde pyntet hende og sendt hende til os.“

Det var med Følelser, som ingen af dem før havde kendt, at de sad og saa' paa Beryl, der langsomt kom nærmere. Hun var det synlige Udtryk for det, som bandt dem sammen. Hun var født og kommen til Verden for syv Aar siden, som en lille levende Lønrune, i hvilken den Hemmelighed, som de søgte at skjule, stod skreven, — en lille Lønrune i Flammeskrift, som var klar og det lønligste.

„Lad hende ikke mærke noget paafaldende eller noget bevæget i din Maade at være paa overfor hende,“ hviskede Ester. „Vor lille Beryl kan somme Tider være en sælsom, uberegnelig lille én, og navnlig er hun i Reglen ikke nænsom overfor Følelses- ytringer, hvis Grund hun ikke forstaar; men der *er* dybe Følelser i Barnet; hun elsker mig, og hun vil ogsaa komme til at elske dig.“

„Du kan ikke tænke dig,“ sagde Præsten og skottede hen til Ester, „hvor mit Hjerte baade frygter for og længes efter dette Møde; men som sagt, Børn har ikke let ved at blive fortrolige med mig; de kravler ikke op paa Skødet af mig og pludrer løs; de vil ikke smile igen, naar jeg smiler til dem; det er saa pinligt for mig. Børn kan stille sig op et Stykke fra mig og give sig til at stirre saa sært paa mig. Om det saa er Spædbørnene, saa græder de rent urimeligt, naar jeg tager dem i mine Arme. Men Beryl har to Gange været kærlig imod mig. Første Gang, — ja, den husker du nok; og anden Gang, det var, da du havde hende med hende hos den gamle, strenge Guvernør.“

„Ja, den Gang, da du saa kækt førte hendes og min Sag,“ svarede Ester; „ja, du kan tro, at jeg husker det, og det gør lille Beryl nok ogsaa. Vær nu blot ikke bange; hun kan maaske nok være noget sky og sær i Førstningen; men hun vil snart lære at elske dig.“

Nu var Beryl naaet hen til Bækken og stod ovre paa den anden Bred, tavs iagttagende Ester og Præsten, som blev siddende ved hinandens Side paa Mosbænken og ventede paa hende. Just dèr, hvor hun var blevet staaende, dannede Bækken en lille Bredning, i hvilken Vandet var saa stille og spejlblankt, at det gengav hendes lille Skikkelse i al dens maleriske Skønhed med Blomsterne og Løvkransen om Hovedet. Billedet gengav hende nøjagtigt, men med en forædlet, ligesom mere aandeliggjort Lighed. Der var noget sælsomt over den Maade, paa hvilken Beryl blev staaende, og saa' saa stift over paa dem, der sad i Skovens dæmpede Halvlys, medens hun selv stod i Solskinnet. Ester havde en ubestemt, pinlig Følelse af, at hun ligesom var blevet fremmed for Beryl nu, at der var kommet noget imellem dem, — noget, som ikke havde været der før. Hun syntes, det var næsten, som om Barnet i den lille Tid, det havde løbet omkring og leget med sig selv i Skoven, var faret vild og kommet helt bort fra den Verden, hvor hun og hendes Moder hørte sammen og havde hjemme, — og som om Barnet nu forgæves søgte at finde tilbage til sit Hjem.

Der var noget sandt i denne Følelse hos Ester. Der var virkelig kommet Barnet og Moderen noget imellem, men det var ikke Barnets Skyld. Medens Beryl havde løbet omkring og leget, havde Moderen lukket sit Hjerte op og budt en anden ind at fæste Bo dør; og nu, da lille Beryl vilde ind og finde sin vanlige Plads i Hjertet, syntes hun med god Grund, at der saa' helt anderledes ud derinde. Hun kunde nu ikke kende det igen og vidste ikke rigtig, hvor hun var.

„Jeg har en sælsom Fornemmelse af, at denne Bæk danner Grænseskellet mellem tvende Verdener,“ sagde Præsten, „og at du aldrig faar din lille Pige tilbage, saaledes som hun hidtil har været. Jeg beder dig faa hende til at skynde sig; thi denne Vente-tid gør mig helt nervøs.“

„Kom, min egen søde Pige,“ sagde Ester opmuntrende og aabnede sin Favn. „Men hvor du dog er sen paa det; du plejer jo ellers aldrig at være saadan en lille Sinketot. Her er en god Ven, som jeg holder meget af, og han vil ogsaa være din Ven, som du vil holde meget af, og paa den Maade faar du jo lige dobbelt saa meget Kærlighed, som da du kun havde mig. Naa, spring nu over Bækken, og kom over til os; du er jo saa flink til at springe som en lille Hind.“

Men Beryl svarede slet ikke paa alle de mange gode kærlige Ord; hun blev staaende paa den anden Side af Bækken. Hun fæstede sine straalende, dristige Øjne snart paa sin Moder, snart paa Præsten, og snart saa' hun paa dem begge med ét Blik, som om hun vilde finde ud og forklare for sig selv, hvordan det var, de to havde det med hinanden. Da Arthur Dimmesdale følte Barnets Øjne hvile paa sig, kunde han ikke andet, end at han *maatte* ganske stille føre sin Haand op til Hjertet. Omsider kom der et forunderligt myndigt, befalende Udtryk i Barnets Ansigt, — hun strakte sin Haand ud med Pegefingeren rakt frem og pegede tydeligt paa sin Moders Bryst.

„Men, Barn dog, hvor sært du bærer dig ad, hvorfor kommer du ikke?“ raabte Ester.

Stadig rakte Beryl Fingeren frem og pegede. Hun rynkede Panden, og netop fordi det var et lille Barneansigt, gjorde den sære, myndige Mine des forunderligere et Indtryk. Igen kaldte Ester, vinkede ad hende og smilte kærligt opmuntrende for at overvinde Barnets Frygt. Men da gav Beryl sig til at stampe med Foden og satte et end mere trodsigt Ansigt op.

„Hør nu, Beryl, nu skal du skynde dig; ellers bliver jeg vred paa dig,“ raabte Ester; thi vel var hun for sit eget Vedkommende

desværre vant til det sære drilagtige Trolldungesind hos Barnet, men i dette Øjeblik ønskede hun ivrigt, at det skulde vise en mere sømmelig Opførsel. „Nu springer du over Bækken, og det straks, og saa kommer du herhen, ellers maa det nok blive mig, som kommer til dig.“

Beryl blev ikke i mindste Maade forskrækket over Moderens Trusel, og ej heller lod hun sig røre af hendes Bøn. Pludselig blev hun fuldstændig urimelig, hun gav sig til at gestikulere paa det voldsomste, vendte og drejede sin lille Skikkelse paa den mest besynderlige Maade. Hun brød ud i vilde Skrig, der gav Genlyd viden om i Skoven, saa at det lød, som var det ikke én lille Pige, der stod og var saa urimelig heftig, men som var der tillige en hel Mængde af samme Slags, der gemte sig bag Træerne og holdt med hende.

„Nu forstaar jeg, hvad der er i Vejen med Barnet,“ hviskede Ester til Præsten; og skønt hun gjorde sig al Flid for at skjule, hvor nær hun tog sig den pinlige Scene, blev hun dog ligbleg. „Børn kan nu engang ikke taale den allermindste Forandring i det, som de daglig har vænnet sig til at se, og Beryl savner noget, som hun altid har set mig gaa med.“

„Kære Ester,“ svarede Præsten, „hvis du har noget Middel til at berolige Barnet, saa gør det endelig; jeg véd intet, der virker pinligere paa mig end et saadant Heftighedsanfald hos et Barn, — ja det skulde da være den gamle Heks, Missis Hibbins, naar hun bliver rigtig fraadende arrig,“ tilføjede han med et Smil. „I begge Tilfælde gør der sig et vist „Trylleri“ gældende; jeg béder dig faa hende til at være rolig.“

Ester vendte sig igen mod Beryl. Hendes Kinder blussede; hun skottede hen til Præsten og sukkede dybt.

„Beryl,“ sagde hun bedrøvet, „se ned, dér hvor du staar, paa Jorden lige foran dig paa den anden Side Bækken.“

Barnet vendte Blikket derhen, og dér laa det luerøde Bogstav, saa nær ved Vandet, at Guldbroderierne spejlede sig deri.

„Kom med det,“ sagde Ester.

„Kom du og tag det op,“ svarede Beryl.

„Hun er slet ikke som andre Børn,“ sagde Ester lavmælt til Præsten. „Aah, jeg har saa meget at fortælle dig om hende. Naa, hun har nu fuldstændig Ret med Hensyn til dette forhadte Bogstav. Jeg maa døde det endnu en lille Tid, kun nogle faa Dage, indtil vi har forladt dette Land og kan se tilbage til alt dette som til en Drøm. I Skoven skal det ikke begraves, men naar vi er midt ude paa det store Hav, vil jeg kaste det fra mig, og saa skal det synke til Havsens Bund.“

Med disse Ord gik hun hen til Bækkens Bred, tog det luerøde Bogstav op og fæstede det atter paa sin Barm. Blot et lille Øjeblik i Forvejen havde hun saa forhaabningsfuldt talt om at sænke det paa Havsens Bund, men nu følte hun det som noget af en skæbnetung Dom, da hun atter tog det Dødsens Tegn paa sig. Hun havde slynget det bort fra sig, og hun havde trukket Vejret frit en eneste lille Time igennem. Men nu glitrede det usalige Skammærke igen paa sin vante Plads. Nu tog Ester igen sine svære Haarfletninger, satte dem op og gemte dem under Huen. Og det var, som om det luerøde Mærke fik alt, hvad der var ungt og friskt, til at visne, thi nu var al hendes Skønhed, hendes rige, varme Kvindelighed forsvunden ligesom en Sol, der slukkedes og lod den mørke Skygge sænke sig over hende for bestandig.

Da denne triste Forvandling var fuldbyrdet, rakte hun Haanden ud efter Beryl.

„Kender du nu din Moder igen, Barn?“ sagde hun bebrejdende, men resigneret. „Vil du nu komme over Bækken og atter kendes ved din Moder, nu da hun har sin Skam paa sig og er bedrøvet ligesom før.“

„Ja, *nu* vil jeg,“ sagde Barnet, sprang over Bækken og puttede sig ind i sin Moders Favn. „Nu er du rigtig min Moder, og nu er jeg din lille Beryl.“

I et Anfald af Ømhed, som ellers var Barnet ret fremmed, trak hun Moderens Hoved ned til sig og kyssede hendes Pande og Kinder. Men det var næsten som en Nødvendighed for Barnet, naar som helst hun havde gjort lidt Glæde, saa at føje lidt Smerte til, og derfor rakte Beryl igen Læberne frem og kyssede det luerøde Bogstav.

„Det var ikke kært,“ sagde Ester; „saa snart du har vist mig lidt Kærlighed, saa er du drillestygt igen.“

„Hvorfor sidder Præsten dèrhenne?“ spurgte Beryl.

„Han vil sige Goddag til dig,“ svarede Ester; „kan du gaa hen og hilse kønt paa ham; han holder meget af dig, min lille Pige, og ogsaa af din Moder. Du vil jo ogsaa holde meget af ham, ikke sandt? Kom, skynd dig nu, han sidder og venter.“

„Holder han af os,“ sagde Beryl og saa' med skarpt forstaaende Blik op i sin Moders Ansigt. „Vil han da gaa tilbage til Byen med os, saa vi gaar alle tre med hinanden i Hænderne?“

„Ikke nu i Dag, kære Barn,“ svarede Ester; „men den Tid kommer snart, da vi tre vil gaa med hinanden i Hænderne, saa skal vi have et Hjem sammen, som skal være vores eget, og saa

skal du sidde paa hans Knæ, og han vil lære dig saa mange gode Ting og holde saa meget af dig, og det vil du jo ogsaa nok, ikke sandt?"

„Vil han saa ogsaa altid holde Haanden paa Hjertet?" spurgte Beryl.

„Sikken noget Snak, min lille Pige, det er da ikke noget at spørge om," udbrød Ester; „kom nu, og gaa hen og hils paa ham."

Men enten det nu kom sig af Skinsyge, der opstaar ganske instinktmæssig i ethvert forkælet Barn overfor en farlig Medbejler til Moderens Kærlighed, eller det blot skyldtes et af Barnets sædvanlige Luner, vist er det, at Beryl ikke vilde være sød mod Præsten. Moderen maatte slæbe hende hen til ham; hun strittede imod og tilkendegav sin Uvilje ved alle Haande sære Grimasser, som hun lige fra sin tidligste Barndom besad en sjælden Evne til at kunne frembringe i vekslende Mangfoldighed. Hendes Ansigtstræk var saa bevægelige, at hun kunde skabe dem om til en hel Række forskellige Ansigter med en ny Uartighed i hvert; Præsten følte sig meget pinlig berørt, men han haabede, at et Kys vilde være det bedste Middel for ham til at bane sig Vej til Barnets Hjerte, og han bøjede sig derfor frem og kyssede det paa Panden. Men da rev Beryl sig løs fra sin Moder; hun løb ned til Bækken, sprang over den og gav sig til at bade sin Pande, til det uvelkomne Kys var vasket omhyggeligt af og skyllet bort med de rislende Vande. Saa holdt hun sig paa Afstand og iagttog tavs Ester og Præsten, der stod og talte sammen og traf de fornødne Aftaler, som gjordes nødvendige af deres nye Forhold og den Plan, de havde fattet.

Og saaledes endte da dette skæbnesvangre Møde. Atter skulde Kløften overlades til sin Ensomhed mellem de gamle, mørke Træer, som Aften efter Aften med deres Millioner af sitrende Blad-Tunger vilde fortælle om det, som her var gaaet for sig i Kvæld, skønt intet Menneske vilde kunne forstaa det. Og Vemods-Bækken vilde føje denne nye Sang sammen med den Løndom, som alt fyldte dens lille Hjerte, og derom vilde den blive ved at synge sine spinkle, rislende Toner, og ingenlunde vilde de klinge lysere og frejdigere derfor end igennem de mange Hundrebaar forhen.

XX.

Præsten farer vild.

Da Præsten gik, holdt Ester Prynne og Beryl sig et lille Stykke tilbage. Han saa' sig om, halvt i den Tro, at han sagtens kun kunde skimte nogle utydelige Omrids af to Skikkelser, og at de derefter langsomt vilde svinde hen som Skygger, der smelter sammen med Tusmørket. Saa stor en Omvæltning i hans Liv som den, der nys var foregaaet, kunde han ikke lige med ét være tryk for og rigtig forlade sig paa som paa en utvivlsom Virkelighed. Men dør stod Ester i sin graa Kjole ved Siden af Træstammen, som en Uvejrsstorm i længst forsvundne Dage havde kastet til Jorden, og som Aar efter Aar siden da havde været dækket med Mos, ret som om det for længe siden havde været bestemt af Skæbnen, at den skulde blive til en Mosbænk, hvor to Mennesker, der bar paa Livets tungeste Byrde, skulde sidde ved hinandens Side og finde én eneste Times Hvile og Trøst. Og dør kunne han se Beryl; hun kom dansende nok saa let fra Bækkens Bred hen til sin vante Plads ved sin Moders Side; thi nu var jo *han* borte, — han, som havde trængt sig ind imellem de to. Saa var det altsaa ikke en Drøm — nej, det var Virkelighed! For at frigøre sin Sjæl for den underlige Uro og Utryghed, der pinte den, gennemgik han paa ny de Planer, som Ester og han havde udkastet for deres Bortrejse, og han udformede dem nøjere i Enkeltheder. De var blevet enige om, at den gamle Verden med dens Menneskemyr og dens Storstæder bød dem et bedre Skjulested og et tryggere Værn end Ny-Englands eller hele Amerikas store Vidder, hvor de kun havde at vælge imellem en Indianer-Wigwam eller en af de faa europæiske Nybygder, der laa sparsomt spredte langs Kysten. Præstens Helbred egnede sig slet ikke til at taale de Strabadser, der var uundgaaelige, naar man vilde bo i Skoven; og selv bortset herfra vilde hans rige Begavelse, hans Dannelse og hans hele Livsudvikling først rigtig kunne gøre sig gældende og sætte ham i Stand til at danne et Hjem i civiliserede og kultiverede Lande; — ja, man kunde sige, at jo rigere en Udvikling Aandslivet var naaet frem til i det eller det Land, des bedre egnede Pastor Dimmesdale sig til at virke dør.

Nu traf det sig saa heldigt, at der laa et Skib i Havnen; det var et af disse noget tvivlsomme Fartøjer, der idelig var paa Krydstogt, snart her, snart dør, og som maaske ikke havde ganske

rene Papirer; af dem var der mange i de Dage, og selv om de ikke ligefrem var Sørøverskibe, var disse Krydstogter rundt omkring paa Havet i alt Fald ikke hæderlige og samvittighedsfulde Foretagender. Dette Skib var nylig kommen dertil fra Spaniolerkysten, 3: Sydamerikas Nord- og Nordøst-Kyst, og vilde om tre Dage lette Anker og sætte Kursen mod Bristol. Ester Prynnes Gerning som barmhjertig Søster havde bragt hende i Forbindelse med Kaptajnen og Skibsbesætningen, og hun mente derfor nok, at hun kunde faa Kaptajnen til at tage 2 voksne og et Barn med som Passagerer og samtidig iagttage den Forsigtighed og Hemmelighedsfuldhed, som Forholdene krævede.

Præsten havde meget interesseret spurgt Ester om det nøjagtige Tidspunkt for Skibets Afrejse og faaet at vide, at det rimeligvis vilde lette Anker Fjerdedagen efter. Nu traf det sig netop saaledes, at Præsten Tredjedagen efter Samtalen med Ester i Skoven skulde prædike ved den Festgudstjeneste, der efter Datidens Skik var et væsentligt Led i de aarligt tilbagevendende Højtideligheder, som knyttede sig til den nye Guvernørs Tiltrædelse af sit Embede. Han ansaa' det derfor for heldigt, at Skibet først Dagen derefter skulde afrejse; — Festprædikenen vilde saaledes komme til at danne Afslutningen paa hans gejstlige Embedsvirksomhed i Ny-England.

Den voldsomme Bevægelse, som Samtalen med Ester havde sat hans Følelser i, opfyldte ham med en usædvanlig Energi og saa rent legemligt, saa det var med hurtige Fjed, at han nu ilte tilbage til Byen. Skovstien, syntes han, var nu meget mere ubanet, mere afbrudt af naturlige Hindringer, end han huskede den fra Udturen, og det var dog kun to Dage siden, han sidst havde vandret ad den. Han syntes, den havde aldrig før set saa øde og daarlig ud som nu; men nu sprang han over Mudderpølene, borede sig igennem Underskovens sammenfiltrede Krat, klavrede op ad Skrænter, rutschede ned i Hulvejen, — kort sagt, han overvandt alle Vejens Besværligheder med en Utrættelighed, som forbavsede ham selv. Han kunde næsten ikke forstaa, at det var ham, som for to Dage siden havde slæbt sig møjsommeligt frem ad den samme Vej og hvert Øjeblik havde maattet staa stille for at puste. Da han kom nær til Byen, forekom det ham, at alt det gammelkendte var kommet til at se helt anderledes ud; det kunde vist ikke være blot en eller to eller nogle faa Dage siden, at han sidst havde set Byen; det maatte være mange Dage siden; — der maatte være gaaet Aar hen siden da. Ja, — dør var jo ganske vist Gaden med Hjulsporene, — og alle Husene

med de spidse Gavle, — de laa dèr, ligesom han kunde huske dem fra før, og der var en Vejrnane paa hver Gavlspids, — det kunde han ogsaa huske, at der skulde være. Men alligevel, — han kunde ikke frigøre sig fra et ubestemt Indtryk af, at der maatte være foregaaet en Forandring. Og det samme var Tilfældet med Hensyn til alle de Mennesker, han mødte. Det var paa én Maade de gamle, kendte Ansigter; det var de samme Skikkelser, som han hidtil havde set i den lille By. De saa' ikke ud til at være hverken ældre eller yngre. De gamles Skæg var ikke blevet hvidere, og det lille Barn, som i Gaar kun kunde kravle omkring, var i Dag ikke naaet til at kunne gaa. Han kunde ikke rigtig klargøre for sig selv, hvori Forskellen bestod imellem de Mennesker, han saa nylig havde sagt Farvel til, da han tog ud i Skoven, og dem, han nu saa'. Men han havde en uafviselig Fornemmelse af, at forandrede, det *var* de blevne. Allermærkeligst ytrede det sig dog, da han kom forbi sin gamle Kirke. Bygningen saa' ham saa gammelkendt ud og havde alligevel faaet et ganske anderledes Udseende, saa at han ikke rigtig vidste, hvad han skulde tro — *enten*, at den Kirke, han hidtil havde kendt, var én, han kun havde set i Drømme, *eller*, at han drømte *nu*, mens han troede, at han stod og saa' paa den.

Sagen var naturligvis denne, at vel var der foregaaet en pludselig og meget væsentlig Forandring, — men ikke med Omverdenen. Derimod med den unge Præsts hele indre Personlighed, hans Tanker, hans Følelser, — hans Vurdering af alt og alle. Han havde paa denne ene Dag gennemlevet saa meget betydningsfuldt, at han saa at sige var bleven en anden Mand; og dette havde den samme Virkning med Hensyn til hans Opfattelse af de gamle, tilvante Omgivelser, — som om han var vendt tilbage til Byen efter at have været fraværende i mange Aar. Det var den samme By som før; men det var ikke den samme Præst.

En sjælelig Omvæltning af en saa pludselig og altomfattende Beskaffenhed maatte ogsaa hos et sjælesygt Menneske som den ulykkelige Præst fremkalde et Virvar, et Vilderede, en Absurditetens Hvirvelvind, i hvilken godt og ondt i én meningsløs Sammenblanding fo'r rundt i Ringdans i hans arme, forvirrede Hjerte. Han syntes, at han var ligefrem nødt til at gøre et eller andet sært, fuldstændig vildt, ondt, ugudeligt, — og han havde en klar Følelse af, at det paa samme Tid vilde være forsætligt og ganske ufrivilligt. Man kan kalde det meningsløst, ufatteligt, — ja, men det er en Kendsgerning, at en saadan Hvir-

velvind netop hos en dyb religiøs Natur som denne Mands maatte være det følgestrengt Resultat af det forskelligartede, som var tilmædet ham.

Han mødte for Eksempel en af Diakonerne ved sin Kirke. Den godhjertede gamle Mand hilste paa ham og talte til ham med den faderlige Kærlighed og patriarkalske Myndighed, som maatte være selvfølgelig under Hensyn til hans høje Alder og hans renhjertede, fromme Karakter i Forbindelse med hans kirkelige Stilling; denne hans fortrolige Væremåde forligtes meget vel med den dybe, ydmyge Ærbødighed, som han mente at skyldte Præsten i hans Egenskab af Præst og det hellige Embede, han beklædte. Der var altsaa intet som helst, som med Rette kunde eller under andre Omstændigheder vilde have foranlediget, at stygge og onde Tanker opstod i Præstens Hjerte. Og dog er det en Kendsgerning, at i de faa Øjeblikke, mens denne prægtige, ærværdige Olding stod og talte med Pastor Dimmesdale, fo'r der gennem dennes Hjerne en Strøm af ufromme, oprørske, ja, hedske Tanker, som han maatte gøre Vold paa sig selv for ikke at udtale. Han mente dem ikke — nej, visselig; intet vilde være hans sande Natur fjernere. De stod i den skarpeste Modstrid med alt, hvad der havde levet i denne Mands Sjæl, imedens den endnu var karsk, — og ogsaa med alt, hvad der endnu virkelig var af hans eget, i den barokt selvmodsigende, sammensatte Hvirvelstorm af helligt og ugudeligt, der rasede i ham, og overfor hvilken han var ganske magtesløs.

Hele Tiden, medens Præsten vandrede gennem Byen, gentog dette sig, — saa paa én, saa paa en anden Maade. Stadig var det, som om en Hærskare af meningsløse, ham selv vildfremmede Indskydelser og Tilbøjeligheder jog efter ham; han var med Hensyn til godt og ondt den samme, som han havde været for faa Dage siden, og dog var der en hel anden Verden i hans Hjerte og Tanker nu.

Thi det hellige og det hæslige ligger Side om Side i et Menneskehjerte, endda der er en uendelig dyb, men kun haarbred Kløft imellem dem. Bryder Jordskælv frem, saa alt det „faste“, „urokkelige“ hvirvles sammen, ind imellem hinanden som Perlerne i Havskum, — da staar Himmel og Jord i ét, da kendes Kløften en liden Stund slet ikke. — —

Og der var Jordskælv i den ulykkelige unge Præsts Hjerte.

„Hvad er det dog, som saaledes forfølger og frister mig,“ lød Præstens Angstskrig i hans Hjerte. „Er jeg vanvittig, eller er jeg given i Djævelens Vold?“ Han blev et Øjeblik staaende

og lagde Haanden mod sin Pande. „Har jeg forskrevet mig til Satan derude i Skoven? Prentede jeg mit Navn med mit Hjerte-blod —?“

Nu naaede Præsten sin Bolig ved Kirkegaarden; han ilte op ad Trapperne og tyede ind i sit Studereværelse. Han var saa glad ved, at han havde naaet dette Tilflugtssted uden at forraade sig overfor Verden. Da han traadte ind i det ham saa velbekendte Værelse og saa' sig omkring, grebes han af den samme uhyggelige Følelse som før, nemlig: at Bøgerne, Vinduerne, Kaminen, Tapeterne — kort sagt, det alt sammen havde faaet et helt andet Udseende. Her havde han studeret, læst og skrevet; her havde han fastet og vaaget; her havde han tugtet sig selv; her havde han stridt af al sin Magt for at naa frem til Gud i Bønnen; her havde han lidt utallige Kvaler. Her var hans prægtige, gamle hebraiske Bibel, hvorfra Moses og Profeterne talte ud til ham, og Guds Røst lød igennem deres Ord. Dér paa Bordet laa hans ufuldendte Prædiken, som han to Dage i Forvejen havde arbejdet paa; han havde brudt af midt i en Sætning, fordi Tankerne vilde ikke rigtig komme.

Han vidste, at det var ham selv, ham, den magre, hulkindede Præst, som havde gjort alt dette, lidt alt dette, gennemlevet alt dette her i dette Værelse; men nu var det, ligesom han stod ved Siden af sig selv og betragtede sit gamle Jeg, lidt overlegent ynkende sig selv fra dengang, og dog, — med en vis halv nysgerrig Misundelse. Dette gamle Jeg var ikke mere; en anden Mand var kommen tilbage fra Skoven; en langt klogere Mand, én som havde Kundskab om noget, som det gamle Jeg aldrig havde kunnet faa Kundskab om.

Kundskab, — „Af Kundskabens Træ paa godt og ondt maa I ikke æde — —“

Det bankede paa Døren. Præsten svarede: „Kom ind!“ og han var ikke utilbøjelig til at tro, at nu vilde der komme en ond Aand. Det gjorde der ogsaa, for det var gamle Roger Chillingworth, der kom ind. Præsten blev staaende, bleg og maalløs, med den ene Haand paa den hebraiske Bibel og den anden trykket mod Brystet.

„Velkommen hjem, Deres Velærværdighed,“ sagde Lægen; „hvorledes havde saa Apostlen Elliot det, den fromme Guds Mand? Men kære Hr. Pastor, jeg synes, De ser meget bleg ud. Turen igennem Skoven har vist været Dem for haard. Tror De ikke, De trænger til noget af min Medicin, for at De kan blive rask nok til at prædike ved Festgudstjenesten?“

„Nej Tak, det tror jeg ikke behøves,“ svarede Præsten. „Rejsen og Samtalen med den fromme Guds Mand, og tillige den friske Luft, har gjort mig godt efter den megen Stillesidden. Jeg tror ikke, jeg skal bruge mere af Deres Medicin, kære Hr. Doktor, saa god den end er, og jo tilmed bliver rakt mig af en Vennehaand.“

Alt imens havde Roger Chillingworth set paa Præsten, — alvorligt og indtrængende, saaledes som en Læge ser paa sin Patient; men denne var saa at sige overbevist om, at den gamle Mand, skønt han ikke lod sig mærke med noget, i Virkeligheden vidste Besked med eller dog nærede Mistanke om, at han havde mødt Ester Prynne i Skoven; og i saa Tilfælde maatte Lægen jo vide, at nu betragtede Præsten ham ikke længere som sin fuldtro Ven, men som sin bitreste Fjende. Præsten ventede ikke, at Roger Chillingworth rent ud vilde udtale sig om den Stilling, de nu stod i overfor hinanden, men Lægen listede sig alligevel paa sin egen skumle Maade saa nær omkring dette pinlige Spørgsmaal, som han kunde uden direkte at fremkalde en Afgørelse.

„Mon det nu alligevel ikke var det bedste, at De gjorde Brug af mine ringe Evner i Aften?“ spurgte han. „Vi maa virkelig gøre os al Umage, for at vi kan faa Dem rigtig stærk og rask til den højtidelige Lejlighed. Folk venter sig store Ting af Deres Prædiken ved Festgudstjenesten, saa meget mere, som de frygter for, at næste Aar ved denne Tid er deres Præst ikke mere hos dem.“

„Nej, Gud give, jeg saa maatte være i et bedre Land,“ svarede Præsten; „jeg tror heller ikke selv, at jeg kommer til at dvæle hos min Menighed endnu et Aar. Men med Hensyn til Deres Medicin, kære Hr. Doktor, saa føler jeg mig i Øjeblikket saa vel, at jeg ikke trænger til den.“

„Det glæder mig at høre,“ sagde Lægen. „Mine Medikamenter har jo i saa lang en Tid ikke gjort Dem nogen synlig Gavn, men nu vil den gode Virkning maaske begynde at vise sig. Hvilken Lykke for mig, om min Kur maatte lykkes, — og hvilken Taknemlighed vilde jeg ikke derved vinde hos Folk.“

„Jeg takker Dem af mit ganske Hjerte,“ sagde Pastor Dimmesdale med et værdigt Smil. „De har visselig været en Ven, der har passet nøje paa mig. Jeg takker Dem, og jeg vilde gerne gøre Gengæld, men det maa blive med mine Bønner.“

„En retfærdigs Bøn formaar meget, naar den er alvorlig,“ svarede Lægen, idet han rejste sig for at gaa. „Ak ja, Bønner

er Belønninger, kosteligere end Guld. De er som Guldpenningene i det nye Jerusalem prægede af Kongen i Staden histoppe!”

Da Præsten var bleven ene, kaldte han paa Pigen og lod hende bringe ham noget Mad, som han spiste med glubende Madlyst. Derpaa tog han den paabegyndte Festprædiken, kastede Manuskriptet i Ilden og gav sig til at udarbejde Talen fra nyt af.

En saadan Strøm af Tanker og Følelser sprudlede frem fra hans Hjerte, at han mente, de kunde kun komme fra Gud; men han undredes over, at Gud Herren vilde bruge ham, thi han var jo en Mand med urene Læber. Mens han fortsatte med sit Arbejde, led Nattetimerne hen. Morgengry kom og tittede rødmende ind gennem Vinduesgardinerne; omsider steg Solen op i al sin Herlighed. Den sendte en gylden Straaleglans ind i Præstens Kammer og bredte den mildt hen over den unge Mands Ansigt, som han sad dør paa sin gamle Plads ved Bordet.

Over hans trætte Øjne havde Søvnens bredt sine dunkle Vinger ud. Med Haanden holdt han endnu ved Pennen, som han havde brugt, — og foran ham laa mange, mange Tanker, der var fæstede til de hvide Blade.

XXI.

Festdagen.

Om Morgenens paa den Dag, da den nye Guvernør skulde modtage sit Embede af Folkets Haand, mødte Ester Prynne og lille Beryl i god Tid paa Torvet. Der var allerede helt fuldt af Haandværkere og andre jævne Borgere; og strøet imellem dem saas ogsaa mange djærve Skikkelser, hvis Hjorteskindsklæder gav til Kende, at de hørte hjemme i en af Skovrydningerne i Omegnen af Koloniens lille Hovedstad.

Paa denne folkelige Festdag bar Ester, som hun altid havde plejet i de sidste syv Aar, en mørkegraa Kjole af grovt Stof. Der var noget ved hendes Dragt, ikke alene i Farven, men ogsaa i Snittet og det hele Præg, der gjorde, at den ligesom udviskede hendes Personlighed; men paa den anden Side bar hun jo det luerøde Mærke, og det fremhævede hende, saa hun visselig ikke forsvandt i Mængden, men paa en saadan Maade, at hendes hele Udseende var bestemt deraf; hun var helt og ganske den, som bar hint Tegn. Hendes Ansigt, der var saa kendt overalt i Byen, bar det

samme Præg af iskold Ro, som eilers. Det var ligesom en Maske, eller rettere sagt, det var ligesom den ejendommelige frostbundne Rolighed, der er over en død Kvindes Ansigtstræk; og denne uhyggelige Lighed passede jo kun alt for godt sammen med den Kendsgerning, at Ester var virkelig død — død for al Verdens Medfølelse, paa hvilken hun i al Fald ingen Krav gjorde. Hun levede i Verden og hørte dog ikke Verden til.

Dog paa denne ene Dag var der et Udtryk i hendes Ansigt, som man aldrig før havde set, men som der næppe heller nu vilde blive lagt Mærke til, medmindre der var en eller anden Iagttager iblandt Mængden, som forstod at læse i Hjertet, og som saa vilde søge at finde det Udtryk i hendes Ansigt og Miner, der svarede til, hvad han læste i hendes Sjæl. Om et Menneske havde haft en saadan Seergave, saa vilde han have opdaget, at hun, som i syv sørgelige Aar havde døjet Mængdens Blik, fordi hun var *nødt* dertil, og fordi det var en Bod, nu mødte det frit og frejdigt, og denne ene sidste Gang forsætligt for ligesom at forvandle *det* til en Triumf, der før havde været en Kval.

Hun, som havde været Folks Offer og Livsslave, syntes at sige til dem alle: „Ja, endnu en lille Stund, og saa er jeg ude af eders Rækkevidde; endnu kun nogle faa Timer vil jeg taale det, men saa skal ogsaa dette flammende Skændselstegn, som I har ladet brænde sig ind i mit Bryst, sænkes i Havet for der at slukne og for evigt forsvinde!“ Men — underlige Menneskehjerte! med dets Selvmodsigelse — man vilde ikke tage fejl, hvis man i Esters Sjæl mente at finde noget af et Savn, noget af den Smerte, man føler ved at tage Afsked. Just nu i dette Øjeblik, da hun var ved at vinde sin Frihed og for altid skilles fra den Kval og Skændsel, som til sidst var bleven en uadskillelig Del af hende selv. Kunde hun ikke føle Trang til ligesom at drikke et sidste langt Drag af den bitre Kalk, som saa at sige alle hendes hidtidige Aar som ung Kvinde var bleven forbitrede af? Nu vilde et herligt gyldent Bæger blive hende rakt, fyldt til Randen med Livets Vin, og den skulde hun for Fremtiden drikke. Sandelig — denne Drik maatte være stærk, liflig og mægtig til Sindets Frigørelse, hvis den ikke skulde gøre hende led ved en flov, doven Eftersmag! Thi hun havde saa længe maattet vænne sig til at drikke den bitre Bærme, hvis skarpe, saare Smag vel skulde hindre en Sjæl i at døse Dagen hen.

Lille Beryl var lyst og livligt paaklædt og pyntet. Man skulde ikke tro, at denne lille straalende Solskinspige var født ud af saa dyster en Sorg, og at den samme, frodige, harmoniske Skønheds-

glæde, der med en saa rig Opfindsomhed havde klædt Barnet saaledes, var den samme, der havde løst den maaske endda vanskeligere Opgave at give Esters tarvelige Kjole et saa sært egenartet Smykke. Paa denne begivenhedsrige Dag var der en ejendommelig Uro og Sindsbevægelse at iagttage hos Barnet, der lignede Straalespillet i en Diamant paa en Kvindes Barm. Den funkler og gnistrer, alt som den Barm hæves og sænkes, som bærer den. Børn har altid en instinktmæssig Samfølelse med, hvad der rører sig i de Hjerter, der staar dem nær; og navnlig har de ligesom paa Fornemmelsen, hvis der forestaar en gennemgribende Forandring eller gør sig noget usædvanligt gældende med Hensyn til Hjemmets Forhold. Beryl var Ædelstenen paa sin Moders urolige Barm, og skønt Ester kunde lægge et Præg af forstenet Ligegyldighed over sine Ansigtstræk, kunde hun dog ikke forhindre, at Ædelstenen paa hendes Bryst glitrede og glimtede i et hastigt vekslende Farvespil, røbende den Uro, som Hjertet rummede.

„Mor!“ raabte hun, „hvad betyder alt dette her? Hvorfor er alle Folk gaaet fra deres Arbejde i Dag? Skal alle Mennesker have fri for at lege i Dag? Se, Mor, dèr kommer Smeden, han har vasket sig og taget sine Søndagsklæder paa, og han ser ud, som om han vilde saa gerne gøre Løjer, hvis der bare var nogen, der vilde lære ham det. Og se, Moder, dèr staar gamle Arrestforvarer Brackett, han nikker og smiler til mig; hvorfor gør han det, Mor?“

„Han kan huske dig, fra du var ganske lille bitte,“ svarede Ester.

„Derfor skal han alligevel ikke give sig til at nikke og smile til mig, — saadan en ækel sort gammel én med stygge Øjne,“ udbrød Beryl. „Han kan nikke til dig, hvis det kan more ham, for din Kjole er ogsaa saa kedelig mørk og graa, og saa har du dit Ildmærke paa Brystet. Men se, Mor, se engang alle de fremmede Folk, og der er Indianere imellem dem og Matroser; hvad kommer de alle sammen her paa Torvet for?“

„De venter paa Processionen for at se den gaa forbi,“ svarede Ester; „for Guvernøren og hele Raadet og alle Præsterne og alle de store, fine Folk kommer her forbi; og Musikken og Soldaterne skal marchere i Spidsen.“

„Kommer Præsten ogsaa med?“ spurgte Beryl. „Og vil han omfavne mig, ligesom den Gang, du trak mig hen til ham, da jeg stod ved Bækken?“

„Ja, Præsten kommer med, Barnlille,“ svarede hendes Moder;

„men i Dag kan han ikke hilse paa os, og du maa heller ikke hilse paa ham.“

„Han er nu saadan en sær, bedrøvelig Mand,“ sagde Barnet og henvendte sin Tale lige saa meget til sig selv, som til sin Moder. „Om Natten, naar det er mørkt, saa kalder han paa os, at vi skal komme og holde ham i Haanden, ligesom den Gang vi stod med ham paa det Sted deroppe. Og langt inde i Skoven, hvor ingen kan høre og se, uden de gamle Træer og en lille Stump Himmel oven over Skyerne, — dør giver han sig til at tale med dig, og sidder ved Siden af dig paa Mosbænken; og mig kysser han paa Panden, saa det var næppe nok, at jeg kunde faa det vasket af i den lille Bæk. Men her om Dagen, naar Solen skinner, og alle Mennesker kan se det, lader han, som han ikke kender os, og vi skal gøre ligedan. Det er nu en sær bedrøvelig Mand, Moder, — og saa holder han altid Haanden paa Hjertet.“

„Vær nu stille, lille Beryl,“ svarede Moderen; „den Slags Ting forstaar du dig ikke paa. Nu skal du ikke tænke paa Præsten; men se dig om paa alle de glade Ansigter. I Dag har alle Børn faaet fri fra Skole, og de voksne har faaet fri fra deres Arbejde, og det er, for at de kan være glade og fornøjede. For i Dag er der en ny Mand, der begynder at regere over os, og det er altid saadan i hele Verden, at saa skal Folk rigtig have Morskab, — ligesom om, at nu vil det alt sammen blive godt.“

Det var sandt, som Ester sagde, at alle Menneskers Øjne straalte af en Munterhed, der ellers ikke var almindelig. Paa denne aarlige Festdag lod Puritanerne al den Lystighed faa Lov til at ytre sig, som de overhovedet mente, at man maatte indrømme det skrøbelige Kød. For saa vidt kan vi sige, at de spredte de vanlige Skyer af deres Himmel for en eneste Dag, som de da i alt Fald ikke var ret meget mere gravitetiske, end de fleste andre menneskelige Samfund i hin Tid, da Verden var en „jordisk Jæmmerdal“.

Det Folkelivsbillede, der udfoldedes paa Torvet, havde ganske vist de engelske Udvandrerers dystre Farvetone, graat i graat, brunt i brunt, sort i sort — men det oplivedes dog hist og her af lidt mere brogede Farver. Lidt afsides for sig selv stod en Flok Indianere, iførte de vildes ejendommelige Højtidsdragt af forskelligt farvede Dyreskind og Wampumbælter og Fjerprydelser. De var bemalede med røde og gule Lerfarver og var bevæbnede med Bue og Pil og Spyd med Stenspids. Over deres Ansigter var der udbredt en saa urokkelig Alvor, at selv Puritanerne kunde ikke overgaa dem i saa Henseende. Men det vildeste Syn paa

Torvet var ikke Indianerne, det var nogle Søfolk — af Besætningen paa det sydamerianske Skib, — der havde faaet Landlov for at se paa Festdagens Morskab. Det var nogle Fyre, der ikke saa' meget blødsødne ud. Solbrændte Ansigter havde de og rene Vildmandsskæg. Deres korte, vide Bukser blev holdt sammen om Midien ved Hjælp af Bælter, hvis Spænde ofte var en Plade af massivt Guld; i Bæltet bar de altid en lang Kniv, og nogle af dem tillige et Sværd. Under deres bredskyggede Panamahatte funkledede et Par Øjne, der selv nu, da Humøret stod paa Lystighed, havde et vildt, brutalt Præg. De overtraadte uden ringeste Frygt alle de Sømmeligheds Regler, som alle andre Folk i Kolonien havde at rette sig efter. De røg Tobak lige for Næsen af Bysvenden, — det skulde bare have været en Byens Folk, han skulde nok være kommet til at bøde en Shilling blot for et eneste Drag. —

Der kan saaledes næppe være nogen Tvivl om, at Besætningen paa dette Skib, skønt den vel snarere stod over end under Gennemsnittet af „Moral“ til Søs, — havde gjort sig skyldig i en Række Plyndrings- og Hærgningstog imod Spanierne og opbragt saa mange af deres Handelsskibe, at de alle som én i vore Dage vilde være endt i Galgen.

Men den, der havde levet som Sørøver en Tid, kunde jo give Haandteringen op og blive et gudfrygtigt, retskaffent Menneske paa Landjorden, og der var ingen Fare for, at man af Hensyn til hans tidligere Løbebane skulde betragte ham som en mindre heldig Person at indlade sig med. Det vakte derfor heller ikke nogen Forbavselse eller nogen Uvilje, at en saa agtbar Byens Borger som gamle Roger Chillingworth kom gaaende fra Gaden ud paa Torvet sammen med Kaptajnen paa det omtalte mindre paalidelige Skib, med hvem han talte fortroligt. — Nævnte Kaptajn var uden Sammenligning den flotteste og djærveste Skikkelse af alle paa Torvet. Han bar et Utal af Silkebaand rundt paa sine Klæder; han havde en Guldtræse om sin Hat, som ydermere var prydet med en Kæde af massivt Guld og stadset op med en Fjer. Han bar Sværd ved sin Side, og i Panden havde han et Ar efter et Kaardestød; men efter den Maade, hvorpaa han havde redt sit Haar, maatte man tro, at han snarest var stolt af Arret.

Kaptajnen bød Farvel til Lægen, drev omkring paa Torvet og saa' sig om; omsider traf han til at komme nær ved det Sted, hvor Ester Prynne stod; han genkendte hende og henvendte sig ufortøvet til hende. Der var i Reglen et lille tomt Mellemrum

mellem Ester og Byens Befolkning, selv paa en Dag som denne og paa et offentligt Sted; der kunde være en saadan Trængsel, at Folk borede Albuerne ind i hinandens Sideben, men omkring Ester var der altid en lille tom Kreds, en Slags Tryllekreds, om man vil. I dette Tilfælde traf det sig nu meget heldigt; thi derved blev det muligt for Ester og Skipperen at tale sammen, uden at andre kunde opfange Ordene. Og saa stor en Forandring var der i Løbet af disse syv Aar sket med Hensyn til Esters Omdømme, at selv den mest jomfrunalske Pige, selv den mest isnende kyske Kone i den ganske By kunde ikke have tilladt sig at tale alene med denne Mand uden at risikere Folkesnak. Men Ester kunde.

„Se det var nu det, lille Frue,“ meldte Skipperen, „at jeg kommer nok til at sige til Hovmesteren om at gøre endnu en Køje i Stand foruden de tre, som De bestilte. Jeg maa rigtignok sige, at denne her Gang risikerer vi ikke at faa Skørbug eller Tyfus undervejs, for se, nu har vi jo baade vor egen Skibslæge og den fremmede Doktor, saa det kan nok snarere gaa saa galt, at de propper *for* meget af deres Kram i os. At tænke sig endda! — saadan en Bunke Apotekerragelse, som vi har om Bord, — jeg har raget mig det til fra en spansk Skude.“

„Hvad mener De,“ spurgte Ester og søgte at skjule sin Forskrækkelse. „Har De faaet en Passager mere?“

„Ja vist, ja, véd De ikke det?“ raabte Skipperen. „Det er ham, denne her Læge, Chillingworth kalder han sig; han har nu sat sig i Hovedet, at han vil slaa Følgeskab med paa mit Fartøj. Men det maa De da have vidst, lille Frue, for han siger, at han hører med til jer andre og er en urimelig god Ven af ham den anden Herre, ham, som er raget uklar med de gamle Puritanerpraase.“

„Naa, ja, det er meget sandt, de er rigtig gode Venner,“ svarede Ester og lod som intet, skønt hun var som lamslaaet af Skræk. „De har jo ogsaa boet længe sammen.“

I dette Øjeblik fik hun Øje paa den gamle Roger Chillingworth, der stod ude i den yderste Udkant af Torvet.

Han smilte til hende.

XXII.

*De ginge frem paa Rad —
i deres Magt og Vælde. —*

Forinden Ester kunde naa at samle sine Tanker og overveje, hvad der nu var det bedste at gøre, efter at Sagen var kommet til at stille sig saa ganske anderledes ugunstigt, — hørte man Militærmusik trække op ad en Sidegade og nærme sig Torvet. Dette var et Vidnesbyrd om, at nu kom Processionen af Embedsmænd og Byens delvise Borgere for at overvære den højtidelige Festgudstjeneste i Kirken, hvor Pastor Dimmesdale skulde prædike.

Lidt efter viste de forreste Rækker sig. De kom langsomt og værdigt marcherende, svingede om Hjørnet og skred frem tværs over Torvet. Det var Musikken. Den omfattede en broget Mangfoldighed af Instrumenter, der maaske ikke lød rigtig godt sammen og næppe heller blev spillet videre dygtigt, — men den gjorde den Gavn, som al Militærmusik skal gøre lige fra en enlig Klarinet og en Stortromme til et vældigt Orkester, — nemlig den: at sætte i Stemning og i Trit, løfte Sindene — sprede Glans og festligt Skær.

Lille Beryl gav sig straks til at klappe i Hænderne. Disse brusende Have, disse vældige Bølger af Toner, — hun svælgede deri, hun lod sig bære oppe deraf, viljeløst betagen. Men saa kom hun lige med ét tilbage igen til denne Verden; thi nu kom Soldaterne, Række efter Række, Geled efter Geled, — det var Æresvagten. Dér var Lys, Have af Lys, gnistrende, glitrende, sitrende Lys; Solskinnet hentede det alt sammen frem. Fra Hjelm og fra Harnisk, fra Panser og Plade, fra Klingen og fra den statelige Hellebard, — jo, Solen skulde nok hente det alt sammen. Fra Staal, fra Guld, fra Kobber og fra Sølv, fra vejende Fjerbuske og fra duvende Standarder, — — — allesteds fra, hvor Lys havde gemt sig, hentede Solskinnet det frem igen. Ja, der var Lys til lille Beryl!

Men tro blot ikke, at den Del af Processionen, der skred frem paa Torvet bag efter Soldaternes flotte Rækker, — at det ikke var noget at se paa! Jo, det var Statens de højeste Embedsmænd fra Guvernøren og nedefter; det var alle de værdige, velvise Fædre af Byens Raad; det var de Herrer Borgermænd, satte, agtbare, lovlydige Mænd, der frygtede Gud og lød hans Ord. Det var de gode velbaarne Herrer, hvem Folket ydede den tilbørlige

Ærefrygt, og som vel rettelig var det værd; thi Ny-Englands Historie viser, at i Nødens Stund holdt de Stand, disse Mænd med de barske Ansigter og den maaske noget snævre, men oprigtige Tankegang, som en urokkelig, klippefast Mur værnede de nu det unge Hjemlands Frihed, Ære og Ret.

I de næstfølgende Rækker kom Gejstligheden, hvis Stilling i hine Dage var saare forskellig fra nu. For det hellige Embedes Skyld, hvis Tjenere de var, — for det evige Livs Ord, som de var sat til at forkynde, — med andre Ord for alt det, de havde at bringe, for alt det, de havde at værne, og for alt det, de saa at sige var bleven et fælles Symbol paa, — for alt dettes Skyld skænkede Ny-Englands Folk, fra den højeste til den laveste, dem en ubetinget Tillid, Ærbødighed, ja, man kunde næsten sige: Ærefrygt.

Alle de, der stod og saa' til, var enige om, at aldrig i al den Tid Pastor Dimmesdale havde boet i Nybygden, havde han set saa stærk, saa frejdig og saa værdig ud som paa denne Dag. Med faste Trin skred han frem i Processionen, og lyst maatte man tro, at det Sind var, der afspejlede sig i hans Aasyn. Det var ikke de gamle, vaklende Trin, det var ikke den sammensunkne Skikkelse, — og der var ingen Haand knuget imod Hjertet. Saa' man nøjere til, fik man dog det Indtryk, at Præstens saa forbausende Styrke og Mod i Dag ikke var af legemlig Art, men randt fra et aandeligt, sjæleligt Kildespring. Og dog syntes hans Sjæl at være langt, langt borte; den syntes at drage fremad i et højtideligt Optog, — men fjernt, fjernt herfra i Tankernes uendelige Verden.

Ester Prynne stod og stirrede stift paa Præsten. Der lagde sig som en knugende Sorgtyngsel over hende; hvorfra den kom, og af hvilken Grund, vidste hun ikke ret, — det skulde da være, fordi han i Dag syntes at være saa uendelig langt borte fra hende; hun havde saa sikkert troet, at ét eneste kort Genkendelsens Blik vilde flyve fra hans Øjne til hendes, fra hendes til hans. Hun mindedes den smukke Skov og Mødestedet derude, — det Sted, der vidste at fortælle en underfuld Løndom om Ensomhed og Kvide, men ogsaa om Troskabsord og Kærlighedslykke; hun mindedes den gamle Mosbænk, hvor de sad Haand i Haand, de to, og talte saa mangan en Sorgens Tale, men og de Kærlighedens dybe, dejlige Ord, der aldrig kan dø, — mens Bækkens rislende Vande nynnede sin evige Vemodssang. Aah, hin sidste Gang, de sad sammen dør, da troede hun, at de fandt hinanden, at de ret naaede frem til at forstaa hinanden,

— hun syntes da i alt Fald, at hun da forstod ham; thi hun havde set ind i hver en Lønkrog af hans Hjerte. — Var det da virkelig den samme Mand, — den samme, som hin Kvæld raabte til hende i Dødsens Angst: „Saa være da du min Styrke, raad mig, led mig— —!“ Hun kunde slet ikke kende ham igen.

Den prægtige, ranke Skikkelse, som gik dér med løftet Hoved og klare straalende Øjne; han, om hvis Skikkelse Tonebølgerne svøbte sig, ret som en Hyldest til det Rigdomsvæld af Kundskab, Kendskab og Skønhed, der sprudlede i hans rige, varme Hjerte, — — — var det ham? Han syntes saa fjern fra hende, uopnaaelig, utilgængelig. Og dog, hvor var hun stolt af ham, stolt af den Kærlighed, hun skænkede ham, stolt af det, for hvilket hun havde bødet saa haardt! Men Kvindenaturen i Ester kunde ligesom ikke rigtig tilgive ham, at han saa fuldstændig evnede at være sig selv dér, hvor han nu vandrede, med saa god en Ret, med saa rig naturlig Værdighed, — det var, ligesom om han derved trak sig bort fra hende. Ja, hun vidste saa vel, at det vilde han ikke, hun stolede paa hans Ord, men hun var skinsyg over, at han kunde være saa stærk, saa tryk, saa myndig *uden hende*; og over, at noget kunde optage ham, fylde ham, eje alle hans Evner og Kræfter, *uden hende*.

Da Processionen havde taget Sæde i Kirken, hvor der i Forvejen befandt sig en talrig Mængde, saa at der nu umuligt kunde rummes flere, tog Gudstjenesten sin Begyndelse. Indgangsbønnen blev læst, Salmesang og Fællesbøn efterfulgte hinanden i Overenstemmelse med Puritanerkirkens Ritual, og omsider besteg Pastor Dimmesdale den Prædikestol, fra hvilken han nu igennem alle disse Aar havde forkyndt Guds Ord for Menigheden. Ester var ikke gaaet med ind i Kirken, nu kunde den ikke rumme flere, og dog følte hun en uimodstaaelig Trang til at blive dér i Nærheden. Saa stillede hun sig hen ved det gamle Skafot, paa hvis Tinde Gabestokken knejste; derfra kunde hun vel ikke høre Prædikenen saaledes, at hun kunde opfatte den som en Tale, men Ordenes fortløbende Klange kunde naa ud til hende som en svag rislende Tonestrøm, der hævede og sænkede sig i Overensstemmelse med den rige Modulation, der var ejendommelig for Præstens skønne Røst. Selv om en Tilhører ikke fattede det Sprog, Præsten talte i, kunde han ikke undgaa at føle sig dybt grebet, — ja, stundom helt betaget af Stemningsbølger, som stigende og synkende, brusende, dirrende, stormfuldt skummende, svagt vuggende, — vældede ud af den unge Præsts Hjerte som en Røst, der kunde tale baade i Ord og *igennem* Ord.

Ester stod ubevægelig som hugget i Sten ved Skafottets Fod, medens Stemmen derinde fra lød ud til hende, den ensomme, den grænseløst fattige. Maaske denne Time, medens Prædikenen varede, var hendes Livs sværeste; maaske den bitreste, men sikkerligt var den hendes rigeste.

Ikke ét Ord af Prædikenen kunde hun opfange, men dog hørte og forstod hun alt, hvad han sagde.

Ikke én, — selv den allersvægeste, — Bevægelse i Tonevældet undgik hende, og derfor kendte hun saa grant, at nu gav han sig selv. Imidlertid havde Beryl løbet omkring paa Torvet, en Genstand for manges Blikke, dels beundrende, dels forbavsede — ja, forargede. Da kom Kaptajnen fra Bristolskuden gaaende, han, som havde talt med Ester Prynne; ogsaa hans Opmærksomhed fangedes af Beryls sære Skønhed, og han søgte spøgende at fange hende og kysse hende; men han kom snart til at indse, at han kunde lige saa lidt fange Beryl som gribe en Kolibri i Flugten. Saa tog han Guldkæden af sin Hat og kastede den hen til Barnet. Beryl lagde den dobbelt om sin Hals og sit Bryst og ordnede den dør saa kvikt og graciøst, at den syntes just at høre til dør.

„Din Mor er jo den Kone dør med det luerøde Bogstav paa Brystet, ikke?“ spurgte saa Manden, „vil du gaa hen og — bringe hende en Besked fra mig?“

„Det kommer an paa, hvad det er for en Besked,“ svarede Beryl.

„Jo, — sig til hende,“ sagde Kaptajnen, „jeg talte just nu igen med ham, den gamle, skumle, skulende Kvaksalver, og han sagde, at han skulde nok selv sørge for at faa ham, sin Ven, — den Herre, din Moder nok véd Besked om — med sig om Bord, saa behøver din Moder ikke at tage sig af andre end sig selv og dig. Kan du ta' og rende hen og sige det til hende, din lille Djævletøs.“

„Jeg er slet ingen Djævletøs,“ raabte Beryl og gjorde en næsvis Grimasse; „hvis du skælder mig ud, saa skal „den Slemme“ komme efter dig og blæse paa dit Skib med rigtig gruelig Vejr.“

Derefter løb Barnet hen til sin Moder og fortalte hende, hvad Skipperen havde sagt. Esters Karakterstyrke var ved at briste, med en beundringsværdig Udholdenhed havde hun bevaret Modet indtil denne Stund. Men nu saa' hun midt i Udgangen af den Labyrint, hun saa længe havde vandret i, midt i den Port, gennem hvilken hun saa fast havde haabet, at de skulde vandre ud og naa Frihedens Land, — det visse, uafvendelige, skæbnetunge Fordærv stikke sit grinende, hadefulde, skadefro Ansigt frem.

Saa stod da Ester dør paa Torvepladsen, afsides fra Folke­mængden, paa Skammens Sted med Skændselsmærket paa sit Bryst. Og Præsten stod paa sin Prædikestol under Kirkens Hvælv, mens alles Øjne opløftedes til ham, og Hjerterne blev ladet op for ham.

Ester — og Præsten!

Og turde vel noget Menneske i denne Stund tænke den Tanke, at det samme Skændselsmærke brændte paa de tvende?

XXIII.

Det glødende Tegn bliver synligt for alt Folket.

Omsider forstummede den veltalende Røst, der saa stærkt havde grebet den lyttende Skare, at det var, som om Hjerterne droges opad og bares ud over de brusende Vande. Et Øjeblik herskede den dybeste Stilhed, — som havde en Stemme lydt, hvis Myndighed var fra oven af. Saa rejste der sig en svag Støj, som af mange hviskende Stemmer, en halvt dæmpet Uro, som af Til­hørere, der har været henrevne, betagne, — og nu er ved at finde Vej tilbage til sig selv, men usikkert — tøvende, — fordi de kun lidt efter lidt evner at frigøre sig fra den fælles Stemningsbølge, som har taget dem fangen. Endnu et Øjeblik, — saa begyndte Folk at strømme ud ad Kirkedørene.

Dørude i det frie fandt de Ord for deres Begejstring. Gaden og Torvet formelig genlød af lutter Lovtaler over Præsten. Til­hørerne kunde ikke lade være at fortælle hverandre om det eller det, som Præsten havde sagt, — skønt de jo selv havde hørt det og saaledes kendte det meget bedre, end de nu kunde gentage det eller faa det gentaget indbyrdes imellem sig. Men derom var de alle enige, at aldrig forhen havde der lydt et Vidnesbyrd, saa ophøjet, saa herligen gennemtrængt af hellig Visdom som dette i Dag; ingen Sinde tilforn havde Guds Aand med saadan uimodstaaelig Vælde talt til dem gennem et skrøbeligt Menne­skes Mund. Man havde tydeligt fornummet, at Kraften fra det høje dalede ned over ham, opfyldte ham, rev ham med sig bort fra den skrevne Prædiken paa Læsepulten, — og indgav ham en Rigdom af Væld og Tanker, en Gave til ham selv saa vel som til Menigheden. Hans Emne havde været Forholdet mellem Guds

Rige og de jordiske Riger, med særligt Henblik paa det nye England, som de var ved at bygge op herude i Urskovens Vidder. Og da han nærmede sig Talens Slutning, var han bleven fyldt af en Profetiens Aand, der betog ham saa ganske som i Israels Dage Profeterne af Herrens Hus, naar de talte, eftersom Aanden bød dem; men med den store Forskel, at medens der fra Zijjon havde lydt Tugtens Ord om Gud Herrens Straffedomme over det utro Folk, — var det blevet *ham* beskikket at forjætte Herrens det nye Pagts Folk en herlig, velsignet Fremtid. Men gennem hele hans Tale havde man kunnet høre en dyb, sorgtung Understrøm af Vemod, der sikkerligt kun kunde skyldes Bedrøvelsen over snart at skulle byde dem Farvel. Ak ja, ligesom de have ham saa kær, elskede han ogsaa dem inderligt, saa at han ikke kunde vandre heden uden Sorg over Skilsmissen fra dem, — og nu havde han sikkert en bestemt Forudfølelse af, at han om en liden Stund skulde dø, og deres Hjerter var bedrøvede. Denne deres Tanke, at Præsten stod paa Grænseskellet mellem her og hisset, havde forøget hans Tales Virkekraft: det tyktes dem ret, som om en salig, frelst Sjæl paa sin Flugt mod Himlens lyse Land i et sidste Nu havde bredt sine straalende Vinger ud over dem — saa de dvælede under hans Vingers Skygge — og skænkede dem en sidste Gyldenhøst af det evige Livs Ord.

Saaledes var det altsaa kommet dertil for Pastor Dimmesdale — som det i Reglen gør en Gang for hvert Menneske, om end dette først senere hen bliver sig det bevidst — at han havde naaet sit Livs Højdepunkt. Han stod i denne Stund paa den øverste Tinde, hvortil rige Aandsevner, grundig Lærdom, begejstret Veltalenhed og uplettet Ry for Levnedens Renhed kunde hæve en Kirkens Tjener i Ny-Englands første Tid, — en Tid, da allerede dette, at en Mand var Præst, i og for sig stillede ham paa en ophøjet Plads. Saa vidt var denne Mand altsaa naaet, da han efter Gudstjenestens Slutning sank ned paa Bedeskamlen og bøjede sit trætte Hoved, — — men uden for ved Skammens Sted med Gabestokken stod Ester.

Og det røde Mærke flammede paa hendes Bryst.

Ved Kirkens Udgang lød atter Trompeternes Skingren og det taktfaste Fodslag af Soldaterne, der skulde marchere i Spidsen for Processionen hen til Raadhuset, hvor Festiviteterne skulde afsluttes med en officiel Middag.

Ligesom før kom de gaaende, alle disse statelige Skikkelser, Byens værdige Fædre. Ærbødigt veg Folk til begge Sider, saa der blev rummelig Plads for Processionen, der drog frem Skridt for

Skridt: Guvernøren, Raadsherrerne, Embedsmændene, Menighedens Ældste, de højærværdige Herrens Tjenere, og alle de andre høje Herrer og anselige Mænd. Da det hele Optog var naaet ud paa Torvet, blev det hilst med høje Hyldestraab. Derinde i Kirken havde man haft svært nok ved at holde Begejstringens Udbrud tilbage, — men herude i det fri, her maatte det frem og stige brusende op imod Guds klare Himmelhvælv. Aldrig før havde der fra Ny-Englands Jord hævet sig et Hyldestraab som dette, og aldrig havde der paa Ny-Englands Jord staaet en Mand, hvem større Hæder blev skænket end denne Præst i denne Stund.

Og han?

Lagde der sig mon ikke en Straalekrans om hans Hoved? Behøvede mon egentlig hans Fødder at træde Jordens Støv? Kunde han ikke bæres paa Aandens stærke Vinger, ligesom han bares oppe af deres Tillid og Kærlighed? Efterhaanden som Række efter Række af Processionen skred fremad, vendte alles Øjne sig mod Præsten, alt som han kom nær nok til, at man kunde skelne hans Ansigtstræk. Da stilnede Mængdens glade Raab og blev til ængstelig Hvisken, fremkaldt ved Synet af hans dødsmerkede Skikkelse. Hvor saa' han dog bleg og svag ud, — just i Dag, en Dag rig paa Sejr for ham. Hans Styrke, eller rettere sagt: den Aandens vældige Kraft, som havde holdt ham oppe saa længe, at han kunde naa at forkynde det ham betroede Guds Ord, eftersom Aanden gav ham at udsige, — den Kraft var veget fra ham nu, da han med Troskab havde fuldført sin Tjeneste. Den Glød, de nys havde set lige i hans Aasyn, var slukt lig den sidste Flamme i et udbrændt Baal. Hans Ansigt bar Dødens Præg mere end Livets; og mere lig en død end en levende vaklede han kraftesløs fremad, — thi fremad vilde han, og derfor segnede han ikke. — En af hans Præstebrødre — det var den gamle ærværdige Pastor Wilson — lagde Mærke til hans Tilstand og ilte hen for at støtte ham. Med bævende Læber, men bestemt afslog Pastor Dimmesdale at modtage den gamle Mands Arm. Han vedblev at gaa, — fremad, — fremad — han mindede ganske om et lille Barn, der anspænder sig af al sin Evne for med sine ujævne, vaklende Trin at vinde frem til Moders aabne Favn, mod hvilken dets Øjne ufravendt higer.

Nu — nu — et Par sidste svage Skridt — og han stod lige over for Skafottet, Skampladsen, dør, hvor Ester Prynne havde staaet til Spe og Spot, prisgiven alles foragtelige Blikke, — hin Morgenstund for længe, længe siden, og dog et Syn, der aldrig var svundet ham af Minde i hele denne grufulde Tid siden da.

Og se! — nu stod Ester dør med lille Beryl ved Haanden, — Skamtegnet flammede paa Brystet.

Her blev han staaende. Musikken spillede videre, — en pompøs Festmarch, til hvis Toner Processionen drog frem, — de kaldte ogsaa ad ham, — kaldte ham til Fest og Ære —; men her, just hér blev han staaende!

Bellingham, som med Bekymring havde iagttaget ham, forlod nu sin Plads i Processionen og gik hen til Pastor Dimmesdale, som øjensynligt var lige ved at segne om. Men der kom et Udtryk i Præstens Øjne, som fik Guvernøren til at vige tilbage, skønt han ellers ikke var den Mand, der adlød et Blik. Folk saa' imidlertid til, undrende og betagne. De mente, at Præstens legemlige Kraftesløshed var ikkun en Følge af og et Vidnesbyrd om, at Aandens Kraft fuldkommedes i hans Skrøbelighed.

Han vendte sig imod Skammens Plads, bredte Armene ud og sagde: „Ester, kom herhen til mig! Og du, Beryl, kom, min lille Pige.“

Det var et sælsomt Blik, hvormed han saa' paa dem, — et Blik som et døende Menneskes; men der var tillige noget paa en Gang ømt og sejrstolt deri. Barnet ilte hen til ham med sine ejendommelige, lette Fjed, — og krystede sine Arme om hans Knæ. Ogsaa Ester nærmede sig, men langsomt, som om noget tvang hende dertil tvært mod hendes Vilje, og da hun omtrent var naaet hen til ham, standsede hun.

I dette Øjeblik brød den gamle Roger Chillingworth frem igennem Trængslen, — han lignede en Mørkets Uaand, der iler til for at hindre sit Offer fra at frigøre sig. Han greb Præsten i Armen og hviskede: „Men Menneske dog, hvad er det, du har i Sinde, — det er jo Vanvid! Lad den Kone gaa igen! Jag det Barn væk! Det skal nok blive godt alt sammen. Kast dog ikke Smuds paa din egen Ære, saa du gaar til Bunds som en vanæret Mand. Endnu kan jeg redde dig. Du vil da vel ikke bringe det hellige Embede i Vanry!“

„Vig fra mig, Frister!“ svarede Præsten, idet han med Gru, men dog kækt mødte den gamles Blik. „Saa kom du dog for silde! Brudt er din Magt, — nu udfries jeg af din Haand, — thi Gud Herren staar mig bi!“

Han rakte atter sin Haand ud imod Ester og raabte med en Myndighed af den dybeste Alvor, der uimodstaaelig trængte sig ind i Hjerterne:

„Ester Prynne, — i Hans Navn, den nidkære og dog saa barmhjertige Guds Navn, Han, som i denne min sidste Stund giver

mig Naade til at gøre, hvad jeg i min svare Misgerning og i mit Hjertes fejge Kvide veg tilbage for at gøre for syv lange Aar siden, — i Hans Navn byder jeg dig: kom nu hid til mig, og lad din Styrke opholde mig! Ja, just *din Styrke*, Ester! O, men føj den nu sammen med det Forsæt, som Gud i sin Naade har forundt *mig* Vilje til at fatte. Thi denne arme, dybt krænkedes Olding staar min Sjæl imod af al sin Magt, — ja, af al sin egen Magt, og Djævelen giver ham Styrke. Kom, Ester, kom, — hjælp mig op paa Retterstedet!”

Folkeskaren var lutter Uro og Forvirring. De nærmeststaaende af de fornemme Herrer var blevne saa fuldstændigt overrumplede, at de hverken kunde sanse eller samle, de fattede ikke det, der gik for sig, men de blev staaende tavse som Mænd, der afholder sig fra at gribe ind, fordi Guds Finger synes dem at vorde vitterlig i dette. De saa' Præsten, lænet til Esters Skulder og med hendes Arm omkring sig, gaa hen til Skafottet og stige op ad Trappen, — og Barnets lille Haand holdt han fastknuget ind i sin. Roger Chillingworth fulgte efter, som den, der var saa nøje knyttet til dette Syndens og Smertens Sørgespil, at han vel turde gøre Krav paa at være med til det sidste.

Han kastede et mørkt, ondt Blik hen paa Præsten og sagde: „Ihvor du saa end havde søgt hen i den hele vide Verden, — aldrig skulde du dog have fundet saa lønligt et Skjul, — om det var paa Fjældenes Tinder, eller det var i den dybeste Grube, — aldrig et Sted havde du fundet, hvor du ikke alligevel var mit sikre Bytte, — undtagen her, paa dette ene Skammens Sted.“

„Lovet være da Herren min Gud, som førte mig hidop!“ svarede Præsten.

Dog skjalv det igennem ham; han forsøgte at smile, men der kom et Udtryk af Utryghed i hans Øjne, da han vendte sig til Ester og hviskede til hende:

„Er det alligevel ikke bedre nu paa denne Maade, end om vor Lykkedrøm var bleven til Virkelighed, — den, vi drømte sammen derude i Skoven?“

Det bølgede og bruste i Ester, saa hun næppe kunde fatte sig. „Jeg véd ikke ret,“ svarede hun; „om det er bedre nu — nej — jo — jo! paa denne Maade er det langt, langt det bedste, — men, — saa maa vi have Lov, lille Beryl og jeg, til at dø sammen med dig.“

„Du og Beryl? Jer ske efter Guds Vilje, og han er saare rig paa Miskundhed,“ sagde Præsten. „Men det bør sig for mig nu at efterkomme hans Befaling, den Han har gjort vitterlig for

mine Øjne. Thi jeg maa dø nu, Ester, — jeg tør ikke tøve længere med at tage min Skam paa mig.“

Han lænede sig tungt til Ester, tog den lille Piges Haand i sin, og saaledes henvendte han sig til den høje, velvise Øvrighed, til sine Præstebrødre, de højværdige Herrens Tjenere, til Folkeskaren, der var dybt hjertegreben, betagen paa én Gang af Forfærdelse og af inderlig Medynk, — det var, som om den fornam, at nu skulde *det* aabenbares, der havde været et Menneskehjertes saareste Løndom, fuld af Synd, men ogsaa af Anger og Ve.

Det var midt paa Dagen, Solen var endnu højt paa Himlen og belyste klart og skarpt den unge Præsts Skikkelse, — som han stod deroppe; modigt havde han sønderrevet alle de Baand, der bandt ham til Jorden og jordisk Lykke, — nu lagde han sin Sag frem for den retfærdige Guds Domstol og bekendte uskrømtet sin Brøde.

Hans Røst lød rungende ud over dem, værdig og højtidelig; — dog kendtes i den hin dirrende Undertone, der var ham egen, ret som dulgte der sig dybest nede paa Bunden af hans Sjæl en bitter, fortvivlet Hulken, og bruste stundom op for at naa frem og udløses i Graad.

„I Mænd og Kvinder her, Landsmænd paa Ny-Englands Jord,“ — saaledes tog han til Orde, „*mig* har I haft kær, *mig* har I kaldt from og ubesmittet af Verden, — se mig nu som den, jeg virkelig er, — *af alle Syndere er jeg den største*. Nu endelig staar jeg hør paa dette Sted, hvor jeg for syv Aar siden burde have indtaget min Plads; — ja, netop her, her ved Siden af denne Kvinde, hvis Arm holder mig oppe nu i min Kraftesløshed, thi uden hende maatte jeg usseligen segne og dølgge mit Ansigt i Støvet. Se det luende Bogstav paa Esters Bryst, — alle har I ræddedes derved! Ihvor hun end vandred', hvor hun end tyede hen for at finde Hvile, hun som saa svarligen blev saaret og tynget, — overalt, har dets skumle Glød kastet sit gruelige Skær omkring hende; men midt iblandt jer stod en anden, der ogsaa bar Brændemærket, — for sin Synd og til sin Skam — men over ham brød I ikke Staven!“

Da Præsten var kommen saa vidt i sin Bekendelse, gjorde Udmattelsen eller vel snarere en Hjertesvækkelse sig saa stærkt gældende, at det et Øjeblik saa' ud til, at han maatte tage Resten af sin Hemmelighed med sig i Graven. Men med en voldsom Kraftanspændelse tog han sig sammen, traadte alene et Skridt frem foran Ester og Barnet og vedblev:

„Dette Brændemærke bærer jeg! Guds Øje har skuet det, Hans Engle peger dagligt med Sorg derpaa. Og Satan véd Be-

sked dermed, — idelig gnider han paa det med sin gloende Finger. Men jeg har falskeligen dulgt det for eder, medens jeg vandrede om iblandt jer; og I monne tænke, at jeg var bedrøvet i Aanden, fordi mit Hjerte var rent og led ilde i denne jordiske Jammerdal. Nu i min Dødsstund staar jeg for jer som den, jeg virkelig er. Jeg siger eder, at Esters Skamtegn, saa grufuldt det end er, — det er dog kun en Skygge af det, som er brændt ind i mit Bryst; og selv dette, selv Brændemærket dør med dets røde Flamme-glød, — er dog kun et Genskin af *det*, som luer inderst inde i mit Hjerte med sviende Ve. Mon der nu er nogen Mand iblandt eder, som tør drage Herrens Nidkærhed i Tvivl? Saa se ikkun her! Se her et Vidnesbyrd om, at Herren vor Gud har sin egen Vej, men glemmer aldrig nidkært at gaa i Rette med Syndere.“

Og med et heftigt Tag rev han sin Præstekjole op og blottede sit Bryst.

Da kom det luende Tegn for Dagen og blev synligt for alt Folket. Folkeskaren stod slagen af Rædsel og stirrede med stive Øjne paa dette paa én Gang grufulde og vidunderlige Jærtegn. Over Præstens Ansigt gled et Udtryk af Lykke, fordi han havde vundet Sejr i sin dyreste Nød, — men det varede kun et eneste kort Nu, saa segnede han om paa Skafottet. Ester løftede ham halvt op og lagde hans Hoved ind til sin Barm. Roger Chillingworth sank ned paa sine Knæ ved Siden af Præsten, — der lagde sig et underlig tomt Udtryk over hans Ansigtstræk, som om alt Liv med ét var veget fra ham, fordi hans Hævn nu intet Offer havde at øve sin Ondskab paa. „Saa undslap du mig dog,“ gentog han idelig.

„Gud forlade dig, hvad du har gjort,“ sagde Præsten; „thi ogsaa du har syndet svarligen.“

Og han vendte sit bristende Blik bort fra den gamle Mand og lod det hvile paa Ester og Barnet. Et ømt kærtegnende Smil lyste i hans Ansigt som hos den, der bliver saa inderlig let om Hjertet; det var næsten, som om han nu, da Byrden var vegen fra ham, kunde spørge mildt med Barnet.

„Lille Beryl,“ sagde han, „kom nu og kys mig. Derude i Skoven vilde du jo ikke, — men nu vil du nok, ikke sandt?“

Da kyssede Barnet ham paa Munden, og i det samme forsvandt dette sælsomme, der havde været over hende, ret som af en Uaands Sind. Hendes frosne Følelsesliv tødte op, og de Taarer, der faldt fra hendes Øjne ned paa hendes Faders Kind, var et sikkert Pant paa, at hun ikke længer vilde være som „Ismael, hvis Haand var imod alle og alles imod ham“, men at hun vilde

vokse op og blive en *Kvinde* med en Kvindes levende, varme Hjerter, der vilde tage sin Andel af Livets Fryd og Livets Smerte.

„Ester, nu maa jeg byde dig Farvel,“ sagde Præsten.

Hun bøjede sig over ham og lagde sin Kind til hans: „Skal vi da ikke mødes igen?“ hviskede hun. „Skal vi ikke være sammen i al Evighed, — vi, som har givet saa dyre Løsepenge for hinanden, — al vor Sorg og Kvide? Nu, da du er saa nær ved Dødens Port, nu maa du grant kunne skue, hvad os er beskikket evindeligt, — aah, sig mig det, sig mig det!“

„Ester, Ester, tænk ikke paa dette,“ svarede han alvorligt, og hans Stemme skjælv for Gud. „Guds Lov har vi overtraadt og begaaet denne Synd, der nu saa grueligt er vorden vitterlig! Kom ikkun dette i Hu! — Jeg ængstes svarligen; monne det ikke blive vor Dom, at fordi vi glemte Gud og blev hinandens Sjæle til Forargelse, derfor skal det aldrig opfyldes, som vi haabede paa: hisset at blive sammenføjede i en hellig Pagt evindeligt? Dog Gud alene skal dømme os, og han er barmhjertig. Han har bevist mig idel Naade, allermest deri, at han har lagt al denne Smerte paa mig. Han har sat dette pinefulde Brændemærke paa mit Bryst, han har skikkaet denne frygtelige, grumme Olding paa min Vej, at min Ve intet Øjeblik skulde aflade; og han har ført mig hidop at lide Skændselens Sejrsdød foran alt Folket. Var jeg bleven sparet for mindste Gran af al denne Ve, da var min Sjæl fortabt evindeligt. Lovet være da Herrens Navn! Hans Vilje ske! Farvel!“

Med disse Ord drog Præsten sit sidste Aandedrag. Folkeskaren havde hidtil holdt sig tavs, og fandt nu intet bedre Udtryk for den Undren og Gru, der havde betaget alles Hjerter, end en underlig dump, dyster Hvisken, — en lav, tung Tonebølge, der som en Dødning bruste hen over den Strandbred, hvorfra en Menneskesjæl var stævnet ud imod det store, ukendte Land.

XXIV.

Slutning.

Efter længere Tids Forløb, da Folk havde faaet Tid til at samle deres Tanker med Hensyn til den nys skildrede Begivenhed, fremkom der flere forskellige Beretninger om, hvad det egentlig var, som man havde været Vidne til.

Størsteparten erklærede, at de paa den stakkels Præsts Bryst og prentet dybt ind i Kødets, havde set et luerødt Mærke, nøjagtigt Mage til Ester Prynnes Bogstav. Dets Fremkomst dør søgte man at forklare sig paa forskellig Maade. Nogle sagde for vist, at selv samme Dag, da Ester Prynne for første Gang bar sit Skændselsmærke, havde Pastor Dimmesdale paabegyndt en Bodsøvelse, som han siden da med den pinligste Nøjagtighed havde gennemført, og som bestod i en Selvpinsel af den frygteligste Art. Andre paastod, at Brændemærket først var opstaaet langt senere, og at den gamle Roger Chillingworth, som var en mægtig Trolldommand, havde voldt det ved Hjælp af Trolddom og forgiftige Vædsker. Men de, som bedst kendte Præsten og vidste, hvor stærkt og brændende hans Følelsesliv var, og hvor voldsomt *det* prægede sig i hans Legeme, der levede i hans Sjæl, — de talte lønligt om, at det gruelige Mærke var stunget af Samvittighedens rastløse Brodd, der virkende indvendig fra Hjertets Lønkammer, omsider var naaet til ogsaa i det udvortes synlige at fremstille dette Vidnesbyrd om Guds Dom. Læseren maa nu selv vælge, hvilken af disse Forklaringer, der synes ham den rette, til dette Jærtegn's Forstaaelse. Men udaf den alvorlige Lære, som paa saa mange Punkter kan drages af Fortællingen om den ulykkelige Præsts Hjertekval, vil vi ikkun understrege denne: *Vær sand! Vær ægte! Vær dig selv!* Vis dig ærligt og redeligt, som den du er, — om end ikke just fra din værste Side, saa dog ogsaa fra den Side, der bærer Vidnesbyrd om, at du er et syndigt, skrøbeligt Menneske.

Højst paafaldende var den Forandring, der skete med den gamle Roger Chillingworth, saa at sige fra det Øjeblik, da Pastor Dimmesdale var død. Al Kraft, al legemlig saa vel som sjælelig Evne syntes paa én Gang at være veget fra ham; han ligefrem visnede, skrumpede ind, blev til intet, ligesom en Plante, der er rykket op med Rode og lagt ud i Sollyset. Denne Mand havde sat hele sin Personlighed ind paa dette: at øve Hævn, Dag for Dag, Stykke for Stykke, — Hævnen gennemført lige til det yderste! Deraf øste hans Sjæl al sin Næring; og nu, da Hævnen var fuldbyrdet, nu da hans onde Sind ikke længere havde noget at leve paa, fordi det ikke mere havde nogen at hævne sig paa, nu da han ikke havde mere af Djævelens Gerning at øve her paa Jorden, nu var der for ham intet andet at gøre end at „gaa til sit eget Sted“, dør hvor den hører hjemme, der har dræbt Menneskesjælen i sit eget Bryst. Dog, — dette har vi endnu at meddele om Roger Chillingworth, at efter hans Død (der fandt Sted, inden Aaret var omme) viste det sig, at han i sit Testa-

mente, hvis Eksekutor var Guvernør Bellingham og Pastor Wilson, havde skænket sin meget betydelige Formue til lille Beryl, Ester Prynnes Datter.

Saaledes gik det til, at Beryl — Trolungen, Djævlbarnet, som nogle lige indtil da haardnakket kaldte hende — blev sin Tids rigeste Pige i den nye Verdensdel. Denne Omstændighed vilde sandsynligvis have bevirket et meget væsentligt Omslag i Folks Betragtning af hende; og hvis hun og hendes Moder var blevet boende dør, vilde hun maaske, naar hun var bleven voksen, have kunnet gifte sig ind i den allerfrommeste Puritanerslægt. Men ikke længe efter Lægens Død forsvandt Kvinden med det røde Mærke, og Beryl med hende. I mange Aar derefter spurgtes ingen sikre Tidender om dem, og Historien om det luende Bogstav var ved at blive til et Sagn. Dets underlige Magt som en sælsom Tryllerune varede dog endnu ved og forlenede Skafottets Skamplads, hvor Præsten drog sit sidste Suk, og Esters lille Hytte ved Strandbredden med en hemmelighedsfuld Gru.

Da hændte det en Eftermiddag, at nogle Børn, som legede i nogen Afstand derfra, saa' én nærme sig Hyttens Dør og lukke sig ind, og Børnene fik Øje paa et luerødt Bogstav, der flammede paa hendes Bryst.

Ja, Ester var vendt tilbage og havde atter taget paa sig det Skammens Aag, som hun i saa lang en Tid havde været foruden. Men hvor var lille Beryl? Hvis hun var i Live, maatte hun være en voksen Kvinde, i Ungdommens vaarfriske Lykke. Ingen vidste eller fik nogen Sinde at vide for sand, om Trolungens Skæbne var bleven den: før Tiden at sænkes i en ensom Grav, eller om hendes heftige, bevægede Hjerte havde evnet at udvikle sig nænsomt og inderligt, saa at hun var bleven en lykkelig Hustru og Moder. Men i Resten af Esters Levetid kunde man iagttage adskillige Tegn paa, at hun var Genstand for Kærlighed og Ømhed hos én i et fremmed Land. Der kom Breve til hende med Adelsvaaben i Seglet — men engelsk var det ikke. I hendes Hytte fandtes Genstande til Bekvemmelighed eller Pryd, — Genstande, som Ester ganske vist aldrig gjorde Brug af, men som vidnede om én, der kærligt havde Omtanke for hende, og som tillige besad Rigdom nok til at købe saadanne Sager. Der var ogsaa Nipsgenstande, smaa Genstande til Pynt, skønne Vidnesbyrd om, at hun bevaredes i trofast Erindring, Ting, som maatte være Frugter af et varmt Hjertes Hengivenhed og fine smaa Fingres Flid. Og en Gang saa' man Ester travlt i Færd med en Sløjkjole, som hun udstyrede med saadanne Vidundere af Guldbroderier, at det

i senere, paa dette Tidspunkt mere maadeholdende, Slægtled vilde have vakt almindelig Forfærdelse, hvis noget Barn præsenterede sig i saadan Pragt og Herlighed. Kort sagt, den almindelige Mening gik ud paa, at Beryl levede i bedste Velgaaende som en lykkelig Hustru, og at hun aldrig glemte sin ensomme, bedrøvede Moder, men med største Glæde vilde have haft hende hos sig i sit Hjem.

Men for Ester Prynne laa der i Ny-England et mere tilfredsstillende, mere virkelighedsfyldt, derfor sandere Liv, og ventede paa at blive taget op som en Opgave, — end derovre i det fremmede Land, hvor Beryl havde faaet et Hjem.

Thi hør havde Ester syndet, hør havde hun lidt og sørget, — hør vilde hun nu øve den sande Bod, — den: at gøre godt for andre. Derfor var hun vendt tilbage, derfor havde hun atter taget paa sig det skæbnesvangre Tegn, — af egen fri Vilje gjorde hun det, — thi end ikke den strengeste Dommer i hin jernhaarde Tid vilde have paabudt hende det; og aldrig mere forlod det hendes Bryst. Men alt som Aarene randt, disse den arbejdsomme, alvorlige, selvopofrende Esters egentlige Leve-Aar — skete der den Forvandling, at det luerøde Bogstav fra at være et Skammens Tegn til Haanhed og Foragt blev til et alvorsfuldt, gribende Sorgens Vigselsmærke, til hvilket man saa' hen med Ærbødighed. Og fordi Ester ikke søgte sit eget, ikke levede eller arbejdede for sig selv, — derfor tyede Folk til hende i al deres Sorg og Nød og søgte Raad hos hende, — thi hun havde jo selv lidt svarligen og vundet Sejr over sin Vé. Især Kvinderne fandt Vejen ud til Esters Hytte, thi der var idelig saadanne iblandt dem, hvis Hjerter led ilde for Kærligheds Skyld, — Kærlighed, som blev saaret, ødet, forraadt, — Kærlighed, der drog ud paa syndig Elskovs vilde Veje eller droges imod den, som gav intet igen; og alle tyede de da til Ester, klagede deres bitre Kvide og raadspurgte hende om Helsebod for Hjertesorg.

Ester gav dem Trøst og Raad, saa vidt hun evnede. Og navnlig dette sagde hun dem, at hun troede for vist, den Dag skulde nok oprinde, naar Verden var bleven moden dertil, og Guds Time slog, — den Dag, da Forholdet mellem Mand og Kvinde vilde faa en tryggere Grund at bygge paa til gensidig Lykke, fordi Mennesker vilde naa til et sandere og mere inderligt Syn paa denne Sag. I sine yngre Dage havde hun gjort sig saa hovmodige Tanker om sig selv, at hun var nær ved at betragte sig som den Kvinde, hvem Gud vilde betro Hvervet som Sandhedsvidne; men hun var nu for længst kommen til at indse, at det kunde dog al-

drig ske. Forkæmperinde — hvor det gjaldt noget saa dybt og inderligt som Guds sande Vilje og Dom angaaende Kærlighed mellem Mand og Kvinde, — dertil beskikkedes ikke en Kvinde, der som hun var besmittet af Synd, tyngtet af Skam, — ja, og knugget svarligen af en Hjertesorg, for hvilken der her paa Jorden ikke fandtes Lise. Den Kvinde, hvem Gud vilde værdiges at bruge dertil, maatte være ren og skær, — straalende af den Skønhed, som ikke blot er af denne Verden, — viis i Tanke, — lys i sin trygge Glæde, — Menneskenes Børn til Vidnesbyrd om, at med Guds Kærligheds Vigsel bliver den Kærlighed, som rører sig i Mands og Kvindes Hjerter til en Lykkens Kraft, der aldrig svinder bort.

Saaledes lød Esters Ord, — og vemodigt sænkede hun Blikket ned imod det luerøde Bogstav.

Mange, mange Aar randt hen, — da grov de en Grav paa Kirkegaarden ved „Kongens Kapel“; den blev lagt tæt op til en anden Grav, én, som nu var gammel og sammensunken; — men imellem de to var dog et lille Spand, ret som maatte de tven-des Støv ingenlunde hvile Side om Side. Kun Stenen over Graven, — den delte de i Fællig. Alle de andre Gravstene dør omkring var prydede med Adelsskjold og Bomærke, — ogsaa i denne indhuggede man et Vaabenskjold, der endnu, om end utydeligt, kan skimtes. Det Tankesprog, som var indristet i den flade Skifersten, har en lærd Gransker udtydet for mig. Det sammenfatter som i en Hovedsum hele denne Fortælling, — det kaster et Vemodens Lysvæld ind i dens sorgtunge Skygger; — thi

*det, som brændes ind i Hjertet med sviende Vé,
bliver til et Lysets Tegn, der straalere frem gennem Mulmet.*

MARTIN'S FORLAG. KØBENHAVN

EKSPEDITION I KRISTIANIA: PETER AAS & CO.

MARTIN'S HALVKRONE UDGAVE:

1. Bind, Alexandre Dumas fils.: KAMELIADAMEN. 4. Oplag.
9. Bind, Edmond About: KAPTAJN BITTERLINS ÆRGRELSER.
11. Bind, Ernst v. Wolzogen: DET TREDJE KØN.
12. Bind, Jerome K. Jerome: TRE MAND I EN BAAD.
13. Bind, Gustave Flaubert: FRU BOVARY. 2. Oplag.
14. Bind, Ivan Turgénjev: FORAARSBØLGER.
15. Bind, George Eliot: SILAS MARNER.
16. Bind, Lermontoff: VOR TIDS HELT.
17. Bind, Oliver Goldsmith: PRÆSTEN FRA WAKEFIELD.
18. Bind, Stepniak: EN NIHILIST.
19. Bind, Paul Bourget: ET KVINDEHJERTE.
20. Bind, Ivan Turgénjev: EN ADELIG REDE.
21. Bind, Grant Allen: HVAD I KØDET ER BAARET.
22. Bind, Wilh. Hegeler: NELLYS MILLIONER.
23. Bind, Gustave Droz: HUN OG HAN — INTIME.
24. Bind, Rich. Henry Savage: MIN OFFICIELLE HUSTRU.
25. Bind, Fedor Dostojewski: EN HANREJ.
26. Bind, Ivan Turgénjev: RØG.
27. Bind, Rider Haggard: TESTAMENTET.
28. Bind, H. de Balzac: KVINDEN PAA TREDEVE AAR.
29. Bind, Baronesse Orczy: DEN RØDE PIMPERNEL.
30. Bind, Rudolph Stratz: STAKKELS THEA.
31. Bind, Nathaniel Hawthorne: DET FLAMMENDE BOGSTAV.

Et nyt Bind udkommer hver Maaned.

MARTIN'S STANDARD UDGAVE:

2. Bind, Leo Tolstoy: KREUTZER-SONATEN. 2. Oplag.
4. Bind, H. de Balzac: EUGENIE GRANDET.
5. Bind, Anatole France: DRONNING GAASEFOD.
6. Bind, Goethe: DEN UNGE WERTHERS LIDELSER.
7. Bind, C. M. Norman-Hansen: DE GLADE SMILS BOPLADS.
8. Bind, Marcel Prévost: PIERRE OG THERESE.
9. Bind, Thomas Mann: HANS KONGELIGE HØJHED.
10. Bind, Saint-Pierre: POVL OG VIRGINIE.
11. Bind, Victor Cherbuliez: META HOLDENIS.
12. Bind, Alfred de Musset: ET BARN AF AARHUNDREDET.
13. Bind, Arthur Schnitzler: FRU BERTHA GARLAN.
14. Bind, Henry Murger: BOHEMELIV.
15. Bind, Pierre Loti: ISLANDSFISKEREN.
16. Bind, Jean Richepin: DANSERINDEN.
17. Bind, Manzoni: DE TROLOVEDE.
18. Bind, Guy de Maupassant: VORT HJERTE.

Et nyt Bind à 50 Øre udkommer hver Maaned.

De udgaede Numre er udsolgte fra Forlaget.

Yderligere foreligger paa MARTIN's FORLAG:

Femten Bind af MARTIN'S JUNIOR BØGER.

Otte Bind af MARTIN'S ZOLA UDGAVE.

